

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1912. JUNIUS HÓ 4—6-IK NAPJAIN MISKOLCON
TARTOTT TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
RADÁCSI GYÖRGY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

135. SZÁM.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.
1912.

A Tiszáninneri ref. Egyházkerület 1912. évi tavaszi közgyűlését június hó 4—6. napjain tartotta meg Miskolcon **Fejes István** püspök és **Dókus Ernő** főgondnok elnöklete alatt.

Jelenvoltak :

Az abauji egyházmegyéből: Révész Kálmán esperes, Meczner József gondnok, Ujj János, Kovács Béla, Kovács István, Naményi Gyula, Dobozy Pál, Dr. Puky Endre egyházmegyei küldöttek.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Dr. Tüdös István esperes, Sólyom Gyula, Halászy József, Gaál Ferenc, Papszász Lajos, Huszthy Béla. Dr. Nagy Ferenc egyházmegyei küldöttek.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla gondnok, Svingor József, Dávid József, Barna Gyula, Bárczay László, Bónis Aladár, Ifj. Szathmáry Király Pál egyházmegyei küldöttek.

A gömöri egyházmegyéből: Csabay Pál esperes, Bornemisza László gondnok, Ruszkay Gyula, Réz László, Tornallyay Zoltán, Lukács Géza, Diószeghy Dezső egyházmegyei küldöttek.

A tornai egyházmegyéből: Ragályi Géza esperes, Kádár Kálmán gondnok, Tóth Kálmán, Szabados László, Horváth Elemér, Dr. Végh Elemér egyházmegyei küldöttek.

Az ungi egyházmegyéből: Szücs István esperes, Minay István h. gondnok, Nagy Sándor, Komjáthy Gábor, Németh Péter, Stépán Géza, Bernáth Zoltán egyházmegyei küldöttek.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Bálint Dezső esperes, Meczner Béla egyházmegyei gondnok, Horváth János, Máthé Gyula, Hézser Emil, Kóczán Miklós, Miklós Béla, Dr. Kovács Gábor egyházmegyei küldöttek.

A felsőzempléni egyházmegyéből: Hutka József esperes, Dókus László gondnok, Szeghő Béni, Tudja Mihály, Tomory Pál, Nemes Lajos egyházmegyei küldöttek.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Zombory Gedő, Kérészy Barna, Radácsi György, Szuhay Benedek, Czinke István, Szent-Imrey Gyula, Dókus Gyula.

Mint a sárospataki főiskola képviselői: Révész Kálmán lelkészi, Dókus Gyula világi gondnok, Novák Lajos theol. akadémiai, Dr. Finkey Ferenc jogakadémiai, Csontos József főgimnáziumi képviselők.

A miskolci főgimnázium képviselőiben: Csorba György igazgató.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium képviselőiben: Bodor István.

A felsőbb leányiskola képviselőiben: Dombó László igazgató.

A kerületi tanítószék képviselőiben: Fogarassy Jenő, Becske Bálint, Gööz Ferenc.

Mint egyházkerületi jegyzők: Radácsi György lelkészi, Szalay László világi főjegyzők; Péter Mihály lelkészi Dr. Finkey Ferenc és Dr. Mitrovics Gyula világi aljegyzők, Réz László, mint helyettes lelkészi aljegyző.

Mint egyházkerületi tisztviselők: Bizony Ákos fő-, Dr. Regéczy József alügyész, Dr. Kovács Gábor pénztárnok.

I.

Közgyűlési ügyek.

1. *Fejes István* püspök a nemzeti, társadalmi és felekezeti viszonyok szemléletéből fakadó érzelmektől és a pünköshti lélek melegétől áthatott imádságban kéri az istenség szent lelkének kitöltését egyházi tanácskozásunkra a következőleg :

Mély alázattal hajlunk meg előtted ó felséges Isten! ez ünnepélyes órában, amidőn anyaszentegyházunk oltárait építeni gyűlünk e helyen össze, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.

Mint a te szent ügyednek szolgálói, elhoztuk ó Uram elődbe a mi teljes erőinket, bölcsességünket, hitünket, szeretetünket, hogy mielőtt munkáinkhoz kezdenénk, te áldd és szenteld meg ismételten a te lelki adományaidat, amelyeket a te világosságodból reánk kiárasztottál. Ó! uram Isten, mivel birunk mi olyannal, amit te tőled nem vettünk volna? és mit tehetnénk mi magunktól a te szent országodért, ha a te kegyelmed mivelünk nem volna?

Szorongva és félelemmel állunk azért most is munkáink kezdetén, mert ha te meg nem segítesz, ki segít meg minket? ha te meg nem tartasz, ki tarthat meg minket e mi mostani napjainkban?

Ime, látunk mi, Uram, a mi legjobb erőink ellen más erőket, amelyek a tévelygések útjára ragadják embertársainkat; látjuk mi a mi bölcsességünkkel szemben a más tudományok egeket ostromló küzdelmeit; látjuk a hitet támadó sulyos fegyvereket; látjuk a szenvedélyek harcát a világ szerelméért a mi te hozzád óhajtozó s érted epedő szerelmünk helyett és épen azért remegve és alázattal esedezünk hozzád, hogy e mai idők összeütközéseiben te erősíts meg minket és diadalomra te vezérelj minket a te lelked által. Bírd, Uram, vasvesszővel a te ellenségeidet és őrizd szelíden a te örökségedet, hogy semmi el ne szakaszthasson minket tőled és a te szerelmedtől, mely van a Jézus Krisztusban!

Hiszünk is mi, Uram! te benned, hogy a te szolgálatodban nem hagysz minket magunkra. Ezt a hitet áldd és szenteld meg most is a mi lelkeinkben, hogy már munkáink kezdetén teljesedjék meg lelkünk a győzelem bizonyos reménységével, hogy mindnyájan egyenlően érezzük: velünk az Isten! a diadal velünk! Most és mindörökké. Ámen.

2. Dókus Ernő főgondnok az e.-ker. közgyűlés tagjait szeretettel üdvözli s tekintettel a közgyűlés teendőinek nagy halmazára s a püspöki jelentésre, amely felolvasásra vár és egyházi életünk minden ágára kiterjeszkedik, eszméltet és irányít, ezúttal ő az egyházkerületünkben felmerült jelentősebb események közül csak egyet kíván kiemelni, t. i. az alsózempléni egyházmegyének azt az örömnépét, amellyel ez az ő gondnokát, *Meczner Bélát*, mint 25 éven át forrón szeretett és hően tisztelt vezérét megünnepelte. Ez az ünnep egyházkerületünknek is ünnepe lehet, mert *Meczner Béla* az által, hogy az alsózempléni egyházmegye sorsának intézésében 25 éven át gondviselészerűleg működött, egész egyházkerületünkre is jótékony irányító befolyást gyakorolt s ezenfelül, mint egyházkerületi gyűléseinknek számos alkalommal vezetője, annyi bizonyosságát szolgáltatva lángoló egyházszeretetének, hitbuzgóságának és hivatottságának, hogy hivatalos életének nevezetes évfordulóján egész egyházkerületünk is hálával áldhatja a Gondviselést, hogy *Meczner Bélát* egyházkerületünk vezérférfiai közé elhívta, 25 éven át példaképen megtartotta, egyházi ügyeink odaadó szolgálatában többről-többre segítette, s egész hazai református egyházunk előtt is tiszteletreméltóvá emelte. Úgy a maga, mint egész egyházkerületünk nevében ünnepi érzésekkel köszönti az alsózempléni egyházmegye lelkes gondnokát s kéri a Gondviselést, hogy azzal a kegyelmével, amellyel egyházunknak ezt a hű fiát sok próbáltatás között is megőrizte számunkra, őrizze meg soká és áldja meg vele az alsózempléni egyházmegyét, egyházkerületünket és egész egyetemes ref. egyházunkat egy újabb jubileumig. Azzal a reménységgel, sőt erős hittel, hogy az Istenség kegyelme meghallgatja kérését s ád egyházkerületünknek újabb és újabb *Meczner Bélákat* a jövő küzdelmeihez, az egyházkerületi közgyűlést megnyitja.

E.-ker. közgyűlés lelkesült örömmel fogadja szeretett főgondnokának a *Meczner Béla* alsózempléni gondnok hivatalos életét a meleg elismerés szavaival méltató jellemzését s miután a legméltóbbaknak sem adhat egyéb jutalmat a hálás elismerésnél, ezt a legőszintébb tisztelet és szeretet virágaiból font koszorúban nyújtja

Meczner Bélának egyházi szolgálatainak 25-ik évfordulóján s a maga részéről is kéri a mennyei kegyelmet, hogy Meczner Béla életét az utódoknak követendő példaképen, a jelennek pedig öröme és boldogítására nyújtsa túl a kegyelem évein s tegye benne s vele áldottakká szíve szeretteit és egész egyházkerületünket is.

3. A közgyűlés hivatalos és választás útján küldött tagjainak a püspöki hivatal által összeállított névsora felolvastatván,

a megjelent tagok a jelen közgyűlés idejére igazoltattak s br. Vay Elemér alsóborsodi egyházmegyei gondnok, Lévy József egyházkerületi tanácsbíró, Sággy Sándor gömöri, Bernáth Aladár felsőzempléni küldöttek s Komjáthy Béla ungi egyházmegyei gondnok bejelentett elmaradása tudomásul vétetett.

4. Fejes István püspök részben előszóval terjeszti elő, majd a lelkeszi főjegyző által olvastatja fel a letűnt egyházi évről szóló s egyházi életünk fejlődését jótékonyan vagy károsan befolyásoló tüneteket, jelenségeket a bölcs vezér ítéletével méltató, eszméltető s új irányokat jelölő, kimerítő jelentését, amely a következő:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

Püspöki jelentésem megkezdése előtt melegen üdvözlöm a főgondnok úr, elnöktársam ő méltóságát, aki ebben az esztendőben is, amelyről most jelentést teszek, egyszerűzetével és mindenre kiterjedő gondosságával főtámaszom volt egyházkerületünk ügyeinek elintézésében. Melegen üdvözlöm az egyházkerület tisztikarát, amely pontosságával megkönnyítette nekem közgyűlési határozataink gyors és sikeres végrehajtását. Melegen üdvözlöm az esperesi és gondnoki kart, akiknek tevékenysége az egyházmegyei és egyházkerületi közügyekben a szükséges jó rend fentartását példásan biztosította, s azonfelül egyházkerületünket abba a kedvező helyzetbe juttatta, hogy az egyetemes egyházzal kapcsolatos ügyeink kifogástalanul intézethettek el. Melegen üdvözlöm egyházkerületi közgyűlésünk kép-

viselőit, mint önkormányzatunk élő szerveit, akikben és akik által itt vannak együtt összes egyházaink és iskoláink, hogy így a nagy közérő mérlegbevetésével intézhessük most is a megoldásra váró fontos közügyeket. Kérem is az Istent, hogy ebben az egységben, melynek a szeretet a kötele, tartson össze mindnyájunkat anyaszentegyházunk sikeres építésére!

Nagy szükségünk van, ft. egyházkerületi közgyűlés, az összetartó és fokozódó tevékenységre, mert akármerre tekintünk, akár a külföldre, akár hazánkra, akár a más egyházakra, akár magunkra, a mai élet oly erős hullámvásában van mindenütt, hogy nyugtot épen nem enged azoknak, akik annak sodrába állítottak. A tétlenségen ma túlcsapnak a hullámok s aki élni akar, annak erejének kell lenni, hogy a felszínen maradjon és a viharok közt is előretörjön.

Tényleg a népek valláserkölcsi élete körül forog az összeütkezés, a bomlasztás és védelem. Nemcsak a mai napok, hanem még a távol jövő is, ezzel fogják foglalkoztatni az egyházak vezetőit. E küzdelem mérveit kiszámítani nem lehet. Azzal már kezdenek megbarátkozni, hogy a szociálistikus emberileg jogos törekvéseit, amelyek a Krisztus tanításaival sincsenek ellentétben, nem lehet többé a középkor béklyóiba visszazorítani; ennél fogva észszerűbbnek mutatkozik az, hogy azoknak fokozatos megvalósítását maguk az egyházak is inkább bölcs irányítással, a társadalmi rend megrázkódtatása nélkül mozdítsák elő. A protestáns népek életében ez a törekvés látszik érvényesülni; mindamellett nem lehet állítani, hogy teljes sikerrel, mert a protestáns népek közt is jelentkeznek oly erős túlzások, amelyekkel megküzdeni alig lehetséges. De nagyobb a veszély némely katolikus jellegű államokban, ahol az anarchia nyílt tombolásai kezdik megdöbbszteni a világot. A rajongásig fokozott hit mellett csodálatos jelensége ez a teljes hitlenségnek. De ez a tünemény minket, protestánsokat élenként int arra, hogy maradjunk meg szilárdan elveink mellett és a vallásos élet terén tartuk távol magunkat akár a pietizmus, akár a fanatizmus eszközeitől, mert azok a mai fejlődés fokán nem alkalmasak az emberi lelkek egyensúlyának fentartására. Jog, kenyér, világi jobblét körül forognak a nagy küzdelmek. Rajongó hit ezeket nem oldhatja meg. Helyesebben teszik azért a protestáns népek, ha a lelkek erélyére és munkaképességére vetik a fősúlyt és azt igyekeznek fokozni az Istenben és a Megváltóban való rendületlen hittel. A mi protestáns irányító hitünk maradjon azért állhatatosan az, hogy

sem élet, sem halál el ne szakaszson minket az Isten szerelmétől, mely van a Jézus Krisztusban.

Országunkban a mi helyzetünk, felekezeti viszonyunk a közelebbi időkhöz képest nem változott. Egy bizonyos, hogy a régebbi időkre visszagondolva, mai napon nyomottabb, sok tekintetben alárendeltebb, súlytalan helyzetbe jutottunk. Az az erő, mely hazánk viharos századaiban nemzetünket nemzetül megtartotta; az a szellem, amely alkotmányunk válságai közt zászlóink körül csoportosította a szabadelvű hazafiakat, ma már csak a múlté, de nem mozgatója többé közéletünknek. Magunkra vagyunk hagyva. A katolicizmus érdekei vezetnek és irányítanak. Parlamentünk és sajtónk alig veszi már számba a protestantizmust. A mi nyugalomunk és csendességünk, amely a harcra harccal nem felelt, ide juttatott minket. Jó volt-e ez így? Erre felelni képes nem vagyok. De reménységem van, hogy még sem lesz mindig így. Nemcsak vallásos önérzetünk, hanem multunk, történelmi jogtudatunk, a haza iránt való kötelességünk is hathatósan intenek minket arra, hogy ne hagyjuk el magunk magunkat is, hanem vívjuk vissza helyünket minden téren. Ennek az országnak egész jövője pangás és megaláztatás lesz, ha a protestantizmus nem siet kifejezni a maga legjobb erőit. Nem mondom én azt, hogy a katolicizmus az újabb időben, még aulikus árnyalataiban is, kedvezően nem módosult volna a nemzeti irány képviselőjére nézve, de ennek az iránynak is mi adhatunk teljes erőt, akiket megedzett a szabadság levegője. Remélem azt is, hogy ennek a súlyunknak visszaszerzésében segítségünkre lesz nekünk a protestáns népekkel való érintkezésünk is. Majd ha látni fogja ez a mi elszigetelt országunk, hogy a protestantizmus révén történetét, viszonyait, jobban megismerik a mivelt államok, mint a politikai viszonylatok szerint; majd ha tapasztalni fogja, hogy az olyan látogatásoknak, érütközéseknek, mint a múlt évben is, a presbiteri világszövetséggel való érütközésünknek milyen hatásai lesznek; ha majd valósággá lesz *Mathews* ígérete: „mindenütt, ahol az angol kéz elér (az pedig messze ér) ismerjék hazánkat, a magyar nemzet történetét s mai miveltégi állapotát“: — akkor itthon is jobban fogják méltányolni értékünket s be fogják látni, hogy azt az erőt, amely a protestantizmusban van, nem mellőzni, nem háttérbe szorítani, hanem segílni és nevelni kell. Igaz nemzeti politika ma is az volna, ha nem egyoldalú és korlátolt látókörből irányítanák országunk dolgait s ezek közt az egyházainkra és iskoláinkra vonatkozó ügyeket.

Országosan ily nehezebb viszonyok közt is, ref. egyházunk nyugodtan és békességgel haladt előre a maga munkáinak végzésében.

Igen jelentős dolog egyetemes konventünknek a teológiai tanulmányi rendbe a belmissiói és sociális gyakorlatoknak beillesztése és ezzel kapcsolatban a parochiális könyvtárak részére a cura pastoralis és belmissiói kézikönyv kiadása iránt való intézkedés. Az óhajok, a jelszavak, az egyesek vagy kisebb körök által felvetett kérdések íme egyetemlegesen megragadták egyházunk figyelmét s ennek folytán jövőnk lelkészképzésünk oly irányba fog térni, amely megfelel azon kívánatoknak is, amelyeket a velünk érintkező külföldi hitsorsosaink is hathatósan ajánlanak nekünk egyházi és vallási életünk nagyobb tevékenységére nézve. Erre nézve azonban épen ez volna helyes, hogy ez a fontos belmissiói tevékenység intézményes alakot öltjön és az iskolai tanulmányokban találja meg alapját és irányítását, mert eddigi tapasztalataink szerint az egyesekre hagyott vagy itt-ott egyesületekként működő belmissiók nem szülnék mindig kedvező eredményeket. A belmissió módját, eszközeit és hatását nagy bölcsességgel kell megszabni és a mi népünk viszonyaihoz és felfogásához alkalmazni, mert ily előrelátás nélkül, különösen a dologhoz nem értő, tapasztalatlan egyének zavarokat támaszthatnak az egyházban. Épen ezért nekem is gondom lesz arra és erre már e gyűlés folyamán is intézkedést fogok kérni, hogy az irányítást maga egyházkerületünk vegye kezébe és minden eshetőleges tévelygést zárjon ki ebből a működésből. Erre nézve részemről kijelentem, hogy az eddigi belmissiói áramlatokban a pietismust látom a legközelebb fekvő tévelygésnek. A magyar református belmissiót úgy szeretném azért körülhatárolni hogy ez feltétlenül kizárassék. A lelkek egyensúlyát a pietismus megzavarja és az erélytelen hit ábrándjával tölti el. Remélem, hogy mi meg fogjuk találni a módot arra, hogy lelkészeink belmissziói munkája áldásos lehessen.

Jelentős dolog a konvent közelebbi intézkedései között a Skót államegyháznak Edingburgban, a Skót szabad egyháznak ugyanott és a presbiteri világszövetségnek Aberdeenben tartandó közgyűlésén való képviseltetésünk elhatározása; továbbá a genfi nemzeti prot. bizottság felhívása folytán az azzal való állandó érintkezés kimondása. Ezek a tények mutatják, hogy külföldi hittestvéreink felismerték jelentőségünket és mi csak örülhetünk, ha hozzájuk kapcsolhatjuk magunkat, mint az igazi keresztyén mivelődés vezetőihez.

Intézkedett a konvent az 1914-ik évben összehívandó zsinat előkészítéséről is. Ennek folytán egyházkerületünknek is feladata lesz elrendelni, hogy az egyházmegyéék a tárgyakat és javaslatokat készítsék elő. Gondolom, hogy ennek a zsinatnak nem lesz sok újítani valója, de az egyház és állam közti viszonyban fennmaradt függő kérdések szükségképen fontos tárgyai lesznek. És tudomásom szerint lesz még egy nagy kérdése. Ugy értesültem, hogy az ORLE az egyház alkotmányába kívánja magát bekapcsolni. Ha ez így van, ezzel az történik, aminek én már előbb is kifejezést adtam, hogy ily módon szükségesnek tartom a lelkészi karnak egymásra hatását, tevékenységének helyes irányítását és fokozását. De más-különbén is szükséges, hogy azt az elválasztó vonalat, amely a lelkészeket ketté szakítja, kiküszöböljük egyházunk testéből és a lelkészi kart egygyé tegyük munkában és bizalomban egyaránt. Hiszem is, hogy az egyetértés vezérelveit könnyen meg lehet találni ebben a kérdésben is.

Gondoskodott a konvent az egyházi és iskolai szükségletek újabb összeírásáról is. Majdnem meddő munka ez most, a midőn eddig kimutatott szükségleteink is nagy részben teljesítetlenül maradtak. Így nem sikerült még törvényben biztosítanunk azt az összeget, amelyet szükségünk fedezésére kívántunk. Ez a törvény késik, mert *junktimba hozatott a katolikus autonomia kérdésével, holott azzal tárgyi kapcsolata nincs*, csak reánk gyakorol erkölcsi nyomást, hogy az autonómiát (bármely alakban is) ne ellenezzük, ha a magunk érdekeit kielégíteni akarjuk.

Nem sikerült *a lelkészi fizetéseknek a felemelése* sem, ámbár azt a kormány már az 1912-ik évre megígérte. Mi, elnöktársammal együtt, megtettük erre nézve őszi egyházkerületi közgyűlésünk határozata szerint a lépéseket, összehívtuk a közös prot. bizottságot, amely a múlt év december havában meg is jelent küldöttségével a miniszter előtt, aki akkor újabban is megígérte, hogy már az 1912-ik évre ad valamely pótlékot a lelkészeknek, az 1913-ik évi költségvetésben pedig minden esetre gondoskodni fog a fizetések rendezéséről; azonban mozdulatot az ígéretek beváltására még konventi üléseink alkalmával sem tapasztaltunk, úgy hogy ugyanekkor az újabb sürgetést határoztuk el. Hiszem, hogy ezek a sürgetések most már célhoz fognak vezetni, erre mutat Gróf Tisza István főgondnok urnak a dunántúli egyházkerületi közgyűlésen történt nyilatkozata is, amely szerint, az ebbe az ügybe egyedül beavatott főgondnok úr teljes biztossággal kijelentette, hogy *a lel-*

készi korpótlék a folyó évi január 1-től visszaható erővel rendeztetni fog. Ez a kijelentés megnyugtató.

Elismeréssel kell ezek mellett a kormány javára tudnom be azt, hogy az adócsökkenési alapra ez évben is nagyobb összeget utalt ki, ekkép tehát legalább egyházaink rendbe szedhetik szükségleteiknek fedezését. Kivánatos is, hogy ezt a nagy jótéteményt célszerűen használják fel az egyházak, az egyházmegyék pedig öröködjének a felett, hogy a segély az adott célra használtassék fel.

Ebben az adócsökkentési segélyben (miután a konvent ezt csak erre a célra kérte) a miniszter tényleg a lelkészi nyugdíjra és a közigazgatásra is utalt ki bizonyos hányadot; a minek megfelelőleg most a konvent akképen intézkedett, hogy a lelkészi özvegyek és árvák évi járulékát 20 %-al felemeli. Ez is örvendetes tény és miután remélhető, hogy az adócsökkentési segély az 1913-ik évben is hasonló összeggel fog emelkedni, úgy remélhető az is, hogy a lelkészi özvegyek és árvák járadéka 20 %-al ismét emelhető lesz. Azonban ezt a konventen majd keresztül is kell vinni, valamint nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a 3-ik részlet kiutalásakor már a közigazgatás is megkapja a maga hányadát. Egyházkerületünk figyelmét erre azért is felhívom, mert közigazgatási pénztárunk hiányainak fedezéséről csak így gondoskodhatunk.

Ami ezekután egyházkerületünket illeti, mi teljesítettük kötelességünket minden téren, úgy egyetemes egyházunk közös érdekeire, mint közelebb a magunk ügyeire nézve is. Egyházkerületünk dolgai ekkép kellő rendben is vannak és az egész elmúlt év folyama alatt sem az egyházi, sem az iskolai dolgokban nem jött tudomásomra semmi nagyobb zavarról értesülés. Még csak jelentősebb vallássérelmi eset sem jelentetett be hozzám egyetlenegy sem.

A részletekre térve át, mindenek előtt iskoláinkról teszek jelentést.

Első sorba helyezem itt a magyarországi reformátusok egyik főiskoláját, a *sárospataki főiskolát*, amely most arra a pontra jutott, hogy egyedül maradjon a régi cím birtokában. Ki kell jelentenem, hogy főiskolánk válsága ez idő szerint csakugyan bekövetkezett. A debreceni egyetem létesülése ugyanis bevégzett tényé lett és tényé lett az is, hogy országunk az egyetemi rendszer behozatalára tért át, amellyel a jogakadémiák fennállásának útját bezárta. A jogakadémiák sorsa, látásom szerint, ideig-óráig tengődés, azután elsorvadás. Ez a sors elsősorban Sárospatakot éri el, Debrecen

miatt. Azonban Debrecen és Tiszántúlt én nem kárhoztatom, hogy a rá is elkövetkező veszélyt az egyetem megragadásával igyekezett elhárítani magáról, mert kétségtelennek tartom azt, hogy ha Debrecen ezt nem teszi, negyedik egyetem úgy is lett volna Szegeden. Debrecenben pedig nem lett volna sohasem sem protestáns egyetem, sem még csak tanárképző sem, mert ilyeneknek felállítására anyagi erővel nem rendelkezünk. Azt senki sem tudta kimutatni, hogy a protestáns egyház még egyetemesen is, a mire pedig semmi hajlandóság nem mutatkozott, képes volna egy egyetemnek majdnem évi 2 millió fentartási költségét előállítani. Ily körülmények közt helyesnek kell tartanom, hogy Debrecenben, az állami egyetemen fentartható lesz mégis a református szellem. Ha itt nem, úgy sehol sem. A mozgalmakból már is látom, hogy a tiszántúli kerület gondoskodni fog oly internátusokról, amelyekben a tudományok és szakpályák minden terén növekedést vehet a reformátusok intelligenciája. Debrecen ezt mentette meg számunkra, midőn az idők kényszere levette a református főiskola eddigi címerét.

De hát most Sárospatakkal mi lesz? Nem előzőm meg véleményemmel az egyházkerület elhatározását, csak sajnosan sejtem azt, hogy amíg a debreceni egyetem nélkül is oly rohamosan sorvadt jogakadémiánk, hogy mai létszáma már csak 55 az I., 58 a II. félévben, amelyből a 4-ik tanfolyamra csupán 5 joghallgató esik, akkor a debreceni egyetem megnyílása s internátusainak felállítása után a végelsorvadás veszélye közel van. Ez az én komoly aggályom. Akármint alakul azonban jogakadémiánk sorsa, annál inkább kell theologiai akadémiánkat magas színvonalra fejleszteni és főgimnáziumunkat megerősíteni. E részben most sincs nagy fogyatkozásunk. Hittanhallgatóink száma az év elején 72, gimnáziumi tanulóink száma 446 volt. Tanerőink kellő számban megvannak. Sajnálattal jelentem azonban, hogy a főiskola pénzügyi egyensúlya, főleg a tápintézeti ellátás drágasága miatt és amiatt, hogy a kért államsegélyből még eddig csak 4000 korona adatott meg, nem állott helyre. Az államsegélyt elnöktársammal kellő időben sürgettük, annak nagyobb mérvű megadására ígéretet is nyertünk, de az ígéret nem teljesült. E tavasz folyamán újabb hathatós előterjesztést tettünk a minisztériumban az ígéret beváltására nézve. Remélem, hogy az 1913-ik évi költségvetésben az ígéret teljesülni fog.

Itt említem fel, hogy b. Vay Elemér ő méltósága ez évben is 2000 koronát adott egy külföldre menő ifjú részére. Hálás kö-

szönet illesse őt eme hitbuzgóságáért, amelylyel ifjainkat évenként támogatja.

Felsőbb leányiskolánk színvonalát ez évben is megtartotta. Új igazgatónk, amint reméltük, mindenre kiterjedő gondossággal és szeretettel intézi dolgait. — Szombathy Kálmán eltávozásával hasonló jeles tanerőt alkalmaztunk Domokos György volt Eötvös-kollégiumi növendék személyében. Növendékeink száma egyenletes, ezek közt a vallásunkhoz tartozók szaporodtak. Az internátus díja a nagy drágaság miatt emelendő lesz. Hiánya ezen intézetünknek, hogy nincs önálló vallásánára, amiről mielőbb gondoskodnunk kell. De baj az is, hogy a felmerülő fejlesztésekre sincsenek meg a szükséges anyagi eszközeink, miután egyházkerületünk pénztára még mindig hiánnyal küzd. Kívánatos volna azért, hogy ennek a fontos intézetünknek számára valami alap gyűjtéséhez kezdenénk, mert sajnos, 40 évi fennállása óta alig van számbavehető alapja és egészben az egyházkerület forrásaiból táplálkozik. Nézetem szerint évenként egy nagyobb szabású mulatság rendezésével, Miskolc város érdekelt társadalmát kellene igénybe venni arra nézve, hogy lassanként némi alap gyűljön össze.

Intézetünknek a *tanárnők nyugdíj-rendezési ügyében* felmerült szükségeire nézve még a múlt év folyamán személyesen adtam be a minisztériumban előterjesztésünket, amely a közelebb leérkezett válaszban elutasította azt a kérésünket, hogy az állampénztár vegye át a nagy különbözet kifizetését. Erre az elutasításra, főgondnok úr ő méltóságával együtt azonnal újabb felterjesztést tettünk, személyesen és élőszóval is kérve a minisztériumot, hogy jogalap nélküli követelésétől álljon el, mert végrehajthatlan kíváncsálg az, hogy az évekkel ezelőtt kilépett növendékekre most utólagosan rójuk ki a 6 koronás évi járulékokat. Felterjesztésünknek eredményét annak idején tudomására hozzuk közgyűlésünknek.

A *miskolci főgimnáziumban* örvendetes a ref. jelleg újabb erősödése, de sajnos, a fejlesztésre nézve az anyagi erők hiánya. A minisztérium az újabb pótállamsegélyt itt is csak 2000 koronás évi összegekben utalja ki, amelyre nézve hasonlóan közbenjártunk a minisztériumnál, de eddig siker nélkül. Igaza van a miskolci tanári karnak, amidőn arra hivatkozik, hogy mily mostohán bánik el a miniszter úr a mi intézeteinkkel akkor, amidőn katolikus újabb iskolákra százezreket áldoz.

Egyetemes tanügyi bizottságunk felhívja egyházkerületünk figyelmét a miskolci főgimnázium egyes osztályaiban a bukások

aránytalan nagy számára. Ennek bizonyára megvannak az okai, de megszüntetésükre mindenesetre törekedni kell.

A *rimaszombati főgimnáziumban* újabb változás nem történt. A létszám maradt az eddigi, tulnyomó részben ref. és ág. h. ev. tanulókkal. Az újabb államsegély itt is csak 2000 koronánként emelkedik, azonban a 14-ik tanszék szervezése már így is lehetővé vált.

A *nem felekezetünkhöz tartozó középiskolákban* a vallásitanítás tartozik érdekkörünkbe. Erre nézve egyh. kerületünk kellő gondot fordít, de anyagi erőnk hiányában rendes tanerőket nem alkalmazhat. Erre a célra sem államsegélyt nem kaptunk, sem közalapunk nem nyújt még támogatást, habár egyházi törvényünk szerint ez feladata volna. Legújabban a vallás- és közoktatásügyi miniszter célba vette a katekheta-állások szervezését, ez iránt hozzánk is leiratot intézett; ennek folytán némi reménységünk nyílik arra, hogy a katolikus érdekek mellett a mi igényeink is számba vétessenek. Részemről egyházkerületünkben 8 katekhetai állás szervezését látom szükségesnek, amelyre nézve, felkérésem folytán, Révész Kálmán esperes úr fog részletes előterjesztést tenni.

Népiskoláink fejlődése állandó és fokozatos. Tanító-hiány csak 14 helyen volt. Az iskolába nem járók száma csökken. Az ismétlődő iskoláztatás lendül. Táblázatos kimutatásaink felsorolják a részletes adatokat.

Itt fel kell említenem, hogy a *lelkész-tanítói állásokat* a miniszter úr tovább nem engedi meg, a minélfogva ezek már az év folyamán a legtöbb helyen meg is szűntek, vagy megszüntetésük folyamatban van. Erre a lelkészi és tanítói kongrua mellett csakugyan nincs is többé szükségünk; de ez az intézményünk, amelyet kényszerből fentartottunk, nem is volt áldásos.

A *hiányos iskolai épületekre* nézve, az összes vármegyére kiterjeszkedve, rendeletet bocsátott ki a miniszter úr, a hiányok sürgős megszüntetése érdekében. Egy hosszú sor volt az, ahol új tantermek építése, szűk tantermek bővítése rendeltetett el. A rendeletben hivatkozás történt az államsegély esetleges megvonására, ami kétségtelenül mutatja, hogy az államsegély minden téren önkormányzati jogaink korlátozásával jár.

A miniszteri rendeletnek megfelelően intézkedve, örömmel jelenthetem, hogy egyházainknak az a hosszú sora, ahol hiányok mutatkoztak, önkényt és a népoktatás érdekeit népünk maga is felismerve, megfelelt a miniszter úr kívánatainak. Ugy, hogy alig re-

hány iskola maradt el egész egyházkerületünkben, ahol még a hiányok pótlása függőben maradt. Nagy eredménye ez a múlt évnek, amidőn csak ennyi iskolai épület hiányos. Ennek elnézését, miután az illető egyházaknak a hiány megszüntetésére haladékot adtam, kértem is a miniszter úrtól, rámutatva arra, hogy e részben népünk jóakarata mellett a túlságos zaklatás nem szükséges, annál is inkább, mert egyházaink az iskolaépítéseken kívül a paróchiákat is majdnem mind sorra vették, úgy hogy a közelebbi múlt 10 évben 4 millió 500,000 koronára rúg az az összeg, amelyet egyházaink építkezésekre fordítottak.

Állami iskolává a múlt évben egy népiskolánk sem alakult át; de arra az állam sem törekszik.

Egyházkerületünknek *püspöki hivatalom körébe eső ügyeit elvégeztem*. A konventre tartozó számadásainkat, előterjesztéseinket, kellő időben beadtam. A kormánnyal szemben sem áll fenn semmi függő ügyem, miután a régibb elmaradt dolgokat is lebonyolítottam. Egyházkerületi közgyűlésünk határozatai részint általam, részint az illetékes egyének és egyházmegyék által pontosan végrehajtottak. Központi lelkészi törzskönyvünket, amely néhány év óta félben maradt, kiegészítettük. Statisztikánk úgy igatató, mint postakönyvünkben szaporodik ugyan, de titkáromnak gyakorlata és szorgalma mellett képesek vagyunk mégis minden ügyet haladéktalanul elintézni.

Egyházkerületi pénztárunkban sincs másképen a dolgunk. Majdnem példátlan dolog az, hogy milliók kezelése, sok százezer korona bevétele és kiadása ily egyszerű módon, úgyszólván egy ember által történhetik meg. Elismerés illeti ezért a nagy munkásságú pénztárnokunkat, dr. *Kovács Gábor* urat és vele együtt a lankadatlan buzgóságú *Bizony Ákos* főügyész urat, aki a szintén igen szorgalmas *Regézy József* alügyész urral együtt kiváló rendben tartja tőkéink kötvényeit.

Különben, az új rendszabály szerint, a számvevőszék és pénzügyi választmány együttes ülésében, főgondnok úr ő méltóságának elnöklete mellett, február havában vizsgáltuk meg a múlt évi számadásokat. Rendben találtunk mindent. Sőt örömmel jelenthetem, hogy közigazgatási pénztárunk 9000 koronás előirányzott hiánya, a zárszámadásban elenyészett, így ez évben tőkét leírunk már nem kell. Hiányunk az 1912-ik évi költségvetésünkben is már csak 1000 koronára apadt le, így közel jutottunk az egyensúlyhoz, amit a Baldácsi-alap szaporulatával fentartanunk sikerülni is fog.

Most már tehát csak az kell, hogy egyházkerületünk nagyobb köz-igazgatási államsegélyhez jusson, hogy ennél fogva alkalom lehessen több építő munkát végezni úgy a vallásoktatás, mint a miskolci felsőbb leányiskola fejlesztésével.

Itt jelentem azt is, hogy a tőkesegélyekre nézve újabb 5 évi időszakra új összeírást kell elrendelnünk. Sajnos, hogy az előjegyzésben volt egyházak legnagyobb része nem juthatott segélyhez közalapunk e célra fordítható jövedelmének csekélyisége miatt.

Újra kell választanunk a *konventi tagokat*, de ez őszi közgyűlésünkre is halasztható.

Egyházainkban a *vallásos buzgóság*, amely az istenitiszteletek gyakorlásában, az úri szent vacsorával való élésben nyilatkozik, általánosságban véve megnyugtató. Nagy panaszunk nem lehet a hithűség ellen sem, mert a gyermekek keresztelese, a halottak egyházi temetése, a házasság, azok megáldása, a kitérések és reversalisok csökkenése arról tesznek bizonyosságot, hogy református híveink ragaszkodnak vallásukhoz. Némi zavarokat a *baptista-mozgalmak* okoznak ma is, leginkább Ungban és Alsóborsodban, Noszvajon, Bükkzsércen, Poroszlón, Szirmán. Figyelemreméltó, hogy Noszvajon a református nők maguk tartanak összejöveleteket a baptista-mozgalmak ellensúlyozására és helyes az egyházmegyének az az intézkedése, hogy a lelkészt felhívta az ily összejöveletek vezetésére. Általánosabb a panasz a *temetők kivilágítására* nézve. Az alsóborsodi egyházmegye e részben is tett intézkedéseket. Mind ezen kérdésekkel azonban legcélszerűbb volna a lelkészi értekezleteken állandóan foglalkozni és a lelkészeknek a lelkésztársakat akképen irányítani, hogy a helyi viszonyokhoz képest járjanak el a nagyobb bajok megelőzése végett.

Az esperesi jelentések szerint áttértek hozzánk összesen 104-en. Kitértek tőlünk 109-en. Veszteség: 5. Megegyezés kötött a egyes házasságokban javunkra 238, kárunkra 136 esetben. Nyereség: 102. Itt most is meg kell jegyezni, hogy az adatok pontosságában kételkednem kell, mert p. o. Ungból az jelentetik, hogy kitért tőlünk 1 fi, 2 nő, megegyezés történt javunkra 15, kárunkra 4 esetben, holott ezt a mérleget talán maga az egy Ungvár is megcáfolná. Mindamellet a legtöbb adat mégis megbízható s eszerint főleg Abaujban és Alsóborsodban nyereségeink vannak. Miskolcra kötött 35 egyezséggel a kárunkra kötött 22 egyezséggel szemben szembetűnően emelkedik ki.

Olvasókörök, ifjúsági könyvtárak alkotása több helyen történt.

Élénk a mozgalom főleg az énekkarok szervezésénél. Így Felsőborsodban 30, Alsóborsodban 16 helyen alakult egyházi énekkar. Az orgonák száma napról-napra emelkedik. Alsóborsodban már 31 egyházban van orgona.

A vallási életre vonatkozó nagyobb bajként a gömöri esperes azt jelenti, hogy a hétköznapokon már csak alig egy-két egyházban tartatik meg a reggeli és estveli istenitisztelek. Ez a jelentés meglepő. Hasonló jelentést más egyházmegyéből nem kaptam ugyan, de hallottam innen-onnan szórványos eseményekről, hogy ezek az istenitisztelek másutt is kezdenek elmaradni, sőt, hogy a szokásos vasárnap délutáni predikálások vagy katechizatiók vagy bibliamagyarázatok is el-elmaradoznak. Mindezek oly bajok, amelyeket orvosolni kell. Nézetem szerint az a körülmény, hogy talán csak 1—2 egyén jelenik meg a templomban, nem lehet ok a templomok zárvatartására. Itt szigorú ellenőrzésről kell gondoskodnunk, amely ellenőrzést ismét maguk a lelkészi értekezletek végezhetnék a legsikeresebben. Ezek az értekezleteken kell beszámolni minden lelkésznek a helyi bajokról és ezeknek kell intézkedéseket kérni az egyházmegyétől. Így a lelkészek van a felelősség az említett bajok miatt, amelyeknek orvoslását meg sem kísérelték.

Az egyházi élet élénkségét és fejlődését az adakozások és építkezések mind nagyobb mérvű emelkedése mutatja.

Nagyobb adakozók : Szilágyi Gusztáv és neje Felsődobszának 2000 korona értékű harangot csináltatott; dr. Bárczy Gábor és neje 2 ezüst kelyhet 700 kor. értékben. Péchy Gusztáv Kiskisnizsen orgonára 1500 koronát adott. Gr. Andrássy Dénes Zsujtán templomra 1000 koronát. Izsaák János főgondnok Kolbásán 2 ezüst tányért és 1 ezüst kelyhet ajándékozott. Sátoraljaiújhelyen Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok egy 3-ik harangot csináltatott. Bátky Aladár és ifj. Bátky Gyula feleségével *Harmacon* új harangot öntettek 2000 korona értékben.

Az adakozások egyházmegyénként :

1. Abauj	33200 K
2. Alsóborsod	67100 „
3. Alsózemplén	52900 „
4. Felsőborsod	33300 „
5. Felsőzemplén	5700 „
6. Gömör	14500 „

7. Torna	4800 K
8. Ung	19500 „
Összesen	231000 K

A mult évinél majd kétszerte több.

Nagyobb építkezések : Pány, Hernádszentandrás, Gagybátor, Abaujkér, Alsószend, Nagyszalánc, Felsődobsa, Felsőnovaj, Gönc, Kassa, Kovácsvágás, Tarcavajkóc mind 1000 koronán felül, Mezőcsát 44,000 K, Mezőkeresztes 22600 K, Tiszavalk 17000 K, Poroszló 11800 K, Tiszakeszi 11500 K, Kisgyőr 9300 K, Nemesbikk 5500 K, Miskolc 4600 K, Noszvaj 3800 K, Tiszaszederkény 3200 K, Tiszapalkonya 28000 K, Tarcal 2130 K, Golop 3200 K, Mezőzombor 18000 K, Kiskövesd 15300 K, Kistárkány 4500 K, Ágcsernő 12300 K, Nagytárkány 6700 K, Bacska 3500 K, Királyhelmec 9700 K, Nagygyéres 5100 K, Cigánd 3800 K, Semjén 13000 K, Taktaharkány 9400 K, Sajókesznyéten 12600 K, Erdőhorvati 22500 K, Makkoshotyka 7500 K, Kondó 36000 K, Lászlófalva 5600 K, Tornaszentjakab 2000 K, Meszes 7000 K, Ziliz 16000 K, Felsőkelecsény 3500 K, Szuhogy 2900 K, Sajókaza 17700 K, Alsómihalyi 15300 K, Garany 46000 K, Hardicsa 7000 K, Nagybári 4200 K, Kolbása 3900 K, Lasztóc 1600 K, Legenye 1500 K, Magyarizsép 3100 K, Nagy- és Kistoronya 7200 K, Sátoraljaiújhely 4000 K, Zemplén 6200 K, Vásárhely 1500 K, Imola 3800 K, Harmac 25,000 K, Szin 24300 K, Görgő 8800 K, Lenke 8400 K, Szilas 10300 K, Szádvárborosa 9400 K, Kisdobrony 14300 K, Nagydobrony 73000 K, Tizasalamon 13000 K, Ungpinkóc 3300 K, Eszeny 4000 K, Gállocs 2500 K, Ungmogyorós 5500 K, Pályin 11300 K, Jenke 5000 K.

Mindezek rendkívüli építkezések, amelyek közül kiemelkedik a *nagydobronyi* népes egyház 73000 koronás templomépítésével. De kiemelkednek a kis népességű egyházak közül : *Garany* 46000 koronás építkezésével ; *Harmac* 400 lélekszám mellett 25000 koronára rugó építkezésével. *Pány*, ahol 16 család 30 évi gyűjtés után 13000 koronás templomot építettek.

Az építkezések egyházmegyénként :

1. Abauj	96000 K
2. Alsóborsod	153000 „
3. Alsózemplén	180000 „
4. Felsőborsod	99000 „
5. Felsőzemplén	105000 „

6. Gömör	---	---	---	---	---	65000 K
7. Torna	---	---	---	---	---	66000 „
8. Ung	---	---	---	---	---	155000 „
				Összesen	---	919000 K

A múlt évinél, amely az előző évekhez képest szintén emelkedést mutatott, több majdnem 300000 koronával.

Ezen építkezések nyomán sok öröme volt népünknek a különböző épületek, orgonák, harangok s főleg a templomok felszentelése alkalmával, amidőn a vallásos buzgóság élénken nyilvánult meg a sokaságok részvételében. Isten tartsa és áldja meg híveinket tovább is ebben a buzgóságban, a lelkészeket és előljárókat pedig a hű munkálkodásban!

Itt jelentem be azt is, hogy egyházkerületi közgyűlésünk felhívása folytán szépen adakoztak gyülekezeteink a *kecskeméti* földrengéssel sújtott egyház felségelésére is, úgy hogy 3100 korona adományt küldhettem el Kecskemétre, amig néhány egyház maga közvetlenül küldött oda 83 koronát.

Az adományokhoz járult:

1. Az abauji egyházmegye	---	---	---	476 K
2. Alsóborsodi	„	---	---	436 „
3. Alsózempléni	„	---	---	558 „
4. Felsőborsodi	„	---	---	359 „
5. Felsőzempléni	„	---	---	245 „
6. Gömöri	„	---	---	465 „
7. Tornai	„	---	---	134 „
8. Ungi	„	---	---	434 „

A részletes kimutatást a tárgysorozat rendén terjesztem be.

A közérdekű események közül itt már csak felemlítem br. Bánffy Dezső konventi elnökünk elvesztését. Főgondnokunk méltóan emlékezett meg főgondnok-társáról őszi közgyűlésünkön. A konvent is meggyászolta őt nagy érdemeihez képest.

Elsirattuk ősszel a magunk halottjait is: Ragályi Gyulát, br. Vay Sándort.

Ág. h. evangélikus testvéreinknek örömnepünk volt *Zsigmond* Jenő bánya egyházkerületi felügyelőnek a tél folyamán történt beigtatása alkalmával. Ez ünnepen mi is részt vettünk Radácsi György és Szalay László képviselőink, mint elnökhelyettesek kiküldése által. Gyász is érte azonban testvéreinket, midőn május

havában *Véssey Sándor* dunántúli felügyelőjüket váratlanul elvesztették. Egyetemes egyházunknak is volt vesztesége *Vécsey Tamásnak*, a nagy tudományú egyetemi tanárnak elhunytával. Ő a dunamelléki egyházkerületben volt zsinati és konventi képviselő és egyházmegyei gondnok. Ritka buzgóságú tagja a királyi papságnak, hű mind a sirig. Ugy is mint ilyenről, úgy is, mint egyházkerületünk szülöttjéről, emlékezzünk meg. Legyen áldott emléke közöttünk.

A magunk körében, a mi gyászunk sorában emlékezem meg e helyen is *Dókus Gyula* egyházkerületi tanácsbíró és főiskolai gondnok úr nagy veszteségéről, amidőn hű élettársát, *Spielenberg Zsófia* úrnőt, a tél folyamán elvesztette. Az emberbaráti tevékenység élén fáradhatatlanul működött a nemeskeblű úrnő és ez az ő emlékét tevékenysége színhelyén megőrzi, de megőrzi közöttünk is az, hogy a mi barátunk tevékenységének, amelynek áldásait mi érezzük, lelkének melegségével, kedélyének élénkségével ez a hű élettárs volt kiapadhatatlan forrása. Csatlakozzunk részvétünkkel az ő méltó fájdalomához és most iránta való fokozódó szeretetünkkel igyekezzünk pótolni az ő nagy veszteségét.

Nagy vesztesége volt a gömöri egyházmegyének *Molnár József* tanácsbíró elhunytával. De egyházkerületi közgyűléseinken is kiválóan emelkedett ki ez a széles látkörű, erős itéletű, hitbuzgó férfiú, aki méltóvá tette magát arra, hogy emlékezetét jegyzőkönyvünkben mi is megörökítsük. Legyen áldott emléke!

Veszteségeink ezeken kívül is voltak. Elhunyt *Meczner András*, az alsószempléni egyházmegye tanácsbírája s a sárospataki főiskola gazdasági választmányának buzgó tagja, aki szakértelmével áldozott oltárainkon. Maradjon áldásban közöttünk.

A lelkészi karból is sokan költöztek el. *Paykoss Endre* beszteri, *Kozma Gedeon* szőlőskei, *Stéfán Mihály* csarnahói, *Vattay István* alsószolcai, *Fodor Bertalan* igricii, *Tokaji Nagy Lajos* felsőábrányi, *Simon János* mezőkeresztesi, *Zitás István* szadai, *Török Andor* lácai, *Csizmadia Jenő* bánhorváti, *Konyha Pál* bódvavendégii, *Bodnár Endre* fonyi, *Simon Gyula* szilvásváradai, *Homoky Antal* kisgejőci lelkészek. Fájdalmas veszteségek ezek annál is inkább, mert többen munkabíró korban hunytak el. Legyenek áldottak az örökkévalóságban!

E fájdalmas eseményekkel szemben nagyobb örömeink közé számítom azokat az eseményeket, amelyek Sárospatakon, örömnepélyek keretében folytak le

Az egyik volt Révész Kálmán főiskolai egyházi gondnok beigtatása. Őt ugyan már őszi egyházker. közgyűlésünk alkalmával beigtattuk volt, mint egyházkerületi gyülekezeteinknek választottját, de maga a főiskola a tavaszi igazgatótanács alkalmával fejezte be az ünnepélyes beigtatást. A szép és lelkes ünnepély minden részletében elő van adva az igazgatótanács jegyzőkönyvében, amihez én csak azt adom, hogy Isten áldása legyen utódom működésén!

A másik ünnepély az alsózempléni egyházmegyéjé volt. Ritka szeretettel és odaadással ünnepelte meg ez az egyházmegye *Meczner Béla* gondnok úrnak 25 éves működési évfordulóját. Ha van jutalma egy buzgó világi férfiú hosszúságú szolgálatainak, úgy azt a jutalmat Meczner Béla úr fényesen megnyerte. A könyvek, a szeretetnek gyöngyei, voltak ennek bizonyosságai. Életem kedves napjai közé számítom, hogy elnöktársammal együtt részt vehettem ezen a kedves ünnepen. De tettem ezt nemcsak a szeretett jó barátért, hanem egyh.-kerületünk és egyetemes egyházunk egyik fő dicsekedéséért is, mert évek hosszú sora óta láttam őt magam mellett minden téren úgy, mint egyházi érdekeinknek egyik lelkes, kimagasló oszlopát. Ilyen világi férfiakat koszorú illet, azért illeszse azt egyházkerületünk is a Meczner Béla homlokára!

Mindakét ünnepelt férfiúnál fel kell említenem azokat a megelőző félelmes eseményeket, amelyeken ők mindaketten átmentek. Súlyos betegség előzte meg az ő örömnapjaikat. Nagy, válságos műtéten mentek keresztül mindaketten. Remegtünk életükért. Annál nagyobb volt mindkettőjükért örömünk is és annál buzgóbb a hálánk még most is az isteni gondviselés iránt, hogy őket megtartotta nekünk is, kedveseinknek is. Legyenek még sokáig Istennek áldottai és anyaszentegyházunknak dicsekedései!

Ezekkel a kedves dolgokkal fejezem be jelentésemet, óhajtva, hogy egyházkerületünk miként ma is dicsekedhetik, úgy a jövőre is dicsekedhessék mindig kiváló vezérférfiakkal!

A fentebb általánosan ismertetett adakozások és építkezések részletes kimutatását, jegyzőkönyvünkbe felvétel végett a mellékletben csatolom s ezzel magamat közgyűlésünk kegyességébe ajánlom.

* * *

Az egyes egyházmegyéekben az 1911. év folyamában történt adakozások és építkezések az illető esperesek jelentése szerint a következők:

I. Abaúji egyházmegye.

a) Adakozások.

Devecser. Ifj. Novák Jánosné egy drb. urasztali terítőt 30 kor. értékben. Forróencsi takarékpénztár 50 kor. Több egyén templomi székre 40 kor. Egyesektől 10 kor.

Csobád. Nagy László urasztalára s szószékre terítőt 100 kor. értékben.

Aszaló. Néh. Göz Jánosné iskolai célra 200 kor., néh. Csontos József s Horváth Eszter 800 kor. hagyományoztak. Egyesek adománya összesen 28 kor.

Szentistvánbaksa. Sárkány Irénke 1 drb. terítőt 6 K értékben.

Kisküizs. Kovács Pál Amerikából 433 kor. 85 fillért. Péchy István orgona-alapra 1500 kor. Egyesek 17 kor. 30 fill.

Felsődobsza. Szilágyi Gusztáv s neje Szemerei Bóra Mária 2000 kor. harangra. Kocsis János s neje Barna Borbála harang-állványra 400 kor. Az egyház énekkara 800 kor. harangra. A gyülekezet tagjai 419 kor. 70 fill. Bárczai Gábor főgondnok s neje 2 drb. urasztali kelyhet 700 kor. értékben. Egyesek 18 kor.

Onga. Néh. Nagy Istvánné végrendeletileg 100 kor. úrasztalára. Egyesek pénzben s értékben 29 kor. Kenyeret s bort az úrasztalára a hivek adományoztak.

Novaj. Kocsiscsák Béla 10 kor. Egyesektől 169 kor.

Szemere. Egyesektől 15 kor.

Szászfá. Özv. Bogoly Józsefné szül. Kertész Borbála tiszkeszi lakos 200 kor.

Gagybátor. Egyesektől 45 kor.

Göncruszka. A parókhíalis vaskapura a hivek ajándékoztak 163 koronát, Mokcsay Miklós a parókhíán csatornát készítettett 86 K értékben, Ruszkay Erzsébet a szószékre egy 40 K. értékű szőnyeget adományozott, úrvacsorai borra a hivek 28 K-át adtak.

Gönc. Isten dicsőségére az énekkar 20 K-át, Rimán János 10 K-át, Szacsuri Bertalan 2 K-át adományozott.

Zsujta. Karsa Kálmánné úrnő a templomra 100 K át, gróf Andrassy Dénes 500 K-át, a hivek 66 K 34 fill. adományoztak.

Abaújvár. Isten dicsőségére a hivektől 22 kor.

Pányok. Isten dicsőségére a hivektől 45 K 68 fill.

Abaújnádasd. Isten dicsőségére 32 K —, az iskola részére 10 korona.

Eszkáros. Isten dicsőségére 35 K. Özv. Molnár Jánosné egy 30 K. értékű urasztali terítőt, Fekete Albert főgondnok mind a hat alkalomra úrvacsorai bort adományozott, úrvacsorai kenyeret a hivek adtak sorrend szerint.

Hernádsadány. Isten kicsőségére 48 K. Az úrvacsorai kenyér és bor beszerzésére szükséges összeget a hivek adományozták.

Hernádcsány. Isten dicsőségére a hivek 188 K-át adtak.

Nagybózsva. Építkezésre a hivek 1647 kor. 90 fill.

Felsőregmec. Isten dicsőségére 27 kor.

Vily. Isten dicsőségére 160 kor.

Füzérkajata. Isten dicsőségére 14 kor.

Pusztafalu. Isten dicsőségére 36 kor. 40 fill.

Nyíri. Isten dicsőségére 54 kor. 06 fill.

Kassa. Isten dicsőségére egy névtelenül maradni kívánó kegyes nő 70 K-át, Dörffel Károlyné 10 K-át, Benke István 8 K-át, Jávorszki János 6 K, Csáji Erzsébet, Keszi Lajos, Keszi Károly, özv. Bacso Pálné, özv. Csatlós Andrásné 5—5 K, Ferencz Györgyné, Domonkos Dániel és N. N. 4—4 K, Anderko Andrásné, Anderko János, Hovanjeczmako András, Makó Mihályné, özv. Nagy Lajosné, Boks Lajos 2—2 K, összesen 143 korona.

Az urasztalára kenyeret és bort adtak: Benedek János, Dörkel Károlyné, Harsányi Gusztáv, Herdiczky Géza, Szabó Károly és neje Szeman Józsefné.

Eperjes. Isten dicsőségére a hivek 334 K 12 fillért. özv. Both Gyuláné urnó szül. Puky Róza urasztali felszerelésre gyűjtött 140 K-át. Templomépítési alapra gyűjtőhíveken 625 K 10 fill. özv. Jonás Jánosné urnó elhunyt férjének 25 éves tanári jubileumára kapott ezüst diszkelyhét urasztali használatra adományozta. Both Tamás és neje szül. Marosdecsei Décsy Mártha egybekelésük emlékeül egy ezüst kelyhet, Szemere Márton és neje szül. Vitéz Katalin egy nagyobb ezüst tányért, Dr. Barcsy Lajos soóvári bánya-orvos és neje Virányi Juliánna egy kisebb ezüst tányért, Papp Ferencné urnó és Hambrich Károly úr kisebb urasztali terítőket adományoztak.

Bárca. Isten dicsőségére a hivek 221 K. Az urvacsorai kenyeret és bort is a hivek adják.

Nagyszalánc. Isten dicsőségére a hivek 408 K 99 fill., orgonára 3471 K 30 fillért.

Magyarböd. Isten dicsőségére a hivek 324 K 40 fillért.

Petőszínye. Isten dicsőségére a hivek 160 K-át, Bugos Mária 2 izben, Uharcsák András 1 izben bort az urasztalára.

Alsókemence. Isten dicsőségére a hivek 86 K 50 fillért.

Győrke. Isten dicsőségére a hivek 31 K-át, Templomépítési-alapra 699 K 40 fillért.

Csaj. Isten dicsőségére a hivek 216 K 80 fillért.

Garbócbogdány. Isten dicsőségére a hivek 391 K 70 fillért, rendkívüli egyh. adóba 348 K 32 fillért. Kiss Lajos lelkész a lelkészlakon 2 szobát kifestetett 50 K értékben. Azari Pál Amerikában templomépítési alapra gyűjtött 282 K-át. Kenyeret és bort a hivek adnak az urasztalára.

Alsóhutka. Isten dicsőségére a hivek 174 K 90 f.-ért, rendkívüli adóba 453 K 25 f.-ért. Kenyeret és bort a hivek adnak.

Beszter. Isten dicsőségére 324 K 20 f.-ért. Kenyeret és bort adtak az urasztalára: Pajkoss János és neje, Gédra Bandré János, özv. Vitéz Imréné, Olcsvári Peres János, Alsó Szaniszló András, Peres István és neje Décsmán Anna.

Tarca-Vajkóc. Isten dicsőségére a hivek 322 K 57 fillért. Önkéntes adóba 627 K 40 fill. Eröss Károly lelkész a paróchia átalakítására 120 K 17 fillért.

Vízoly. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Vereb István, Spisák György, Takács Pál, ifj. Hunyor János, ifj. Takács István.

Felsőcece. Özv. Szepessy Istvánné egy új harangot készített 690 kor. értékben.

Hernádbüd. Rendkívüli egyházi adóból befolyt a hivektől 599 K 07 fill., perselyben 33·10 kor.

Gibárt. Naményi Lajos úr a tanítói lakhoz pincét készített 70 kor. értékben.

Abaujszántó. Úrvacsorai kenyeret a hivek szolgáltatják. Szószéki takarót adott Kovács Lajosné 20 kor. értékben. Szegények részére adakoztak 7 koronát.

Abaujalpár. Úrvacsorai kenyeret a hivek adják.

Abaujkér. Úrvacsorai kenyeret és bort Bárczay Ferenc főgondnok úr adta.

Fony. Az urvacsorai kenyeret és bort a hivek szolgáltatták. Szabó Ferenc Amerikából 10 K-át küldött.

Korlát. Téglássy József és András és Meczner József urak iskolai felszerelésre adtak 102 koronát.

Arka. Knogler Sámuel és neje Juhász Erzsébet az új toronyba egy métermázsás új harangot öntettek 400 kor. értékben. Ugyanők

Isten dicsőségére 10 koronát, és a templomszentelés alkalmával az urasztalára bort adtak. — Néhai Vereb Márton emlékére neje s gyermekei egy fehér márvány-urasztalát készíttettek 200 korona értékben. — Vereb András az arkai építkező egyháznak 5 koronát adott. — Anderko Ferencné szül. Vereb Klára cécei lakos szószék-takarót adott 60 kor. értékben. — A ref. 11 gazda a templom-építésnél fuvart teljesített mintegy 800 K értékben. Ezen kívül segítségül voltak mintegy 200 fuvarral az arkai róm. kath. atyafiak; az ujfalusi és vizsolyi ref. gazdák és a korlátiak valláskülönbség nélkül, 500 kor. értékben.

Hejce. Az 1789-ben épült, 1911-ben megújított s ugyanezen év nov. 5-én felszentelt hejcei református templom javítási költségeihez a következők járultak kegyes adományaikkal: id. Czakó András gondnok a templom belső falait és a mennyezetet festette be 28470 K. Ugyancsak ő egy díszes kancsót adott az urvacsorai bor számára 14 K. Id. Tóth István egy tölgyfa szószéket készíttetett 285 K. Özv. Kozma Istvánné és fia János egy márvány urasztalát csináltattak 200 K. Csuzi Mihályné szül. Pásztor Klára az urasztalára egy piros bársony terítőt, arany rojtokkal készíttetett 100 K. Tóth Mihály a templomra új ajtót csináltatott 150 K. Pócs Dániel, Lévai József és János, Czakó Béla, Pócs András egy-egy vaskeretű ablakot csináltattak 80—80 K. Kovács Ágnes Amerikából egy aranyozott ezüsből való urvacsorai kehelyre küldött 5643 K. Kiss Józsefné a papszószékre egy takarót csináltatott 50 K. Kovács Béláné szül. Czakó Ágnes egy újezüsből való keresztelési készletet ajándékozott 40 K. ifj. Tóth István a templomon levő új csillagot ajándékozta 16 K. Pásztor János adott 40 kor. Kozma József, Duliczki István 30—30 K. Kovács Dániel 20 kor. Menyhárt Sándor adott 16 kor-t. Homonnai István 5 K-át. A szószéket és papszéket diszitő bársony takaróra a következők adakoztak: Kertész Andrásné, Kozma Józsefné, Kovács Dánielné, Pócs Andrásné, id. Kvancz Jánosné, Tamás Jánosné, ifj. Kvancz Jánosné, Kovács Ágostonné, ifj. Tóth Istvánné, Tóth Mihályné, Ruszkai Pálné, Czakó Béláné 10—10 K-át. Lévai Józsefné, Lévai Jánosné, Sivák Józsefné, id. Kvancz Józsefné 8—8 K-át. Pásztor Jánosné, özv. László Jánosné, Lengyel Péterné, Pócs Dánielné, B. Kovács Istvánné, Kozma Mihályné, id. Kozma Jánosné 6—6 K-át. Lévai Istvánné, Kovács Jánosné, özv. László Istvánné, ifj. László Istvánné, 5—5 K-át. Duliczki Istvánné, özv. Déczházi Józsefné, Tóth Illésné, özv. Kozma Jánosné, ifj. Kovács Istvánné, Mező Istvánné 4—4

K-át. özv. Czakó Józsefné, Kozma Pálné, Bányai Jánosné 3—3 K-át. ifj. Kvanecz Józsefné, Menyhárt Sándorné, Pásztor Józsefné, Molnár Anna, Tinta Istvánné, K. Kovács Jánosné 2—2 K-át. Kis Jánosné, Kerekes Mihályné, Homonnai Istvánné, Kolbai Jánosné 1—1 koronát, Amerikából küldtek 130·15 K. Összesen 2050·28 kor.

Abaujszina. Uj orgona alapjára: Szathmáry A. Oszkárné 20 K. Sivák György és neje, Fürjész János 10—10 K-át adakoztak. *Nagyida.* Isten dicsőségére a hivek 104·18 K adtak.

Szeszta. Orgona-alapra 145·10 K-át.

Komáróc. Harangra, nagyrészben amerikaiak 1149·12 K-át gyűjtöttek.

Pány. Szepsii egyháztalok templomra adtak 112·68 K. Dezsőfi Pál nagykaproncai lakos 50 K-át és az elmúlt idők folyamán 100 □-öl telket a templomnak 200 K értékben. Rendkívüli egyházi adóba befizettek 417·72 K-át. P. Koncz János fiai Amerikából 600 K-át küldtek harangra. Komjáti Pál, Ficzer Pál, Komjáti János Amerikában 736·25 K gyűjtöttek. Önkéntes adomány a hivektől 140 K, az ifjak és gyermekek 30·60 K-át. Gaburi József Amerikából küldött 100 K-át. Buzinkai hivek 60 K-át adtak. ifj. Koncz György (amerikai), Puskás Ferenc szepsii lakos 20—20 K-át. F. Komjáti József és Nagykomjáthi József urasztalát készítettek 100 K értékben. Komjáti Gy. Katalin hajadon a szószékfeletti koronát csináltatott 100 K értékben. Bizondori Koncz Erzsébet ezüst urasztali kelyhet adott 60 K értékben.

Csécs. Gömörly Lászlóné urasztali kendőt adott 20 K értékben. A hivek 1158 K-át az egyház építkezési céljaira szolgáló ingyen fuvar értékében.

Szepszi. Egy vásárlandó ezüst keresztelési készlethez özv. Halmy Károlyné szül. Fáy Ilona 30 K-át. dr. Halmy István 5 K-át adtak. Egyesek az egyházi alapra 30 K-át. A csizmadia ipartársulat 105 K-át s a confirmándusok 27 K-át adtak. Néhai Halmi Gyula volt miskolci tanár emlékére az ő gyermekei édesatyjok óhajására az egyháznak adták azt az ezüst serleget, melyet 25 éves tanári működésére emlékébe kapott.

Péder. Lucskay Pál Amerikában 200 K-át gyűjtött templomtorony építésre.

Szurdok. Hluszy János és társai 36 koronát ajándékoztak.

Kupa. A hivek önkéntes adakozásából összegyűlt 624·32 kor.

Tomor. A gyülekezet tagjaitól egyházi építkezésre összegyűlt 868·09 kor.

Alsóvadász. V. Kovács Józsefné a kathedra lépcső falára egy bordó színű bársony terítőt csináltatott 20 kor. értékben. Urasztali pohárra adakoztak: Ruszkai Istvánné, Gönczi Jánosné szül. Ruszkai Erzsébet 60—60 fill. özv. Kovács Jánosné szül. Szabó Erzsébet, Nagy Károlyné szül. Kovács Erzsébet, Éliás Erzsébet 1—1 K-át. Pap Antal konfirmándus 10 fill., özv. Kos Mihályné 4 kor., Szabó Imréné szül. Bodnár Erzsébet 2 kor., Lenkei Istvánné szül. Pazar Erzsébet 1 kor., özv. Pazar Ferencné szül. Bodnár Borbála 40 fill., Bodon Barna lelkész az egyház által adott anyagból a lelkészi szin csináltatási költségeit és fuvarozásokat a magáéból fedezte, 30 kor. értékben.

Szikszó. A gyülekezet tagjai Isten dicsőségére adakoztak 314 koronát. Perselyben összegyűlt 113 kor. 32 fillér.

Az adakozások összes értéke 33,229 korona 93 fillér.

B) Építkezések, beruházások.

Kiskinizs iskolánál 974·18 kor.

Abaujvecser iskolánál 54·18 kor.

Csobád templomra 240·42 K, iskolára 274·11 kor.

Szentistvánbaksa javításokra 372·44 kor.

Hernádszentandrás iskolára 151·76, lelkészlakra 2122·05 kor.

Felsődobsza két harang 3382·88, javítások 327·31 kor.

Aszaló iskolánál 360·00 kor.

Abaujbaksa javítások 114·83 kor.

Beret javítások 178·82 kor.

Berencs templomujítás 3949·41 kor.

Selyeb javítások 174·87 kor.

Kupa javítások 217·00 kor.

Tomor javítások 72·56 kor.

Alsóvadász javítások 740·60 kor.

Felsőkézsmárk javítások 419·31 kor.

Fulókércs lelkészlakra 73, iskolára 65 kor.

Novaj lelkészlakra 350, iskolára 661·54, templomra 14·30, egyéb javításokra 58·80 kor.

Szend új tanítói lakásra 4362·19 kor.

Gagybátor lelkészlakon levő új istállóra 2412·18 kor.

Szemerén iskolára 171 kor.

Felsőmérán iskolára 450 kor.

Szászfa templomra 31·56, iskolára 101·80, lelkészlakra 197·52, egyéb javításokra 359·14 kor.

Csenyéte lelkészlakra 68 kor.

Vilmány, kisebb javításokra 90·16 kor.

Göncruszka, parókiális melléképületekre 335·44, iskolára 19·55 kor.

Gönc, parókiára és melléképületeire 1554·54 kor.

Zsujta, javításokra 398·55 kor.

Abaujvár, két tanítói lakásra 1456, ezek melléképületeire és kerítésekre 771·80, templomra 57 kor.

Pányok, iskolaépítési kiadás 400, templomjavításra 186·64 kor.

Hernádsadány, új parókhia építésre 9800 kor.

Hernádcsány, apróbb javításokra 63·92 kor.

Nagybózsva, javításokra 18·60 kor.

Kovácsvágás, iskola és javításokra 1946·83 kor.

Felsőregmec, javításokra 63·16 kor.

Vily, „ 164·51 „

Füzérradvány, „ 136·00 „

Pálháza, „ 41·38 „

Biste, „ 14·70 „

Füzérkajata, „ 133·92 „

Pusztafalu, „ 44·60 „

Nyíri, „ 350·00 „

Telkibánya, „ 204·40 „

Kassa, a lelkészlakon a villanyvilágítás bevezetésére 1200 K-át, egy kegyes alapító : özv. Nagy Sándorné síremlékére 350 K-át, összesen 1550 kor.

Nagyszalánc, Uj orgona 3300, apróbb javításokra 105 kor.

Összesen 3405 korona.

Magyarböd, javításokra 966·26 kor.

Petőszínye, „ 106·30 „

Alsókemence, „ a tanítólakon 430·80 kor.

Györke, „ a templom, lelkész, és tanítólakon

241·14 kor.

Csáj, javításokra a templomon és iskolán 170·50 kor.

Garbócbogdány, lelkészlakra 298·18 kor.

Tarcavajkóc, templom, tanító- s paplak renoválásra 1719·50 kor.

Beszter, épületek fentartására 298·18 kor.

Vízsolly, kisebb javításokra 214·42 korona.

Felsőcece, „ „ 166·30 „

Hernádbüd, „ „ 409·30 „

Pere, templomrenoválásra 1226·71 „

Abaujalpár, iskolanagyobbitásra 985·20 kor.

Abaujkér, iskola s tanítóilak építésre 3543·95 kor.

Korlát, kisebb javítások 66·40 kor.

Arka, a templom megújított s alaptól egy kőtorony emeltetett, a templom eternittel, s a torony horgonyozott lemezzel fedett, — a templomkerítés előrsze vasráccsal és kapuval látatott el. Ezen építkezés — az ingyenes fuvarral együtt — 13786 koronába került, melyből 1000 kor. még e folyó évben lesz fizetendő.

Fony, kisebb javítások 330·01 kor.

Hejce, templom s torony renováltatott 4974·12 korona.

Abaujszina, lelkész- s énekvezéri lakon 322·42 kor.

Nagyida, templomra 506·20, parochiára 106 kor.

Szeszta, kisebb javításokra 309·94 kor.

Pány, templomot épített 12,331·99 kor. értékben.

Csécs, lelkészlakot épített 4475·62 „ „

Péder, 368·42 K-át lelkészlak és melléképületeinek javítására fordítottak.

Alsólánc, 160·40 K-át javításokra.

Felsőlánc, 170·22 „ „

Buzita, 273·90 „ „

Reste, 79·16 „ apróbb javításokra

H. Szurdok 557·21 „ lelkészlak átalakításra

T. németi, lelk.- és tan. lakon javítás 560·17 kor. értékben.

Miglécnémeti, 4888·38 kor. ért. tanítói lakást építettek.

Az építkezések és javítások összege 95,889 kor. 27 fill.

II. Alsóborsodi egyházmegye.

A) Adakozások.

Alsószolcán. Isten dicsőségére Báró Vay Elemér 69·84 kor. Orosz István 6·10 kor. Kútépítésre: Hitelszövetkezet 121·72 kor., Közgazdaság 100 kor. Karácsonyfára: Hitelszövetkezet 50 kor., Baró Vay Elemér 35 kor., Egyházi pénztár 10, Iskolai pénztár 16, Községi pénztár, Dr. Munk István 10—10, Jordán Mária 4, Pozsgai Emma, Baksa Lajos 5—5, Róth Márton 3 korona. Összes adakozás: 445 kor. 36 fillér.

Ároklőn úrvacsorai jegyeket adományoztak: Csizmadia Péter, Szőke József, Kotta Ferenc, Mihály Ferenc, Petrik Jánosné és

Hallgató Dániel. — Egy selyem urasztali terítőt ajándékozott Angyal Mihályné.

Átány. Úrvacsorai borra adakoztak 24, Isten dicsőségére 8 koronát. Összesen 32 kor.

Borsodgeszten Isten dicsőségére adakoztak: özv. Nyitrai Istvánné, szül. Bordás Mária urasztali terítőt készíttetett 240 korona. Órgonára adakoztak: Báró Szeckendorf Ármin úr 115 kor., Lengyel József Miskolcraól 30 K, Nagy István Miskolcraól 15 K, Szombati Lajos Miskolcraól, Vannay Géza kat. biztos, Vályi Nagy István 10—10 K, Cseh Pál 3 K, H. Boncsér Jánosné, Leflér Józsefné, Nyitrai Pál, Községi előljáróság, id. Cseh József, Nagy Jánosné garai, Csillik József, Nagy József, Éliás Andrásné, Lukács Andrásné, Nyitrai István 2—2 K-át, Balogh András 1 K. Úrvacsorai jegyeket adtak: Nagy István miskolci lakos, Boncsér Márton és Nyitrai András. Az adományok összege: 487·20 korona.

Borsodharsányban orgonára adakoztak: Balázs Jánosné 4, Gonda Imre 5, Garai Sándor 4, Balázs Elek 2, K. Kiss János 10, Garai András 2, Szabó Lajos 5, K. Tóth János 4, Kiss András b. 10, N. N. 10, Varasdi József 1, Szabó Márton 2, Tóth János ujsor 20, Szucsó János 4, Csorba Mihály 5, Valko János cigánysor 3, Kiss Sándor 2, Barczy Lajos 5, Dudás Ferenc 1, K. Kiss András ör. 1, Kiss Bálintné szül. Dudás Borbála 50, Valko János A. 8, Dolinka Péter 8, Balog József 3, esteli iskolások 3·20, N. Balázs József 2 korona. Összesen 174·20 kor. Úrvacsorai kenyeret adtak: Lukács Mihályné, K. Kiss József gondnok, Barczy András, Dolinka János P., Kormos Andrásné, Barczy Sándorné egy-egy alkalommal 18 kor. értékben. Úrvacsorához bort adtak: Darab Józsefné, Lukács Lajosné szül. Szarka Erzsébet egy-egy alkalommal 13·20 kor. értékben. Urasztalára terítőt adtak: Barczy Sándorné, Gál Lajosné szül. Tar Juliánna, 15 kor. értékben. Az adományok összege 220 kor. 40 fill.

Böcs. Homolya István és felesége úrvacsorához bort 13 kor. értékben és kenyérré 5 K-át adott. Dudás István és felesége úrvacsorához bort és kenyeret 19 K értékben. Néh. Besnyi János és felesége úrvacsorához kenyeret és bort 19 K értékben. Homolya Dániel és felesége úrvacsorához bort 13 K ért. és kenyérré 5 K-át. Mezei János és felesége úrvacsorához kenyeret és bort 19 K ért. Kis János és felesége úrvacsorához bort 13 K ért. és kenyérré 7 K-át. Úrvacsorai jegyekre adakoztak: Kovács József és felesége, Gyüker András és felesége 10—10, Horváth József és felesége 5,

Szabó László és Szabó Eszter 10 K-át adtak. Balázs Istvánné, szül. Dudás Eszter úrvacsorai takarót adott 16 K értékben.

Bükkaranyoson úrvacsorai szent jegyeket adtak: Hegedüs Lajos, Gere Lajos, Ersök Károly, Mauritz Árpád, Csáti Bálint, Kovács Gyula, össz. 40·80 kor. ért. Torony-alapra adott özv. Süti Istvánné 50 kor. Kohányi Terézia urasztali terítőt 10 K értékben. Az adományok összege 100·80 kor.

Bükksércen Isten dicsőségére adakoztak: A konfirmándus növendékek 7 K, V. Pap Jánosné 1 kor. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Lénárt Lajos, Vadászi Pál, Marton András, Vasas Károlyné, Vadászi András s a lelkész. Összes adakozás 62 kor.

Diósgyőrben urvacsorai alapra adakoztak: Debreceny Mihályné 5·60, Veresegyházy Béla 5, özv. Szakos Györgyné 5, özv. Székely Jánosné 5, özv. Szücs Sándorné 4, Geller István 4, özv. Szücs Istvánné 4, Ujlaki Bálint 3·20, özv. File Andrásné, Varga Pál, özv. Szilágyi Jánosné, Nagy Jánosné, Gyöngyösi Nándor, Barczi Imre, Veresegyházi András 3—3 K, Frigyik József, V. Tóth János, Tóth M. Sándor, Vass Pál, özv. László Istvánné, File Sámuel, Barczi János idb. László Sándor, Sütő András, Kiss Pálné 2—2 K, Egerszegi Istvánné 1·20, Tepliczky Józsefné, özv. Kovács Jánosné, Arnóth Zsuzsánna, V. Tóth Mihály, Tóth Lajos, f. Szücs Sándor, özv. Kiss Józsefné, özv. Vízi Mihályné, Görcsön Sándor, Vass Sándor, özv. Égerszögi Sándorné, Vass József, Kovács István, Héti András, Konvald Imréné, özv. Szilágyi Andrásné, Adám Andrásné, Mészáros Sámuelné 1—1 kor., Varga Andrásné 40 fill. Kenyeret adtak: Ujlaki Bálint, Bolla Ferenc, File István, Kassa Sándor, Frigyik János, Énekkar. Bort adtak: özv. Barczi Jánosné, ifj. László András, Ujlaki Bálint, Varga Mihályné, ifj. Görcsön Sándor, özv. Vízi Mihályné. Úrvacsorai alapra perselypézn begyűlt 31·20 kor. az urvacsora osztásokkor. Isten dicsőségére adakoztak: Tóth Katalin 20, Frigyik Sándor 8 koronát.

Diósgyőri vasgyári főkegyházban adakoztak: Alkalmazottak Dalegylete Diósgy.-Vasgyár 111 56 K, Bányamunkások Percebánya, Csorba Endre építész Miskolc 50—50 K, Csekme Ferenc ref. esperes Gernyeszeg 12 50 K. Almássy Sándor ref. kántor Beregszász, Jonás Sándorné egyháztag Diósgy.-Vasgyár, Goldmann József c. pész Ujdiósgy. 10—10 kor., Dr. Falussy Gusztáv áll. főszámvevősz. titkár Budapest, Apostol Bertalan ref. lelkész Szirma 5—5 K, Kerekes Imre ref. tanító Diósgy. 5·50, Orosz Lajos Diósgy.-Vasgy.

tanító 4, Református egyház Szilágycseh 3, Egyébb kisebb adományok összege többektől 162 kor. 64 fill. Összesen 442·20 kor.

Cserépfaluban Isten dicsőségére adakoztak: Pásztor Mária Boros Andrásné 4 kor., Boros Mária Kaló Jánosné 2, Tóth Juliánna Mizser Istvánné 5, Boldizsár Mária Hák Pálné, Tóth Rozál Virág Andrásné, Kaló Mária Tóth Lajosné, 2—2 kor. Mató Eszter Nemes Andrásné 10, Szalay Pál kácsi földbirtokos jutalomkönyvekre 50, Kovács István p. és neje Kórik Mária alapítványt a szeg. isk. gyermekeknek 50 kor. Urvacsorai jegyeket adtak: Kórik János gergely, Lukács István sufri, Lukács István felső, Mizser István gépész, Mizser István hentes, özv. Novák Sándorné, Értelmes Gyula csécsi jegyző, ifj. Lukács András rozsnói, özv. Derda Istvánné felső, özv. Mogyoróssy Imréné. Templomi gyűjtés az ünnepi követek részére 45, Egy leégett szegény ember felsegélyezésére templomi gyűjtés 70, N. N. konfirmációi emlék lapokra 3 kor. A régi hitelszövetkezet tagjai a szegény isk. gyermekek javára alapítványt 253·60 kor. Adományok összege 604 kor. 29 fill.

Eger. Adakozások összege 1510 kor.

Emőd. Urvacsorai jegyekre 54 kor.

Felsőábrányban úrvacsorai jegyeket adtak: id. Ráczkői István, Balassa János, Menyhárt Abrahám, Menyhárt Lajos, Gönci Bertalan, Barta István, 39·60 kor. értékben.

Gelej. Urasztalához kenyeret és bort adtak: Kékedi Lajosné, Pásztor József, Jóczik Márton. Kenyeret: özv. Pásztor Sámuelné, özv. Erős Kis Mihályné, Pásztor Károly. Bort: Kovács Károly, Kenyeresy Károly egy-egy alkalommal. Összes érték 100 korona. Az urasztalára Jóczik Márton gondnok és neje egy értékes selyem kendőt 50 korona értékben.

Hejőbába. Urvacsorához kenyeret és bort adtak: Nagyságos Bay Barnabás főgondnok három izben. Tóth János, Szabó Sándor, Molnár János egy-egy alkalommal.

Hejő-Csaba. Urvacsorai jegyekre 36 kor.

Hejőpapiban. Az 1911. június 25-én konfirmált növendékek adománya az egyházi aranykönyvbe: Illési Bertalan 4, Szabó Sándor 2, Nagy Dániel, Szabó Lajos 1—1, Só'yom Piroska 4, Szabó Lidia 2, Kádár Erzsébet, Nagy Lidia 1—1 kor., összesen 16 kor. Özv. Nyilas Sándorné, szül. Nagy Eszter adománya ugyancsak az egyh. aranykönyvbe 30 kor., Tóth Magdolna, (neh. Tóth Bálint leánya) adománya az aranykönyvbe 2, Szabó Miklós adománya 2, Kőrösi Juliánna neh. Potyondi Pálné adománya 10 korona. Az

urvacsorához kenyeret és bort, mint életfogytiglani ajándékot adtak az 1911. évben is : Szilvássy István, Tóth Benedek, Csiszár Elek, Veres Imre egy-egy alkalomra, összesen 32 kor. értékben ; és Veres Juliánna, néh. Nyilas Károly özvegye ugyancsak életfogytiglani adománya az 1911. évre, két ízbeni urvacsorához kenyér 4 kor. 80 fill. értékben.

Hejőszalonta. Kőrössy Dániel főgondnok 55'86 kor., Lelkész 4 kor. Kecskés Gáborné egy kendőt az úrasztalára. A presbiterek és a hívek minden alkalommal kenyeret és bort adtak az úrasztalára.

Heves. Heves város és vidéke Takarékpénztára 20, Urvacsorai kenyér- és borra Balla Sándor g. 20 kor., összesen 40 kor.

Kisgyőrben. Urvacsorai célokra adakoztak : id. Bihary Gy. Károly, Darab Jánosné, özv. a. Bordás Józsefné, id. Lengyel Károly, özv. Győry Jánosné, özv. Csenge Andrásné kenyeret, Czeglédy Mihály gondnok, Kékedi Sámuel, özv. Bihary Károlyné, Kovács Kálmán oktató, Zarándy Bertalan lelkész, g. Bordás József bort. A következő szőlőtulajdonosok : a. Csenge Sámuel, gy. Barsi Sámuel, b. Bihary Sámuel, id. Lengyel Károly, Kun Imre, Barsi Gergely, n. Barsi Sámuel, a. Késely János, id. Czeglédy Mihály, d. Veres János, Horváth Lajos, Barsi Lajos, Bordás János, Bihary gy. Károly, Dienes Károly, Faragó Lajos, Török gy. József gondnok, j. Éles János, Vitárius József, özv. Bordás Józsefné, özv. Fegyverneki Jánosné, Éles Dezső, n. Barsi József, a. Pap Lajos, g. Bordás József, Bihary gy. János, r. Kovács Károly és özv. Gerőcs Józsefné, összesen 165 liter mustot adományoztak. Az úrasztalára történt adakozások pénzbeli értéke 121 kor. Perselypénzekben különféle egyházi célokra befolyt 38'67 kor. Templomrenoválásra p. Veres János presbiter 200 kor., l. Csenge Károly 5, id. Czeglédy Mihály 4, id. Bihary gy. János 2, összesen 211 kor. Orgona-alapra : Nagy Lajosné és Vitárius József 1—1 kor., Kun p. István, k. Bihary János, Csenge p. János és Gerőcs János 2—2 kor. Kun Imre községi bíró 3, Máté Lajos 4 kor., Büntetéspénzekből 10 kor., Zarándy Bertalan lelkész 10 kor., a. Barsy Istvánné 13, összesen 50 kor. Az Isten dicsősége alapra : Czeglédy Lajos és ifj. Horváth János 1—1, gyurcsi Bihary János, n. Barsi Sámuel, özv. Alincsek Józsefné és a. Késely János 2—2, Gerőcs János 3, Vitárius József 4, id. Czeglédi János és j. Bordás István 5—5, r. Kovács Károly presbiter elhunyt felesége, néh. Éles Juliánna emlékére 10, gy Barsi Sámuel presbiter elhunyt felesége, néhai Boncsér Erzsébet emlékére 10, Valko József néh. anyósa, özv. Bihary Sámuelné szül. Varga Mária

emlékére 10 kor., összesen 57 kor. A Telkes birtokosság az építkezésekhez 110 $\frac{ny}{m}$ meszet adományozott 330 kor. ért. Az adakozások végösszege 807 kor. 67 fillér.

Kis-Tokaj. Urvacsorai jegyekre: özv. Váradi Sándorné, alsó Tóth Sándor, özv. Bereczki Sándorné, B. Szalánczi Sándor, Szécsi Ferenc, Fadyas József; A s. lelkész és tanító által templom renoválás és festésre a hivek adománya 585 kor. 82 fill.

Ládházán urvacsorai jegyeket adtak: R. Papp Istvánné urnő, Dálnoki Béla, Szabó Dániel, Nagy István, Baksy Miklós, Donko István. Értéke 60 kor. A hivek nem kivetés, de önkéntes ajánlás útján építkezési célokra 1380 koronát adtak.

Mályi. Urvacsorai jegyeket adtak: Mészáros Barnabás, Takács József, id. Bánrévi Mihály, Mészáros Lajos (Ládháza), Antalfi Juliánna 88 kor. értékben egy szószék takarót, Bogáti József és neje 25 kor. értékben urasztali terítőt adományoztak. Csörgő Bertalanné 1 koronát Isten dicsőségére.

Maklár. Apostol József egy kis harangot öntetett 106 korona értékben. Az urvacsorához kenyeret és bort idb. Mocsáry Lajos andornaki földbirtokos 30 kor. ért. Összesen 136 kor.

Andornak. Az urvacsorai kenyeret és bort idb. Mocsáry Lajos földbirtokos adta 15 kor. értékben.

Mezőcsát. Urvacsorai jegyeket ajándékoztak: Zs. Szabó Zsigmond, V. Kovács Mihály és S. Szabó Lajos, László Miksa m. kir. államépítészeti főmérnök iskolai célra alapítványt tett 100 koronát és özv. S. Bóti Istvánné 66 koronát adományozott egyházi adó-megváltási alagra. Összes adakozás 196 kor.

Mezőkeresztes. Az urasztalához kenyeret és bort adományoztak: Huszty Béla, Bertók Károly, Laczkó Tóth Márton, Berecz Károly, Szabó András, Trenko Aladár 150 kor. ért. Laczkó Tóth Mártonné Deme Mária az új orgona építéséhez 6300 kor. Laczkó Tóth Márton pedig 400 kor.-val járult. Özv. Fekete Károlyné Árvai Zsuzsánna templomfentartási alagra 100. Szűcs Eszter ugyanerre a célra 200 kor. adományozott. Tanulóifjak nyári multságának jövedelme templomkert parkirozására 110 kor. Konfirmándus gyermekek 22 kor. Perselypénz 52 kor. Összes adakozás 7334 kor.

Mezőnagymihály. Urasztalára kenyeret: Nagy Bálint, Kovács Károly, Molnár János, Bogárdi Ferenc, Kis András, Szalontai József; bort: Hajdu György, Szalontai József, Kovács Károlyné Tóth Juliánna egy urasztali terítőt. Ref. énekkar 10 kor., összes érték 70 kor.

Miskolc. Urvacsorai jegyeket adományoztak: özv. Bartha Józsefné, özv. Bojtár Andrásné, Csík Dániel, Csorba György, Csorba József, Cseh József, Dr. Fodor Pál, özv. Forray Istvánné, Brúgós András, Gubás Ferenc, Géczy József, Izsó István, Kutassi György, özv. Kun Jánosné, özv. Kardos Istvánné, Lőrincz Imre, Lember Sámuel, Dr. Rácz György, Dr. Tóth Dániel, Rácz János, Tóth Béla, Balázdsi Szabó István, Tóth János, Kőrössy József, Dr. Tüdős Istvánné, Vadnay György, özv. Vadnay Lászlóné (r. kath.), Imre András, Dr. Tüdős István. Elemi iskolai célokra adakoztak: özv. Tóth Dánielné 150, Borsod-Miskolci Hitelbank 50, Miskolci Takarékegyelet 50. Fleischer Ferenc r. kath. 30 kor. Szegényeknek: Nagy Ilona 10 kor., ruhát Emődy József. Avasi templomra: Horváth Lajos hagyománya 45,000 kor. (5000 kor. illetékre!) Vallásos felolvasásokból 265, Polgári dalegylet 158. Borsod-Miskolci Hitelbank 50, Erzsébet-fürdő részvénytársaság 50, Dobos asztaltársaság 50, Főgimn. ifj. istentiszteleti perselypénze 36·79 kor. Egyesek adománya 1990·21 kor. Összes adomány 48,079 korona.

Nemesbikk. Az urasztalára kenyeret és bort adtak: Virág Sándor és neje, Vetési Sándor és neje, Kis Bálint és neje, Szabó Ignác és neje, Kalas Ferenc és neje. Templomra adott Molnár József hejőbábai lakos 30 kor. A hivek jótékony célra 20 kor.

Noszvajban. Az „Orgona-alap“ növelésére egyesek adakozásából befolyt 104·07 kor. özv. Tasi Jánosné a templomot belől bemeszeltette 40 kor. értékben. Perselypénz volt 52·28 kor. Nagys. Gallasy István r. kath. földbirtokos ur az urvacsorához egész évre 60 liter bort adott 60 kor. ért. Kenyeret adtak az urvacsorához 1—1 alkalommal: Lendvai Miklós, Kónya Miklós; Póczik Eszter, Nagy Miklós, Jordán István, r. Szabó János, Magyar Miklós, Majnár Ferenc, s. Nagy Miklós és Majnár Ferenc 1—1 alkalommal bort adtak. Mindezen adományok értéke 276 kor. 35 fill.

Ónod. Trcsánszky Ferenc (ág. hitv.) adománya 6 kor. Valkó Lászlóné (róm. kath.) kenyeret és bort 13·36 kor. ért. Túri Sámuel két ízben bort 18·72 kor. Csipi Pálné kenyeret és bort 12·36 kor. Kolozsvári Pál bort 9·36 kor. Súlyom Lajos kenyeret 3·40 kor. V. Tóth Andrásné kenyeret 3·40 kor. ért. Összesen 66·60 kor. ért.

A poroszloi ref. egyházban történt adakozások az 1911. évben: Zsolczai Ferencné kenyérváltság címén 10 kor-t. Lelkigondozási alapra: Zsolczai K. János 10 koronát, ifj. Hajdu Imréné 1, özv. Kerekes Józsefné 10, Konfirmándusok adománya 17·28 kor.,

összesen 58·23 kor. Urvacsorához kenyeret adtak: Szabó Imre, D. Dobos Imre, Gacsal Imre T., Gál Imre, Hajdu Gábor id.; bort adtak: Dienes Imre, K. Balog Imre. Kenyeret és bort özv. Oláh Ferencné.

Sajó-Keresztúr. Urvacsorai jegyekre 30 korona.

Sályban. Urvacsorai jegyeket adtak: Kis Gábor, Kocsis József, Erdélyi Gyula, id. Simon István, özv. Kovács Jánosné, Simon János. 57·60 kor. ért. A szószékre diszes plüshe terítőt készítettek: Kis Gáborné és Pap Julianna. 30 kor. ért. Urasztali terítőt mindennapit Tóth Mihályné, egy diszes plüshe terítőt Kovács Dánielné 30 kor. ért. Az egyház szőlőjében ingyen munkát végeztek: özv. Pap Istvánné, Nagy Józsefné kódor, Molnár Károlyné, Dósa Lidia, Kardos Jánosné, Dósa Józsefné, Penger Erzsébet, Tóth Mihályné, Nagy Lidia, Ibrányi Jánosné, Kis Borbála, Zádori Lászlóné 8 kor. ért. Templomkerítésre adakoztak 379·10 koronát Az összes adakozás 504 kor. 70 fillér.

Szirma. Urvacsorai jegyekre 42 kor. ért. a hivektől.

Tibolddarócon adakoztak: Cseri József és neje Dósa Mária 20, Dósa Sámuel és neje 5, Szabó József n.-mihályi lelkész 1, Farkas Pál tanító és neje Nagy Róza 11·04, Énekkar 55·64, Mélt. Halassy József úr és neje Szalay Lilla, két szegény gyermeket felruháztak 20 kor. Urvacsorai jegyeket adtak: Bottlik István, Farkas Pál és neje, Karuczka Pál és neje, Dósa János és neje. Az adakozások összege 150 kor. 48 fill.

Tiszadorogmán adakoztak: Barta József 20, Rácz Károly örökösei 25, Lipcsei Ferenc 5, Halászy József 5, Széli Mihály 1·60, Konfirmándus gyermekek 2·38, Urvacsorai jegyeket a hivek adtak 20 kor. ért. Összes adakozás 78·98 kor.

Tiszakeszi. Néhai Bogaly Józsefné urasszony hagyománya 200, Tóth Imre nyug. ref. tanító adott 2·60, néh. Gyöngyösi Zsófia alapítványt tett 200, Tek. Deák Gyula főgondnok úr iskolai felszerelésre 100 kor. A tanító urak és butoraik elszállításához fuvarral járultak: ifj. Tornallyay József ur, Ando Lajos lelkész, Bogdán János 2—2 fuvar, idb. Vincze György, ifj. Vincze György, Vincze Dániel, özv. Gávai Józsefné, Pap József, Pap Mihály, Gyöngyösi József, f. Kovács András, Szabó József. L. Kovács Imre, P. Orosz János, Gyöngyösi István, Karakas Sándor 1—1 fuvarral. Minden egy fuvar 3 kor. számítva, 19 fuvar összes értéke 57 kor. Gondola Gyula báli jövedelemből, iskolai taneszközökre 10·22 korona. Urvacsorai jegyeket adományoztak: Szabó Ignácné urnó, Kovács

János és neje Arnóth Erzsébet, Komjáthy Józsefné urnő, Tornallyay József ur, Kis János és neje Bogdán Juliánna, Deák Gyula főgondnok ur; az összes adakozás 656·22 kor.

Tiszánánán adakoztak az egyház részére 422·94 kor.

Tiszaoszlár. Az urasztalára kenyeret és bort adományoztak: Kis Kálmán, Seres József, Serky Gábor, Pásztor Béni, Benőcs György, Benőcs Sándor, Csiszár Béla lelkész, Kis Gergely, ifj. Lükő József, Kardos László.

Tiszapalkonya. Az orgona-alapra adakoztak a múlt évben: Gedeon György Poprádról 10 kor. Gy. Kalóz Mihály 6 kor. Fakó József 10, Seffer Emil 2, ifj. Héczei János Szerencsről 6 koronát. A templom földjének kikövezésére többen, eddig 148·80 kor. Az urasztala ellátására: ifj. Ispán Jánosné, Szabó András, Dobó Péter, Kis Károlyné, ifj. Fakó János, ifj. T. Varga János, Varga Ferenc, 2—2 kor. D. Nagy András, Lelkész, Kis József, Varga Ferenc, Gy. Kalóz Mihály bort. ifj. Fakó János és Nagy Lajosné T.-Tarjából kenyeret és bort adományoztak. Özv. Pap Andrásné az urasztalára egy selyem kendőt 5 korona értékben adott.

Tiszaszederkény. Az urasztalára kenyeret és bort adományoztak: Kalóz Kis József, alsó Filep János, Pócsi Gergely, id. Bódi Mihály, özv. Filep Jánosné és Lovász Sámuel.

Tiszatarján. Urasztalára szent jegyeket adtak: Gondol József, Sípos Dániel, id. Demeter György rom. kath., özv. Horváth Istvánné, özv. Molnár Jánosné és id. Bónum Ferenc 12—12 kor., összesen 72 kor. Egyházi épület fentartási alapra adtak: ifj. Gondol József, Vanczák István, Gondol Ferenc 10—10 kor. Gombos Vince 25 kor., Füsti Molnár Lajos tanító 24, Pósa Péter lelkész évi járulék gyanánt 40, özv. Szabó Jánosné 50, Ref egyházi énekkar 100 kor. Konfirmált gyermekek 9·98, Táncmulatság jövedelméből 48·32 kor., összesen 327·30 kor. Egyéb célokra: Gróf Almásy Dénesné 20 kötet könyvet az iskolai könyvtár részére 30 kor. értékben, Tiszatarjáni gazdakör iskolai taneszközök gyarapítására 20, Nagy Gyula presbiter egy régebbi urasztali terítőt átfestetett 10 kor. költséggel, perselypénz 42·77 kor., összes adományok összege 502·07 kor.

Tiszavalk. Urvacsorai kenyeret és bort adakoztak: Kornizs István, özv. Csizmadia Lajosné. ifj. f. Szűcs István, Klein Samu, f. Szűcs István, id. Magyar Sándor, Zs. Szűcs András 30 kor. ért. Pintér Imre izr. vallásu budapesti gépnagykereskedő 20 kor-t adott az egyház szükségeinek fedezésére.

Újlőrincfalván Perneckzy Mária tanítónő adakozott 36:52 kor.
Vattán az urvacsorai jegyeket a presbiterium tagjai felváltva adományozták, 36 kor. értékben.

B) Építkezések.

- Bócs* egyik iskoláját csereppel fedette be 900 K-ért.
Bükkaranyoson iskolai melléképületekre, kerítésre és a cinterem fedésére 260 K 60 f. költetett.
Cserépfalun templom körüli vasrács emeltetett 1154 K 29 f., az iskolák fedése cserépszindellyel 492 K 50 f., összes építkezés 1646 K 79 f.
Diósgyőr 700 kor.
Egerlövő építkezéseinek összege 2694 kor. 14 f.
Emőd 600 kor.
Gelej. Építkezés történt 160 kor. értékben.
Hejőbába 1600 kor.-t fordított építkezésre.
Hejőcsaba 200 kor.
Kisgyőr építkezésre fordított: új tanítói lakás építésére 8500 kor., az oktatói lakás és a kisebb iskola újonnan való befedésére s kisebb javításokra 854 kor. 99 fill., összesen 9354 kor. 94 fill.
Kistokaj 675 kor. 68 fill.
Ládházán 1600 kor.
Mályi 200 kor.
Mezőcsát. Templomot javíttatott 4000 kor., iskolát és tanítói lakot épített 34000 kor., javítási munkát végeztetett 6250 kor. ért., összes építkezési kiadásai 44250 kor.
Mezőkeresztes. Tanítói lakásokon javítás 2000 kor., új lelkész-lak emelés első részlete 13722 kor. 50 fill. Nagyvendéglő javítása 6895 kor. 16 fill., összesen 22617 kor. 66 fill.
Mezőnagymihály. A tanítói kertet sodronykerítéssel vette körül, továbbá a tanítói udvaron istállót épített 414 kor. 76 fill. összegig.
Miskolc. Építkezésre fordított 4695 kor. 07 fillért.
Nemesbikken a templomot javíttatták 5200 kor.-ig, az iskolát 300 kor. értékig, összesen 5500 kor.
Noszvajban az egyház a második tanító részére egy lakóházat kerttel és melléképületekkel vett 2800 koronáért; a lakóházat rendbehozatta, átalakította és befedette 1030 korona költséggel. Összes kiadás e címen 3830 korona.
Ónod az iskolára 1114 kor. 44 fill., a lelkészlakra 66 kor. 14 fillért költött s így az építkezése 1178 kor. 58 fillér értékű.

Póroszló. Paróchia tetőfedés, veranda készítés 4447 kor. 33 fillér. Iskolai épületek javítása 593 korona. Kerítéskészítés és melléképület javítása 650 kor. 90 fillér. Új magtár 5000 korona. Templomjavítás, kert homokolás 1109 kor. 33 fillér. Összesen 11800 kor. 56 fillér.

Tibolddarócon építkezés történt 210 korona értékig.

Tiszadorogma építkezésre fordított 582 kor. 66 fillért.

Tiszakesziben új iskola és 3-ik tanítói lakás emelésére 11543 kor. 78 fillér fordítottatott.

Tiszaoszláron építkeztek 269 kor. 79 fillér ereréig.

Tiszapalkonya templomra fordított 2158 kor., iskolára 162 kor., lelkészlakra 486 kor. 37 fillér. Összesen : 2806 kor. 37 fillér.

Tiszaszederkény építkezett 3221 kor. 06 fillér erejéig.

Tiszatarjában építkezésre fordítottatott 1198 kor. 41 fillér. Magtár és tanácsterem építésére a lelkészlakon, melyhez a hívek mintegy 600 korona értékű fuvart és kézimunkát adtak.

Tiszavalk. Díszes új paróchia épült Polgáry István terve szerint 17000 kor. értékben.

Vattán a lelkészlak melléképületeire 380 korona fordítottatott.

III. Felsőborsodi egyházmegye.

A) Adakozások.

Radostytán. Vladár József nyug. lelkész egy alkalommal kenyeret és 82 liter bort adományozott az urasztalára. A presbiterium kenyérrel látta el az urasztalát.

Kondó. Az urasztalát kenyérrel a presbiterium látta el. Özv. Tamkó Józsefné egy alkalommal kenyeret. Lusztig Dániel izr. egy alkalommal bort adományozott. Ugyanő egy díszes urasztali korsót is adott. Szabó Lajos sajólászlófalvi lakos az egyház céljaira gyűjtött 160 koronát. Egyes egyháztagek az országos gyűjtés útján az egyház pénztárába befizettek 4294·08 kort. Közalapi segélyt kapott az egyház 400 kort. Közhirdeésből begyűlt 27·05 kor. Lakó János parasznyai lakos 10 koronát adott a templomépítésre. Kelemen János 150 kor. H. Pócsik József, Tózsér József 100—100 kort. ajánlottak a reájuk kivetett összegzen felül. Pócsik János, Tózsér István és Papp József a toronyra gombot készítették 150 kor. költséggel. Összes adakozás 5391 kor. 13 fill.

Alacska. Kenyeret és bort adtak 1—1 alkalommal Vadnai Pál, Kis, András Somodi József, ifj. Anga József.

Berente. Boczki Flórián Isten dicsőségére 10 kor. Az urasztalára kenyeret és bort özv. Kopcsik Istvánné, özv. Kubinka Jánosné, Köntös János, Lukács Anna, Berentés János, Pogány András adakoztak. A nagytiszteletű egyházmegye 50 kor. segélyt adott. özv. Szokolai Józsefné végrendeletileg 150 kort. hagyományozott az egyház céljaira. Összes adakozás 210 kor.

Sajókazinc. Az urasztalára kenyeret és bort adtak: Sándor János, Mertus József, Bak János, Berentés Bálint, Czakó Bálint.

Sajószentpéter. Az egyház céljaira adományoztak: Kontor Pál. 200, Takarékpénztár 50, Puskás Jánosné 50, Bányatelep 32'86, Lévay József 20. Urasztali kenyérre Sőregi Juliánna 5, Chakó Sámuel 5, Kőrössy Juliánna 5, Chakó Sámuel vizsgai jutalmakra 14 kor. Összes adakozás 381 kor. 86 fill.

Sajókápolna. Juhász József 40 éves presbiteri szolgálatának emlékére feleségével, Vattay Borbálával 200 koronás alapítványt tett az egyház részére. Ugyanő egy alkalommal kenyeret és bort, Kelemen József gondnok kenyeret, Szikszay József kenyeret, Bodnár György és K. Soós József kenyeret és bort adtak az urasztalára.

Sajólászlófalva. Tardi Sámuel, Madarász József 1—1 alkalommal bort, Madarász Tamásné egy alkalommal kenyeret adományoztak az urasztalára. Csontos András 2'40 kor. adott Isten dicsőségére. Az iskolára a hivatól befolyt 1663 korona 51 fillér. Összesen 1665 kor. 91 fill.

Parasznya. Az urasztalára kenyeret két ízben a presbytérium tagjai adtak. Lakó János, Szabó Bálintné, Fekete István Gergely János 1—1 alkalommal kenyeret és bort, Juhos András, Erdei József 1—1 alkalommal bort adtak.

Varbó. Az urasztalát kenyérrel a presbytérium látta el. Gergely József bort, Czakó István, a lelkész és a tanító kenyeret és bort adtak az urasztalára. Nagy Sándor Amerikából küldött az orgona-alap javára 20 kor-t. Ugyane célra gyűjtött 400 koronát. Kraszt András róm. kath. Amerikából küldött 10 kor-t. Az énekkar új 8 változatú orgonát állíttatott a templomban 3400 kor költséggel. A hivatól befolyt a parochiális építkezésre 3300 kor., özv. Fodor Andrásné Isten dicsőségére 3 kor t adott. Összes adakozás 7133 korona.

Szilvásvár. Brassó Fáni 4 kor., Czakó Zsigmond, Tózsa

Istvánné, Brassó K. Zsigmondné, Köz Varró Istvánné, Koch Ferenc, Nótárus Boros Mártonné, ifj. Koch Károly, Snóbel Józsefné, Snóbel Klári, Varró Lajos, Eperjesi Lajosné, özv. Orbán Márton, Varró Mártonné 2—2 kor., Kazai Boros Borbála, Juhos Boros Istvánné 5—5 kor., Brassó Lajos amerikai 4 kor., Bodnár Varró József 3, Simon Boros Eszter és Simon Boros Mária 1—1, összesen 49 kor. Berecz Vizi Lajos kenyeret és bort, Boros Gergely Péter kenyeret és bort, Grünbaum Ábrahám háromszor bort, Brassó Zsigmond gondnok két ízben kenyeret, Dallos Istvánné és Varró Köz Mihályné kenyeret, Szabó István egyszer bort adtak Isten dicsőségére.

Nagyvisnyó. N. N. 15'78 kor., özv. Huszár Istvánné, özv. Patkó Mihályné, özv. Molnár Sz. Istvánné, Kis Mihályné, Kis Gergely Lajos 2—2 kor.. Boros Mihályné egy urasztali terítőt 3 kor. 60 fill. értékben, Sütő Lajos (pásti) 14 l. bort, a hivek egyetemesen torony-gomb címén 394'60 kor., lovag Vessely Károly az iskolának 16 m. tűzifát és a gyermekeknek 10 kor. értékű tanszereket adományoztak. Az állam 55 kor. értékű tanszereket adományozott ingyen

Nekézsen. Amerikai Magyar András 4, Öreg Szaniszlóné 1, Tóth Lajosné, Dédesi Józsefné 2—2, Balog Józsefné 5, Varga Mária 3, Kapás Erzsébet kis leánya 1, Borbély Lajos országgyűlési képviselő 500 kor. és mintegy 15 füzetet tevő adományt, Kapás Lajos 7'20 kor. értékben látta el az urasztalát kenyérral és borral, Dédesi Józsefné a keresztelő edényre egy selyem kendőt adott 10 kor. értékben.

Tardona. Tóth Pál, id. Kónya József, id. Kónya István, Balla Zsigmond, id. Lovas Mihály, Balla András, ifj. Ispán Csór Zsigmond egy-egy alkalommal bort adtak. Molnár Margit konfirmándus leány az urasztalára egy kivarrott kendőt adományozott. Póczik Lajos 5, id. Gyenes Jánosné 4'60, Sütő József 2, Balla Istvánné 2, Póczik Istvánné 3, Kónya Mária 1, Nagy Lajos lelkész 60 koronát adtak Isten dicsőségére.

Mályinka. Borbély Lajos országgyűlési képviselő 150 kor., Csermely Károly 5, két névtelen 4, id. L. Kulcsár Lajos 5, ifj. L. Kulcsár Lajosné 2, B. Kulcsár Mihályné 1 kor., Kis Pál József, Debreczeni Sámuel, P. Pál József kenyeret, Mihály István, Pál József (ispán), özv. Kovács Mihályné kenyeret és bort adtak 1—1 alkalommal.

Dédes. Kis János, Mihály András kenyeret és bort adtak egy-egy alkalommal, különben kenyeret az urasztalára a presbytérium

tagjai adnak. Az egyház hivei összesen 32 korona 70 fillért adtak Isten dicsőségére.

Bán-Tapolcsán. A presbytérium tagjai kenyeret adnak az urasztalára. Egyesek 13 kor-t adtak Isten dicsőségére.

Bánfalva. A hivek egyeteme orgonára 1200, koronát, Tóth László tanító neje keresztelől készletet vett 70 kor. értékben. Ngs. Vladár Ervin úr kenyérral és borral látja el az urasztalát és egy urasztali korsót is adományozott. Az asszonyok pedig egyetemesen egy takaróval látták el azt mintegy 75 kor. értékben.

Bánhorvát. Borbély Lajos orsz.-gy. képviselő 250 kor., Póczik Juliánna 1 kor., Jobbágy József egy alkalommal bort, a presbytérium tagjai pedig kenyeret adtak Isten dicsőségére.

Nagy-Bárca. A presbytérium tagjai kenyeret adnak az urasztalára. Amerikából orgona-alapra gyűjtött Lovas Tóth Gergely 420 kor., Szaniszló Tóth András 25, ajánlat útján a hivek befizettek 220 koronát, ezen felül a hivek ajánlatának befizetése 920 korona folyamatban van.

Sajóvelezd. Egyesek kenyeret és bort, pénzben 60 koronát adtak Isten dicsőségére. Szent edényekre pedig a hivek egyetemétől 230 kor. 40 fillér gyűlt be.

Tornaszentjakab. Pál István 3, Péter Gizella 5, Doszpoly Bene Józsefné 4, Bene Jánosné 2, Kovács Dániel tanító 20 kor.

Abod. Mersich Andor úr 7 kor. Kenyeret minden alkalommal a presbyterek és egyháztagek adtak, sőt bort is több alkalommal.

Rakaczszend. Koncz Ferenc Amerikából 30 kor.

Martonyi. Ujság Borbála Amerikából 10, Egy egyháztage 12 kor. Kenyeret és bort adtak: Ujság Borbála, Nagy András, Kiss József, amerikai hiveink, továbbá Ujság István gondnok. 1—1 alkalommal kenyeret: Gyarmathy Ferenc és Balog István presbiterek.

Szalonna. Henyecz Anna, Kovács Anna, György Péter és neje, Marsalkó János, Gyenes Erzsébet, Hango Zsuzsánna 10—10, Kurucz András 2 kor. Kenyeret és bort adtak: Diczházy András, Maksa András, Maksa József, Marsalkó János, Hangó József. Kenyeret egy alkalommal Hangó Mihály, Diczházy Zsuzsánna Amerikából 1 diszes és értékes bársony szószékterítőt küldött.

Meszes. Urvacsorához kenyeret és bort adtak: Zsóry István főgondnok, Kovács István, Csabay József 1—1 alkalommal, Keresztesi Ferenc gondnok, Nagy József egy ízben kenyeret, Horváth József pedig bort adományozott.

Szendrő. Urvacsorához kenyeret adtak: Benőcz Zsigmond,

id. Ivanics Bálint, Zsebik Miklós, Bencze Istvánné, Gombkötő Andrásné, Klóczko Jánosné egy izben, Zsebik Dániel kenyeret és bort, Nehéz János bort egy alkalommal. Doszpoly Károly a templom bejáratához egy beton hidat állíttatott be. Benőcz Zsigmondné urnő egy szép keresztelő készletet adományozott. Csiszár Sándor Amerikából 13 koronát küldött.

Szendrőlád. Ifj. G. Nagy János Amerikából 100 kor., id. B. Bőczei József ugyancsak Amerikából 57 kor. Az urasztalát kenyérral és borral a presbitérium tagjai látták el.

Ládbessenyő. A templom földjének kiburkolására 41 egyháztag 410 koronát adományozott. Urvacsorához kenyeret adtak: Tóth J., Horváth Lajos, Füleki Bertalan, Kaczvinszky Jánosné, Tóth I., Csiky Zoltán lelkész a paróchián renoválást eszközölt 26 kor. értékben.

Balajt. Dani Jánosné az urasztalára egy terítőt 20 kor. ért. Kecskeméti Pál miskolci lakos az urasztalára 2 china-ezüst poharat 80 K értékben. özv. Veres Mihályné 4 kor. Kenyeret és bort mind a hat alkalommal Ngs. Ragályi Béla úr adományozott; a hívek egy új orgonára önkéntesen 2476 koronát ajánlottak meg. Ngs. Ragályi B. ur az egyházm. gyűlés ellátásához 2 hordó bort adományozott, ugyanakkor egy félöl fát, ezen felül az iskola kerítéséhez 12 oszlopot. Ugyan ő a paróchiális könyvtárt sok értékes munkával gyarapította. Ifj. Terbócs József úr a gyűléstartási költségekhez 24 kor.-val járult.

Borsod. Kenyeret és bort adtak: Ando Pál és neje, Tóth Albert és neje, Gajdos István és neje (r. kath.) Vári Kovács József és neje, Tóbiás Lajos és neje és a lelkész 1—1 alkalommal.

Edelény. Az egyházi énekkar iskolaépítésére 500 koronát, özv. Bécsi Sándorné 10, Móga Györgyike 22, özv. Csapó Istvánné 3 kor. Urvacsorai jegyekre: Lakos István, Kelemen Lajos, Berentés András, ifj. Fazekas János, Fazekas András és P. Kelemen András 10—10 koronát.

Finke. Urvacsorai jegyekre: Bencze János gondnok, ifj. Molnár Károly és Rozman István 6—6 koronát.

Damak. Iskolára Desseffy gróf 300, Nosticius Árpád 50 kor., damaki énekkar 200, a hívek 390 kor. 40 drb. énektár az énekkar pénztárából. Urasztalára kenyeret és bort a presbyterium adott.

Hegymeg. Urasztalára kenyeret és bort egy-egy alkalommal Csicsó Dániel, özv. Simkó Andrásné, ifj. Szabó Lajos, Papp Károly és Rókai János adtak. Isten dicsőségére Szabó Ferenc 10 kor.

Szakácsi. Urasztalára kenyeret és bort egy-egy alkalommal Kiss Lajos, Tózsér Lajos, Kiss József, Almási István, Laczkó Já-

nosné és Almási András adtak. Isten dicsőségére Vajda János 5 korona.

Hangács. Urasztalára kenyeret és bort 1—1 alkalommal Garsó Juliánna, özv. Hunyadi Józsefné, Hunyadi Mária, Kerekes András, özv. Kopcsó Jánosné és Zsoldos Károly adtak. Az egyház hívei közadakozásból orgonát állítottak 2932 kor. értékben.

Nyomár. Urasztalára kenyeret és bort adtak: Gajdos István, Bartó István, Gyöngyösi István, Hunyadi János, Kiss István, id. Kulcsár István, ifj. Kulcsár István, id. Lukács János, Molnár István, Molnár András, Szakács Boldizsár.

Ziliz. Urasztalára bort Korláth Mihály, özv. Korláth Mihályné, Szilva József és Tóth József adtak. Kenyeret a hívek sorrend szerint.

Sajóbábonny. Urasztalára kenyeret és bort 1—1 alkalommal Szabó I. István, özv. Tékes János, Tóth Pál, id. Kutas János adtak. Boros Jánosné, Fazekas Juliánna egy diszes terítőt az Urasztalára.

Boldva. Urasztalára kenyeret és bort 1—1 alkalommal adtak özv. Gyuricskó Sámuelné, Gyuricskó Józsefné; bort Négyessy Szepessy Kálmán, Demeter Bertalan, Batta Antal, Cselényi István.

Sajóvamos. Herceg Odeschalky Gyuláné konfirmátiói könyvekre 36, szegény gyermekeknek tankönyvekre 15, Tőkés segély törlesztésre 120, Egyh.-m. gyűlés költségére 100, szegénysorsú hívek heti szükségének fedezésére 622 kor. Urasztalára kenyeret és bort Porcsalmi Sámuel, Járdánházi Sámuel és Tóth Lajos adtak. Isten dicsőségére Szaniszló Sándorné 6 kor.

Sajóecseg. Urasztalára kenyeret és bort adtak: özv. Bodnár Béniné, özv. Geiádi Józsefné, Kazai János, özv. Árvai Istvánné 1—1, Vattay János pedig két alkalommal.

Felső-Nyárad. Urvacsorai kenyeret és bort a hívek adományoztak.

Dövény. Isten dicsőségére 5 kor. adományoztak.

Disznóshorvát. Isten dicsőségére Hubay Lajos 10 kor. Timár Zsuzsánna 2, S. Varga Gyula 10, Almási István, Hegyi Józsefné, Pasincsky Jánosné 2—2, Török Zsuzsánna 3, az urvacsorához kenyeret 5 izben a prebytérium tagjai, egy izben Chacsek Sándorné; bort egy alkalommal Farkas János és K. Varga István adományozott. Az adakozások összege 31 korona.

Rudabánya az adakozások összege 749 kor. 24 fill.

Szuhogy. A hívek közadakozásából és Amerikában levő hitsorsosaik adományából, Kenéz Lajos, Kenéz Sámuel és Fóris Lajos gyűjtése folytán egy diszes orgona építettett 2574 kor. 97 fillér

értékben. A rudabányai bányatársulat ugyanerre a célra 200 kor. adományozott. Kisebb adakozások összege 72-40 kor.

Sajókaza. Templomjavításra özv. Tisza Kálmánné úrnő 100, özv. Br. Radvánszky Jánosné urnő 50, Mészáros Zsigmond 30, ifj. Zborai József 15 koronát adományoztak. Isten dicsőségére: Gyurki Barna 2 kor. Urvacsorai kenyeret 1—1 izben Simon Pál, Hegedüs János, Török János, özv. Sáfrány Józsefné, id. Bukó János és Diószeghy Zoltán; bort pedig minden alkalommal a báró Radvánszky család adományozott. A hivek évi perselypénze 102 kor. 96 fill., Kisebb adakozások összege 167 kor. Sándor István és Jobbágy János Amerikában gyűjtöttek a templomjavításra.

Barcika. Az urvacsorához kenyeret a presbytérium tagjai adnak.

Felsőkelecsény. Isten dicsőségére H. Andó István 8, Andó László, Novák Andrásné, Szabó János 10—10, K. Szabó István 4, Veres János 6, Szabó József 1, ifj. Andó István, Palkó András, Takács Józsefné, Ando János 2—2, Imri Erzsébet 20, Varga János 5, összesen 82 korona. Az urasztalára egy alkalommal kenyeret és bort adott Varga Sámuel, bort egy alkalommal Tamás Sámuel.

Sajóivánka. Úrasztalára kenyeret az egyház hivei, bort pedig minden alkalommal özv. Tisza Kálmánné urnő adományozott. Az adakozások összege 50 korona.

Vadna. Szabó Gyula Amerikából 20 koronát küldött Isten dicsőségére. Az urasztalára kenyeret és bort adott egy alkalommal Szabon Pál; kenyeret Sütő János, Válint György, özv. Uray Ivánné, a. Szabon Pál és a lelkész.

Ózd. Urvacsorai kenyeret és bort a presbytérium és a lelkész adományozott. Kövér Antalné szül. Nagy Jolán úrnő urlói lakos, egy diszes himzett urasztali és szószék terítőt adományozott 100 korona értékben. Sturmán Lénárd úr 200 korona alapítványt tett egyházfenntartási célra. Farkas Ferenc 30, s az ózdi ker. fogyasztási szövetkezet 50 koronát adtak Isten dicsőségére. Perselypénz 95 kor. 40 fill. Az adakozások összege 473 kor. 40 fill.

Adakozások összege 33342 kor. 88 fill.

II. Építkezések.

Kondó 36,000 kor.

S.-Kazinc 80 kor.

S.-Kápolna 400 kor.

S.-Lászlófalva 5596 kor.

Varbó 256 kor.

- Szilvásvárad* a lelkészlakon kerítés 400 kor.
Nekézsen a lelkészlak renoválása 2322 kor.
Tardona a lelkészlakon kerítés 700 kor.
Mályinka „ „ 420 „
Dédes a „ építkezés 700 kor.
Tapolcsán az iskola javítása 250 kor.
Bánfalva a templom körül építkezés 735·49 kor.
Bánhorvát 1933·88 kor.
Nagy-Barca orgonára a magtárból 500 kor.
Tornaszentjakab tanítóilak újítására 2000 kor.
Abod templomtető javítására 100 kor.
Martonyi toronytető javítás 160 kor.
Szalonna lelkészlakon istálló és tanítóilak ujtás 800 kor.
Meszes új lelkészlak építésére 7000 kor.
Ládbessenyő egyházi épületek javítására 400 kor.
Borsod iskolára 100 kor.
Edelény lelkész- és tanítóilak javítására 378 kor.
Finke tanítóilak javítására 52 kor.
Damak iskolára 1200 kor.
Ziliz lelkészlakra 16,000 kor.
Dövény iskolajavítás 100 kor.
Disznóshorvát a lelkészlakon melléképületekre 179·68 kor.
F.-Kelecsény templom és tanítóilak javítása (3400+143·60)
 3543·60 korona.
Rudabánya apróbb javítások 198·12 kor.
Szuhogy a templom földjét cementlappal rakták ki 324·60 ;
 díszes orgonát építettek 2574·97, iskola javításra 30 korona.
Sajókaza templomrenoválás, jav. a lelkészlakon 12770 kor.
Barcika kisebb javítások 80 kor.
Sajóivánka „ „ 160 „
Vadna egyházi melléképületekre 388 kor.
Ózd apróbb javítások a lelk. lakon 150 korona.
Építkezések összege 98982 kor. 34 fl.

IV. Gömöri egyházmegye.

Adakozások, építkezések.

Rimaszombat. Az adományok összege 275 kor. 27 f. Tőke pénze 4800 kor. Építkezésekre fordítottatott 1700 kor.

Az isteni tiszteletek látogatását illetőleg, nagyobb buzgóság volna kívánatos.

Mezőtelkes. Adományok összege 265 kor. 80 f. Tőke vagyón összege 2108 kor. Építkezésre fordított 105 kor.

Jánosi. Az egyháznak szegény alapja van s minden ünnep alkalmával segítézik a szegényeket. 376 kor. adomány mutatja a hívek áldozat készségét, a melyből kiemelkedik Bártki Piroska és Bártki Rózsa nővérek 100 koronás adománya. Az egyház tőke pénze 1170 kor., alapítványa pedig 12441 kor. 72 f. Adóssága 1524 kor. Magtárában van 5728 liter zab.

Rimapálfalva. A kegyes adományok összege 83 korona. Tőke vagyona 3000 kor. Magtári pénz vagyona 4736 kor. 08 f.

Rima-Simonyi. Az egyházi épületek nincsenek teljes értékig biztosítva. Minden vagyon az egyház nevéen áll. A presbiterek minden alkalommal ellátják az úrasztalát kenyérrel, olykor-olykor borral is. Isten dicsőségére gyűlt 83 kor. 20 f. Tőke vagyona 2830 kor. Építkezésre fordított 186 koronát.

Darnya. Minden vagyon az egyház nevéen áll. Kegyes adományok összege 62 kor. Csóltó Rozália az úrasztalát 50 kor. értékű terítőkkel látta el.

Serke. Az egyházi épületek nincsenek teljes értékig biztosítva. Az iskolai vagyon átirása folyamatban van. Az iskolában új kutat ástak. Építkezési költség 124 kor. 32 f. Tőke pénze 3626 kor., alapítványi vagyon 1400 kor. jótállással biztosított kötvényeken kihelyezve. Magtárában van 12 h. l. és 30 liter búza s gabona. Isten dicsőségére gyűlt 198 kor. 24 f., melyben úrvacsorai kenyérre és borra adott: Gömöri Olivér ág. ev. vallású földbirtokos 33 kor. 20 f., Oros János gondnok és neje Balog Juliánna 13 kor. 52 f., Simon István egyházi s presbiter 6 kor., P. Simon István presbiter és neje Bottnyik Juliánna 13 kor. 52 f., Kovács István presbiter 10 kor., F. Simon János 10 kor., Oros József és neje Bőd Juliánna 10 kor., özv. Tuba Istvánné Ádám Juliánna két kenyeret sütött az úrasztalára 4 kor. értékben, Kallós Dezső új birtokos bort adott 12 kor. értékben, Breznyán Juliánna egy halvány piros selyemkendőt adott az úrasztalára 4 kor. értékben.

Harmacz. Az egyházközség híveinek áldozatkészége dicsőretre méltó mértékben nyilvánult meg. Új tornyot építettek, az éneklőkar a templomba orgonát állított, harangot öntettek, mindezeket 24175 kor. 90 f. költséggel. A parochiára ezen felül költöttek 517 kor. 74 fillért, az iskolára pedig 371 kor. 50 fillért A

toronygomb miatt perben áll az egyház Hegedűs János vállalkozóval, ki állítólag új gomb helyett, régi elhasznált gombot tett a toronyra.

Kiválóbb adományokkal járultak még többen. Így Br. Hámos Antal 300 kor., Lusztig Bernát 50 kor., gróf Andrássy Dénes pedig 500 koronát adományoztak az egyháznak. Tőke pénze 1000 kor., alapítványa 200 kor. Adóssága 10500 kor. Magtárában van 64 hl. rozs és 84 hl. 61 liter zab.

Tekintettel a nagy építkezésre, a közalapról egyszersmindenkori segílyt kér.

Nemesmartonfala. Adományok összege 48 kor. 42 f. Tőke vagyona 2994 kor. 77 f. Adóssága 2000 korona tőke segíly. Építkezésre fordított 323 kor. 70 fillért.

G. Kisfalud. Feled. Feleden az éneklőkar az egyházmegyei szabályrendeletet nem fogadta el. Kisfaludon a templom megrepedezett, Feleden pedig a torony vár újításra. Kisfaludon az iskolánál 200 koronáig építkeztek.

Kisfaludnak tőke pénze 14450 kor. 57 f. Adakozások összege 41 kor. 22 f. Adóssága 2378 korona.

Feled tőke vagyona 3219 kor. 21 f., adományok összege 57 kor. 38 f. Adóssága 200 korona.

Rajzi Lajos Kisfaludon csak az egyik kötvényes tartozása után fizet kamatot, a másik után nem. Felelősség alatt utasítandó az előljáróság, hogy azt rajta végrehajtás útján vétesse be.

A lelkész és tanítói fizetések beszolgáltatása körül nagy zavarok voltak. Megegyezni nem tudtak s Kisfalud kölcsönből, Feled pedig sehogy se akarta egyházi adó tartozását kifizetni. Ma már azonban, mindezek kiegyenlítették.

Balog. Adakozások összege 371 kor. 80 f. Tőke pénze 280 kor., alapítvány 1032 kor. 77 f. Adóssága 2769 kor. 20 f. Építkezésre fordított 1983 kor. 44 fillért. Az egyik tanterem nem törvényszerű.

Uzapanyit. Tamási. Faiskoláját a polgári község elvette. Kir. Tanfelügyelőség utasította a presbiteriumot, hogy öt év alatt új iskolát építsen. Mivel azonban az törvényszerű, az egyházmegye védelmét kéri. Isten dicsőségére adtak U. panyiton öt kor., Tamásiban pedig 15 kor. 88 fillért. U.-panyiton alapítványi vagyon 569 kor. 60 f. Adóssága 1400 kor. és 5000 kor. tőke-segély. Magtárában van 17 h. l. buza, Tamási magtárában pedig 73 h. l. buza és 50 köből zab.

Zeherje. Pokorágy. A hívek a templomot gyéren látogatják, a vasárnapi munkaszünetet nem tartják meg. A Háger Miklós által S. Szabó Józsefnek küldött anyakönyvek, még most is nála vannak. Az egyházi melléképületek rosz karban vannak, újra építésök elodázhatatlan. Adakozások összege Zeherjén 73 kor. 72 f., Pokorágyon 11 kor. Tőkepénz Zeherjén 1000 kor., alapítvány 4000 kor. Adóssága 1700 kor. Magtárában van 6000 liter zab. Pokorágyon tőkepénz 5280 kor., alapítvány 420 kor. Adóssága 1700 kor. Építkezésre fordítottak 3273 koronát.

Szutor. Bellény. Adakozások összege Szutorban 66 kor. 60 f. Tőkepénze 613 kor. 07 f. Adóssága 2666 kor. 66 f. Magtárában van 33 h. l. 75 l. buza, 5 h. l. 79 l. rozs, 152 h. l. 27 l. zab. A templomi székügy el van intézve. A gondnoknak 1910. évben rendszeresen vezetett naplója volt s csak feledékenységből maradtak ki a számvevő-szék által kifogásolt tételek.

Bellényben Isten dicsőségére adtak 6 koronát. Tőkepénze 4109 kor. Adóssága 1333 kor. 34 f. Magtárában van 4 h. l. 45 liter rozs és 176 h. l. 80 liter zab. A 3 kor. 60 f. harangozási díj megtérült az egyháznak. A gondnok a kifogásolt napi díjakat visszafizette.

Beje. Zsór. Otrókocs. Oldalfala. Bejében az adományok összege 171 kor. 94 f. Szentiványi József főgondnok, édesanyjának néh. Szentiványi Józsefné, szül. Klimó Anna emlékére egyezer koronás alapítványt tett $\frac{3}{4}$ részben úrvacsorai czélokra, $\frac{1}{4}$ részben pedig a lelkész részére. Tőkepénze 2513 kor. Adóssága 5691 kor. 94 f. Magtárában van 90 liter buza.

Zsórban Isten dicsőségére gyűlt 5 kor. 24 f. Tőke pénze 170 kor. Adóssága 200 korona.

Otrókocsban adományok összege 550 kor., Söldos Bertalan és Söldos Kálmán toronyépítési alapra adtak 150 koronát. Adóssága 204 kor. 59 fillér.

Oldalfala. Isten dicsőségére adtak 11 kor. 54 fillért. Tőkepénze 580 korona.

Szkáros. Kisvisnyó. Alsófalu. Felfalu. Rás. Szkároson az adományok összege 188 kor. 75 f. Tőkepénze 1767 kor. 10 f. Alapítvány 480 korona.

Kisvisnyón adomány 21 kor. Tőkepénz 884 kor. 66 f. Adósság 177 kor. 23 fillér.

Alsófaluban Isten dicsőségére gyűlt 57 kor. 50 f. Alapítványi vagyon 200 korona.

Rásban kegyes adomány 22 kor. 44 f. Tőkepénz 1197 kor. 86 fillér.

Felfaluban adakoztak 14 koronát.

Az egyházi épületek a kisvisnyói és a rási iskolák kivételével elég jó karban vannak. Rás már ebben az évben építi iskoláját.

Özörény. Ez évben templomát megékesítette s abba orgonát állított 4827 kor. 25 f. költséggel, melyből 2287 kor. 75 f. a gyülekezet jószivű áldozata volt. Tőkepénze 1368 kor. 59 fillér. Alapítványi vagyon pedig 3075 kor. 08 f. Magtárában van 1185 liter buza és 968 liter roz. Adóssága 4066 kor. 65 fillér.

Gicze. Gömörnánás. Mikolcsány. Kötvényekre helyezett tőkepénze nincs kellően biztosítva. A tőke-segélyből 1208 koronát adósság-törlesztésre fordított. A lelkészlak már régidő óta javítás után sóhajtozik. Isten dicsőségére adakoztak 78 kor. 32 f. Ide sorolandók a következő adományozók adománya: Jakab István 10 kor., Fáy Árpád a lelkész és tanító fizetésébe 24 méter tüzfát s az úrasztalához bort, Balcsó János 10 koronát. Tőkepénze 941 kor. 32 f. Gömörnánáson tőke vagyon 5131 kor. 64 f. Mikolcsányban pedig 4942 kor. 71 f. Itt a templomépítés még mindég a kezdeményezés stádiumában van.

Szalóc. Vigtelke. A paróchia ősrégi épület. Ráférne egy kissé ékeőbb modern ruha. Tőkepénze 5977 kor. 39 f. Alapítványi vagyon 5215 kor. 61 f. Vigtelkének tőkevagyon 5322 kor. 04 f. Sem itt, sem ott egy fillér kegyes adomány sincs. Az adócsökkenési segélyt a jövő építkezésekre takargatja.

Pelsőcz. Tőkepénze 22262 kor. 38 f. Alapítványi vagyon 14147 kor. Adóssága 4618 kor. 87 f. Ezzel saját alapítványainak tartozik. Adakozások összege 310 kor. 79 f. Az eladott ingatlan ára még nem folyt be, a presbiterium takarékpénztárba fogja helyezni. Csizi Béla tanítónak a miniszterium 200 kor. személyi pótlékot utalványozott.

Rozsnyó. Alapítványi vagyon 3105 kor. 11 f. Adóssága 3220 kor. Építkezésre fordított 1269 kor. 03 fillért. Adományok összege 380 kor. 70 f. Ez összeget templomi kályhára adományozták a következők: Lajos Győző 200 korona, Dr. Katona László 50 korona, Réz László 12 korona 50 fillér, Tamás Pál 10 kor., Váry László 25 kor., Penger András 10 kor., Lenkey Ferencz 10 koronát.

Berzete, Kőrös, Rozsnyórudna. Viszálkodó házaspár s törvény-

telenül együttélők találkoznak. A kőrösi templomtető alapos javításra vár. Ez iránt a lépések meg is tétettek.

Berzétén alapítványi vagyon 4130 kor. Adakozások összege 14 kor. 40 f. Kőrösön kegyes adomány 9 kor. 80 fillér.

Rozsnyórudnán pedig 7 kor. 28 fillér.

Páskaháza. Tőkepenze 3688 kor. 41 f. Alapítvány 240 kor. Adósság 1265 kor. Az adakozások összege 102 kor. 62 fillér.

Beretke. Lekenye. Csóltó. Az egyház Székely István hagyatékából kifolyólag pereskedik.

Beratkén tőkepenz 2093 kor. 18 f. Alapítvány 6000 kor. Magtári vagyona 1736 liter gabona 190 kor. értékben. Kegyes adományok összege 75 kor. 32 fillér.

Csóltón tőkepenz 1800 kor. Adomány 20 korona.

Lekenyén tőke vagyon 1330 kor. Alapítvány 200 kor. Adomány 78 kor. 81 fillér.

Felsővály. Mihályfala. Felsővályban az épületek jók, de Mihályfalán a templom újra építendő. Az iskola sem megfelelő, avúlt. Tőkepenze 19517 kor. 90 f., mely takarékpénztárban, egyeseknél s az egyházkerületnél van elhelyezve. Alapítványi vagyon 2340 kor. Adóssága 1334 kor. 52 f. Adományok összege 227 kor. 09 f. Magtárában van 43-93 liter buza és 541 liter gabona. Építkezése 1163 kor. 80 fillér.

Kálósa. Az ifjak vasárnapi vallásoktatásban nem részesülnek. Tőkepenze 5524 kor. 03 f. Alapítványa 370 kor. Adóssága 7045 kor. Építkezésre fordított 313 kor. 52 f. Kegyes adomány 42 kor. 40 f. Magtárában van 3443 liter buza s 680 liter gabona.

A Nagy Pál-féle alapítvány (200 kor.) céljának megfelelően kezeltetik s jótállókkal ellátott kötvényre van kihelyezve. A Hevessy Jozefina alap takarékpénztárban van s a lelkeszlak kerítésének rendbentartására fordítatik.

Bátka. Rakottás. A Bornemissza István alapítványának kamata minden évben egy-egy szegény egyháztag felsegélésére fordítatik.

Az úrasztalára kenyeret és bort a buzgó hivek adományoztak. Isten dicsőségére gyűlt 42 kor. Ezen kívül a tejszövetkezet a templomra 100 koronát adott. Az új templom felső oldala meghajolt, a lelkesz és tanítólak padlózatában gomba ütötte fel magát. A közel jövőben költséges építkezés vár az egyházra. Iskolája be van zárva, nem tanít benne senki. Tőkepenze 800 kor., magtára

is ugyanannyi. Építkezett 192 kor. értékig. A két egyház adóssága 5400 korona.

Rakottyás tőkepenze 3586 kor. 61 fillér.

Zsip. Balogújfalu. Zsipben Isten dicsőségére gyűlt 73 kor. 93 f. Balogújfaluban pedig 18 kor. 16 f. Ezenkívül Farkas Géza főgondnok Zsipben az iskola felszerelésére szükséges összeget, Balogújfaluban pedig egy tanszer szekrény költségének fedezését ajánlotta fel. Úgy a lelkész, mint a tanítói lak nagymérvű javításra vár. Tőkepenze 4821 kor. 66 fillér.

Nemesradnóth. Iskolája a törvényes követelményeknek nem felel meg, készülődnek új iskola építéséhez. Isten dicsőségére 40 korona gyűlt. Építkezésekre költött 320 kor. 83 fillért. Tőkepenze van 12000 korona. Alapítványa 180 korona. Adóssága 7080 korona.

Balogiványi. Czakó. Isten dicsőségére adtak Balogiványiban 58 kor. Czakón pedig új harangra 28 koronát. A templom Czakón összedüléssel fenyeget. Gyors és sürgős teendője az egyháznak, temploma újból építése. Alapítványi vagyon Balogiványiban 1000 kor. Czakóban pedig 2595 kor. Magtári vagyon Iványiban 1976 kor. értékű buza, 6790 liter zab. Czakón 2742 liter buza s 2768 liter zab. Adóssága van Iványinak 4800 kor. Czakónak pedig 2595 kor. Építkeztek: Iványi 50 kor. Czakó 88 kor. költséggel.

Rimaszécs. Zádorháza. Jéne. Susa. Kegyes adományok: Rimaszécsben persely pénz 38 kor. és ezenkívül 48 korona. Templomkerítés kijavítására 369 kor. Testületek 235 kor. 80 f. Közös egyházi pénz 47 korona. Jénében 4 kor., Susán 6 kor., Zádorházán 8 kor. Egyházi épületei, kivéve a jénei iskolát, jó karban vannak. Rimaszécsben tőkepenz 2260 kor. Adósság 1500 kor. Magtárában. 7200 lit. buza. Építkezésekre kiadott 1405 koronát. A közös pénztárnak adóssága 4000 kor. Kegyes adomány 47 kor. Építkezésre kiadott 396 koronát. Zádorházának tőkepenze 3564 kor. 18 fillér. Építkezésre fordított 288 koronát. Jénének tőkepenze 8944 kor. 06 f. Adóssága 4000 kor., építkezett 385 kor. költséggel. Magtárában van 3480 lit. rozs, 9600 lit. zab. Susának tőkepenze 4096 kor. 92 f. Adóssága 376 kor. Magtárában van 710 lit. buza, 630 lit. gabona, 9120 lit. zab.

Kövecses. Recske. Sajószentkirály. Az anyaegyházban 1032 lélek élt úrvacsorájával. Isten dicsőségére gyűlt Kövecsesen 18 kor. 41 f. s ezenkívül az előljáróság az úrasztalát kenyérrel és borral látta el. Sajószentkirályon 182 koronát adtak a hivek harangvételre. Sajórecskén gyűlt 9 kor. 57 fillér.

Tőkevagyon Kövecsesen: 2950 kor. 90 f. Adóssága 4000 kor. Magtárának állása 3520 lit. buza, 384 lit. rozs és pénzértékben 122 kor. 31 f. Építkezésre fordítottak: 287 kor. 77 fillért. Sajó-Recskén tőkepénz 72 kor., alapítványi vagyon 1000 korona. Adósság 4500 kor. Építkeztek 254 kor. értékig. Sajószentkirálynak tőkepénze 160 kor. 58 f. Alapítványa 50 korona.

Naprágy. A buzgó hivektől egy új harangra 991 kor. gyűlt össze. Ezenkívül a kenyeret és bort az úrasztalára a kegyes hívek adták. Tőkepénze 11674 kor. 79 f. Adóssága 25429 kor. Építkezésre fordított 1271 kor. 46 fillért.

Sajókeszi—Sajólenke. Iskoláját felépítette s mellette a hívek 3000 kor. értékű közmunkát teljesítettek. Isten dicsőségére adtak 143 koronát s 57 fillért. Sajólenkének az amerikai hívek 114 koronát küldtek. Ez a gyülekezet templomépítés előtt áll s ha Isten megsegíti, a jövő ősszel már szép új templomában zendül az ünnepi ének.

Sajókeszinek alapítványa 33 kor. 31 fill. Adóssága 5200 kor. Az iskola építése került 7532 kor. 13 fillérbe.

Sajólenkének tőkepénze 5475 kor. 98 fill. Alapítványa 34 kor. 62 fill. Épületeiket javították 90 kor. 76 fillérrel.

Hubó. A gyülekezet önkéntes áldozatkészségéből 351 kor. 47 fillérért egy új harangot vettek s az úrasztalát is kenyérral s borral ellátták. Adóssága 450 kor. Épületeket javított 50 kor. költséggel. Magtárában van 812 hl. búza s 15474 lit. zab.

Tornallya—Sajókirályi. Kegyes adakozásra buzdultak e következők: Czente Elza a szószékre egy aranyrojtos zöld bársony takarót, Sebők Mariska pedig egy hímezett úrasztali kendőt. Hevessy Bertalan egy utcai kaput csináltatott 20 kor. költséggel. Ezeken kívül Isten dicsőségére gyűlt 243 kor. 07 fillér. Az egész évben is az úrasztalát kegyes adakozók látták el kenyérral s borral.

Sajókirályiban Moész Miksáné szül. Czékus Katalin úrnő kehely-alapra 100 koronát adományozott. Tőkepénze 13060 kor. 32 fill. Adóssága 4000 kor. tőkesegély. Építkezésre fordítottak 234 kor. 02 fillért.

Sajókirályinak alapítványi vagyona 1731 kor. 11 fillér.

Hanva, Csíz, Sajólénárdfala. A hármás egyház áldozatkészsége ekként nyilatkozott meg: Hanván Isten dicsőségére gyűlt 57 kor. 42 fill. Tóth János Amerikából küldött 10 koronát, Hanvay Zoltán földbirtokos 126 kor. 30 fillért. Csízben adományoztak 109 kor. 67 fillért és Puki Márta kassai lakos egy úrasztali terítőt.

Sajólénártfalán a kegyes adomány 102 kor. 16 fillér s Majoros Andrásné részéről egy bársony úrasztali terítő.

Hanvának tőkepénze 3509 kor. 91 fill. Adóssága 2000 kor. Magtárában van 6000 liter rozs. Építkezésre fordított 5712 kor. 85 fillért.

Sajólénártfalának tőkepénze 9788 kor. 87 fill. Adósság 2400 kor. Építkezésre kiadtak 111 kor. 58 fillért.

Csízben tőkevagyon 3945 kor. 17 fill. Építkeztek 311 kor. 25 fillér költséggel. Magtárában van 1088 liter búza.

Runya. A torony régtől várja már megújulását. Most a vihar is agyon gázolt rajta. Talán nem fognak már behunyát szemmel járni el mellette. Adományokat nem jelentenek, csakis 80 fillért. A behivatalnokok fizetésének kiszolgáltatásánál bizonyos rossz indulatú zavarok voltak, amelyek azonban kiegyenlítették úgy, hogy a búzát 18, a rozst 15, a zabot 8 koronájával fizették 120 literenként s 95 kor. 86 fillért adtak a konventi segítségen felül. Ez az egyezés 10 évig tart, melyet a terményárak emelkedése vagy alászállása semmiképen nem érinthet. A tanító kap 43 kor. 50 fillért a konventi segélyen felül.

Az egyházközség tőkevagyon 1577 kor. 12 fill. Adóssága 3000 korona. Magtárában van 360 lit. búza, 360 lit. rozs és 2100 liter zab. Épületeinek javítására kiadott 107 kor. 94 fillért.

Putnok—Dubicsány. Iskoláját államosította. A vallástanítással a segédlelkész, az énektanítással s a kántori teendők ellátásával Szűcs Lajos elemi iskolai tanító bízattak meg. A vallástanító az állam pénztárából heti 10 óráért kap 30—30 koronát, az énektanító pedig évi 420 koronát s természetbeni lakást.

Gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter 100 koronát adományozott az egyháznak. Adakozások összege 193 kor. Tőkepénze 18878 kor. 48 fillér. Alapítványa 11158 kor. 18 fill. Adóssága 3000 kor. tőkesegély s 2000 kor. kölcsön. Építkezésre kiadott 2168 kor. 47 fillért.

Dubicsáynak tőkevagyon 106 kor. 32 fill. és 8 véka gabona. Adóssága 2000 kor. tőkesegély.

Héth. A számvevőszék észrevételére felelik, hogy „tanítói értekezletre 2 kor.” kifejezés alatt érteni kell, hogy az egyház pénztára 2 koronát fizetett ki a tanítónak a csízi szakasz-értekezlet alkalmából. Tőkepénze van 13789 kor. 80 fill. Építkezésre fordított 1651 koronát. Adakozások összege 27 kor. Adóssága 1264 kor. 70 fillér.

Kelemér—Gömörszőlős. Kelemérben a templom jó, a többi épületek javításra várnak. Gömörszőlősön minden épület rendben van. Ez az egyház perben van Groszman Salamon ottani lakossal, aki azt állítja, hogy a tanítói birtokban szerepel az ő földjéből egy kis terület.

Képezdei tőketartozását, a tőkesegély hányadát s gyámoldai tartozásának kamatját nem fizette ki az egyház, nagyrőcei tartozását azonban rendezte. A folyó évi kivetés jó része még mindig hátralékban van.

Kelemér tőkepénze 2004 kor. 32 fill. Alapítványa 252 kor. 40 fill. Adóssága 4460 kor. Adakozások összege 75 kor. 20 fill. Építkezésre fordított 348 kor. 76 fillért. Gömörszőlősnek tőkepénze van 2217 kor. 26 fillér. Adakozások összege 193 kor. 44 fillér. Épületjavításra kiadott 68 kor. 78 fillért.

Szuhafő. A régi úrasztala helyett Császár Lajos és neje Batta Borbála 100 kor. értékben új úrasztalát készített márvány lappal. Tőkepénz 434 kor. 15 fill. Alapítványa 3000 kor. Épületek javítása került 285 kor. 15 fillérbe.

Zádorfala. A melléképületek felépítése a megvalósulás felé közeleg. 1000 koronát vett fel erre a célra az egyházkerület által kezelt tőkéből. Tőkepénze 5872 kor. 93 fill. Alapítvány 100 kor. Isten dicsőségére jött 12 kor. Adóssága 2000 kor. Építkezésre fordított 1061 kor. 70 fillért.

Alsószuha. Az úrvacsorai szentjegyeket a hívek adták. Ezenkívül az egyház közszükségeinek fedezésére Hubay Lajos lelkész 100 koronát. Adóssága 246 kor. 75 fill. Épületeit javíttatta 959 kor. 98 fill. költséggel. A gondnoki számadásnál 46 kor. 75 fill. hiány mutatkozott.

Ragály—Trizs. A régi panasz ismét előkerül: „a róm. kath. elemi népiskolába több ref. vallású gyermek jár, kiknek ref. vallás-oktatásáról semmi gondoskodás nem történik, sőt róm. kath. vallás-oktatásban részesülnek.“ Így szól a vizitáció jelentése; de így szólt már sokszor és ezt a bajt orvosolni meg se próbáltuk.

Ragályon tőkepénz 2698 kor. 89 fill. Adósság 5000 kor. Isten dicsőségére jött 20 kor. Építkezésre költöttek 340 kor. 63 fillért.

Trizsben tőkevagyon 2196 kor. 57 fill. Kegyes adomány 6 kor. Építkeztek 265 kor. 01 fill. költséggel.

Zubogy. Csorba Zsófia az úrasztalára piros bársonyból való arany-fonállal kihímzett terítőt ajándékozott. Más kegyes adomány nem jelentetik. Tőkepénze 3984 kor. 11 fill. Alapítvány 80 kor.

Adóssága 2800 kor. tőkesegély. Építkezésre fordított 582 kor. 22 fillért. Magtárának állása 1875 lit. búza.

Imola. Az új paplak immár teljesen készen van, amelyre még ez évben is 3869 kor. 06 fill. kiadásuk volt. Az építkezésből kifolyólag 4300 kor. adósságuk van a tornallyai bankból. Kamatait pontosan fizetik. Kegyes adomány 10 kor.

Aggtelek. Iskoláját építeni fogja ez év folyamán. Paróchiája a keveset követelő igényeinek megfelel.

Az éneklőkart a segédlelkész szervezte s nagy hivatottsággal tanítja is. Tőkepenze van 7598 kor. 11 fill. Magtárában van 25 köből s két véka gabona és 138 köből zab. Építkezésre fordítottak 122 kor. 64 fillért. Adakozások összege 40 kor. 35 fillér.

V. A tornai ref. egyházmegyében.

Adakozások :

Szilice: Csúz Antal és fia, József 10 K, Máté Borbála 6 K, Confirmandus gyermekek 21 K, Várady Imre 15 K. Perselypézn 23 K 06 f. Összesen 75 K 06 f.

Borzova (Szádvárborsa): Confirmandus gyermekek adakozásából 12 K. Összesen 12 K.

Jósvafő: Kovács Mária 2 K, Varga Márton 2 K, Vargáné Ribár Zsófia 1 K, Tarjányi Ferenc 1 K, Oláh János 1 K, Szakal Zsigmond 1 K, Béres Dániel 1 K, Bak László 1 K, Perselypézn 13 K 56 f. Összesen 23 K 56 f.

Szinpetri: Özv. Simon Istvánné 16 K, Sturman Bertalan 5 K, Vitárius Eszter 1 K, Zakhar Juliánna 1 K, Józsa Bertalan 1 K, Garda Lajos 1 K, Józsa László 10 K, Perselypézn 13 K 21 f. Összesen 48 K 21 f.

Szin: Deák Miklós 10 K, Bürszem Mihályné 5 K, Simon Imre 5 K. Összesen 20 K.

Szögliget: Simko János 6 K, Papp Erzsébet 1 K, H Simko István 5 K, Matos István 2 K, ifj. Bene János Amerikából 10 K, Bene Sándor Amerikából 15 K, újbori úrvacsora osztáskor kenyeret és bort Pásztor József adott 5 K értékben Összesen 44 K,

Varbóc: Isten dicsőségére többen 28 K 40 f.

Perkupa: Egy egy K-t 13-an, 2—2 koronát 11-en, 3—3 K-t 2-en, 4—4 K-t 3-an, 5 K-t K. Talucskai István, 6—6 K-t Juhász

Borbála és Mária, 10 K-t Szegő János, PerselypéNZ 32 K 37 f.
Összesen 112 K 37 f.

Égerszög: Özv. Porcs Józsefné sz. Fejes Juliánna 100 K.,
Pető Györgyné 10 f. Fernyes Kovács Mihályné 40 f, Farkas Jánosné 20 f, özv. Porcs Józsefné sz. Fejes Juliánna egy úrasztali poharat és egy terített szintén 100 K értékben. Összesen 200 K 90 f.

Kánó: Bátori Péter 1 K, Kutas János 1 K, Köves Pál 1 K, Nagy János 1 K, Máthé József 1 K, Ungár Márton 1 K, Köves Józsefné 1 K, Domonkos Pál 1 K, N. N. 1 K, Varga István 40 f, Simon Mihály 1 K, N. N. 1 K, N. N. 2 K, ifj. Benedek János 30 f, ifj. Simon János 40 f, perselypéNZ 4 K 12 fillér. Összesen 18 K 22 f.

Szőlősárdó: Veres István 1 K, Fejler Ferencné 2 K 50 f, Kőházi Porcs István 1 K, ifj. Péter József 2 K, ifj. Osváth István 10 K, F. Porcs János 5 K, Paulinyi Árminné 5 K. Összesen 26 K 50 f.

Tornakápolna: Egyesek 4 K. 30 f. Mató Mihály és neje 2 ízben kenyeret adott az úrasztalára. Összesen 4 K. 32 f.

Tornagörgő: Körtvély János és neje 4, id. Bartók Ferenc 20, Petri Lajos és neje 5, Szentjóni Sz. Lenke 10, ifj. Csabay Pálné 40, Demeter Istvánné 20, Elek Andrásné 5, 1910. évi perselypéNZ 4'69. Papp János úrasztali jegyekre 10, Veres János és felesége az úrasztalára kenyeret adott, Vályi László 10, Porubán István 10, Kupai István 10, Dévai Dánielné 10, id. Kardos János 25, Kardos Borbála 20, Klinko Terézia 10, ifj. Papp János 10, ifj. Kardos János 5, Fülöp József róm. kath. 20, Körtvély András 50, id. Körtvély Józsefné 10, Körtvély Mihály 40, Becze István 50, ifj. Becze István 20, Énekkar 32, ifj. Szászi István 20, Soltész Pál 10, özv. Soltész Istvánné 5, Bartók Lajos 100, id. Papp János 50, özvegy Bartók Pálné 40, Hercog Sándor 60, özv. Gyarmathy Jánosné 20, Hanesz János 100, Hanesz István 20, Tegdes Istvánné 4, ifj. Üveges Sándor 10, Gyarmathy Ferenc 20, Adorján János 100, ifj. Üveges Sándorné 10, Üveges István 50, Marton Pál 25, Icsó András 20, Papp Sándor 20, Hanesz Lajos és felesége 100, Tegdes Károly 5, Tegdes Károlyné 5, Tegdes Erzsébet 5, ifj. Tegdes Károly 5, Tegdes Juliánna 5, ifj. Veres István méhészi gondnok 5, Simon Pálné 4, Körtvély József 40, Keller Mihály 5, Keller István 5, Fekete István 20, ifj. Bartók István 40, ifj. Becze János 20, legifj. Körtvély István 10, Icsó Mihály 4, Nagy Juliánna 10, Nagy Sándor 20, Lengyel Jánosné 10, Péter Borbála 10, Oláh

Mihályné 50, id. Bartók István 100, ifj. Jakab István 10, Tegdes József 50, Körtvély János 40, id. Becze Mihály 30, ifj. Kun István 4, Tornagörgői ref. nők adománya úrasztali szent edényekre 274, Mészáros Sándor 10, Józsa János 20, ifj. Csabay Pálné úrasztalára kenyeret, özv. Józsa Jánosné bort, Klinko Józsefné kenyeret adott, Hanesz Lajos 7 K. Összesen 2057 K 69 f.

Méhész: Özv. Seregély Mihályné úrasztalára kenyeret adott, ifj. Molnár János úrasztalára kenyeret adott. F. évi perselypénz 2 K 33 f. Összesen 2 K 33 f.

Jablonca: Perselypénz 3 K 98 f, Sebő István úrasztali kenyérre 2 K, Egy kath. özvegy nő 2 K, Cseh Dániel úrasztali kenyérre 2 K, Egy ker. férfi 2 K, Bazin János (Amerika) 5 K, T. Kovács Dániel 2 K, K. Csobádi András 1 K, Hosko Juliánna 2 K. Összesen 28 K 98 f.

Barka: Perselypénz 11 K 40 f, könyöradomány-gyűjtésből 1000 K 31 f. Összesen 1011 K 71 f.

Lucska: Kovács Mihály 10 K. Összesen 10 K.

Körtvélyes: Kecsei Istvánné özvegy asszony korán elhunyt egyetlen fia emlékére 100 K, gr. Andrassy Géza 7 szál tölgysfa, pénzértékben 50 K, Amerikában élő hívők küldtek 200 K, perselypénz 5 K 26 f, áldozati kenyeret három egyháztág 6 K értékben. Összesen 361 K 26 f. Ezenfelül a hívek önként adakoztak 16 K 60 f legátuspénzt, a harangozónak 780 liter rozstot, új szőlőterületet rigoliroztak díjtalanul 1500 □-métert.

Szádalmás: Ifj. Pombán Dániel úrasztalára kenyeret és bort adott 10 K értékben, Laczo Dániel és Kovács József áldozati kenyeret 2—2 K, özv. Pogány Jánosné 6 K, Fekete Jánosné 6 K, Imre Istvánné 5 K, Farkas István 2 K, Farkas Mihályné 1 K, Sárosy András 1 K, id. Szanyi Károlyné 2 K, ifj. Kelecsényi Ferenc 2 K, Gál Péter 1 K, ifj. Nagy József 2 K, Simon Pálné 2 K, Pombán Istvánné 1 K, ifj. Laczo Dánielné 3 K, Laczo Zsuzsánna 1 K, id. Nagy József és neje 2 K, Szabó Józsefné 1 K, Kovács Miklósné 2 K, Gál István 1 K, Molnár Józsefné 1 K, perselypénz 9 K 10 f. Összesen 84 K 10 f. Ezenfelül 115 K szőlőmunkaváltságot és 24 K legátuspénzt.

Szádaló: Páll Sándor 2 K, Olajos József 2 K, Tamás Ilona 2 K, Petrik Mária 2 K, Józsa Juliánna 4 K, Kopernyi Károly 2 K, Kádár Ferenc gondnok 4 K 80 f. Összesen 20 K 80 f.

Áj: Ifj. Bartók József 10 K, Hajdu András 5 K, id. Bábás István közs. bíró 5 K, ifj. Kulcsár Géza 5 K. Összesen 25 K.

Zsarnó: Nehéz Lajosné orgona-alapra 5 K, Szabó József 5 K, Csik Andrásné 4 K, Csik Gyula Amerikából 10 K, Ando Márton 3 K, Csik József 5 K, ifj. B. Kiss Jánosné 1 K 20 f, id. Kádár Lajosné 3 K, Csik Pálné 7 K 20 f, perselypénz 27 K 08 f, orsz. közalapból nyert segély 200 K, Baldácsi-alapból egyh.-megyei gyűlés tartásra 50 K, összesen 320 K 48 f.

Komjáti: 1910. évi perselypénz 10 K 06 f, Darnai András Amerikából 4 K, ifj. Gyuró János, Maksa István 3—3 K, Gyuró István, ifj. Toboz Jánosné, Maksa Dániel, Molnár András Amerikából 2—2 K, özv. Hérmán Ferencné, 1 K 60 f, Ráki János 1 K 40 f, id. Toboz János, Sz. Gyenes István, id. Darnai József, Maksa József, Toboz Borbála, özv. Parti Andrásné, Darnai István, Gara Klára 1—1 K, özv. Szakal Bálitné, özv. Szakal Jánosné özv. Doszpoly Jánosné 80—80 f, K. Gyenes Lajos, Soltész Katalin, ifj. Molnár András, özv. Gyuró Andrásné 40—40 f, összesen 43 K 06 f. Török János róm. kath. földmives neje Szokolóvszky Erzsébet ref. vallású nő torony-alapra 25 koronát, Darnai Andrásné, Maksa István, Gyenes Béni, Maksa János, Molnár Andrásné egy-egy ízben az úrasztalára kenyeret, Pongrácz Jenőné úrnő egy ízben kenyeret és bort adtak.

Bódvaszilás: 1910. évi perselypénz 11 K 82 f, Jobbágy István id. 2 K, Jobbágy János ifj. Amerikából 4 K, Lőrincz Józsefné, Maksa András, Török Lajos, Bálint Borbála, Szabó Mihály, Jobbágy István, Jobbágy János, Parti István, Szabó János felső, Simko Józsefné özv. 2—2 K, Szabó Mária, Dobos Juliánna 1—1 K, összesen 39 K 82 f.

Bódvavendégi: Az agentiális és egyházi persely 1911. évi tartalma 15 K 91 f, Domonkos János és neje 20 K, ifj. Balázs Gábor és Balázs János Amerikából 10—10 K, Icsó János, Balázs Gábor, Szilasi József, Olasz Erzsébet 2—2 K, Izsó Dániel 1 K, összesen 64 K 91 f. Az Úrasztalára 6 ízben a kenyeret és öt ízben a bort a hívek adták.

Építkezések :

Komjáti	---	---	---	---	451 K 56 f.
Szilás	---	---	---	---	10378 „ 04 „
B.-Lenke	---	---	---	---	34 „ 82 „
Becskeháza	---	---	---	---	250 „ 89 „
Vendégi	---	---	---	---	78 „ 90 „

Zsarnó	---	---	---	---	729 K 48 f.
Szádélő	---	---	---	---	59 „ 88 „
Áj	---	---	---	---	393 „ 90 „
Barka	---	---	---	---	144 „ 09 „
Lucska	---	---	---	---	8470 „ 82 „
Görgő	---	---	---	---	8864 „ 80 „
Körtvélyes	---	---	---	---	588 „ — „
Almás	---	---	---	---	188 „ 52 „
Jablonca	---	---	---	---	99 „ 63 „
Szilicze	---	---	---	---	408 „ 82 „
Borzova	---	---	---	---	9450 „ — „
Jósvafő	---	---	---	---	— „ — „
Petri	---	---	---	---	114 „ 94 „
Szin	---	---	---	---	24327 „ 66 „
Perkupa	---	---	---	---	550 „ 04 „
Varbóc	---	---	---	---	113 „ 12 „
Égerszög	---	---	---	---	765 „ — „
Kánó	---	---	---	---	317 „ 79 „
Szőlősardó	---	---	---	---	74 „ — „
Teresztene	---	---	---	---	175 „ — „
Összesen	---	---	---	---	67029 K 70 f.

VI. Az ungi ref. egyházmegyében.

I. Adakozások.

<i>Csapon</i>	Isten dicsőségére	adakoztak	egyesek	418·80 kor.
<i>Tiszaásványban</i>	Isten dicsőségére	„	258·72	„
<i>Eszenyben</i>	„	„	110—	„
<i>Szalókán</i>	„	„	121·50	„
<i>Tiszaágteleken</i>	„	„	463·27	„
<i>Kisdobronyban</i>	építkezésekre	„	1834·48	„
<i>Nagydobronyban</i>	Isten dicsőségére	„	50—	„
<i>Csongorban</i>	„	„	68·38	„
<i>Tiszasalamonban</i>	„	„	148·60.	Ugyan-

ott orgonára egyesek 44, Kovács Ferenc orgonára gyűjtött Amerikában 230 koronát.

<i>Sziúrtében</i>	Isten dicsőségére	egyesek	179—	kor.
<i>Kisrátkban</i>	„	„	149—	„
<i>Kisgejőcben</i>	„	„	74—	„

<i>Nagygejőc</i> ben	Isten dicsőségére egyesek	1187'30	kor.
<i>Korláthelme</i> cen	„ „ „	187'—	„
Ugyanott özv. Tóth Ferencné Dancs Mária			
templomépítésre adományozott	— — — — —	100'—	„
<i>Bolfalván</i>	Isten dicsőségére adakozás	2'—	„
<i>Ungtarnó</i> con	„ „ „	102'40	„
<i>Minajban</i>	„ „ „	74'—	„
<i>Ungváron</i>	„ „ „	686'63	„
<i>Bezőben</i>	„ „ „	599'—	„
<i>Zaharban</i>	„ „ „	567'40	„
<i>Ungpinkó</i> con	„ „ „	82'—	„
<i>Pallóban</i>	„ „ „	89'—	„
<i>Szirénfalván</i>	„ „ „	109'50	„
<i>Palágyban</i>	„ „ „	233'—	„
<i>Nagyszelmenc</i> en	„ „ „	250'—	„
<i>Ungnyarád</i> ban	„ „ „	259'—	„
Ugyanott templom díszítésre egyesek		118'80	„
Ugyanott templom-alapra:			
Kovács Erzsébet	— — — — —	100'—	„
Horváth Gábor	— — — — —	100'—	„
özv. Köblös Istvánné	— — — — —	40'—	„
Tóbiás András	— — — — —	50'—	„
<i>Gálocsb</i> an	Isten dicsőségére adakoztak	24'—	„
<i>Nagykapos</i> on	„ „ „	470'—	„
Ugyanott Maksa József lelkész egy kőalapon			
vályogból épített, faszindelylyel fedett, egy szobából és pitvarból álló saját költségén épített cselédlakot az egyháznak ajándékozott; értéke		600'—	„
Ugyanott Eszterhay Mariska hajadon fehér plüschével díszített csipkekendőt ajándékozott az Úrasztalára, értéke	— — — — —	12'—	„
Ugyanott Eszterhay Juliska hajadon zöld bársony terítéket, horgolt kézi munkával díszítve, értéke	— — — — —	15'—	„
Ugyanott Bara Erzsébet konfirmandus egy saját kezűleg horgolt csipkekendő, értéke	— — — — —	20'—	„
Ugyanott Gecei Erzsébet hajadon egy piros horgolt terítőt az Úrasztalára, értéke	— — — — —	10'—	„
<i>Csicserben</i> Bodnár Mihály és Varga István templomra gyűjtöttek Amerikában	— — — — —	413'50	„

Markó András és Percs István gyűjtése		
Amerikában	---	260— kor.
Ugyanott templomra adakoztak egyesek	---	170— „
<i>Bésben</i> Isten dicsőségére adakoztak	---	22— „
<i>Iskében</i> „ „ „	---	60 ¹⁴ „
<i>Vajánban</i> „ „ „	---	17— „
<i>Mokcsa-Kerészben</i> „ „ „	---	66— „
<i>Ungmogyoróson</i> „ „ „	---	70— „
<i>Bajánházán</i> „ „ „	---	110 ²⁰ „
Ugyanott templomépítésre adakoztak:		
id. Nyisztor János	---	400— „
özv. Szalay Istvánné	---	300— „
Nagy István, György fia	---	300— „
id. Mariss Ferenc	---	400— „
Füzér Szalai István	---	120— „
ifj. Szalai György	---	100— „
Nyisztor József gyűjtött Amerikában	---	180— „
Füzér Szalai István gyűjtött Amerikában	---	74— „
id. Nyisztor Ferenc	---	100— „
Nyisztor Sándor	---	100— „
id. Szalai György	---	100— „
Szalai György gyűjtött Amerikába	---	135— „
legid. Nagy János	---	100— „
Visnyai Lajos gyűjtött Amerikában	---	200— „
Szalai Ferenc	---	100— „
Egry Ferenc kisgejőci birtokos, harangöntő	---	100— „
Ezenkívül egyesek adakoztak	---	108— „
Összesen:		2917— kor.

<i>Magasréven</i> Isten dicsőségére adakoztak		70 ⁵⁰ kor.
Ugyanott templom építésre adakoztak:		
Kontrapál István	---	100— „
Hresán Mihály	---	100— „
Kontra Mihályné Soltész Anna	---	100— „
ifj. Soltész Mihály	---	50— „
Kontrapál János	---	100— „
Kontra Mihály gyűjtése Amerikában	---	900— „
Soltész András	---	50— „
Soltész Mihály	---	50— „
Bilcsik Mihály	---	50— „

<i>Vajkóc-Mátyócon</i>	Isten	dicsős.	adakoztak	34'64	kor.
<i>Ungcsepelyben</i>	„	„	„	70'—	„
<i>Veskócon</i>	„	„	„	46'—	„
<i>Nagyszeretván</i>	„	„	„	70	—
<i>Pályinban</i>	„	„	„	211'79	„
<i>Vámoslucskáu</i>	„	„	„	328'50	„
<i>Sólymoson</i>	„	„	„	492'—	„
<i>Tibán</i>	„	„	„	182'87	„
<i>Felsőröcsén</i>	„	„	„	508'30	„
<i>Sárosmezőn</i>	„	„	„	272'35	„
<i>Kereszten</i>	„	„	„	260'10	„
<i>Jenkén</i>	„	„	„	382'20	„
Adakozások összege az egyházmegyében :				19,542'40	kor.

II. Építkezések.

<i>Csap</i> épületeket javított	—	—	—	—	280'20	kor.
<i>Tiszaásvány</i> melléképületeket épített	—	—	—	—	1048'23	„
<i>Eszeny</i> melléképületeket épített	—	—	—	—	4000'—	„
<i>Szalóka</i> javításokra	—	—	—	—	692'94	„
<i>Tiszaágtelek</i> orgonát állított, s javított	—	—	—	—	2430'20	„
<i>Kisdobrony</i> templomot, iskolát, paplakot renovált	—	—	—	—	14369'14	„
<i>Nagydobrony</i> templomot, iskolát épített	—	—	—	—	73186'10	„
<i>Csongor</i> iskolát épített	—	—	—	—	3477'92	„
<i>Záhony</i> melléképületeket javított	—	—	—	—	786'—	„
<i>Tiszasalamon</i> iskolát épített	—	—	—	—	13116'—	„
<i>Szürte</i> javításokra	—	—	—	—	288'62	„
<i>Kisgejőc</i> javításokra	—	—	—	—	954'—	„
<i>Nagygejőc</i> paplakára	—	—	—	—	1550'—	„
<i>Botfalva</i> javításokra	—	—	—	—	163'—	„
<i>Ungtarnóc</i> javításokra	—	—	—	—	253'38	„
<i>Ungvár</i> épületek fentartására	—	—	—	—	423'20	„
<i>Bező</i> javításokra	—	—	—	—	600'—	„
<i>Zahar</i> javításokra	—	—	—	—	307'14	„
<i>Ungpinkóc</i> istállót épített	—	—	—	—	3300'—	„
<i>Ungnyárad</i> iskolára, s javításokra	—	—	—	—	1920'38	„
<i>Gállocs</i> templomra, paplakra	—	—	—	—	2556'61	„
<i>Csicser</i> épületek javítására	—	—	—	—	1000'—	„
<i>Bés</i> javításokra	—	—	—	—	400'—	„

<i>Vaján</i> javításokra... --- --- --- ---	436—	kor.
<i>Ungmogyorós</i> iskolát épített --- --- ---	5500—	„
<i>Nagykapos</i> javításokra... --- --- ---	231·73	„
<i>Vajkóc Mátyóc</i> javításokra --- --- ---	223·96	„
<i>Ungcsepely</i> javításokra --- --- ---	102·70	„
<i>Bajánháza</i> harangot öntetett --- --- ---	1085—	„
<i>Nagyszeretva</i> épület fentartására --- --- ---	83—	„
<i>Pályin</i> iskolát épített, paplakot javított --- --- ---	11333·35	„
<i>Sólymos</i> építendő templomához kéért --- --- ---	2800—	„
<i>Felsőrócse</i> melléképületeket épített --- --- ---	1942·70	„
<i>Jenke</i> iskolát épített --- --- --- ---	4923·53	„
Építkezések összege --- --- ---	155,625·03	„

VII. Alsózempléni egyházmegye.

I. Adakozások.

Sárospatak. Vereskereszt-egylet 70 kor., Sárospataki Tkpénztár 50 kor., dr. Katona Mihály 10 kor. a szegények közt leendő kiosztásra. A Ref. Nőegylet kiszolgáltató az év folyamán 1460 adag ételt s jótékony célra kiadott 473 kor. 60 fillért. Trócsányi Mariska úrasztali kendőt 25 kor. értékben.

Bodroghalászon a nők készítettek egy diszes úrasztali terítőt 230, egy úrasztali kancsót vettek 188 kor. értékben.

Makkoshotykán az egyház céljára begyűlt 91 kor.

Tokajban Isten dicsőségére összegyűlt 777 kor. 16 fill.

Vámosujfalun templomépítés-alaphoz 631 kor. 80 fill.

Bodrogolasziban harmoniumra összegyűlt 669 kor.

Alsódobszán Csáki Gáborné úrasztali terítőt 40 kor., Kajdi M. lelkész a paplak tornácát betonoztatta ki 46 kor. értékben.

Sajóhidvégen Isten dicsőségére begyűlt 80 kor.

Karcsán ugyancsak Isten dicsőségére adtak 167 kor.-t.

Mádon az Olvasó-egylet az egyház céljaira adott 295 kor.-t.

Monokon a templomjavításra begyűlt 539 kor., úrasztali terítékre 303 kor. 20 fill., Andrassy Dénes 1000 kor.

Tállyán Kovácsi Ferenc 25 kor., Bernáth Béla, Lipóczki Bertalan úrasztalára kenyeret s bort adtak 50 kor. ért.

Tarcalon Toldy Pálné szül. Sárosi Rebeka a ref. énekkar s orgonaalapra 259 kor.

Rozvágyon egy özvegy zselléraszony úrasztali terítőt vett 400 kor. értékben.

Erdőhorváti templomra helybeliek önkéntes adománya: id. Farkas Ábrahám 500 kor., Farkas Ferenc gondnok 500 kor., Farkas István 500 kor., ifj. Farkas Ábrahám 500 kor., Kovács István a szószéket s felette a vaskoronát készíttette s bársony terítővel feldíszíttette s a templom földjét keramit lapokkal befedette 1040 kor. értékben. Sallai Sándor lelkész 50 kor., Gaal Endre tanító 50 kor., székeik után szintén fizettek a hívek 11538 kor.-t, Farkas Ferenc a toronygombot bearanyoztatta 80 kor. értékben. Ugyancsak Farkas Ferenc, Farkas István és ifjú Farkas Ábrahám testvérek a templomot kifestették 236 kor. értékben. Sajgó Péter egyháztanácsos egy aranyozott ezüst úrasztali kelyhet adományozott 150 kor., Hubai Zsuzsánna kisasszony és Borsos Gyuláné asszony az úrasztalára bársony terítőt készíttettek 45 kor. értékben, özv. Kássa Mihályné asszony a papszéket vonatta be bársony terítővel 48 kor. értékben. — *Vidéki adományok*: Báró Waldbott Frigyes r. kath. nagybirtokos 1000 kor., Vass János és neje Bónis Klára szőlőskei lakosok egy márvány úrasztalát készíttettek 300 kor. értékben s zöld bársony terítővel díszítették fel 40 kor. értékben. Ófelsége adománya 200 kor., József kir. herceg öfensége 20 kor., gróf Tisza István 20 kor., Gaal Sándor csurgói lakos 25 kor., Első m. ált. bizt. társ. 25 kor., Trieszti bizt. intézet 50 kor., sátoraljaujhelyi dohánygyár 29 kor. 05 fill., Zólyomi József Amerikából 50 kor., Ladomárszki Jolán Amerikából 25 kor., Jósvai Ferencné Amerikából 20 kor., Menyhért András tolcsvai lakos 20 kor., Horváth István b.-halászi lakos 20 kor., Ungvári Ferenc b.-zsadányi lakos 20 kor., Kozma Jánosné kenézloi lakos 20 kor. A 20 kor. alóli adományok összege 195 kor. 80 fill. Báli jövedelem a templomszenteléskor 495 kor. 68 fill. Perselypénz templomszenteléskor 140 kor. 72 fill. Ingyenes fuvarozás s kézimunka értéke 950 kor.

Mezőzombori templomépítéshez önkéntes adományaikkal járultak 1911. évben. Özv. Sztanyo Józsefné 250 kor., Varga Sámuel 160 kor., Cziáky Gábor 120 kor., ifjú Herczeg Miklós 110 kor., Simon István 125 kor., Nagy Károly 130 kor., Tóth István 105 kor., Szentimrey Pál 100 kor., Helybeli Fogyasztási Szöv. 80 kor., „Hangya“ 50 kor., Szentimrey Gyula 50 kor., ifj. Molnár József Amerikából 60 kor., Révész István r. k. v. bíró 30 kor., Orsz. központi hitelszöv. 25 kor., Danyikó József 40 kor., Koroknai Ernő 30 kor., özv. Basó Jánosné 130 kor., Turós Pál 30 kor., Kiss

József 35 kor., Turós István 30 kor., Kiss Ferenc 25 kor., ifj. Béni József 30 kor., Tóth András 30 kor., özv. Pribicsko Andrásné 30 kor., Rimán József 20 kor., Nagy Sándor 20 kor., Benke János 22 kor., Kovács János Amerikából 20 kor., Seres József 20 kor., Magyar Mihály 20 kor., Zukkermandel Adolf 10 kor., Csónó Mihályné 10 kor., Miskolci tkptár 10 kor., K. Nagy János 15 kor., Varga Antal 10 kor., Kozma László gk. 10 kor., Magyar István 10 kor., Szűcs István 10 kor., Szűcs István 10 kor., Vass Pál 10 kor., Sallai Istvánné 23 kor., id. Béni József 20 kor., Tóth József 10 kor., Cserenyák János r. k. orgonista 10 kor., Gortvay Aladár főszolg. 10 kor., Szűcs Mária 10 kor., Noszák Lajos áll. isk. ig. 10 kor., Német György építőmester 10 kor., Sztankovics Ferenc 6 kor., Kerekes István 6 kor., Zentek József 5 kor., Kerekes Sándorné 5 kor., özv. Ványay Gyuláné 10 kor., Ványay Gyuláné 10 kor., Molnár József 20 kor., Kasér János 15 kor., Herczeg András 6 kor., M. Tóth István 10 kor., id. Kovács János 10 kor., Móricz János S.-a.-ujhelyből 30 kor., Dr. Kovács Gábor kir. közjegyző 10 kor., Juhász András 6 kor., Szilágyi József 4 kor., Lovass Sándorné 4 kor., Rimán József 2 kor., Sallai János 2 kor., Magyar András r. k. 2 kor., Szoták András r. k. 4 kor., Korán Józsefné 5 kor., Zsiros Pálné 5 kor., Gégén Juliánna 2 kor. *Gecsey Péter* tarcali lelkész úr 200 kor. adománnyal egy orgonaalapot létesített melyre adományoztak: Varga Sámuel 50 kor., Bernáth Béla orsz. képviselő 20 kor., Nagy Károly 20 kor., Koroknai Ernő 10 kor., Tóth Sándor 6 kor., Kasér János 5 kor., Cziáky Gábor vendégei 33 kor. 40 fill., Cserenyák János 5 kor., Hecht Ignác 5 kor. A gyülekezetnek igaerővel rendelkező 11 tagja fuvarozott 1400 kor., gyalogosai pedig kézimunkát végeztek 600 kor. értékben. — Szentimrey Pál s neje adományozott egy úrasztali kelyhet 100 kor. értékben. Cziáky Gábor s neje az úrasztalára egy díszes terítőt 180 kor.-ért, Erdélyi Józsefné saját kézimunkájú szőszékterítőt 100 kor. értékben. Fenti címeken begyűlt összesen 5038 kor. 40 fillér.

Kiskövesden adakoztak A) *Isten dicsőségére* özv. Balog Istvánné 10 kor., ifj. Bányácsi Ferenc 10 kor., Kassai József 10 kor., Csatlós Ferenc és Eszter 10 kor., Tóth Márton 2 kor., özv. Borissza Andrásné 2 kor., egy ismeretlen nő 4 kor., id. Máthé Józsefne 2 kor., Csatlós Borbála 4 kor., Varga András erdőőr 1 kor., özv. Bari Andrásné 5 kor. B) *Orgonaalapra* Karászy Dániel és neje 100 kor., Karászy Benőné 30 kor., ifj. Sallai Pál 10 kor., Borissza

Zsófia, András és Eszter 10 kor., Morocutti Mária 5 kor., Benkő Zsuzsánna és Áron 5 kor., Nagy József 6 kor., az iskolánál dolgozó munkások 3 kor., Kasko Ferenc és Erzsébet 5 kor., Gecse Mária 3 kor., ifj. T. Máthé József fia Sándor 2 kor., Tóth Márton fia Sándor 2 kor., Róth Herman 2 kor., K. Csatlós József fia János 2 kor., özv. Máthé Zsigmondné l. Zsuzsánna 2 kor., ifj. Benkő Zsigmond és neje 2 kor., özv. Máthé Józsefné leánya Eszter 1 kor., Varga András erdőőr 1 kor. C) *Toronyóra-alapra* Lukács Béla községi jegyző 4 kor., Gecse Mária 2 kor., Bányácsi Pál 2 kor., Tóth Márton fia Márton 1 kor. D) *Perselypénz* 95 kor. 47 fill. — Benkő Zsuzsánna és Borcsik Zsófia szószéki terítőt készítették 50 kor.-ért., ifj. Benkő Istvánné, Kaskó Ferencné, Kassai Józsefné, id. Tóth Jánosné, Karászy Benőné, Benkő Áronné úrasztali kenyeret adtak 12 kor. értékben.

Adakozások összege 30715 kor. 88 fillér.

II. Építkezések.

Tarcal templom s iskolai melléképületekre költött 2130 kor.-t. *Tállya* épületek gondozására 420 kor. *Golop* templomra 1466, új orgonára 1825 kor.-t. *Monok* templomra 790 kor.-t. *Mád* egyházi épületekre 115 kor.-t. *Mezőzombor* templomra 18000 kor.-t. *Prügy* egyházi épületekre 2200 kor.-t. *Taktakenéz* épületekre 191 kor.-t. *Csobaj* egyházi épületekre 576 kor.-t. *Ond* javításokra 100 kor.-t. *Kiskövesd* új iskola s parochiára 15300 kor.-t. *Nagykövesd* közmunkával 80 kor. *Szomotor* templomát javította 1600 koronáért. *Perbenyik* templomjavításra s bérházra 740 kor.-t. *Kistárkány* orgonát vett 4500 kor.-ért, melléképületekre költött 1100 kor.-t. *Ágcsernő* új iskolát épített 12300 kor.-ért. *Nagytárkány* iskolát 6715 kor. értékben. *Bacska* több rendbeli javításokat végzett 3500 kor. *Bodrogszentés* iskolára költött 1400 kor.-t. *Bodrogmező* iskolalak javításra 500 kor. *Királyhelmeç* paplak átalakítására fordított 9730 kor.-t. *Nagygéres* templom s orgonára 5167 kor. *Cigánd* orgona s melléképületekre fordított 3875 kor.-t. *Ricse* paplakra 1908 kor.-t. *Nagyrosvágy* lelkészlakra 572 kor.-t. *Semjén* új paplakot épített 13000 koronával. *Taktaharkány* iskola s paplakra költött 9621 kor.-t. *Tiszalúc* egyházi épületekre 1000 kor., *Sajókesznyéten* iskolát épített 12683 kor. *Berzék* épületekre 120 kor.-t. *Hernádnémeti* paplak s iskolára 560 kor. *Hernádkak* épületekre 460 kor. *Gesztely* egyházi épül. 600 kor. *Újcsanáros* egyh. épület

700 kor. *Alsódobosza* egyh. ép. 427 kor. *Erdőbénye* ép. 1088 kor. *Erdőhorváti* új templomot 22555 kor. *Vámosujfalu* paplakra költött 200 kor. *Tokaj* épületekre 751 kor. *Makkoshotyka* templomjavításra 186 kor., paplakra s melléképületekre 7695 kor. *Bodroghalász* templom s iskolára költött 622 kor. *Sárospatak* épületek fentartására költött 920 kor.-t. *Hernádnémetiben* Bereczki N. buzgó egyháztag toronyórát készíttetett 1260 kor. értékben.

Az építkezések főösszege 171248 kor.

VIII. Felsőzempléni egyházmegye.

I. Adakozások.

- Abarán* Isten dicsőségére adtak 22 koronát.
Bánócon Isten dicsőségére adakoztak 112 kor. 90 fillért, özv.
Kazinczy Arturné úrvacsorai bort és kenyeret.
Zemplénvásárhelyen ugyane célra 148 kor. 85 fillér.
Morván 40 kor. 75 fillér.
Bodzásújlakon adakozás 118 korona.
Garanyban Isten dicsőségére adtak 158 kor. 40 fillér.
Csarnahón 20 korona.
Deregnyőn 160 kor. 13 fillér.
Szalókon 23 kor. 30 fillér.
Gálszécsen 141 kor. 51 fillér.
Kisztén 29 korona.
Hardicsán 36 korona.
Kazsón 24 korona.
Homonnán 122 kor. 09 fillér.
Nagybáriban 415 kor. 72 fillér.
Kisráskán 42 korona.
Hegyiben 67 korona. Ezenkívül a hívek közösen egy utvacsorai poharat vettek 40 korona értékben.
Kolbásán 79 kor. 48 fillér. Ugyanitt *Isaák János* főgondnok az urasztalára 2 ezüst tányért és egy ezüst kelyhet, *Dudás Mihály* egy alpakka díszes kancsót s fia *János* egy ezüst kelyhet adományoztak. Ezenkívül a hívek önkéntes adománya orgonára 2251 kor. 80 fillér, mely összegben benne van *Amerikából* ifj. *Székely András* 350 kor., ifj. *Dudás János* 140 kor., ifj. *Kövér János* 85 korona gyűjtése.

Ladamócon Isten dicsőségére adakoztak 30 koronát.

Lasztócon 70 korona.

Lasztoméron 449 kor. 90 fillér.

Legenyén Isten dicsőségére adakoztak 376 kor., melyben benne van Dókus Ernő és neje 100 koronás adománya, Amerikából gyűjtés 175 kor. és egyesektől 115 korona.

Magyarizsépen Isten dicsőségére adakozás 64 korona.

Cselejben 53 korona.

Magyarsason 35 korona.

Imregen 100 kor. 20 fillér.

Szürnyegen 194 korona.

Málcán 86 kor. 90 fillér.

Miglécen 160 kor. 20 fillér.

Nagytoronyán 49 korona.

Kistoronyán 76 kor. 41 fillér.

Sátoraljaújhelyen 1652 kor. 50 fillér. Itt az egyik harang megrepedvén, e helyett újat öntetett az egyház, azonfelül a régi nagy harangot újra szerelteti és vas-állványokat készített a harang alá. Ebből az alkalomból Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok egy harmadik harangot ajándékoz az egyháznak, így ismét három harangja lesz az egyháznak, mint 1830-ig.

Szóllóskén Isten dicsőségére adtak 26 koronát.

Bodrogszerdahelyen 13 korona.

Borsiban 100 korona.

Tusán 464 kor. 03 fillér.

Zemplénben 76 korona.

Az adományok összege 5781 kor. 66 fillér.

II. Építkezések.

Abarán kisebb javításokat végeztek 300 korona értékben.

Alsómihályiban új lelkészlakot építettek 15370 kor. 55 fillér erejéig.

Bánócon az iskolát és lelkészlakot javították 300 koronáért.

Morván a tanítói belhelyet körülkerítették 100 kor. értékben.

Garany templomát, iskoláját és a tanítói lakást javította s új orgonát vett 46000 koronáért.

Deregyőn kerítést készítettek 200 korona értékben.

Gálszécsen a lelkészlakot javították 298 korona értékben.

Gercselyen a lelkészlakot javították 400 koronáért.

Kisztén a lelkészlak javításához hozzájárultak 200 koronával.
Hardicsán a templomot javították és orgonát vettek 7000 kor.
Nagybáriban tanítói lakot építettek 4186 kor. 04 fillér.
Kolbásán orgonát vettek és kisebb javításokat tettek 3895 kor.
Ladamócon a melléképületeket javították 494 kor. 78 fillér.
Lasztócon a lelkészlakot javították 1600 koronáért.
Lasztómérban is a lelkészlakot 324 korona erejéig.
Legenyén is a lelkészlakot 1543 kor. 35 fillérért.
Magyarizsép 7316 kor. értékben istálló, magtár stb. mellék-
 épületek.

Málca az iskolát javította 400 koronáért.
Nagyráska a lelkészlakon végzett kisebb javításokat 120 kor.
Nagytoronya tanítói lakot épített 400 koronáért.
Kistoronya a lelkészlak építéséhez hozzájárult 3185 koronával.
Sátoraljaujhely a templomot javította 1800 koronáért.
Tusa a lelkészlakot és az iskolát javította 449 koronáért.
Zemplén új iskolát építtetett és a lelkészlakot zsindelezett
 6274 koronáért.
 Az összes építkezések értéke 105,755 korona 72 fillér.

Egyházkerületi közgyűlés főgondnok indítványára a püspöki jelentést, mint a szokásos jelentések felett magasan kiemelkedő s irányeszmékben gazdag munkálatot hálás köszönettel fogadja és egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeli; egyszersmind pedig annak értelmében és irányítása nyomán kimondja, hogy

1. A belmissiói munkálkodás irányítását és ellenőrzését szükségesnek tartja, mert tekintetbe kell vennie azt, hogy a vegyes házasságok ügyére vonatkozó szabályzatában már maga is adott az egyházkerület lelkészeknek belmissioi útastításokat, továbbá azt, hogy a theologiai tanfolyamon a belmissiói tárgyak rendszeresítették és végre azt, hogy a belmissiói munkák szórványosan, de rendszer nélkül, sőt némely helyen téves irányban már eddig is gyakorlatba vétettek; mindezek pedig kötelességévé teszik főhatóságunknak, hogy az ügyet a maga egészében vezesse és irányítsa.

Hogy pedig ez a cél elérhető legyen, felhívja az espereseket, hogy az egyházmegyei lelkészi értekezletek vagy egyesületek meglévő alapszabályait a püspökhöz szeptember 1-ig terjesszék be. Ugyanarra az időre jelentsék be az értekezletek vagy egyesületek elnökeinek neveit is. A püspök úr pedig felkéretik arra, hogy az espereseket és bejelentett elnököket, mint egyházkerületünk küldöttségét hívja egybe s az elnöklete alatt tartandó értekezleten vétesse tárgyalás alá az alapszabályokat oly módon, hogy azokba a belmissiói egyházmegyei irányítása beilleszthető legyen.

Egyidejűleg ugyanazon értekezlet adjon javaslatot arra nézve is, hogy miként volna szervezendő az egyházkerületi lelkészi értekezlet is, amelynek főcélja épen az lehet, hogy az egyházkerület területén folyó belmissiói munkákat felülvizsgálja és az egyházkerületet azokról időnként tájékoztassa.

A jelentés őszi közgyűlésünkre lehetőleg beterjesztendő lesz.

2. A külföldi prot egyházakkal való érintkezést örvendetes tudomásul veszi s azt továbbra is elősegítendőnek ismeri.

3. A lelkészi özvegyek és árvák jutalékának emelését elismeréssel veszi tudomásul, s úgy ennek, valamint az államsegélynek további emelésére az egyet. konv. figyelmét tisztelettel felhívja.

4. A lelkész-tanítói állások megszüntetését szintén tudomásul veszi és az abból folyó átalakításokra az egyházmegyéket figyelmezteti.

5. Az egyházkerületi pénztárnoknak, főügyésznek és alügyésznek hű sáfárkodásukért köszönetét és elismerését nyilvánítja.

6. A vasárnapi és hétköznapi istenitiszteletekre vonatkozólag felhívja az egyházmegyéket, hogy vizsgálják meg szorgosan s egyházközségenként, hogy hol nem tartatnak meg a szokásos istenitiszteletek és miért s részleges

jelentésüket s esetleg szükségesnek mutatkozó javaslatokat jövő évi tavaszi közgyűlésünkre adják be.

7. Az adakozásokban és építkezésekben nemesen előljáró egyéneknek és egyházközségeknek köszönetét és elismerését nyilváníta.

8. *Dókus Gyula* főiskolai gondnokot szívbeli nagy gyászában meleg részvételével köszönti s a jótékonyságban megdicsőült Spillenbergs Zsófia úrasszony kihűlt poraira Istennek áldását kéri.

9. *Dr. Zsigmondy Jenő* bányakerületi ág. hitv. ev. egyházfelügyelőt, miként küldöttsége által, úgy most jegyzőkönyvi megemlékezéssel is testvéri érzésekkel üdvözli s munkálkodásához a testvéregyházkerületnek s az egész testvéregyháznak szerencsét kíván.

10. *Véssey Sándor* tiszántúli ág. hitv. ev. egyházfelügyelő elhunytá alkalmából a testvéregyházkerületnek tiszteletteljes részvétét küldi.

11. *Dr. Vécsey Tamás* dunamelléki egyházmegyei gondnok, egyetemi tanár, országos nevű tudós és jogász elhunytát egész magyar ref. egyházunk veszteségének tekinti s a gyászoló családot részvételével keresi fel.

12. *Molnár József* gömöri, *Meczner András* alsózempléni egyházmegyei tanácsbírák elhunytá felett őszinte fájdalmát nyilváníta s érdemeiket jegyzőkönyvileg örökíti.

13. A püspöki jelentésben felsorolt veszteségeket általában is egész egyházkerületünk veszteségeiként méltatja s a kidőlt hű munkások poraira Isten áldását kéri.

14. *Révész Kálmán* főiskolai lelkeszi gondnoknak állásába való ünnepélyes beigtatását örvendetes tudomásúl veszi s nagy fontosságú állásának terheihez őt a Mindenható megtartó, áldó és segítő kegyelmébe ajánlja.

15. *Meczner Béla* alsózempléni egyházmegyei gondnokot, mint 25 éves egyházi vezér-

férfiút a püspöki jelentés alkalmából is a legteljesebb szeretetéről és tiszteletéről biztosítja.

5. A püspöki jelentés letárgyalása után mély megilletődéssel jelent be püspökünk egy megdöbbenő gyászbeszédet, amelynek híre a közgyűlésre seregélyes első perceiben fogadta közgyűlésünk tagjait: a *Vattay László* rimaszécsi lelkész, gömöri egyházmegyei főjegyző és egyházkerületi lelkészi aljegyző váratlan elhunytát. Érdemeit meleg emlékezéssel elevenítvén fel, indítványozza, hogy a szomorú esemény felett fejezze ki egyházkerületi közgyűlésünk őszinte fájalmát, a kidőlt hű munkás érdemeit igtassa jegyzőkönyvébe, gyászoló szeretteit pedig részvételével keresse meg.

Egyházkerületi közgyűlés mély fájdalommal fogadván a szomorú gyászbeszéd hírére, püspökével egy érzelemben és értelemben gondol vissza arra az immár 15 évre, amelyen át *Vattay László* tiszáninneri egyházkerületünket a maga férfias egyéniségének minden jóra valósságával, az igazi férfiú tettekkészségével és fáradhatatlan szeretetével szolgálta s amelyen át állását m ind- végig olyan jutalomnak tekintette, amelyet halál-ig tartó odaadással és egyházkerületünk tisztességének féltékeny ápolásával lehet és kell viszo- nozni. Ez a gondolkodás volt hivatalának meg- ékesítője, fáradni kezdő testi-lelki erején ek acélozója, a pályafutásban a terhek bármily súlya alatt is célhoz vezérlője. Mint jegyzőt a tisztán látás, a biztos ítélet, a szóban és írásban keresetlen egyszerűség és feddhetetlenség tette általánosan kedvelté s különösen mint a mis- siói ügyek szeretetteljes ellenőrzőjét és méltá- tóját itthon és egyetemes konventünk előtt is tiszteletreméltóvá. Mindezt így érezve és hálásan elismerve a legmélyebb fájdalommal jegyzi be tiszáninneri egyházkerületünk a *Vattay László* nevét és érdemeit jegyzőkönyvébe s áldást kí- vánván poraira, gyászba borúlt szeretteit nagy és mély veszteségük érzetén hálás emlé- kezéssel teljes részvételéről biztosítja.

6. Elnökség a bírósági ügyek letárgyalására a közgyűlés első napjának délutáni 4 óráját tekintvén alkalmas időpontnak.

ezt — az egyházkerületi közgyűlés helyeslése mellett — kitűzi s a bíróság tagjait a tárgyalásra meghívja.

7. A *tiszai és bányai ág. hitv. ev. egyházkerületek* múlt évi őszi gyűléseiből fájdalmas részvétüket fejezik ki b. e. *Kun Bertalan* volt püspökünk elhunytá felett, akinek érdemeit jegyzőkönyveikben megörökítették.

A testvéri érzésből és az igaz érdem iránt való elismerésből fakadt részvétnyilatkozatokat egyházkerületünk tisztelettel és köszönettel veszi tudomásul.

8. Ugyancsak a *tiszai és bányai ág. hitv. egyházkerületek* szintén múlt évi őszi gyűlésükből melegen üdvözlük egyházkerületünket a vezérletében beállott változások alkalmából. A *tiszai egyházkerület* lelkesen emlékezik egyszersmind új püspökünknek *Sárospatakon* történt beiktatásáról s mindkettő áldást kíván az új vezérek munkálkodására.

Egyházkerületünk a meleg üdvözlöket hála köszönetével veszi tudomásul.

9. *Dr. Baltazár Dezső* tiszántúli püspök 1911. október 24-én, *Özv. br. Bánffy Dezsőné* ő kegyelmessége, *Zsilinszky Mihály* nyugalomba vonuit egyházkerületi felügyelő 1911. november 1-én, *Firczák Gyula* munkácsi püspök 1911. november 20-án, *özv. Ragályi Gyuláné* úrnő 1911. november 21-én, a *bányai ág. hitv. egyházkerület* 1912. március 11-én kelt válaszukkal, illetőleg hivatalos iratokkal köszönték meg egyházkerületünknek múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésükből hozzájuk intézett üdvözlő, illetőleg részvétiratainkat s a *Zsigmondy Jenő* bányakerületi felügyelő beigtatásán küldöttségileg történt tisztelgésünket. *Zsilinszky Mihály* a hála köszöneten felül a nagy tapasztalású és messze látó vezérférfiú tollával rajzolja meg mai felekezetközi hely-

zetünk s az államhoz való viszonyunk képét s vázolja a teendőket, amelyekkel veszedelmesen szaporodó bajainkon könnyíthetnénk.

Egyházkerületi közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, hogy üdvözlő és részvétnyilatkozatai az érdekeltek lelkében méltó visszhangot ébresztettek.

10. 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk. 12. számú jegyzőkönyvi határozatával, a Szombathy Kálmán lemondásával megüresedett *felsőbb leányiskolai egyházkerületi képviselői állásra* szavazást rendelt el. A szavazatok felbontására kiküldött bizottság jelenti, hogy a kitűzött határidőre (dec. 1.) beérkezett szavazatokból kapott Domby László felsőbb leányiskolai igazgató 329, Péter Pál 29, Csik Dániel 3, Horváth János 1 szavazatot.

Alaki hiányok miatt érvénytelennek nyilvánított 8 (Gönc, Tornyosnémeti, Átány, Kistokaj, Mezőcsát, Bánhorvát, Szilvásvárad, Ragály) szavazat; nem adott szavazatot Záhony.

Egyházkerületi közgyűlés a bizottság e jelentését tudomásul veszi s ennek alapján megállapítja, hogy a felsőbb leányiskola egyházkerületi képviselőjévé *Domby László* felsőbb leányiskolai igazgató választott meg, kit a közgyűlés szívesen üdvözl megválasztása alkalmából.

A szavazatot nem adott *záhonyi* egyház a törvényes birságban elmarasztaltatik.

11. Ugyancsak 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk, 19. számú jegyzőkönyvi határozatával, szavazást rendelt el a Czinke István egyházkerületi tanácsbíróvá történt választása folytán megüresedett *egyházkerületi lelkeszi aljegyzői állásra*. A szavazatok felbontására kiküldött bizottság jelenti, hogy a kitűzött határidőre (dec. 1.) beérkezett szavazatokból kapott Péter Mihály 99, Fodor György 40, Réz László 39, Juhász László 27 szavazatot; a többi szavazat 30 egyén között oszlott meg. S így ez első szavazási alkalommal általános többséget senki sem nyervén, a bizottság az egyház-

kerületi közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján — a legtöbb szavazatot kapott Péter Mihály, Fodor György, Réz László és Juhász László között 1912. évi február hó 10-iki határidővel újabb szavazást rendelt el, melynek eredménye az lett, hogy a beérkezett szavazatokból Péter Mihályra 198, Fodor Györgyre 82, Réz Lászlóra 53, Juhász Lászlóra 35 szavazat esett.

Alaki hiányok miatt érvénytelennek nyilvánított az első alkalommal 11 (Onga, Gönc, Tornyosnémeti, Átány, Kistokaj, Mezőcsát, Tállya, Bánhorvát, Szilvásvárad, Ragály, Szürte) szavazat, a második alkalommal 5 (Gönc, Tizzaszederkény, Felsőkelecsény, Runya, Korláthelmeç) szavazat; nem adott szavazatot a második alkalommal a felsőborsodi egyházme-gyéből a berentei egyház.

Egyházkerületi közgyűlés a bizottság jelen-tését tudomásul veszi s ennek alapján megál-lapítja, hogy az egyházkerületi lelkészi aljegyz-ői állásra általános többséggel Péter Mihály gálszécsi lelkész választatott meg, ki az E. T. által előirt esküt a közgyűlés színe előtt lete-vén, a közgyűlés őt ez állásában szívesen üd-vözli s működésére Isten megsegítő kegyelmét kéri; a megválasztott aljegyző megköszönvén az iránta megnyilvánult bizalmat, lelkes sza-vakkal ajánlja magát az egyházkerület szolgál-atába.

A szavazatot nem adott berentei egyház a törvényes bírságban elmarasztaltatik.

12. Ugyancsak 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlé-sünk 174. számú jegyzőkönyvi határozatával szavazást ren-delt el a Debreczeni Bertalan lemondása következtében meg-üresedett *egyházkerületi világi tanácsbírói állásra*. A szava-zatok felbontására kiküldött bizottság jelenti, hogy a kítűzött decemberhó 1 diki határidőre beérkezett szavazatokból Szalay László 123, Bárczay László 45, Bernáth Zoltán 29 szavaza-tot nyertek, a többi szavazat — a bizottság jegyzőkönyvében névleg felsorolt — 34 egyén között oszlott szét. S így ez első szavazás alkalmával általános többséget senki sem nyer-

vén, a bizottság — az egyházkerületi közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján — a legtöbb szavazatot kapott Szalay László, Bárczay László és Bernáth Zoltán között 1912. évi február 10-iki határidővel új szavazást rendelt el. E határidőre beérkezett szavazatokból Szalay Lászlóra 250, Bárczay Lászlóra 72 és Bernáth Zoltánra 48 szavazat esett.

Alaki hiányok miatt érvénytelennek nyilvánított az első alkalommal 8 (Gönc, Tornyosnémeti, Átány, Kistokaj, Mezőcsát, Bánhorvát, Szilvásvárad, Ragály) szavazat, a második alkalommal 4 (Szakácsi, Felsőkelecsény, Runya, Korláthelmeç) szavazat.

Egyházkerületi közgyűlés a bizottság jelentését tudomásul veszi, s ennek alapján megállapítja, hogy az egyházkerületi világi tanácsbírói állásra általános többséggel *Szalay László* egyházkerületi világi főjegyző választatott meg, ki az E. T. által előírt esküt a közgyűlés színe előtt letevén, a közgyűlés őt új állásában melegen üdvözli s kéri reá Isten áldását; a megválasztott férfiú bensőségteljes köszönetét fejezi ki a közgyűlésnek szíves üdvözletéért, az egyházkerület presbyteriumainak vele szemben nyilvánított újabb bizalmáért és lelkes szavakban ajánlja magát új állásában is az egyházkerület szolgálatába.

13. Olvastatik Finkey Ferenc dr. egyh. ker. vil. aljegyző, jogakadémiai tanárképviselő és zsinati pótképviselő következő beadványa:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Legmélyebb tisztelettel bátorkodom bejelenteni egyházkerületi aljegyzői és jogakadémiai tanár képviselői, — valamint zsinati világi pótképviselői állásomról való lemondásomat. Ő cs. és ap. kir. Felsege f. é. ápril. 25-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával, a kolozsvári tud. egyetem jogi karának meghívására kegyeskedett ezen tud. egyetemhez a büntető perjog rendes tanárává kinevezni, mi-

nek folytán el kell hagynom eddigi tanári állásomat s a főtiszt. egyházkerület által reám ruházott összes tiszteleti állások megtartása is incompatibilissé vált reám nézve.

Midőn azért a főtiszt. egyházkerület közönségének nagybecsű bizalmából 15 év óta viselt egyházkerületi aljegyzői tisztemet s az említett többi kitüntetések az egyházkerületi közgyűlés kegyes rendelkezésére bocsátom, méltóztassék megengedni, hogy mindenekelőtt a legmélyebb és legőszintébb hálámat és köszönetemet fejezhessem ki a főtiszt. egyházkerületnek irántam tanúsított jóságáért s bizony semmiképen meg nem érdemelt állandó, kitüntető pártfogásáért és szeretetéért.

De köszönetem mellett még egy nagy kérésem is van a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez. Méltóztassanak kegyesen elnézni és megbocsátani azt a bizonynyal hálátlanság számba menő cselekedetemet, hogy főiskolánkat és egyházkerületünket, melyeknek valóságos gyermeke és neveltje voltam, most és talán épen egy igen kritikus időpontban elhagynom. Készséggel ismerem el, hogy valóban hűtlenség volt tőlem elvállalni az új állást s elhagyni eddigi dajkáló Alma Materemet és a főtiszt. egyházkerületet, melyek még mint kiforratlan kezdő fiatal embert megajándékoztak teljes bizalmukkal, elnézték gyarlóságaimat és hibáimat, sőt szerény szolgálataimat igazán százszorosán felülbecsülve egymásután halmoztak el a kitüntetésekkel.

Bizony nem is tudok mást mentségemül felhozni, minthogy a tudomány és az ifjuság szeretete s az ezek szélesebb körben való szolgálatának vágya csábított el, hogy a felajánlott nagyobb munkakört elfogadjam. S megnyugtatót elhatározásomban az, hogy új állásomban is munkatársra maradhatok ref. egyházunknak és a protestantizmus éltető elvének, a felvilágosodásnak, a tudomány bátor szabad hirdetésének.

Talán mondanom sem kell, hogy ha el kell is költözni egyházkerületünkből, szívvel-lélekkel mindig ide tartozónak fogom tekinteni magamat s leghőbb törekvésem mindig az lesz, hogy a most elkövetett hűtlenség és hálátlanság ódiomát kiengeszteljem s a szívemben holtomig élő mélységes ragaszkodásomat és adósságérzetemet tetteleg is kimutathassam.

Még egyszer kifejezve legforróbb köszönetemet a főtiszt. egyházkerület eddigi jóságos támogatásáért. Isten áldását kérve egyházkerületünk egyetemére és egyes tagjaira, magamat szíves jó emlékekbe ajánlva, maradtam Sárospatak 1912. május 11.

a főtiszteletű egyházkerületnek
holtig lekötöztetett szolgálója

Dr. Finkey Ferenc.

Egyházkerületünk nem tudván és nem akarván nélkülözni a Finkey Ferenc tudását és ügybuzgalmát, felkéri Egyházkerületi közgyűlésünk őt arra, hogy amaz állásait, melyek nem összeférhetetlenek, továbbra is tartsa meg. Finkey Ferenc azonban mély sajnálkozással jelenti ki, hogy miután meggyőződése szerint új állásával járó nagyobb elfoglaltsága és a nagy helyi távolság miatt lehetetlenségnek látja a talán összeférő aljegyzői állásának megtartását is, lemondásához ragaszkodni kénytelen. Egyházkerületi közgyűlésünk mély sajnálattal látja Finkey Ferenc távozását egyházkerületünk területéről és a sárospataki főiskola köréből. Mivel azonban Finkey Ferenc dr. bejelentett lemondásához visszavonhatatlanul ragaszkodik, azt a szinte pótolhatatlan veszteség feletti mély fájdalommal tudomásul veszi s elfogadja. Kiváló szolgálataival szemben egyházkerületi közgyűlésünk jegyzőkönyvében fejezi ki elismerését és hálás köszönetét s további pályájára Istennek minden áldását kéri.

A távozásával megürülő állásokra, nev. a sárospataki főiskolai jogakad. tanári kar egyházkerületi képviselőségre, a zsinati világi póttagságra, az egyházker. világi aljegyzői állásra a szavazást elrendeli azzal, hogy a szavazatok az esperesi hivatal utján aug. 15-re a püspöki hivatalhoz küldendők.

A szavazatok felbontásával az 1911. évi őszi közgyűlésünk 12. sz. határozatával kiküldött bizottság bizatik meg, felhatalmaztatván arra, hogy ha általános többség nem alakulna ki, a szűkebb körű szavazást elrendelhesse.

14. Olvastatik *Fövenyessy Bertalan* beadványa, melyben hivatkozva arra, hogy az egyházkerületünkben viselt állását elhagyta, a tanítóság egyházkerületi képviselőjétől lemond.

Tudomásul szolgál s az e-ker. tanítói képviselőre a szavazás augusztus 15. határidővel elrendeltetik s a szavazatok felbontásával az előbbi pontban említett szavazatbontó bizottság bizatik meg.

15. A theol. akadémiák új tanulmányi és vizsgálati rendje a lelkészképesítő bizottság és a theol. magántanári vizsgálóbizottság újabb szabályozását kívánván, elnöklő püspök indítványozza, hogy a lelkészképesítő-bizottságba a szabályzat értelmében 6, a theol. magántanári bizottságba 3 külső tag választassék

Egyházkerületi közgyűlés az indítványt helyesléssel fogadván, a lelkészképesítő vizsgálóbizottságba külső tagokul megválasztja Csabay Pál, Czinke István, Révész Kálmán, Dókus László, Meczner Béla és Ragályi Béla; a theol. magántanári vizsgálóbizottságba pedig Dókus Gyula, Komjáthy Gábor és dr. Tüdős István urakat.

16. A dunamelléki ref. egyházkerületi bíróság elnöksége megküldi az Egyetemes Konvent rendes bíróságának Zoványi Jenő volt sárospataki theol. tanár újított fegyelmi ügyében 16—1912. szám alatt hozott jögerős ítéletét, mely következőleg szól:

„Az egyetemes konvent rendes bírósága Zoványi Jenő volt sárospataki theol. tanár újított fegyelmi ügyében, melyben az egyetemes konvent 1910. április 6-án

18. bir. sz. a. kelt jogerős ítéletével Zoványi Jenőt az egyházi V. t.-c. 34. §. A. 3. és 11. pontjaiba ütköző vétéség miatt sárospataki theologiai akadémiai tanári állásától fél nyugdíj mellett való elmozdításra ítélte s nevezett perújítási kérvényének a dunamelléki egyházkerületi bíróság 17—1911. sz. végzésével helyt adott, 19—1911. sz. ítéletével pedig az egyetemes konvent említett ítéletét hatályában fentartotta — perújító felebbezése folytán következőleg

ítélt:

Az egyetemes konventi rendes bíróság a dunamelléki egyházkerület felebbezett ítéletét megváltoztatja s az egyetemes konventi bíróság alapperbeli ítéletét hatályon kívül helyezi és Zoványi Jenőt az ellene emelt vád és következményei alól felmenti és a felmerült 281 K 08 f költségnek a dunamelléki egyházkerület pénztárába 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetéséről a panaszos tiszáninneri egyházkerületet kötelezi.

Indokok:

A Zoványi Jenő ellen felhozott s alapperbeli, illetve a felebbezett ítéletben fegyelmi vétségnek minősített tényekben e bíróság az egyházi V. t.-c. 34. §. A. 3. és 11. pontjaiban körülírt fegyelmi vétségek tényálladékát nem látja fennforogni, miért is a felebbezett ítélet megváltoztatásával az alapperbeli ítéletet hatályon kívül helyezni s Zoványi Jenőt az ellene emelt vád és következményei terhei alól felmenteni kellett.

A költségekben marasztalás az egyházi V. t.-c. 98. §-án alapúl.“

Gr. Dégenfeld József   *Dr. Baksa Lajos*   *Antal Gábor*
világi elnök.   jegyzőkönyvvezető.   lelkészi elnök.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Zoványi Jenőnek az egyházkerület elnökségéhez és a főiskolai gondnoksághoz intézett következő levele:

Méltóságos Főgondnok Ur!

A legközelebbi napokban kaptam kézhez a Főt. és Méltóságos konventi bíróságnak perújítási ügyemben 16—1912. sz. a. f. é. ápr. 25-én hozott jogerős ítéletét, mellyel fölmenttettem az ellenem emelt vád és következményei alól.

Kötelességemnek tartom az ítéletnek engedelmeskedve, haladéktalanul jelentkezni a Méltóságos Főgondnok úrnál állásom újra elfoglalása s hivatalom tovább folytatása végett, késznek nyilatkozván arra, hogy a tanári teendőim teljesítésének megkezdése iránti felhívás, valamint az 1910. július 1-től járó, elmaradt fizetésem kiutalása és az ezentűlinak folyósítása iránti hivatalos intézkedés megtörténte után azonnal lemondok kényszerűségből vállalt jelen állásomról s ismét az egyháztörténeli tudományok katedrai és irodalmi művelésére szentelen egész erőmet.

Változatlan mély tisztelettel maradok a Méltóságos Főgondnok úrnak

Budapest (I. Verpeléti-út 5. sz.), 1912. május 18-án

alázatos szolgálója:

Zoványi Jer.ö,

mint a sárospataki ref. theol. akadémián az egyháztörténeli tudományok nyilvános rendes tanára.

Egyházkerületi közgyűlésünk az Egyetemes Konventi rendes bíróságának fent közölt ítéletét, valamint Zoványi Jenőnek az egyházkerület elnökségéhez és a főiskolai gondnoksághoz intézett levelében szolgálattételre való jelentkezéséti tudomásul veszi; s utasítja az egyházkerület, pénztárnokot, hogy a felmerült perköltséget 281 K 08 f-t, a dunamelléki ref. egyházkerület pénztárának haladéktalanul küldje meg.

Miután azonban Zoványi Jenő tanszéke a konventi bíróságnak az alapperben 1910. évi április hó 6-án hozott jogerős ítélete alapján rendes tanárral be lett töltve, felhívja közgyűlésünk a főiskolai igazgató-tanácsot, hogy Zo-

ványi Jenő alkalmaztatása tárgyában az egyházkerületi közgyűléshez javaslatot terjesszen be; egyben utasítja a főiskolai pénztárt, hogy Zoványi Jenő tanári illetményeit a konventi ítélet meghozatala napjától, f. évi április hó 25-től, tegye folyóvá.

Zoványi Jenőnek 1910. július hó 1-től elmaradt fizetésére vonatkozó kérelmét illetőleg megbízza közgyűlésünk a főiskolai gondnokságot és Bizony Ákos egyházkerületi ügyészt, hogy nevezettel érintkezésbe lépve, vele megállapodásra jutni igyekezzenek s eljárásuk eredményéről az egyházkerületi közgyűlésnek tegyenek jelentést.

17. Olvastatott Bizony Ákos egyházkerületi ügyésznek a Zoványi Jenő volt sárospataki theol. tanár által az egyházkerület ellen 1787 kor. 50 fill. iránt folyamatba tett rendes per befejezéséről szóló következő jelentése:

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök Úr!

A Zoványi Jenő volt sárospataki theologiai tanár által 1787 kor. 50 fill. tanári fizetés iránt a tiszáninzeni ref. egyházkerület, mint a sárospataki ref. főiskola fentartó testülete ellen a miskolci kir. törvényszék előtt folyamatba tett rendes per a m. kir. Curiának 3229/p. 1911. sz. a. kelt ítéletével befejezést nyert s felperes keresetével jogérvényesen elutasított.

Ügyvédi díjaim és költségeim 191 kor. 60 fillérben lettek megállapítva s ebből 112 kor. 30 fill. megfizetésére felperes köteleztetett; a költség többi része azért nem lett felperes ellen megítélve, mert az általam emelt hatásköri kifogás a bíróságok által elutasítván, ennek költségeiben felperes marasztalható nem volt.

Ezen perből kitetszőleg a polgári bíróságok nem ismerik el az egyházi közigazgatási bíróság illetékességét a ref. felekezeti tanárok által fizetésük kiszolgáltatása iránt támasztott igényekre vonatkozólag egyrészt azért, mivel az E. T. V. t.-c. 33. §. 5. pontja az iskolafentartó testületek közül egyedül az egyházközségeket nevezi meg olyanoknak,

amelyek és az általuk alkalmazott tanárok között a hivatali fizetések kiszolgáltatása körében felmerülő vitás-ügyek az egyházi bíróságok elé tartoznak, másrészt, mivel az E. T. VI. t. c. 99., illetve 116 §-ai az V. t.-c. 15. §-ának csupán b pontját idézi és így a tanárok közigazgatási bírósági ügyeinek elintézésére bíróságot nem jelöl meg; a jövő zsinatnak tehát mindenesetre gondoskodnia kell arról, hogy a törvénynek fent hivatkozott hézagai kitöltessenek.

A másik szintén nem örvendetes jelenség, mely a Cúriai ítélet indokolásából tűnik ki, — az, hogy a polgári bíróság illetékesnek tartja magát arra is, hogy fegyelmi bíróságaink eljárását bíráló tárgyává tegye s a nézete szerint helytelenül elmozdított tanárok részére kártérítést állapíthasson meg az iskolafentartó testület vagy talán a fegyelmi bírósággal szemben; a 3229/p 1911 sz. Curiai ítélet indokolásában ugyanis a következő kitételek foglaltatnak: „a magyarországi egyetemes református convent rendes bíróságának a keresethez B) a. csatolt ítéletével a sárospataki theologiai akadémiai tanári állásától fegyelmi úton jogerejűleg megfosztott felperes a tanári állás betöltésével kapcsolatos hivatali járandóságainak az állásától történt megfosztását követő időre való kiszolgáltatását, mint szerződéses teljesítményt volt alkalmazójától még abban az esetben sem igényelhetvén, ha megállapítható volna is az, hogy ő a szóbanforgó fegyelmi ítélet által az e részben irányadó egyházi törvényes szabályok megsértésével mozdított el állásától, mert ez alapon ő sértett érdekeinek megtérítéseként csupán esetleg fölmerült kárigényének kielégítését szorgalmazhatná; ez pedig azzal a joggal, ami felperes által a jelen kereset tárgyává léteztet, nyilvánvalóan nem azonos.“

Kétségtelen tehát, hogyha Zoványi Jenő keresetét kárigényének megállapítása, nempedig tanári fizetésének kiszolgáltatása iránt indította volna, vagy indítaná meg, a kir. Curia hajlandó lenne a conventi bíróság eljárásának törvényszerűségét bíráló tárgyává tenni; nézetem szerint a jövő zsinaton lehetőleg oda kellene törekedni, hogy egyházunk fegyelmi bíróságai az illetéktelen beavatkozástól mentesítettnek, merthíszzen ha a fegyelmi bíróság ítélete

törvényszerűség szempontjából bíralat tárgyává tehető s az állásától elmozdított egyházi hivatalnok részére kártérítés állapítható meg, akkor az egyházi fegyelmi bíróságok működése csaknem illuzóriussá válik.

Ezek előterjesztése után utasítást kérek arra nézve, hogy a Zoványi Jenő ellen megítélt perköltséget végrehajtás útján behajtani megkíséreljem-e, avagy készpénzkiadásaimat az egyházkerülettel szemben számítsam fel.

Kiváló tisztelettel maradván

Miskolcon, 1912. május 21-én,

alázatos szolgája

Bizony Ákos,

egyh. ker. ügyész.

Egyházkerületi közgyűlés az egyh. ker. ügyész jelentését tudomásul veszi. A jelentésben felvetett két kérdést, mint egyházi törvényeinknek, (V. t.-c. 33 §. 5. §. és VI. t.-c. 116. §.) a polgári birói gyakorlat által felderített hiányát a jövőben a zsinati tárgyak közé már most előjegyzni. Az egyházkerületi ügyész perköltségeinek a Zoványi Jenő ellenében meg nem állapított részét egyházkerületi közgyűlés az egyházkerületi pénztár terhére utalványozza, a többi részre nézve annak felperestől leendő szorgalmazását az egyh.-ker. ügyészre bízva.

18. Püspök úr betérjeszti a *kecskeméti* ref. egyházközség javára történt adakozásokról részletes kimutatását, amely szerint befolyt:

1. Az abauji egyházmegyéből	---	---	476	K	95	f.
2. Az alsóborsodi	"	---	430	"	59	"
3. Az alsózempléni	"	---	558	"	59	"
4. A felsőborsodi	"	---	359	"	47	"
5. A gömöri	"	---	465	"	83	"
6. A f.-zempléni	"	---	245	"	12	"
7. A tornai	"	---	134	"	10	"
8. Az ungi	"	---	434	"	88	"

Összesen 3105 K 53 f.

Ebből az összegből a postaköltség részbeni levonása után Kecskemétre elküldetett kerekösszegben 3100 kor., amit a kecskeméti egyházközség pénztári hivatala is igazol. Ezen felül egyes egyházközségek közvetlenül küldték el kecskemétre adományaikat 83 kor. 50 fillérben.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházközségeknek a buzgó adakozásért köszönetét és elismerését fejezi ki, a püspök úr részletes kimutatását pedig levéltárba helyezni rendeli.

19. Kérészy Barna főiskolai igazgató-tanácsos múlt évi őszi közgyűlésünk 11. sz. jkvi kérelmére a következőleg válaszol:

Főtisztelendő Egyházkerületi Közgyűlés!

Hálás szívvel fogadtam a Ft. egyh.-ker. közgyűlésnek azt a kegyességét, hogy a sárospataki főiskola igazgató-tanácsosi állásáról a múlt év őszen benyújtott lemondással szemben azt a kivánságát méltóztatott kifejezni, hogy ezt az állásomat továbbra is tartsam meg.

A legnagyobb sajnálatomra és a legnagyobb tisztelettel a főtiszteletű egyh.-ker. közgyűlés iránt, nem vagyok abban a helyzetben, hogy bejelentett szándékomtól elállhassak.

A legmélyebb tisztelettel kérve azért, hogy a főiskolai igazgató-tanácsosi állás alól méltóztassék felmenteni, maradok

Tiszanána, 1912. május 19
a főt. egyh.-ker közgyűlésnek

örökre hálás szívű szolgája

Kérészy Barna.

Egyházkerületi közgyűlés őszinte sajnálattal veszi tudomásul Kérészy Barna főiskolai igazgató-tanácsosnak lemondásához való ragaszkodását s miután többé nincs reménység ahhoz, hogy ő a főiskolai igazgató-tanács kötelékében megmarasztható volna, — a lemondását elfo-

gadja s néki 25 évi, buzgó szeretettől sugalmazott igazgató-tanácsosi működéseért — erre való hálás visszaemlékezéssel és elismeréssel mond forró köszönetet. — Azok közé tartozott s ott is a legelső között, akik szélcsendben és viharban teljes fegyverzetben szolgálják a sárospataki főiskolát s szolgálatukat a hála szent érzései melegítik és irányítják s amerre járnak-kelenek s ahol ajkuk, szívök és tolluk megnyilatkozik, bennök, velök és általok a főiskola nagy hagyományai elevenednek és dicsőülnek meg s akiknek minden munka édes s minden teher könnyű és kívánatos, amellyel a főiskola iránti szeretetökről s ez iránti háládatosságukról tehetnek jó bizonyosságot. Abban a biztos reményességben, hogy a Kérészy Barna lelke — amint első lemondó levelében kifejezte — a maga áldó *fohászával ott fog lebegni örökké a főiskola megszentelt falai között és utolsó lehelle-téig legfőbb kötelességeül fogja ismerni, hogy a sárospataki főiskola emelkedéseért, dicsőségeért és főkép becsületeért úgy a nyilvános, mint a magán körökben küzdeni meg ne szűnjék*, — elnöklő püspök urnak külön is kifejezett hálás köszönete mellett — áldások között igtatja egyházkerületünk a Kérészy Barna főiskolai igazgató-tanácsos nevét és emlékezetét jegyzőkönyvébe s Isten kegyelmét kéri további munkás életére.

20. A Kérészy Barna lemondásával megüresedett igazgató-tanácsosi hely betöltésére tilkos szavazás rendeltetvén el,

a beadott szavazatok általános többségével (Ruszkay Gyula 30, Dr. Tüdös István 14, Komjáthy Gábor 6, Czinke István 4, Horváth János 2 szavazatot nyervén), *Ruszkay Gyula* jánosii lelkész választatott meg a sárospataki főiskola igazgató-tanácsosává, akinek ily irányú eredményes működésére egyh.-ker. közgyűlés Isten áldását kéri.

21. Tárgyaltatott a hanvai, csízi és sajólénártfalvai egyházak előljáróságának felebbezése a nevezett egyházak lelkészének személyi pótléka ügyében a gömöri egyházmegye 1912. évi tavaszi közgyűlése által hozott 37. sz. jkvi határozata ellen.

Az ügy tényálladéka a következő: Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 48. sz. határozatával Juhász László hanvai lelkész felebbezésére kimondotta, hogy nem helyesli a hanvai, csízi és sajólénártfalvai egyházak azon eljárását, hogy a nyert adócsökkentési segélyből a lelkész és a tanítók részére „működési pótlék“ címen bizonyos összegeket állapítottak meg, a múltra nézve mindazáltal nem kívánja a már folyósított összegek visszatérítését, — a jövőre nézve azonban, vagyis már az 1911. évre helybenhagyta a gömöri egyházmegye 1911. évi őszi közgyűlésének 40. számú határozatát, mely szerint a lelkész részére mindhárom egyházban „működési pótlék“ címen megjelölt 175—175 koronát csak abban az esetben hagyja jóvá, ha az Egyh. Törv. III. t.-c.-ben megállapított adókulcs alapján összeállított költségvetésbe e szükségleti tétel belefér. Felhívta azért egyh. ker. közgyűlés a hanvai, csízi és sajólénártfalvai egyházak előljáróságát, hogy a lelkési és tanítói díjleveleket vegyék revízió alá s amennyiben ezek fizetését emelni óhajtják, igyekezzenek azt oly módon beilleszteni, hogy az ne közvetlenül az államsegélyből történjék. E határozatnak a hanvai, csízi, lénártfalvai presbiteriumok Juhász László lelkész javaslatára úgy vélték eleget tenni, hogy az 1912. évre költségvetés összeállítása alkalmával (1911. dec. 22—23-án) „működési pótlék (az egyház pénztárából)“ cím alatt 1911-re visszamenőleg és 1912-re is 175—175 koronát, „Káplántartásra az adósegélyből“ cím alatt pedig 1912-re 100 koronát beállítanak, kimondván, hogy ezek a tételek a díjlevelek revíziója alkalmával ugyanily címen lesznek bevezetendők. A bemutatott költségvetési tervezeteket Csabay Pál gömöri esperes „a működési pótlékok törlésével“ jóváhagyja és megerősíti.

Az esperesi záradékolás ellen Juhász László és a három presbiterium felebbezést adnak be a gömöri egyházmegyéhez, kérve az esperes által törölt „működési pótlékok“ meghagyását a költségvetésben, miután azok az egyházkerületi határozatnak megfelelően nem az adósegélyből, hanem az „egyház

pénztárából“ lesznek fizetendők s miután ezek a tételek az egyházak költségvetéseibe beleférnek, mert a hanvai előirányzat 1800 kor. 51 fill., a csízi 342 kor. 60 fill., a sajlólénártfalvai 1520 kor. 89 fill. többletet mutat. A gömöri egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése 37. sz. jkvi határozatával a három egyház felebbezését elutasítja s az esperes eljárását a működési pótlékok törlésére vonatkozólag helyeslőleg tudomásul veszi, mert a költségelőirányzatokból az tűnik ki, hogy a három egyházban nem az Egyházi III. t.-c. 63. §-ban megállapított adókulcs alapján vették ki az évi egyházi adó, hanem a régi kulcs alapján s így az egyháztagek az adósegély igénybevétele dacára felettébb vannak megterhelve, mint a törvény engedi s így helytelen a presbiteriumnak azon állítása, hogy a működési pótlékok beállítása az egyházmegyei, illetőleg egyházkerületi határozatnak megfelelő lenne. Ezzel összefüggésben, miután Juhász László a számvevőszéki jelentés szerint a működési pótlékokat más-más címen, t. i. előlegként és káplántartás címén a jogerős egyh. kerületi határozat ellenére, az elrendelt díjlevélbeli revízió megejtése nélkül az 1911. évre is mindhárom egyház pénztárából felvette s mivel az esperesi záradékolás ellen beadott tiltakozó irásában cinikus tiszteletlen hangot, sőt az ügy tárgyalása közben is tiszteletlen magaviseletet tanúsított, az egyházmegyei közgyűlés Juhász László lelkész és a hanvai, csízi, sajlólénártfalvai egyházak előljárósága ellen a fegyelmi eljárás megindítását elrendelte.

Ez ellen az egyházmegyei határozat ellen adnak be most a hanvai, csízi és sajlólénártfalvai presbiteriumok felebbezést, amelyben kifogásolják, hogy a gömöri esperes „minden indokolás nélkül“ törölte a költségelőirányzatokból a lelkész részére felvett működési pótlékokat s ezzel lehetetlenné tette, hogy a három egyház a lelkész fizetését rendezhesse, holott „a tanító urak“ fizetésének rendezésére való jogát az egyháznak elismerte. A felebbezők szerint az esperes e tényével az egyházak önkormányzati és költségvetési jogát csorbitotta. Hosszasan fejtegetik, hogy az 1910 ben megállapított és egyházmegyeileg megerősített vagylagos adókulcs életbeléptetése végtelen nehézségekbe ütközött volna, mert így 8497 liter életneművel többet kellett volna fizetniök az egyháztageknak, azért maradtak meg a régi „közmeignyugvásszerű“ adókulcs és

a terménybeli fizetés mellett. Az egyházi terhek az adósegély megnyerése folytán így is csökkentek, mert a régi személyi pótlékokat, segédlelkési járandóságokat, közalapi hozzájárulást, amiket eddig készpénzben fizettek, ma egyénileg nem fizetik. A működési pótlékok beillesztése tehát megfelel a gömöri egyházmegye 1911. évi őszi határozatában kikötött feltételnek. A kerület által elrendelt díjlevél-revizió is megtörtént felebbezők szerint, mert a presbytériumi és közgyűlési jkvek kimondják, hogy a működési pótlékok „a díjlevélbe beveendőek.“ A tiszteletlenség vádja ellen, amit a lelkész elkövetett volna, a presbyteriumok tiltakoznak, mert lelkészük az egyházi hatóságokat vagy azok határozatait tudomásuk szerint soha ki nem gúnyolta. Kérik azért a presbytériumok az eredeti költségelőirányzatokba felvett „működési pótlékok“ meghagyását a költségvetésekben s az elrendelt fegyelmi vizsgálat beszüntetését.

Egyházkerületi közgyűlés a hanvai, csízi, lénártfalvai egyházak felebbezését elutasítja s a gömöri egyházmegye közgyűlésének határozatát a maga egészében helybenhagyja, az ott felhozott indokokon felül azért is, mert a múlt őszi egyházkerületi határozat épen azért helyezkedett a méltányosság álláspontjára, midőn eltekintett a három egyház által az adósegélyből helytelenül megállapított és folyósított működési pótlékok visszatérítésére kötelezéstől, hogy meggyőzze az akkor felebbező Juhász László hanvai lelkészt és a három egyház presbytériumát jóindulatáról s őket a további szabálytalan eljárástól visszatartsa. Az egyházkerületi közgyűlés azzal is kifejezte a felebbezők iránti jóindulatát, hogy reámutatott arra a módra, amelylyel a három egyház, ha lelkészük fizetését emelni óhajtják, ezt a szándékukat keresztülvihetik, t. i. a díjlevelek revíziójára. A három presbytérium, illetőleg azok vezetője, Juhász László lelkész azonban ennek az egyházkerületi útmutatásnak nem tettek eleget, mert a presbyteriumok jegyzőkönyveibe felvett az az utasítás, hogy a működés-

dési pótlékok annak idején a díjlevelekbe felveendő, díjlevél-reviziónak természetesen nem tekinthető.

A felebbezésnek a fegyelmi eljárás elrendelésére vonatkozó része visszautasíttatik, miután az e. megyei közgyűlésnek ily tárgyú határozata ellen az egyházi törvény értelmében felebbezésnek helye nincs.

22. A gömöri egyházmegye tavaszi közgyűléséből 36. sz. alatt felterjesztést intéz kerületünkhöz, kérvén közgyűlésünket, indítson országos mozgalmat *Tompa Mihály* szobrának a fővárosban való felállítása érdekében. Erre a célra az egyházmegye kebelében alakult bizottság munkálatának mellékülésével felkéri közgyűlésünket a nevezett egyházmegye arra, hogy alakítson orsz. Tompaszobor-egyesületet. Egyszersmind az egyházmegye a maga részéről 1000 koronát megajánl e célra.

Egyházkerületi közgyűlésünk azt a szép tervet, hogy a nagy költő-papnak születése százéves fordulóján, 1917-ben az ország fővárosában hozzá méltó szobor állíttassék fel, a maga részéről is lelkesedéssel elfogadja s kész ahhoz erkölcsi és anyagi erejének megfeszítésével is hozzájárulni. Azt azonban épen a nagy ügy érdekéből nem tartaná szerencsés dolognak, hogy az országos bizottságot kerületünk, mint egyházi testület alakítsa meg. Ez könnyen felekezeti jelleget adhatna a mozgalomnak, azt kizárólag egyházunk ügye gyanánt volna alkalmas feltüntetni s annak épen országos jellegét csorbítaná meg, vagy homályosítaná el. Már pedig a magunk részéről is úgy vagyunk meggyőződve, hogy *Tompa Mihály*, aki az elnyomás korában az egész magyar nemzet fájdalmának volt egyetemesen elfogadott tolmácsa, az egész nemzet hálijára érdemes. Meg is van ennek kifejezésére a hajlandóság, mikor az ország első irodalmi társasága iratja meg a költő népszerű s külön tudományos életrajzát, melyek egyszersmind az ország hangulatát

és élő lelkiismeretét is ébresztgetik a költő iránt tartozó kötelességek teljesítésére. Azért egyházkerületi közgyűlésünk kimondván, hogy *Tompa Mihály* szobrának az ország fővárosában leendő felállítását országos feladatnak tekinti, felkéri a püspök urat, hogy az egyházk. nevében és megbízásából kérje fel a M. Tud. Akadémia elnökségét a Tompa Budapesten felállítandó szobrának létesítése érdekében a szükséges mozgalom megindítására.

23. Múlt év őszen tartott közgyűlésünk 22. sz. határozatával felhívta az egyházmegyéket, hogy az egyes lelkészeknek, tanítóknak az egyházkerületi pénztárból eddig fizetett (Szabályzat 21—30) különböző járandóságokat az egyházmegyék igyekezzenek saját körükben fedezni s az egyházkerületi pénztárt azok alól felszabadítani. E végből a járandóságok jogalapja, eredete és szükségessége felől s különösen, hogy mikor, mi célra kapták a segélyeket s fennáll-e ma is az a körülmény, ami miatt kapták: kimerítő jelentést terjesszenek jelen közgyűlésünk elé.

I. Az abaúji esperes az egyházmegye nevében és képviselőként

a) a beszeri és nagybózsvai lelkészeknek nyújtott 100—100 koronáról jelenti, hogy ezek eredete és jogalapja a főt. egyházkerület 1875. évi tavaszi közgyűlésének 60. sz. határozatában van, mely a lelkészi fizetések minimumát 600 ftban állapította meg, s a mely egyházak ezt megadni nem tudták, azok lelkészeinek javadalmát az egyházkerület pótolta ki a minimumig. Így nyert más egyházzal együtt a beszeri és nagybózsvai egyházak lelkésze is 100—100 korona, (akkor 50 ft.) kerületi segélyt, amely az illető díjlevelébe is felvétetett s e díjleveleket az egyházkerület is megerősítette. A congruatörvény meghozatala alkalmával az egyházkerület megkésett azzal az intézkedéssel, hogy e járandóságokat a lelkészi díjlevelekből törölje s miután több ízben tett, de mindig sikertelen kísérletet az iránt, hogy e segélyeket az állam congruával pótolja: végre is az 1904. évi

tavaszi közgyűlés 48. sz. határozatban jóváhagyta püspökének azon intézkedését, hogy a több évről elmaradt kerületi segélyt az illető lelkészeknek úgy a múltra, mint a jövőre nézve is folyósította, melyet azóta élveznek is.

b) Az alsókemenicei tanító 200 korona segélyéről következőket jelenti. Az abauji egyházmegye 1903. őszi közgyűlésének 26. sz. határozatával pártolólág terjesztette fel az alsókemenicei egyház azon kérését, hogy az egyházkerület írjon fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy 90,023/902. sz. rendeletének megváltoztatásával a tanítói fizetés kiegészítését a lelkész-alaphoz tartozó évi 249 kor. jövedelem beszámítása nélkül eszközölje. Az egyházkerületi közgyűlés e kérést méltányosnak találta s annak teljesítését 1903. évi őszi közgy. 53. sz. pontjában kimondotta. De mivel a püspök úrnak e tárgyban a minisztériumhoz intézett felterjesztése ismételen sikertelen maradt: Vass Ádám alsókemenicei tanító 200 korona évi állandó segélyt kért a kerülettől, melyre nézve az egyh. kerületi közgyűlés 1904. évi őszi közgy. 90. sz. határozata ez: „a folyamodó által is felhozott és a közgyűlés által is ismert okokat méltányolván, kérvényét átteszi a felemelt államsegély hovafoordítása iránt kiküldött bizottsághoz.“

Ezen, összesen 400 kor. évi segélyre az illető helyeken föltétlen szükség van, s fedezésére az egyházmegyének alapja nincs: ezért a segélyek további folyósítását kéri.

II. Az alsóborsodi egyházmegye, esperese útján, a következőket jelenti:

a) Az egri egyház vallástanítója az 1896. évi őszi közgyűlés 63. sz. határozata folytán kapja az évi 100 koronát elemi iskolai vallásoktatás s énekevezéri teendők végzése címén. Az egyházmegye e célra ugyanannyit fordít. A segély további folyósítása az egri egyházra életfeltétel.

b) A mályi egyház az egyházkerület 1897. évi tavaszi közgyűlése 64. sz. határozata alapján kapja az évi 100 koronát; az előkönyörgő pedig az 1899. évi őszi közgyűlés 82. sz. határozatából kifolyólag. Mindkét segélyre szükség van, mert az egyház ma még szegényebb, mint akkor volt, a tanító pedig kettős szolgálatot teljesít s a segélyt előkönyörgői szolgálataért kapta.

c) Hejőbába a 80 koronát a jelentés szerint „rendkívül szegény voltára való tekintetből kapta a számadásokból kivehetőleg 1892 óta“, de hogy eredete és jogalapja melyik egyházkerületi határozatban van, — e tekintetben felvilágosítást nem adhat. Egyébiránt a jelentés szerint a segélyre itt is szükség van.

III. A tornai egyházmegye és esperese a következőket jelentik:

a) A barkai lelkésznek járó 80 korona eredete és jogalapja az 1906. évi tavaszi közgyűlés 110. sz. határozatából folyik, mely szerint a 80 korona kerületi segélyt a lelkészi jövedelem újabb összeírásáig kapta a lelkész, s ennek congrua útján való fedezése iránt benyújtott kérvényét azonban a miniszter elutasította.

b) A lucskai tanítói hivatal részére maga az egyházkerület ajánlotta fel az 50 ftot, illetőleg 100 koronát az 1893. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 69. sz. és ugyanazon évi őszi közgyűlés 80 sz. határozatával. Ez összeg a díjlevélbe is befoglaltatott. Az egyházmegye pénztára deficittel küzd.

IV. Az alsózempléni esperes a Lácának járó 160 koronáról jelenti, hogy ez szintén egyházkerületi határozatból folyik. Alapjuk nincs. A segély szükségös.

Egyházkerületi közgyűlésünk, mielőtt ez ügyben érdemlegesen határozna, az egyházmegyék előterjesztéseit átteszi a pénzügyi választmányhoz azzal a felhívással, hogy véleményes javaslatát őszi közgyűlésünkre adja be.

24. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 24. sz. határozata szerint *az egyházi ingó és ingatlan javak kezeléséről* alkotott szabályrendelet-javaslatnak és az egyházmegyék e tárgyban benyújtott módosításainak tárgyalását jelen közgyűlésünkre halasztotta.

Egyházkerületünk közgyűlése, — nem lévén az e tárgyra tartozó összes iratok a tanácskozás asztalán, — az ügy tárgyalását őszi közgyűlésünkre halasztja. Ezzel kapcsolatban

felkéri dr. Finkey Ferencet, hogy a szabályrendeletek gyűjteményét egészen egybeállítva, — adja át az egyházkerületi főjegyzőnek.

25. Dr. Baltazár Dezső, tiszántúli püspök, mint az ORLE. elnöke a Kálvineum szervezési szabályzatát egyházkerületünknek is megküldötte azzal a kéréssel, hogy a Kálvineum erkölcsi és anyagi támogatásához egyházkerületünk is járuljon hozzá.

Miután a Kálvineum ügyében egyházkerületünk kebeléből egy bizottság van kiküldve: a kérelem javaslattétel végett ezen bizottsághoz tétetett át; az egyházkerület elnöksége megbíztatik, hogy eme bizottságot, amikor jönnek látja, hívja össze.

26. Múlt évi őszi közgyűlésünk 38. sz. határozattal, a Konvent azon átírata folytán, hogy az egyházmegyék a területükön lévő összes községeket osszák be a nekik leginkább megfelelő ref. anyaegyházközségekhez akár van most bennök ref. lakos, akár nincs, — az e tárgyban jelentést nem tett alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyét ismételtelen felhívta, hogy a területükön megejtett, vagy megejtendő beosztásokat jelen közgyűlésünkre multhatatlanul adják be, hogy ez, a többi egyházmegyéknek már itt lévő beosztásaival együtt jegyzőkönyvünk függelékében kinyomatható legyen.

E felhívásra Felsőborsod jelentését egész terjedelmében beadta, Alsózemplénből azonban e tárgyra vonatkozólag az esperes csak annyit jelent, hogy az egyházmegye területén csak egy község volt, mely anyaegyházhoz idáig nem volt csatolva s ez Dobra, mely Bacskához csatolandó.

Egyházkerületünk közgyűlése a felsőborsodi és az alsózempléni egyházmegyék kimutatását, — ez utóbbit az előterjesztésben feltüntetett megjegyzéssel — az egyházmegyék már előbb beadott kimutatásaival együtt jegyzőkönyvünkben *függelék* gyanánt kinyomatni elrendeli.

27. 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 41. sz. jegyzőkönyvi határozatának megfelelőleg, az *alsözempléni*, a *felsőzempléni*, a *torna!* és az *ungi* egyházmegyék is betérjesztik — az Egyetemes Konvent 238—1911. számú jegyzőkönyvi pontjában kivánt — a kebelükben levő *társ-*, *leány-* és *fiókegyházközségekről* és az azok jogviszonyáról szóló részletes kimutatásukat; — úgyszintén az *alsóborsodi* egyházmegye is betérjeszti a sályi és a tibolddaróci egyházközségek egymás közti jogviszonyát szabályozó jegyzőkönyvi határozatát, mely szerint a tibolddaróci leányegyházközség hívei semmiféle teherrel nem járúlnak az anyaegyház fenntartásához s ennek fejében lemondanak lelkészválasztási jogukról is.

Egyházkerületi közgyűlésünk e folytatólag beérkezett jelentéseket tudomásul veszi; s azokat az őszi egyházkerületi gyűlésre teszi át, azzal a kijelentéssel, hogy a kebelbeli egyházmegyék részéről ekként betérjesztett összes jelentéseket az ügy előadója feldolgozza s az egyetemes Konvent által kivánt táblázatos kimutatást elkészítse.

28. Őszi egyházkerületi közgyűlésünk 42. sz. határozatában megbízza Révész Kálmán esperest, hogy közgyűlésünknek az Egyetemes Névtár elleni kifogásait a konventi bizottságnál juttassa kifejezésre. Révész Kálmán jelenti, hogy megbízásának eleget tett és a bizottság a legtöbb észrevételünket elfogadta, a lényegesebbeket pedig valamennyit.

Örvendetes tudomásul szolgál.

29. Radácsi György főjegyző a névtár-kérdéssel kapcsolatban indítványozza, hogy miután a saját, évenként megjelent Névkönyvünket most már nélkülöznünk kell s e miatt az egyházkerületünkbeli bizottságok felől sem vagyunk kellőképpen tájékozva, mondja ki egyh. kerületünk, hogy az egyházkerületi jkv. végére a kerületbeli bizottságok s gyűlésalkotó hivatalos tagok (elnökség, jegyzők, tanácsbírák, esperesek e.-m. gondnokok) névsorát annyiszor a mennyiszer kinyomatja.

Egyh. ker. közgyűlés az indítványt elfogadja s a bizottságok névsorának az indítvány szerinti kinyomatásával lelkészi főjegyzőt megbízza.

30. Püspök úr jelenti, hogy őszi közgyűlésünk 82. sz. határozata végrehajtható nem volt, mert meggyőződött arról, hogy az újtátrafüredi perselypénz jogszerint az imaházalapot illeti s ezért azt az alap gondozójának, a nagyszalóki ág. ev. lelkésznek küldte el s a nyugtatványt jelentéséhez csatolja.

Tudomásúl szolgál.

31. 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 86/6. számú jegyzőkönyvi határozatával a *népiskolai tanterv hit- és erkölcstani* részének végleges megszerkesztésére kiküldött bizottság jelenti, hogy az új tantervet az egyházkerületi közgyűléstől nyert utasítás szellemében elkészítette s közgyűlésünkre felterjeszti — azon javaslata kíséretében, hogy annak haladéktalan kinyomatásáról s szétküldéséről intézkedni méltóztassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásúl veszi; a beterjesztett tanterv 500 példányban való kinyomatásával, szétküldetésével, továbbá a nyomtatott füzetek előállítási árának megállapításával az egyházkerületi főjegyzőt bizza meg; — az egyházmegyék espereseit pedig felhívja, hogy a szétküldött füzeteknek — a főjegyző által kimutatandó — árát az egyházközségektől beszedni és az egyházkerületi főjegyzőhöz beküldeni szíveskedjenek.

32. Olvastatott múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 87/3. számú jegyzőkönyvi határozatával — a nem felekezeti tantervhez tartozó középfoku iskolákban használandó vallástani tankönyvek kiválasztására — kiküldött bizottság következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Miskolcon, 1912. évi június hó 3-án a tiszáninneri ref. egyházkerület 1911. évi őszi közgyűlésének 87/3. sz. jk. határozatával — a nem felekezetünkbeli középfoku iskolákban tanítandó vallástani kézikönyvek újabb kiválasztására kiküldött — bizottság üléséből.

Jelen vannak: Czinke István elnöklete alatt Csik Dániel és Réz László, ez utóbbi úgy is, mint biz. jegyző.

1. Elnök jelenti, hogy Harsányi István biz. tag kimentette távolmaradását, azonban a kiválasztandó vallástani kézikönyvekre vonatkozó véleményét írásban beküldte hozzá.

A bizottság tudomásul veszi e jelentést s a Harsányi István véleményét a tárgyalás folyamán figyelembe fogja venni.

2. Elnök jelenti, hogy a főgimnáziumokban használható vallástani kézikönyvekre vonatkozó javaslattételre Harsányi István biz. tagot kérte fel, ki be is küldte e véleményes javaslatát írásban.

A bizottság a Harsányi István véleményes javaslatát — némi pótlással — teljes egészében figyelembe vette, mely szerint a főgimnáziumok és reáliskolák számára a következő vallástani tankönyveket tartja a leghasználhatóbbaknak:

I. oszt. *Kovácsy Sándor*: Bibliai Vallástan. Sárospatak

II. oszt. *Kovácsy Sándor*: Bibliai Vallástan. Sárospatak

III. oszt. *Kovácsy Sándor*: Keresztyén Hittan. Sárospatak.

IV. oszt. *Kovácsy Sándor*: Keresztyén erkölcsstan. Sárospatak.

V. oszt. *Kovácsy Sándor*: A keresztyén egyház története. Sárospatak; vagy *S. Szabo József*: A keresztyén egyház története. I. rész. Debreczen.

VI. oszt. *Kovácsy Sándor*: A keresztyén

egyház története. Sárospatak; vagy *S. Szabó József*: A keresztyén egyház története. II. rész. Debreczen.

VII. oszt. *Szöts Farkas*: Református keresztyén hit- és erkölcsstan Budapest.

VIII. oszt. *Dr. Jármay József*: A magyar protestáns egyház története. A főgymn. VIII. oszt. számára. Sárospatak.

A bizottság ajánlja ezeken kívül segédkönyvekül: Murányi János: Bibliai Szemelvények, Tanko Béla: Egyháztörténeti olvasókönyvei, Énekes könyv.

x 3. A bizottság Harsányi István írásbeli véleménye alapján a *tanító- és tanítónő-képzők* részére a következő vallástani tankönyveket tartja leghasználhatóbbaknak:

I. oszt. *Batizfalvy—Bereczky*: Biblia-ismertetés. Tanító-képzők részére. III.-ik átdolgozott kiadás. Kókai Lajos kiadása.

II. oszt. *Szöts Farkas*: Ker. hit- és erkölcsstan. Budapest. Kókai Lajos kiadása.

III. oszt. *Gergely—Kovács—S. Szabó József*: A keresztyén egyháztörténelem, különös tekintettel a magyar protestáns egyházra. IV. átdolgozott és bővített kiadás. Debreczen.

IV. oszt. a) *Dr. Kiss Áron*: A népiskolai vallástanítás módszertana. II.-ik átdolgozott kiadás. Budapest. Kókai Lajos kiadása. — b) *H. Kiss Kálmán*: A 1ef. egyház kultusza és szervezete. Budapest. Kókai L. kiadása.

Segédkönyvekül ajánlja a bizottság a következőket: Szemelvényes biblia, Énekes könyv, Tanko Béla egyháztörténeti olvasókönyvei.

4. Réz László előterjesztésére a bizottság a *polgári fiú- és leányiskolák* számára a következő vallástani tankönyveket tartja a leghasználhatóbbaknak — ez időszert is:

I. oszt. *Kovácsy Sándor*: Bibliai vallástan. Sárospatak; — vagy *Hamar István*: Az isteni kijelentés az ó- és újtestamentumban. Budapest. (A tankönyv első felében levő anyag dolgozandó fel, pl. a Kovácsy S. féléből a Példázatokig.)

II. oszt. Ugyanazon tankönyvek, mint az I. osztályban. (A tankönyv második felében levő anyag dolgozandó fel.)

III. oszt. *Kiss József*: Hit- és erkölcsstan, Pápa. Vagy: ott, ahol kevés tanítási idő áll rendelkezésre, dr. *Tüdös István*: Ker. hit- és erkölcsstan. Népiskolák számára. Spatak.

IV. oszt. *Gergely—Kovács—S. Szabó József*: Keresztyén egyháztörténelem, különös tekintettel a magyar protestáns egyházra. Debrecen. Vagy: ott, ahol kevés tanítási idő áll rendelkezésre, *Gergely Károly*: A keresztyén egyház történelme. (Népiskolák számára.) Debrecen.

5. A bizottság a *felsőkereskedelmi iskoláknál* a következő vallástani kézikönyvet tartja a leghasználatosabbnak:

I. (alsó) oszt. *Gergely—Kovács—S. Szabó József*: Keresztyén egyháztörténelem, különös tekintettel a magyar protestáns egyházra. (A reformációig.)

II. (középső) oszt. U. a. a tankönyv, mint az I. osztályban. (A reformációtól.)

III. (felső) oszt. *Jármy József dr.*: A magyar protestáns egyház története. Spatak.

Bizottság itt is ajánlja a Tankó Béla egyháztörténeti olvasókönyveit a vallástanár számára, hogy a vallástani órákon az egyes szakaszokhoz fűzött magyarázatok alkalmából abból megfelelő részleteket olvashasson fel a növendékek előtt.

6. A bizottság Réz László előterjesztése alapján az *iparostanonciskolai vallástanítás anyagát*, az 1908. évi

tavaszi egyh. ker. közgyűlés 79. sz. jegyzőkönyvi pontjában foglaltaknak megfelelőleg, a következőleg javasolja megállapítani :

- I. évf. Hegyi beszéd és példázatok.
- II. évf. Egyháztörténet életrajzokban.
- III. évf. Szerzetásaink és egyházszervezetünk ismertetése.

7. Elnök jelenti, hogy felkérte Dobby László felsőbb leányiskolai igazgatót, hogy készítsen javaslatot arra nézve, hogy a *felsőbb leányiskolában mely vallástani tankönyveket tart leghasználhatóbbaknak*; Dobby László írásban terjesztette be a jelenleg használt vallástani tankönyvek címeit és ezzel összefüggésben a következő fontos megjegyzéseket fűzi a felsőbb leányiskola vallástani társi kérdéséhez:

„Visszásnak tartom, hogy a felsőbb leányiskoláknak megfelelő vallástani tanterve nincs, hanem egyszerűen átveszik a gymnasium 6 alsó osztályának tanítási anyagát. Hogy ez nincs semmi kapcsolatban a felsőbb leányiskolai tantervvel, különösen a történelem tananyagával s hogy befejezett egészet nem is ad; azzal, úgy látszik, egyáltalán nem törődtek.“ — Éppen ezért szükségesnek tartja, hogy mielőbb megállapíttassék a felsőbb leányiskolák számára a megfelelő vallástani tanterv. De szükségesnek tartja azt is, hogy a felsőbb leányiskolai vallástánitáshoz „különös gondot kell fordítani a vallásos tárgy és erkölcsi irányu olvasmányokra, lehetőleg összegyűjteni a vallásos érzelmek ápolására és elmélyítésére legalkalmasabb bibliai, történelmi, erkölcsi és költői olvasmányokat, még pedig különös tekintettel a női lélekre.“

A bizottság javasolja, hogy a felsőbb leányiskola vallástánitása az 1912/13-ik iskolai évben maradjon minden tekintetben a jelenlegi állapotban, — e jelzett iskolai év folyamán pedig, a Dobby László igazgató elvi megjegyzéseinek figyelembevételével, készíttessék a felsőbb leányiskola számára megfelelő vallástani tanterv és jelöltessenek ki annak megfelelő tan-

könyvek, — e tanterv-javaslat megkészítésére és a megfelelő tankönyvek kijelölésére bizottság küldessék ki, melynek tagja legyen Dombó László felsőbb leányiskolai igazgató is.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Czinke István
elnök.

Réz László
jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bizottság munkáját tudomásul veszi s javaslatait a következő módosítással fogadja el:

a) a gymnasium osztályaiban a sárospataki Irodalmi Kör kiadványai használandók kizárólag; így:

I—II. osztályokban: Kovácsy Sándor: Bibliai vallástan c. könyve; III—IV. osztályokban: Kovácsy Sándor: Keresztyén Vallástan I. és II. része; V—VI. osztályokban: Kovácsy Sándor: Keresztyén egyháztörténet I. és II. része.

VII. osztályban: dr. Jármay József: Magyar prot. egyháztörténet c. könyve.

VIII. osztályban: dr. Tüdös István — szeptemberre megjelenendő —: Ker. hit- és erkölcsstan c. könyve.

b) A tanító és tanítónő-képző intézetekben a bizottság által javasolt tankönyvek használandók — azzal a módosítással, hogy a II. osztályban szintén a dr. Tüdös István hit- és erkölcsstani kézikönyve használandó.

Közgyűlésünk az egyházkerületi felsőbb leányiskola vallástanítási tantervének megkészítésére és a használandó tankönyvek kiválasztására kiküldendő bizottságot Czinke István elnöklete alatt Komjáthy Gábor, Csik Dániel, Réz László, Harsányi István és Dombó László tagokból alakítja meg, jelentésüket a jövő évi tavaszi közgyűlésre bevárja.

Végül kimondja közgyűlésünk határozatilag, hogy az ekként ujonnan megállapított tankönyvek használata 1913. szept. 1-től kötelező.

33. Geduly Henrik, a Tiszamelléki ág. h. ev. egyházkerület püspöke, 1911. évi október hó 25-én 5341. számú átiratában arról értesíti Püspök urat, hogy felhívta a szepesi és sárosi főespereseket, hogy utasítsák az egyházmegyéjükbeli lelkészeket, hogy a református híveknél végzett s végzendő szolgálataikról az anyakönyvi adatokat küldjék be mindenkor a református missiói lelkészi hivatalhoz Eperjesre.

Tudomásul szolgál.

34. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 88. sz. határozattal, — azon indokból, hogy a bacskai missiói körzetben oly népes szórványok vannak, mint Bély, ahol a ref. hívek száma 238, az iskolaköteleseké 23 s Battyán 165 lélekszámmal, 12 tankötelezettel, — felhívta a bacskai lelkészt és az alsózempléni egyházmegye missiói bizottságát, hogy tegyék tanulmánytárgyává, nem lehetne-e a jelzett helyeken, — fiók-, vagy leányegyházakká tévén azokat, — iskolát, vagy templomot felállítani?

Az alsózempléni egyházmegye jelenti, hogy Battyán és Bély helytelenül vannak szórványoknak nevezve, amennyiben 1782. óta társegyházai a bacskai anyaegháznak s a lelkész és tanító fizetéséhez évi 250 koronával járulnak; ezenkívül egynegyedrésszel az anyaegház építési költségeihez; ezért ez idő szerint szó sem lehet arról, hogy a bacskai egyházat részben fentartó emez egyházak még a magok részére is iskolát és templomot építsenek, mert felerészben folyton változó s egyházi adómentes cselédekből állanak s semmi ingó és ingatlan vagyonuk nincs.

Egyházkerületünk a jelentést tudomásul veszi s felette, az előterjesztésben felsorolt indokok figyelembevételével napirendre tér.

35. A gömöri egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből 44. sz. alatt pártolólág terjeszti fel Réz László rozsnyói misz-

sziói lelkésznek javaslatát a *rozsnyói organista hitoktató-állás* szervezése tárgyában. A munkálat meggyőzőleg mutatja ki, hogy a tervezett állás betöltőjére hasznos és széleskörű munka vár; a rozsnyói egyházközség a maga erejéből ezt felállítani nem képes s végül, hogy ennek létesítése inkább az egyetemes egyház feladata. Teendőinek körülírása után a javadalmat tanítói fizetésben állapítja meg. Az állás betöltője az orsz. lelkészi nyugdíjintézetnek volna a tagja; javadalmazásához a rozsnyói egyház évi 200 kor.-val járulna hozzá, a többi pedig az országos közalapból volna fedezendő.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről is meg van győződve arról, hogy különösen a dobsinai hitoktatói állás ellátása okából a rozsnyói lelkész mellé segéderő beállítása sürgős szükségletet alkot, közgyűlésünk felír az egyetemes konventhez, hogy a rozsnyó—dobsinai organista hitoktató-tanítói állás létesítéséhez a missiói alapból hozzájárulni méltóztassék.

36. Az alsóborsodi egyházmegye tavaszi közgyűléséből 71. sz. a. jelenti, hogy missiói bizottságát hat évre, azaz 1917-ig tartó megbizással megalakította.

Tudomásul szolgál. Mivel azonban még Felsőborsod, Alsózemplén, Abauj-Torna és Gömör missiói bizottságuk megalakításáról jelentést nem tettek, felhivatnak arra, hogy azt őszi közgyűlésünkre nyújtsák be.

37. Az 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 99. sz. jegyzőkönyvi határozatának megfelelőleg, az anyakönyvi kiadványok jövedelmének átlagát az 1885—1894-ig terjedő tíz évről mind a nyolc kebelbeli egyházmegye esperese összeíratta az egyházlátogatókkal s e munkálatokat az esperesek a püspöki hivatalhoz a kitűzött határidőre betérjesztették. Ezek szerint az egyházkerületünk kebelébe tartozó lelkészi állások anyakönyvi-kiadványok jövedelmeinek — a fentebb jelzett 10 évről kiszámított — évi átlaga, egyházankint feltüntetve, a következő:

I. Az abauji egyházmegyében.

1. Abaujkér	---	---	32.—	K
2. Abaujnádasd	---	---	15.—	"
3. Abaujszántó	---	---	100.—	"
4. Abaujszina	---	---	40.—	"
5. Abaujvár	---	---	110.—	"
6. Alsóvadász	---	---	156.—	"
7. Aszaló	---	---	99.—	"
8. Bakta	---	---	57.—	"
9. Bárcza	---	---	15.—	"
10. Beret	---	---	24.—	"
11. Beszter	---	---	29.—	"
12. Csenyéte	---	---	25.—	"
13. Csécs	---	---	22.—	"
14. Csobád	---	---	11.—	"
15. Eperjes	---	---	128.—	"
16. Eszkáros	---	---	10.—	"
17. Felsőczécze	---	---	23.—	"
18. Felsődobsza	---	---	61.—	"
19. Felsőfűgöd	---	---	27.—	"
20. Felsőlác	---	---	53.—	"
21. Felsőnovaj	---	---	49.—	"
22. Felsőméra	---	---	48.—	"
23. Felsőregmec	---	---	22.—	"
24. Fony	---	---	27.—	"
25. Fulókércs	---	---	25.—	"
26. Füzérkajata	---	---	43.—	"
27. Füzérradvány	---	---	45.—	"
28. Gagybátor	---	---	46.—	"
29. Garbócbogdány	---	---	50.—	"
30. Gönc	---	---	140.—	"
31. Göncruszka	---	---	35.—	"
32. Györke	---	---	60.—	"
33. Hejce	---	---	18.—	"
34. Hernádbüd	---	---	40.—	"
35. Hernádcsány	---	---	45.—	"
36. Hernádszentandrás	---	---	38.—	"
37. Hernádszurdok	---	---	35.—	"
38. Hernádradvány	---	---	20.—	"

39. Kassa	---	---	---	309.—	K
40. Kázmárk	---	---	---	33.—	„
41. Kiskinizs	---	---	---	33.—	„
42. Korlát	---	---	---	34.—	„
43. Kovácsvágás	---	---	---	69.—	„
44. Kupa	---	---	---	19.—	„
45. Magyarböd	---	---	---	60.—	„
46. Nagybózsva	---	---	---	16.—	„
47. Nagyida	---	---	---	40.—	„
48. Nagykinizs	---	---	---	24.—	„
49. Nagyszalánc	---	---	---	65.—	„
50. Nyiri	---	---	---	45.—	„
51. Onga	---	---	---	86.—	„
52. Pamlény	---	---	---	15.—	„
53. Petőszinye	---	---	---	23.—	„
54. Péder	---	---	---	18.—	„
55. Pusztafalu	---	---	---	54.—	„
56. Rásony	---	---	---	34.—	„
57. Selyeb	---	---	---	34.—	„
58. Szala-Szend	---	---	---	55.—	„
59. Szászfa	---	---	---	42.—	„
60. Szemere	---	---	---	41.—	„
61. Szentistvánbakta	---	---	---	40.—	„
62. Szepsi	---	---	---	55.—	„
63. Szeszta	---	---	---	53.—	„
64. Szikszó	---	---	---	200.—	„
65. Tarcavajkóc	---	---	---	60.—	„
66. Telkibánya	---	---	---	126.—	„
67. Tomor	---	---	---	21.—	„
68. Tornyosnémeti	---	---	---	47.—	„
69. Vilmány	---	---	---	30.—	„
70. Vily	---	---	---	33.—	„
71. Vizsoly	---	---	---	22.—	„
72. Zsujta	---	---	---	20.—	„
Összesen	---	---	---	3679.—	K

II. Az alsóborsodi egyházmegyében:

1. Alsózsolca	---	---	---	96.—	K
2. Ároktő	---	---	---	121.—	„

3. Átány	---	---	---	211·30	K
4. Borsodgeszt	---	---	---	89·90	"
5. Borsodharsány	---	---	---	55·70	"
6. Böcs	---	---	---	177·30	"
7. Bükkaranyos	---	---	---	60·---	"
8. Bükkzsérc	---	---	---	100·80	"
9. Cserépfalu	---	---	---	244·—	"
10. Diósgyőr	---	---	---	357·60	"
11. Eger	---	---	---	92·30	"
12. Egerlövő	---	---	---	101·10	"
13. Emőd	---	---	---	92·30	"
14. Felsőábrány	---	---	---	48·—	"
15. Gelej	---	---	---	121·70	"
16. Hejőbába	---	---	---	31·40	"
17. Hejőcsaba	---	---	---	71·50	"
18. Hejőpapi	---	---	---	73·50	"
19. Hejőszalonta	---	---	---	21·70	"
20. Heves	---	---	---	35·—	"
21. Igrici	---	---	---	95·20	"
22. Kisgyőr	---	---	---	121·—	"
23. Kistokaj	---	---	---	41·—	"
24. Ládháza—Mályi—Nyék	---	---	---	85·90	"
25. Maklár—Andornok	---	---	---	43·70	"
26. Mezőcsát	---	---	---	375·80	"
27. Mezőkeresztes	---	---	---	372·—	"
28. Mezőnagymihály	---	---	---	93·10	"
29. Miskolc	---	---	---	1217·30	"
30. Nemesbikk	---	---	---	61·—	"
31. Noszvaj	---	---	---	125·50	"
32. Ónod	---	---	---	83·50	"
33. Poroszló	---	---	---	321·70	"
34. Sajókeresztur	---	---	---	56·10	"
35. Sály-Tibolddaróc	---	---	---	110·—	"
36. Szirma	---	---	---	76·—	"
37. Tiszadorogma	---	---	---	110·—	"
38. Tiszakeszi	---	---	---	179·—	"
39. Tizsanána	---	---	---	190·—	"
40. Tiszaoszlár	---	---	---	35·—	"
41. Tiszapalkonya	---	---	---	71·—	"
42. Tiszaszederkény	---	---	---	120·—	"

43. Tiszatarján	---	---	119 90	K
44. Tiszavalk	---	---	51 40	"
45. Ujlőrincfalva	---	---	12	"
46. Vatta	---	---	41	"
Összesen	---	---	6410 20	K

III. Az alsózempléni egyházmegyében :

1. Alsóbereczki	---	---	58	K
2. Alsódobsza	---	---	54	"
3. Bacska	---	---	78	"
4. Báj	---	---	56	"
5. Berzék	---	---	18	"
6. Bodroghalász	---	---	56	"
7. Bodrogkeresztúr	---	---	66	"
8. Bodrogolaszi	---	---	46	"
9. Bodrogszentes	---	---	134	"
10. Cigánd	---	---	300	"
11. Csobaj	---	---	72	"
12. Erdőbénye	---	---	126	"
13. Erdőhorváti	---	---	56	"
14. Gesztely	---	---	82	"
15. Golop	---	---	26	"
16. Hernádkak	---	---	36	"
17. Hernádnémeti	---	---	96	"
18. Karcsa	---	---	86	"
19. Kenézlő	---	---	40	"
20. Sajókesznyéte	---	---	118	"
21. Királyhelme	---	---	132	"
22. Kisgéres	---	---	118	"
23. Kiskövesd	---	---	64	"
24. Kistárkány	---	---	72	"
25. Laca	---	---	84	"
26. Legyesbénye	---	---	88	"
27. Luka—Káros	---	---	92	"
28. Makkoshotyka	---	---	30	"
29. Mád	---	---	82	"
30. Megyaszó	---	---	218	"
31. Mezőzombor	---	---	32	"
32. Monok	---	---	22	"

33. Nagygéres	—	—	58.—	K
34. Nagykövesd	—	—	48.—	„
35. Nagyrozvágy	—	--	100.—	„
36. Olaszliszka	—	—	80.—	„
37. Ond	—	—	32.—	„
38. Örös	—	—	50.—	„
39. Pácin	—	—	110.—	„
40. Perbenyik	—	—	30.—	„
41. Prügy	—	—	80.—	„
42. Ricse	—	--	166.—	„
43. Sajóhidvég	—	—	70.—	„
44. Sárospatak	—	—	274.—	„
45. Semjén	—	—	66.—	„
46. Szerencs	—	—	84.—	„
47. Szomotor—Vécs	—	—	46.—	„
48. Taktaharkány	—	—	80.—	„
49. Taktakenéz	—	—	46.—	„
50. Taktaszada	—	—	84.—	„
51. Tarcal	—	—	166.—	„
52. Tizsakarád	—	—	178.—	„
53. Tizsaladány	—	—	100.—	„
54. Tizsalúc	—	—	170.—	„
55. Tizsátokaj	—	—	118.—	„
56. Tolcsva	—	—	48.—	„
57. Ujcsanáros	—	—	92.—	„
58. Vajdácska	—	—	82.—	„
59. Vámosujfalu	—	—	47.—	„
60. Tállya	—	—	44.—	„
61. Viss	—	--	38.—	„
62. Zemplénagárd	—	—	136.—	„

Összesen : 5361.— K

IV. A felsőborsodi egyházmegyében:

1. Alacska	—	—	62·30	K
2. Balajt	—	—	42.—	„
3. Bánfalva	—	—	64·40	„
4. Bánhorvát	—	—	56·20	„
5. Barcika	—	—	33·40	„
6. Berente	—	--	19·20	„

7. Boldva	— — —	85.—	K
8. Borsod	— — —	37·20	”
9. Damak	— — —	37·20	”
10. Dédes-Bántapolcsány		93·60	”
11. Disznóshorvát-Szuha- kálló-Mucsony	—	92·10	”
12. Edelény—Finke	—	58·80	”
13. Felsőkelecsény	— — —	30·20	”
14. Felsőnyárad Jákfalva Dövény-Kurittyán	—	68·60	”
15. Hangács	— — —	78·30	”
16. Hegymeg	— — —	25·10	”
17. Kondó	— — —	42·70	”
18. Lak	— — —	59·40	”
19. Ládnessenyő	— — —	19 30	”
20. Mályinka	— — —	63.—	”
21. Martonyi	— — —	33·60	”
22. Meszes-Abód	— — —	27·80	”
23. Nagybarcza	— — —	56·10	”
24. Nagyvisnyó	— — —	103·20	”
25. Nekézsén	— — —	64·10	”
26. Ózd	— — —	67·60	”
27. Parasznya	— — —	64·50	”
28. Radostyán	— — —	54·30	”
29. Rakacaszend — Szent- jakab—Debréte	—	26·50	”
30. Rudabánya - Szuhogy- Alsó- és Felsőtelekes		103·90	”
31. Sajóbábony	— — —	59.—	”
32. Sajóecseg	— — —	59·10	”
33. Sajóivánka	— — —	24·20	”
34. Sajókaza — Sajóalgóc		86·10	”
35. Sajókazinc	— — —	99·60	”
36. Sajókápolna	— — —	46.—	”
37. Sajólászlófalva	— — —	35·80	”
38. Sajószentpéter	— — —	193·40	”
39. Sajóvámos	— — —	83·70	”
40. Sajóvelezd	— — —	65·20	”
41. Szakácsi	— — —	13·60	”
42. Szalonna	— — —	44·80	”
43. Szendrő	— — —	54·10	”

44. Szendrölád	---	---	28·80	K
45. Szilvásvárad	---	---	90·—	”
46. Tardona	---	---	71·50	”
47. Vadna	---	---	40·50	”
48. Varbó	---	---	76·80	”
49. Ziliz	---	---	43·—	”
Összesen	---	---	2885·20	K

V. A felsőzemléni egyházmegyében :

1. Abara	---	---	78 60	K
2. Alsómihályi	---	---	17·—	”
3. Bánóc (leány-, társ-, fiók- és szórványok együtt)	---	---	137·70	”
4. Bodzásujlak és Garany	---	---	63·—	”
5. Csarnahó	---	---	43·—	”
6. Deregyő és Szalók	---	---	71·90	”
7. Gálszécs (fiók és szórv).	---	---	25·—	”
8. Gercsely és Kiszte	---	---	16·10	”
9. Hardicsa és fiókegyh.	---	---	69·80	”
10. Homonna	---	---	54 60	”
11. Kazso	---	---	5·—	”
12. K. és N. Azar	---	---	14·—	”
13. K. és Nagybári	---	---	45·80	”
14. Kistráska és Hegyi	---	---	35·—	”
15. Kolbása (fiók és szórv.)	---	---	17·60	”
16. Ladmóc	---	---	41·50	”
17. Lasztómer (leány, fiók és szórványok	---	---	99·40	”
18. Lasztóc és Nagykázmér	---	---	13 10	”
19. Legenye (fiók egyh.)	---	---	15 —	”
20. Magyarizsép, Cselej stb.	---	---	27·—	”
21. Magyarsas, Imreg — Szürnyeg	---	---	78 80	”
22. Málca (társ- és fiók- egyh.)	---	---	33·—	”
23. Migléc és Vécse	---	---	18·50	”
24. Nagyráska	---	---	25·—	”
25. Nagy és Kistoronya	---	---	52·50	”

	Sátoraljaujhely s fiók- egyh. --- --- ---	250.— K
26.	Szöllöske, leány s fiók- egyh. --- --- ---	47.— „
28.	Tusa (leány, fiók e. és szórv) --- --- ---	68.80 „
29	Zemplén és fiókegyh.	47.— „
	Összesen ---	<u>1510.70 K</u>

VI. A gömöri egyházmegyében :

1.	Beretke --- --- ---	47.80 K
2.	Pelsőc --- --- ---	128 — „
3.	Szalóc --- --- ---	58.40 „
4.	Rozsnyó --- --- ---	60.— „
5.	Berzéte --- --- ---	90.60 „
6.	Páskaháza --- --- ---	34.90 „
7.	Özörény --- --- ---	52.20 „
8.	Gice --- --- ---	56.70 „
9.	Szkáros --- --- ---	97.60 „
10.	Beje --- --- ---	84.40 „
11.	Vály --- --- ---	72.40 „
12.	Kálosa --- --- ---	35.— „
13.	Szutor—Bellény ---	45.— „
14.	Zeherje—Pokorágy ---	80.— „
15.	Balog --- --- ---	129.90 „
16	Uzapanyit --- --- ---	100.— „
17.	Jánosi—Rimapálfala -	100 — „
18.	Rimaszombat—Mező- telkes --- --- ---	192.— „
19.	Serke --- --- ---	70.— „
20.	Gortvakisfalud—Feled	100.— „
21.	Simonyi --- --- ---	94.— „
22.	Harmac --- --- ---	43.60 „
23.	Nemesmartonfala ---	50.— „
24.	Putnok—Dubicsány ---	300.— „
25.	Hét --- --- ---	50.— „
26.	Kelemér-Gömörszöllős	100.— „
27.	Szubafő --- --- ---	50.— „
28.	Zádorfala --- --- ---	60.— „
29.	Ragály—Trizs --- ---	60.— „

30. Aggtelek	---	---	50.—	K
31. Imola	---	---	40.—	„
32. Zubogy	---	---	62.—	„
33. Alsószuha	---	---	60.—	„
34. Kövecses	---	---	66.—	„
35. Naprágy	---	---	80.—	„
36. Sajókeszi — Sajólenke			10.—	„
37. Hubó	---	---	60.—	„
38. Balogiványi	---	---	60.—	„
39. Nemesradnót			80.—	„
40. Zsip—Ujfalu	---	---	40.—	„
41. Bátka—Rakottyás	---		70.—	„
42. Tornalja	---	---	80.—	„
43. Runya	---	---	50.—	„
44. Hanva és l.egyházai			180.—	„
45. Rimaszécs	---	---	100.—	„
Összesen	---		3528	50 K

VII. A tornai egyházmegyében :

1. Szilice — Szádvárborsa			144.30	K
2. Jósvafő	---	---	47.50	„
3. Szipettri	---	---	35.10	„
4. Szin — Szögliget	---		73.80	„
5. Perkupa	---	---	68.80	„
6. Égerszög	---	---	65.90	„
7. Szőlősárdó — Teresz- tene — Kápolna	---		69.30	„
8. Barka — Lucska	---		43.—	„
9. Szádellő — Áj	---		44.30	„
10. Vendégi — Hidvégárdó			42.50	„
11. Zsarnó, Ujfalu-Torna			40.—	„
12. Komjáti — Szilas	---		54.90	„
13. Görgő — Méhész	---		70.60	„
14. Jablonca	---	---	45.30	„
15. Körtvélyes — Almás	---		86.60	„
16. Bódvalenke — Páskaháza			40.40	„
Összesen	---		972.30	K

VIII. Az ungi egyházmegyében :

1. Bajánháza	---	---	40.—	K
2. Bátfa — Palló	---	---	38.60	„

3. Bező	---	---	---	151:20	K
4. Bés	---	---	---	65:70	"
5. Csap	---	---	---	85:60	"
6. Csicsér	---	---	---	49:30	"
7. Csongor	---	---	---	122:90	"
8. Eszeny	---	---	---	158:20	"
9. Felsőröcse	---	---	---	95:—	"
10. Gálocs	---	---	---	23:10	"
11. Iske	---	---	---	31:—	"
12. Jenke	---	---	---	130:50	"
13. Kisdobrony	---	---	---	102:—	"
14. Kisgejőc	---	---	---	45:30	"
15. Kistrát	---	---	---	46:—	"
16. Korláthelmec	---	---	---	27:10	"
17. Minaj	---	---	---	30:90	"
18. Mokcsakerész	---	---	---	42:80	"
19. Nagydobrony	---	---	---	264:10	"
20. Nagygejőc	---	---	---	69:40	"
21. Nagykapos	---	---	---	55:70	"
22. Nagyszelmenc	---	---	---	57:70	"
23. Nagyszeretva	---	---	---	28:—	"
24. Palágy	---	---	---	49:50	"
25. Pályin	---	---	---	60:—	"
26. Szalóka	---	---	---	79:30	"
27. Szürte	---	---	---	49:80	"
28. Tiszaágtelek	---	---	---	63:20	"
29. Tiszaásvány	---	---	---	48:80	"
30. Tiszasalamon	---	---	---	69:50	"
31. Ungcsepel	---	---	---	43:20	"
32. Ungnyarád	---	---	---	52:80	"
33. Ungpinkóc	---	---	---	25:20	"
34. Ungtarnóc	---	---	---	41:80	"
35. Ungvár	---	---	---	173:40	"
36. Vaján	---	---	---	45:70	"
37. Vajkócmátyóc	---	---	---	11:—	"
38. Vámoslucska	---	---	---	106:30	"
39. Záhony	---	---	---	75:—	"
Összesen	---	---	---	<u>2754:60</u>	K
Végösszeg	---	---	---	<u>27101:50</u>	K

Egyházkerületi közgyűlésünk a beterjesztett munkálatokat tudomásul veszi, jegyzőkönyvébe iktatja s felterjeszti az Egyetemes Konventre.

38. A tárgysorozat 20, ^{88-4.} pontjára jelenti az érdekelt bizottság elnöke, hogy a homonnai, bodrogszentesi, bacsikai, minaji, jenkei és vámoslucskai egyházközségek lelkészeinek fizetésrendezése ügyében — az adatok nem állván rendelkezésre — vizsgálatot nem tarthatott. Kéri ez ügynek az őszi gyűlésre való halasztását.

Egyh.-ker. közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a halasztást elhatározza.

39. 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 146. sz. jkőnyvi határozatával, az *abaujszinai* egyházközség az iránti kérvényét, hogy a Szükösi pénztárba időközi fél lelkészi jövedelem címén általa befizetendő 391 kor. 40 fill. összeg az egyházközség építkezési céljaira engedtessek át, javaslattétel céljából áttette az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz. A választmány a kérés teljesítését nem javasolja, mivel a Szükösi tár jövedelmei az Országos lelkészi nyudijintézeti belépési járulékok 73 %-ának befizetéseivel annyira igénybe vannak véve, hogy a ház semminemű bevételét nem nélkülözheti.

Egyházkerületi közgyűlésünk — a pénzügyi választmány javaslata alapján — az abaujszinai egyházközség kérelmét nem teljesíti; ennél fogva utasítja a nevezett egyházközséget, hogy a Szükösi pénztárt illető 391 kor. 40 fill. összeget, e határozat kézhezvételétől számított 30 nap alatt az egyházkerület pénztárába fizesse be.

40. A *berzéki* egyház nevében és megbízásából a lelkész-tanító és a gondnok — az 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 154. számú jegyzőkönyvi határozatára hivatkozással — újólág kérelmezik, hogy a kántortanító javadalmához tartozott 6 magyar hold földet eredeti rendeltetése szerint kántori javadalomnak minősítve, mindenkor a kántori teendőket végző egyházi hivatalnok javadalmazására fordíthassa az egyház;

az egyház pénztárának ez átadásból származó évi 194 kor. 80 fill. veszteségét az adócsökkentési államsegély ugyanilyen összegű felemelésének kieszközlésével kívánják pótolni.

Csatolják kérvényükhöz, a fentebb jelzet egyházkerületi határozatnak megfelelőleg, a berzéki egyház 1911. évi január hó 29-én tartott presbiteri gyűlésének — és ugyancsak 1911. évi február hó 12-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonatait, melyekben az egyházközség a szóban levő 6 hold földet kántori alapnak nyilvánítja és az 1912-ik évtől kezdve a kántori s ének és vallástanítói teendőket végző egyházi alkalmazottnak visszaadja, illetve haszonélvezetébe bocsátja — azzal a záradékkal, hogy addig, „amíg az adócsökkentési segély felemelve lenne, a mostani haszonbérnek az egyház pénztárába leendő befizetését jelenben a kántori teendőket is végző lelkész magára vállalja.“ Az egyházközségnek e határozat-hozatalra jogalapot a becsatolt eredeti tanítói díjlevél is ad, mely szerint a berzéki egyház tanítójának „15 köblös és 1 vékás szántóföldje van,“ holott jelenleg az illetékes haszonélvező lelkész — ki kántor-tanítói teendőket is végez — csak a szóban levő 7 holdon felüli mennyiséget használja, mit a becsatolt presbiteriumi bizonyítvány és a kataszteri birtokív is bizonyít.

Az alsózempléni egyházmegye, 1911. évi tavaszi közgyűlésének 35. számú jegyzőkönyvi határozatával, a berzéki egyház kérelmét jogosnak tartja s teljesítendőnek javasolja.

Egyházkerületi közgyűlésünk, miután a becsatolt eredeti tanítói díjlevél, a kataszteri birtokív s a presbiteriumi bizonyítvány igazolják, hogy a kántortanítót az a 6 magyar hold szántóföld is jogosan illeti, melyet az egyház a lelkészi és tanítói hivatalok egyesítésekor a saját szükségei fedezésére foglalt le és miután az egyházközség presbiteriuma s közgyűlése is elismeri ezt s kifejezetten a kántori s ének- és vallástanítói teendőket végző egyházi hivatalnoknak bocsátja „vissza“ haszonélvezetébe: a berzéki egyház kérelmét teljesíti, illetve megengedi, hogy 1912. évi január hó 1-től kezdve, az itt szóban levő 6 magyar hold földet min-

denkor a kántori s ének és vallástanítói teendőket végző egyházi alkalmazott, jelenleg az e teendőket végző lelkész-tanító haszonélvezze;

ezzel egyidejűleg pedig az egyházközség előljáróságát utasítja, hogy az adócsökkentési államsegély felemelését, e határozat alapján, az Egyetemes Konvent által szabályozott módon, külön kérelmezze;

s végül utasítja a lelkész-tanítót, hogy — míg a felemelt adócsökkentési államsegély megállapítva s kiutalva nem lesz — a 6 hold szántóföld jelenlegi haszonbérét, 194 kor. 80 fillért, fizesse be az egyház pénztárába, miként arra a becsatolt presbiteri jegyzőkönyvi kivonat bizonyosága szerint maga vállalkozott, hogy az egyházközség anyagi helyzete meg ne zavarassék.

41. Őszi egyházkerületi közgyűlésünk 158. sz. határozatából a püspök úr felvilágosítást kért a tiszamelléki ág. ev. egyházkerület püspökétől az új tátrafüredi fürdőigazgatóság amaz értesítése tárgyában, amely szerint jövőben minden évben csak a nagyszalóki ev. lelkész ellátásáról van módja gondoskodni. Erre Geduly Henrik püspök úr következő levéllel válaszolt:

Méltóságos és Főtiszteletű Püspök Úr!

Folyó hó 18-án érkezett 543. számú nagybecsű megkeresésére egy heti hivatalos távollét után csak ma van módomban válaszolni.

A tátrai fürdőtelepek lelki ellátása tekintetében mult évi egyházkerületi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 76. szám alatt ezt olvasom:

„Ujtátrafüreden a folyó (1911.) év nyári idényében ref. istentisztelet tartatott.“

„Tátralomnicon 6 izben tartott ág. hitv. ev. istentisztelet Kárpáti János esperességi segédlelkész.“

Ezen idézet alapján érthetetlen előttem az ujtátrafüredi fürdőigazgatóságnak Méltóságodhoz intézett levele, mert hiszen ezen hivatalosan megállapított ténykörülmeny-

ből is látszik, hogy a régi gyakorlat, amely szerint évenként felváltva ág. hitv. ev. és ref. lelkészek végzik a szolgálatot a fent megnevezett fürdőtelepeken, fennállott a múlt évben is, — úgy, hogy ennek kifolyásaként a folyó évben Tátrafüredet ág. hitv. ev., — Tátralomnicot ref. lelkész lesz jogosítva ellátni s a nevezett lelkészeket a fürdőtelep igazgatósága az évtizedes gyakorlat és az azt megelőzőtt megállapodás alapján a szokásos kedvezményekben kétségkívül részesíteni köteles.

A nevezett fürdőigazgatóság előterjesztésével közvetlen Méltóságodhoz menvén, természetyszerűleg nem érezhetem magam jogosítottnak és indítatva arra, hogy soraimmal hozzá forduljak. De amennyiben Méltóságod kívánatosnak tartja, ám méltóztassék soraimat lemásoltatva, azokkal bármely irányban rendelkezni. Én mindenesetre — hü testvériességgel — azon leszek, hogy a reciprocitás lelkiismeretesen betartassék és kivételes intézkedések ne tessenek.

Ezt tartom irányelvül Merényre, illetve Feketehegyre nézve is, hol az istentiszteletek szervezése a folyamatban levő építkezések következtében az 1913-ik évben válik szükségessé — szintén a tiszta és teljes reciprocitás alapján.

Szives kartársi üdvözlettel és szeretettel vagyok,

Méltóságos és Főtiszteletű Püspök Urnak

Nyíregyháza, 1912. április 29.

Az Urban szolgatársa:

Geduly Henrik

püspök.

Egyházkerületi közgyűlésünk felkéri püspök urat, hogy az ág. hitv. ev. püspök ur levelét felhasználva, tisztázza a kérdést a fürdőigazgatósággal.

42. A tiszamelléki ev. egyházkerület püspöke f. év febr. 10-én 671. sz. átiratával arról értesíti püspök urat, hogy a *feketehegyi fürdőtelepen építendő templom* számára Bolla Mihály min. tanácsos úr tervet készítettett; Merény község a szükséges faanyagot, a Gleringer cég pedig a deszkát aján-

lotta fel kellő mennyiségben. Ezért az építetű bizottság elrendelte az építkezést. S így az imaház 1913-ban felszentelhető lesz.

Öröndetes tudomásul szolgál. E mellett egyházkerületünk kedves kötelességének tartja, hogy köszönetét nyilvánítsa mindazokkal szemben, akiknek az imaház emelésében részük volt. Így elsősorban is mindenek felett az építetű bizottságnak és Bolla Mihály min. tanácsos urnak, valamint áldozatkészségükért Merény községnek és a Gleringer cégnek. Az építési költségeknek az építetű alapból való utalványozásához közgyűlésünk hozzájárul.

43. A feketenegyi imaház elkészültével szükségessé válik ott az istentiszteletekről való gondoskodás. Amerényi ág. hitv. ev. lelkész ebben a tárgyban azt az ajánlatot tette az eperjes-sárosi ref. misszió lelkészének, hogy július utolsó vasárnapján szolgálni fog ő maga, az azt megelőző és követő egy-egy vasárnapon pedig az eperjes-sárosi ref. misszió lelkésze. Révész Kálmán, abauji esperes a merényi ág. hitv. ev. lelkész átíratát eperjesi lelkészünk kíséző levelével a püspöki hivatalhoz terjesztette fel. Püspök ur ezek alapján a merényi lelkészt arról a kívánságáról értesítette, hogy Feketehegyen részünkről három istentisztelet tartassék s ehhez képest a fürdőigazgatóságnál a beszolgáló lelkészek számára ellátás biztosittasék. Erre válaszolva a merényi lelkész kifejti, hogy a fürdő tulajdonost változtat s így jelenleg tárgyalni nincs kivel; ellenben a templomépítetű-bizottság júl. hó folyamán gyűlést tart, azért célszerű volna, ha először is ezen a gyűlésen tárgyalatnának meg a lehető intézkedések, más felől szükségesnek tartaná a buzgóság fokozására, ha már ez év folyamán is protestáns egyházaink részéről legalább két istentisztelet tartatnék.

Egyházkerületi közgyűlésünk megbízta Révész Kálmán esperest, hogy a templomépítetű bizottság júl. gyűlésén egyházkerületünk képviselőiben megjelenjen s az ág. hitv. ev. egyházzal, illetőleg annak képviselőjével, lehető egyetértésben a bizottság közreműködésével igyekezzék a fürdő-

tulajdonosnál lelkészeink számára ugyanazokat a kedvezményeket kieszközölni, amelyeket a tátrafüredi és lomnici tulajdonosok már megajánlottak. Az idei fürdőévadra vonatkozólag pedig felkéri kerületünk püspök urat, hogy júl. utolsó előtti és augusztus első vasárnapjára valakit rendeljen ki s utiköltségét és napidíját az egyházkerületi pénztár terhére utalványozza.

Végül egyházkerületi közgyűlésünk kedves kötelességének tartja, hogy a merényi ág. hitv. ev. lelkésznek ügybuzgóságáért és méltányos eljárásáért elismerését és köszönetét nyilvánítsa.

Intézkedésünkről a tiszai ág. hitv. ev. püspök úr értesítetik.

44. Mult évi őszi egyh.-ker. közgyűlésünk 162. sz. határozatával — a gömöri egyházmegye indítványa alapján — felkérte és megbizta Zsoldos Benő főiskolai és egyh. ker. levéltárnokot, hogy a parokhialis levéltárak egyöntetű és szakszerű rendezésére utmutatást dolgozzon ki; az egyházkerületi parokhialis könyvtár-bizottságot pedig arra hivta fel, hogy a beadandó munkálat alapján a kivitel módozataira nézve ez évi tavaszi közgyűlésünkre véleményes javaslatot adjon be.

Zsoldos Benő levéltárnok a megbizatásnak úgy vélt leghelyesebben megfelelni, hogy egy előterjesztésben sorolja fel a levéltár-rendezés módozatait s a rendezés körüli eljárást 3 db. melléklet, illetve minták beküldésével kívánja megvilágosítani (első minta az alapcím-tár egy lapja, 2-dik 11 db. betűsoros névszerinti mozgólappal, 3-dik 10 db. betűsoros tárgyszerinti mozgólappal).

A parokhialis könyvtár-bizottság a Zsoldos B. előterjesztését és mintáit átnézvén, azokat az egyházmegyei levéltárak rendezéséhez kielégítő utmutatónak itéli s javasolja, hogy az egyházkerületi gyűlés vegye fel a jkve függelékébe a levéltárnoki előterjesztés teljes szövegét s a mintákból annyit, amennyi a tisztánlátást elősegíti.

Egyh. ker. közgyűlés Zsoldos B. levéltárnok utmutatását — a parokh. bizottság javaslata értelmében — az egyházmegyei levéltárak

rendezéséhez kielégítő tájékoztatónak találván, azt köszönettel fogadja, a jkv függelékébe leendő kinyomatását elrendeli, azt — helyi viszonyaik szerinti felhasználás végett — az egyházmegyék és egyházközségek figyelmébe ajánlja.

45. Mult évi őszi e. k. közgyűlésünk 163. sz. jkv pontja alapján jelenti Radácsi György a főiskolai gazdasági választmány nevében, hogy a sárospataki Irodalmi kör elnökségétől nyert értesülés szerint a szükséges népiskolai könyvek a szeptemberi könyvpiacra a gömői földrajz kivételével — a melynek késését bizonyos hatósági új beosztások okozzák — készen vannak s a főiskolai főkönyvbizományos és ennek albizományosai útján megszerezhetők.

Örvendetes tudomásul szolgál.

46. Kiss Ferenc gortvakisfaludi lelkész azon kérelmét terjesztette az 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlés elé, hogy az országos ref. lelkészi nyugdíjintézeti belépési járulékok befizetése tekintetében a 73%-os segélyezés ő reá is kiterjesztessék s e kérelmét egyházkerületi közgyűlésünk 169. számú jegyzőkönyvi határozatával, véleményes jelentéssel végett az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tette át

Időközben Lenkey Lajos páskaházai lelkész hasonló kérelemmel járult Ft. Püspök urhoz, ki azt véleményezés végett szintén a pénzügyi választmányhoz tette át.

Végül Kövér Árpád sajókeszii lelkész hasontárgyu kérelmével egyenesen a pénzügyi választmányhoz, illetve dr. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnokhoz fordult s időnyerés céljából a pénzügyi választmány e kérelemmel is foglalkozott.

Az egyházkerületi pénzügyi választmány hivatkozással az 1909. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 11. számú jegyzőkönyvi határozatának 3-ik pontjára, amely aképen rendelkezik, hogy az országos lelkészi nyugdíjintézeti belépési járulékok 73%-a azon lelkészek helyett fizetessék be, akik 1909. évi június hó 8 ig alkalmaztattak — véleményezi, hogy:

az idézett 1909. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlési határozat Kiss Ferenc gortvakisfaludi lelkészre — ki rendes

szolgálatát 1909. évi ápril. hó 16-án kezdte meg, a kérvényhez csatolt „Tagsági iv“ bizonyága szerint — ugyszintén Lenkey Lajos páskaházai lelkészre — ki a tornai egyházmegye esperesének hivatalos bizonyítványa szerint még 1908. évi július hó 12-én foglalta el rendes lelkészi állását a jaboloncai egyházban — kétségtelenül vonatkozik, kérelmük tehát teljesítendő;

ellenben Kövér Árpád sajókeszii lelkészre — aki a gömöri egyházmegye esperesének bizonyítványa szerint 1909. évi június hó 6-án lett ugyan lelkésszé választva, de állását csak ez év július havának 2-ik napján foglalta el s így 1909. június hó 8 ig alkalmazásban nem volt — nem vonatkozik s így kérelme nem teljesítendő.

Egyházkerületi közgyűlésünk, az egyházkerületi pénzügyi választmány véleményezése alapján, Kiss Ferenc gortvakisfaludi és Lenkey Lajos páskaházai lelkészek kérelmét teljesíti s utasítja az egyházker. pénztári hivatalt, hogy e megnevezett lelkészek országos lelkészi nyugdíjintézeti belépési járulékaik 73⁰/₀-át a Szükösi—Hollandi tár terhére fizesse ki.

Kövér Árpád sajókeszii lelkész kérelmét pedig — mivel nem esik az 1909. évi tavaszi közgyűlés 11. számú jegyzőkönyvi határozatának 3-ik pontjában foglalt rendelkezése alá — nem teljesíti.

47. Egyházkerületi elnökség jelenti, hogy *Szalay László* megválasztott és felesküdtött világi tanácsbíró eddig viselt egyh. ker. világi főjegyzői állásáról való lemondását beadta s helyének betöltését kérte.

Egyházkerületi közgyűlés *Szalay László* világi főjegyző visszavonhatlannak jelzett lemondását elfogadja s neki éveken át nagy jogi tudásról és sok gyakorlottságról tanuskodó főjegyzői munkálkodásaért legteljesebb köszönetét nyilvánítja. Visszavonulásakor jól esik egyházkerületünknek az a tudat, hogy a lemondott

férfiú megtisztelőnek tartotta magára nézve, mint országgyűlési képviselő és abaujvármegyei főispán is, hogy egyházkerületünk főjegyzői címét s körülményeihez képest ennek terheit is viselhette s egyházkerületünk érdekeit lélek szerint szolgálhatta. Érdemeinek jkvbe igtatása mellett hálás elismeréssel jegyzi fel nevét egyházkerületünk világi főjegyzőinek diszes sorába s világi tanácsbírói állásában a legnagyobb bizalommal tekint jövőendőbeli munkálkodása elé.

48. A Szalay László világi főjegyző lemondásával ez az állás megüresedvén,

egyházker. közgyűlés kimondja, hogy annak betöltésére a törvényszerinti szavazást elrendeli s a szavazatok beadási határidejéül f. év. aug. hó 15-ikét tüzti ki, s a szavazatok hova küldetése és az esetleges újabb szavazás elrendelésére a már előbb hozott határozatot erre az esetre is kiterjeszti.

49. A sárospataki főiskola igazgatót-anácsa f. é. márc. ülésének 7 sz. jegyzőkönyvi pontjában megbizta a gazdasági választmányt, hogy a főiskola könyvbizományosi üzetére nézve a végleges szerződést Trócsányi Bertalannal kösse meg, amennyiben ő ápril. 30-ig a bizományi üzletről elszámol s a főiskolával szemben fennálló összes tartozását kifizeti. Ellenkező es tben a főiskola könyvbizományi üzetére hirdessen nyílt pályázatot. A gazdasági választmány jun. 3-án tartott üléséből jelenti, hogy miután Trócsányi Bertalan a kikötött feltételeket teljesítette, vele a szerződést megkötötte s azt jóváhagyás végett beterjeszti, azzal a kérelemmel, hogy a szerződés jóváhagyási záradékába bevenni méltóztassék azt, hogy a szerződést az igazgató tanács határozatából Trócsányi Bertalan nevével is aláíratta, a gazdasági választmány nevében pedig a szerződés bevezető soraiban megnevezett Kiss Elek helyett, miután ő a szerződés megkötésekor nem volt jelen, Elekes Imre h. gazdasági vál. elnök írta alá.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató tanács jelentését tudomásul veszi s a bemutatott szerződést a gazdasági választmány által kért záradékolással jóváhagyja.

50. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi üléséből 16. sz. jkvi határozatával a főisk. gazdasági választmány ajánlatára azt a javaslatot terjeszti elő, hogy tekintettel *Kollár István* főiskolai háznagy szolgálatának hűségére, buzgóságára és sikeres voltára, f. é. január 1-től eddigi 1400 kor. fizetése személyi pótlék címén 200 koronával feljebbemeltessék s egyúttal részére 400 kor. lakbér állapíttassék meg.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács javaslatát magáévá teszi s tekintettel *Kollár István* főiskolai háznagy kiváló szolgálataira és buzgóságára, eddigi 1400 kor. fizetését f. é. jan. 1-től személyi pótlék címen 200 koronával feljebb emeli s részére évi 400 kor. házbért állapít meg.

51. A főiskolai igazgatótanács jelenti, hogy az őszi egyh. ker. közgyűlés 96. sz. jkvi pontjában adott azon felhívásnak, hogy a közpénztári alapítványokról az Egyet. konvent részére kimutatást terjesszen fel, annyiban tett eleget, hogy a gazdasági választmányt felhívta a kimutatás elkészítésére s f. é. szeptemberi igazgató-tanácsi ülésre leendő betérjesztésére. A kívánt munkálat azért csak az őszi egyh.-ker. közgyűlésen lesz bemutatható.

Tudomásul vétetik.

52. Ugyanazon igazgató-tanács f. é. márciusi ülésének 19. sz. jkvi határozatával felterjeszti a theol. tanári kar jelentését és javaslatát a *theologiai akadémiák új tanulmányi és vizsgálati rendjének életbeléptetése* iránt. Az igazgató-tanács egészben véve magáévá teszi a theol. kar előterjesztését s elvileg osztozik a theol. kar ama véleményében is, hogy a konventi tanulmányi rend 12. e. pontja követelményeinek (Gyakorlatok a cura pctoralis és belmissio terén) megvalósítása a sáros-

pataki theologián több szempontból is keresztülvihetetlen, miért is annak életbeléptetését az igazgató-tanács sem ajánlja, a theol. kar felterjesztésének erre vonatkozó sok tekintetben túlzó és éles kritikájához azonban nem járulhat hozzá.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács előterjesztését tudomásul veszi s miután az igazgató-tanács maga sem járult hozzá a theol. kar előterjesztésének szövegéhez, az e tárgyban készitendő előterjesztés végleges szövegének megkésztésére az e. ker. elnökség elnöklete alatt, Novák Lajos, Radácsi György, Révész Kálmán, Dókus Gyula, Czinke István és Dr. Tüdös István tagokból álló bizottságot küld ki, jelentésüket f. é. őszi közgyűlésünkre bevárván.

53. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa a mult évi őszi egyh. ker. közgyűlés 40. sz. jkvi határozata értelmében beterjeszti javaslatát a konventi *Gimnáziumi Rendtartásnak* a meglevő tanári *Szolgálati Szabályzat* figyelembe vételével leendő életbeléptetésére vonatkozólag. Az igazgató-tanács a gimnáziumi szék véleménye alapján azt javasolja, hogy a sárospataki tanárok Szolgálati Szabályzatának érvénye a sárospataki főgimnázium tanáraitra továbbra is tartassék fenn és pedig úgy, hogy azokban az esetekben, amelyekre nézve a tanári Szolgálati Szabályzat a főgimnázium igazgatása és ügyvezetése kérdésében külön nem intézkedik, a konventi Rendtartás legyen irányadó; a Konventi Rendtartás II. és III. része pedig változatlanul alkalmaztassék a sárospataki főgimnáziumban is.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács javaslatát egész terjedelmében elfogadja s e határozatát — a sárospataki tanári szolgálati szabályzat mellékelésével — az Egyetemes konventre felterjeszti.

54. A sárospataki főiskola igazgató tanácsa f. é márciusi ülésének 22 sz. jkvi határozatával megerősítés és a nem ymélt. vallás- és közokt. Miniszteriumhoz tudomásulvétel céljából leendő felterjesztés végett bemutatja a sárospataki jo-

tanári kar által átdolgozott s az akadémiai szék útján benyújtott új *Tanúlmányi és vizsgálati Rendszabályokat*, amelyek a vallás- és közokt. Minisztérium 1911. évi 128000. sz. rendeletében foglalt részleges reformokat teljesen felölelik.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott jogakadémiai Tanúlmányi és vizsgálati Rendszabályokat megerősíti azzal a változtatással, hogy a Szabályzat 63. §-a következőleg szövegezendő: 63. §. A jog- és államtudományi kart mint a főiskola akadémiájának egyik szakát az egyházkerületi gyűléseken az egyházközségek által választott rendes jogtanár képviseli. Az igazgatótanácsban való képviseltetésre a kormányzati szabályok irányadók. Amennyiben ez utóbbiak szerint megjelölt akadémiai képviselők közül egyik sem lenne jogtanár, a jogakadémiát érdeklő ügyekben a kar magát saját kebeléből választott egyén által képviseltetheti az igazgató tanácsban.

A Tanúlmányi és vizsgálati Rendszabályok a nagymélt. vallás- és közokt. Miniszter úrhoz tudomásul vétel végett felterjesztnek.

55. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi ülésének 21. sz. jkvi. pontjában a legmelegebb pártolással terjeszti fel a jogakadémiai tanári karnak az akadémiai szék útján beadott *Előterjesztését a sárospataki jogakadémia versenyképességének biztosítása tárgyában*. Az igazgató-tanács a maga részéről is teljes mértékben osztja azokat az aggályokat, amelyek a jogtanári kart az országos tanügyi politika legújabb eseményei, így különösen a két új egyetem felállításáról szóló törvényjavaslat és a doktorátusi kényszer újabb kiterjesztése folytán eltöltötték. Az igazgató tanács azonban, tekintettel épen a tanári kar munkálatában részletesen kifejtett okokra, szilárdan ragaszkodik ama többször kifejezett és az egyházkerületi közgyűlés által is évtizedek óta helyeselt álláspontjához, hogy a ref. jogakadémiák fentartását a jogi képzettségű világi elem egyházas szellemű nevelésének nagy érdeke mellett, más fontos egyházi és ref. tanügyi tekintetektől

is egyházunk egyik elsőrendű feladatának és kötelességének tekinti. Közelebbről a sárospataki ref. jogakadémia fentartását pedig épen a jelenlegi válságos viszonyok közt, midőn a debreceni főiskolát és így annak jogakadémiáját is mint ref. tanintézetet örökre elveszítjük s midőn így a sárospataki jogakadémia fenmaradása és megerősítése a magyar ref. egyház egyetemes érdeke gyanánt tűnik fel, mindenesetre erkölcsi kötelességnek tekinti.

Az igazgató-tanács ez okból javasolja, hogy: *a)* az egyh. ker. közgyűlés, tekintettel a tanári kar által kifejezett aggodalmakra és a kétségtelenül nehéz helyzetre, foglaljon határozottan állást a sárospataki ref. jogakadémia fentartása mellett, *b)* intézzen ünnepélyes felhívást egyházkerületünk tanítottó közönségéhez és pedig ne csak általánosságban, hanem az illető egyházi és világi tagokhoz egyenként, hogy a jogi pályára készülő fiaikat a sárospataki jogakadémiára küldjék, amely felhívásban részletes tájékoztatás történjék a Sárospatakon taníttatás előnyeiről és módozatairól; *c)* járuljon hozzá a jogtanári kar a na javaslatához, hogy az óralátogatási kötelességnek általában s a kolloquálási kötelességnek a három alapvizsga tárgyaiból a jótéteményes joghallgatókra nézve fenntartása mellett, a nem jótéteményes joghallgatókra a kolloquium facultativvá tétessék. A jogtanári kar előterjesztésében foglalt többi javaslatokat, melyeknek teljesítése pénzügyi számításokat, illetőleg kormányzati szabályzati módosítást igényel, véleményezés végett tétesse a gazdasági választmányhoz, illetőleg a főiskolai székhez.

Egyházkerületi közgyűlés épen mert a legteljesebb mértékben osztja azokat a súlyos aggályokat, amelyek a jog és államtud. kart és az igazgató-tanácsot jogakadémiánk válságos helyzete felett eltöltötték, tekintettel arra, hogy a jogakadémia tárgyában az igazgató-tanács még csak részleges javaslatot hozhatott, míg több pontra nézve a további előkészítést látta szükségesnek: — ennek a nagyfontosságú kérdésnek tárgyalását az őszi közgyűlésre tárt ki. Felhíván az igazgató tanácsot, hogy kiegészítő jelentését akkorra terjessze be. Az igazgató-tanács javas-

latának c) pontját azonban a colloquiumi kötelezettség ott ajánlott enyhítésére vonatkozólag, egyházkerületi közgyűlésünk már most helyben hagyja s annak a jövő iskolai évben leendő életbeléptetését megengedi. Miután pedig dr. Finkey Ferenc egyetemi tanárrá történt kinevezésével az ő tanszéke előreláthatólag megürül, egyidejűleg felhívja egyházkerületünk igazgató tanácsát arra is, hogy a tantárgyak előadásában máskülönben is előálló változások figyelembevételével, a jogakadémiai tanári kar által megjelölendő tantárgyak előadására, egyelőre csupán csak a jövő iskolai évre *minden személyi változások kizárásával* egy helyettes-tanár alkalmazásáról gondoskodjék.

56. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. június 3-án tartott rendkívüli üléséből jelenti, hogy a jog- és államtudományi karnak az akadémiai szék útján előterjesztett pártoló felterjesztésére megengedte Dr. Illyefalvi Vitéz Géza jogakadémiai tanárnak, hogy a római jogi katedráról, melyre két évvel ezelőtt ment át, visszamehessen eredeti tanszékére a statisztika-közigazgatás-jogira. Miután így a statisztika-közigazgatásjogi tanszéken két év óta helyettes jogtanár gyanánt működő Dr. Osváth Gyula alkalmazásának szüksége erre a tanszékre nézve megszűnt s e helyett a római jogi katedra betöltése vált szükségessé s miután Dr. Finkey Ferencz a büntetőjog és jogbölcsészet tanára bejelentette, hogy a kolozsvári egyetem rendes tanárává történt kineveztetése folytán f. é. június hó végén le fog mondani tanári állásáról s így f. é. szept. 1-től ez a tanszék is betöltendő: az akadémiai szék a jogi kar ajánlatára azt a javaslatot terjesztette az igazgatótanács elé, hogy úgy a római jogi, mint a büntetőjog-jogbölcsészeti katedrára pályázat hirdettessék, ezeknek rendes, illetőleg rendkívüli tanárokkal leendő betöltése végett; amennyiben azonban bármi okból az előljáróság az egyik katedrát egyelőre egy évi helyetessel kívánná betölteni, ez esetben a római jogira, pályázat mellőzésével, Dr. Osváth Gyula alkalmaztassék helyettes jogtanáru, a büntetőjog-jogbölcsészetre pedig rendes, illetőleg rendkívüli tanári állásra pályázat hir-

dettessék. Az akadémiai szék e határozata ellen Dr. Szabó Sándor jogtanár különvéleményt jelent be, azt óhajtva, hogy ha egyik tanszék helyettessel töltenék be, a büntetőjog-jogbölcsészetre alkalmaztassék helyettes tanár, a római jogira pedig Dr. Osváth Gyula pályázat nélkül rendkívüli tanárrá választassék, mely külön vélemény utóbbi része ellen, mint ami a szolgálati szabályzatba és az egyházi törvényekbe ütközik, az akadémiai szék tiltakozását jelenti ki. Az igazgató-tanács f. é. június 3-án tartott rendkívüli ülésében tudomásul veszi és helybenhagyásra ajánlja az akadémiai szék az iránti felterjesztését, hogy Dr. Illyefalvi Vitéz Géza a statisztikai közig. jogi tanszékére visszamenjen, a két megüresedett tanszékét azonban, nehogy bármi irányban lekösse az iskolát, egyelőre helyettes tanárokkal kívánja betölteni, ezért azt javasolja, hogy a római jogi tanszékre az akad. szék javaslatának megfelelően Dr. Osváth Gyula alkalmaztassék helyettes tanári minőségben, a büntetőjogi tanszék ideiglenes, illetőleg egy évi ellátására nézve pedig hatalmaztassék fel az igazgató-tanács, hogy legjobb belátása szerint intézkedjék.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács előterjesztését tudomásul veszi. Helybenhagyja, hogy Dr. Illyefalvi Vitéz Géza a statisztikai közig. jogi tanszékre visszamenjen, a római jogi tanszékre Dr. Osváth Gyulának egy évre helyettes tanáru alkalmazását tudomásul veszi, s felhatalmazza az igazgató-tanácsot, hogy a büntetőjog-jogbölcsészeti tanszéknek egy évre helyettesítés útján leendő ellátása iránt a tanári kar meghallgatása mellett *legjobb belátása szerint* intézkedjék.

57. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi üléséből 23. sz. jkvi határozatával — a főgimnáziumi szék véleményes előterjesztése alapján — *a görögpótló tanfolyam felállítását* mint a gimnáziumi oktatásügynek s a haladó kornak követelményét feltétlenül szükségesnek ismervén el, javasolja, hogy a görögpótló tantárgyak tanítása a sárospataki főgimnáziumban már a következő 1912—13. iskolai évben megkezdessék a főgimnázium V. osztályában s a következő osztá-

lyokba tanévenként fokozatosan feljebbvitessék. Ezzel kapcsolatban a gimnáziumi szék által javaslatba hozott új, állandó jellegű tanszék felállítását az igazgató-tanács is indokoltnak és szükségesnek ítélvén, javasolja, hogy már most mondja ki az egyh. ker. közgyűlés a sárospataki főgimnáziumban egy új, állandó jellegű mennyiség-tan-fizikai tanszék felállítását. Miután azonban az új tanszék szervezésére és fentartására a főiskola mai költségvetésében fedezet nem található, a tanszék betöltése iránt az igazgató-tanács csak akkor óhajt előterjesztést tenni, ha a főgimnázium részére a mainál nagyobb összegben kiutalandó államsegély ehez is elegendő biztosítékot fog nyújtani. Addig is a görög-pótló tanfolyam helyettesítő ellátására — a gimnáziumi tanítás óraszámának az eddigi állapotban való fentartása mellett — a főgimnáziumi tanári kart kéri fel az igazgató-tanács.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatának első részét elfogadja s kimondja, hogy a görög-pótló tárgyak tanítása a sárospataki főgimnázium V. osztályában az 1912—13. iskolai évben megkezdendő s aztán a következő osztályokba tanévenként fokozatosan feljebbviendő. A görög-pótló tanfolyam tárgyainak egyelőre helyettesítő ellátása iránt a főgimnáziumi tanári kar felkérését egyh. ker. közgyűlés tudomásul veszi. Ellenben az új mennyiség-tan-fizikai tanszék felállításának már most leendő kimondását mellőzi, miután nem akarja megkötni az igazgató-tanács kezét az államsegély növelése esetén annak hovatfordítása felőli intézkedések tekintetében.

58. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa jelenti, hogy *Dusza Lajos* zádorfalvai lelkész tápintézeti alapítványának kiegészítésére 1000 koronát fizetett be a főiskolai pénztárba s ezenfelül még 75 koronát, mellyel az alapítvány kamatát 200 koronára egészítette ki.

Egyházkerületi közgyűlés a maga részéről is háláját és köszönetét fejezi ki az alapító iránt újabb szép és nemes cselekedeteért.

59. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi üléséből 38. sz. jkvi pont alatt jelenti, hogy a nagymélt. Vallás- és közokt. Minister ur a főiskolaí könyvtár részére 1200 kor. évi átalányt utalványozott.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács jelentését örömmel veszi tudomásul és a Nagymélt. Miniszter úrnak hálás köszönetét fejezi ki főiskolánk e nagyjelentőségű kulturális intézményének támogatásáért.

60. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi ülésének 39. sz. jkvi pontjában jelenti, hogy *Dr. Csiky Kálmán* jogakadémiai rkiv. tanár részére orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség címén 1912. szept. 1-ig terjedő szabadságidőt engedélyezett.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács jelentését és tett intézkedését jóváhagyólag tudomásul veszi, kifejezve azt az óhaját, hogy a buzgó és fiatal tanár mielőbb teljes erőben és egészségben térhessen vissza tanszékére.

61. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon ülésének 41. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy dr. Csiky Kálmán jogakadémiai rendkívüli tanár a budapesti tud. egyetem jog és államtud. karának f. é. márc. 1-én tartott ülésében az egyházjogból egyetemi magántanárrá habilitáltatott. Javasolja azért igazgató-tanács, hogy Dr. Csiky Kálmánt a szolgálati szabályzat értelmében f. é. ápril. 1-től rendes tanári minőségben véglegesíteni s rendes tanári fizetésének ezen időponttól való folyósítására a főiskolai pénztári hivatalt utasítani méltóztatnék. Ezzel kapcsolatban Dr. Finkey Ferencz jogakadémiai tanárképviselő jelenti, hogy Dr. Csiky Kálmánnak egyetemi magántanárrá történt képesítését a vallás- és közokt. Minisztérium 1912. május 17-én kelt 62058. sz. leiratával jóváhagyta s őt ezen minőségében megerősítette.

Egyh. ker. közgyűlés az igazgató-tanács jelentését örömmel veszi tudomásul s miután

Dr. Csiky Kálmán a megválasztásakor kikötött feltételt teljesítette, őt az igazgató-tanács javaslata értelmében 1912. ápril. 1-től számítandó hatálylyal rendes jogtanári minőségben eddigi tanszékén véglegesíti, rendes tanári fizetésének ezen időponttól leendő folyósítására a főiskolai pénztári hivatalt utasítja s további működésére Isten megsegítő kegyelmét kéri.

62. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. márciusi ülésének 43. sz. jkvi határozatával jelenti, hogy Dr. Rácz Lajos főiskolai bölcsészettanár, akinek részére állami fizeték-kiegészítés kieszközlése iránt egyházkerületünk még 1908 évi őszi közgyűlésében (26. jkvi p.) felterjesztést intézett a vallás- és közokt. Minisztériumhoz, de eredménytelenül, újabb ily irányú kérelmére a Minisztériumból végleges elutasító választ nyert. Az igazgató-tanács azonban az államtitkár elutasító válaszának végén a jövődre nézve kifejezett hajlandóságára való tekintettel azt javasolja, hogy miután Dr. Rácz Lajos mint a bölcsészet és művelődéstörténet rendes tanára a joghallgatók részére kötelező tantárgyakat ad elő s így méltányos lenne, ha az állam a többi jogtanár mellett a filozófiai tanár fizetésének kiegészítéséhez is hozzájárulna, arra kéri egyh. ker. közgyűlést, hogy e tárgyban a Vallás- és közokt. Minisztériumhoz újabb felterjesztést intézni méltóztassék.

Egyházkerületi közgyűlés sajnálattal értesül, hogy Dr. Rácz Lajos méltányos kérelme a nagymélt. Vallás- és közokt. Minisztériumban kedvezőtlen elintézésben részesült s miután bizik abban, hogy a nagymélt. Minisztérium, ha kivételesen is, nem zárkózik el végleg a kérelem teljesítése elől, annál kevésbé, mert Dr. Rácz Lajos, mint a jog és államtudományi kar tagja, a felekezeti tanárok országos nyugdíjintézetébe is fel van véve, s miután hasonló kérelem teljesítésére van is praecedens, mert a debreceni ref. jogakadémián működött Öreg János bölcsészeti tanár megnyerte az állami fizeték-kiegészítést; mély tisztelettel kéri fel a nagymélt. Mi-

nisztériumot, kegyeskedjék előbbi szigorú határozatától elállani és Dr. Rácz Lajos részére az állami fizetéskiegészítés utalványozását elrendelni.

63. Ugyanazon igazgató-tanács u. a. ülésének 44. sz. jkvi pontjában javasolja, hogy Dr. Rácz Lajos részére addig is, míg esetleg az államkormánytól fizetés-kiegészítése megnyerhető lesz, fizetésének a theologiai rendes tanárokéval egyenlővé tételéhez szükséges összeg fizetési pótlék címen a főiskolai pénztárból utalványoztassék. Dr. Rácz Lajosnak azt az ajánlatát, hogy a részére 1908—1910. évekre visszamenőleg az 1911. évi tavaszi egyh. ker. közgyűlés 63. sz. jkvi. határozatával megszavazott 1000—1000 koronás fizetési részletek folyósítása a főiskola pénzügyi helyzetének az államsegélyből remélhető javulásáig elhalasztassék, igazgató tanács elfogadja.

Egyh. ker. közgyűlés, tekintettel arra, hogy mult évi tavaszi közgyűlésünk 63. sz. jkvi határozatával világosan kimondotta, hogy a főiskola ugyanazon intézeti ágának kebelében ugyanolyan jogokkal és köteleességekkel működő tanárok egyenlő díjazásban részesítendőek, amelyek megfelelően Dr. Rácz Lajos részére 1908-ig visszamenőleg törzsfizetésének 4800 koronára leendő kiegészítése végett évi 1000 koronát ugyanezen határozatban meg is szavazott; az igazgató tanács mostani javaslatait elfogadja s kimondja, hogy Dr. Rácz Lajos részére addig is, míg a fizetésének állami kiegészítése iránt a Minisztérium végleges döntése leérkezik, a theologiai rendes tanárokéval egyenlő fizetéshez szükséges pótlék 1912. jan. 1-től kezdve a főiskola terhére folyósítandó és ez az összeg a költségvetésbe felveendő. Az 1908—11. évekre visszamenőleg megszavazott 1000—1000 koronás részletekre vonatkozólag Dr. Rácz Lajos várakozási ajánlata tudomásul vétetik.

64. Ugyanazon igazgató tanács u. a. ülésének 53. sz. jkvi határozatában a gimnáziumi szék előterjesztése alapján

azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a mennyiségtan gimnáziumi tanításának a magyarországi középiskolákban mind nagyobb mérvben terjedő és sok sikerrel kecsegtető új módszerét az 1912—13. isk. évtől kezdődőleg engedélyezni méltóztassék.

Egyh. ker. közgyűlés meg lévén győződve, hogy a gimnáziumi szék és az igazgató tanács csak a tanügy jól felfogott érdekét és az oktatás sikerét kívánják előmozdítani az ajánlott új módszer alkalmazásba vételével, hozzájárul az igazgató tanács javaslatához s a gimn. szék beterjesztett munkálatában kifejtett új módszert a mennyiségtan tanítására nézve engedélyezi.

65. A sárospataki főiskola igazgató tanácsa f. é. márciusi ülésének 72. sz. jkvi határozatával a főiskolai nyomda bérlőinek a nyomtatvány árak felemelésére és az ingyenes nyomtatványok megszüntetésére vonatkozó kérelmére a gazdasági választmány ajánlata alapján, méltányosnak látván a változott viszonyokra való tekintettel a nyomdabérlőkkel kötött szerződés egyik-másik pontjának módosítását, a következő javaslatokat terjeszti elő: 1. az ingyenes nyomtatványok megszüntetendők; 2. a nyomási árak 1912. április 1-től kezdve 10%-al emeltessenek, azzal a határozott kijelentéssel azonban, hogy további áremelésnek a bérleti szerződés egész tartama alatt helye nem lesz; 3. méltóztassék az egyházmegyéket, illetőleg azok espereseit felhívni, hogy nyomtatványaikát a sárospataki főiskola nyomdájával készíttessék s ezzel a nyomda ügyét anyagiilag, a főiskola érdekét erkölcsileg is támogassák.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató tanács javaslatait a felhozott indokok alaján egész terjedelmében elfogadja és határozati erőre emeli.

66. A sárospataki főiskola igazgató tanácsa f. é. márciusi üléséből 84. sz. jkvi pontjával bemutatja a *főiskola 1911. évi számadásait*, melyeket előbb gondosan megvizsgált és azok tételeit helyeseknek és okmányokkal igazoltaknak találta. A számadások eredménye a következő:

I. Bevételek.

1. A közpénztár összes bevétele	---	---	406411 K 03 f.
2. A tápintézeti és ösztöndíj pénztár összes bevétele	---	---	77452 „ 96 „
3. A Mudrány és internátusi pénztár összes bevétele	---	---	30675 „ 65 „
4. A theol. tanári nyugdíjalap pénztár összes bevétele	---	---	10382 „ 86 „
5. Az új Vay—Mocsáry-alap-pénztár összes bevétele	---	---	13108 „ 37 „
Összesen:	---	---	<u>538030 K 87 f.</u>

II. Kiadások.

1. A közpénztár összes kiadása	---	---	343692 K 81 f.
2. A tápintézeti és ösztöndíj pénztár összes kiadása	---	---	106694 „ 73 „
3. A Mudrány és internátusi pénztár összes kiadása	---	---	22542 „ 95 „
4. A theol. tanári nyugdíjalap pénztár összes kiadása	---	---	3282 „ 84 „
5. Az új Vay—Mocsáry-alap pénztár összes kiadása	---	---	22931 „ 02 „
Összesen:	---	---	<u>499144 K 35 f.</u>
Az öt pénztár összes bevétele	---	---	538030 „ 87 „
„ „ „ „ kiadása	---	---	<u>499144 „ 35 „</u>
Különbözet, mint pénztári maradv.	---	---	38886 K 52 f.

III. Az öt pénztár bevételi és kiadási különbségeinek összeállítása

1. A közpénztárnál pénztári maradv.	---	---	62718 K 22 f.
2. A Mudrány és intern. pénztárnál maradvány	---	---	8132 „ 70 „
3. A theol. tanári nyugdíj pénztárnál maradvány	---	---	7100 „ 02 „
4. A tápintézeti és ösztöndíj	---	---	

pénztárnál hiány	---	---	29241 K 77 f.
5. Az új Vay—Mocsáry-alap			
pénztárnál hiány	---	---	9822 „ 65 „
			<hr/>
			77950 K 94 f. 39064 K 42 f.
A három pénztár maradv., mint fentebb	---	---	38886 K 52 f.

A tárgyalás rendjén dr. Dr. Mitrovics Gyula e.-ker. aljegyző a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Tekintettel arra, hogy a főiskolai pénztár tiszta bevételeinek és kiadásainak egymáshoz való viszonyáról és így teherbíró képességéről a zárószámadásokban az eddigi gyakorlatnak megfelelően közölt pénztári *forgalmi kimutatásból*, de az előirányzott, másfelől a tényleges bevételek és kiadások összehasonlító kimutatásából sem lehet meggyőződni, erre pedig a főiskola pénzügyi egyensúlyának biztosításánál és nagy hivatása körüli feladatainak a megoldásánál, közelebbről pedig ama fontos kérdés nagy felelősséggei járó eldöntésénél: a jogakadémia jelen viszonyaink között fenntartható-e, nélkülözhetetlen szükség van — ; egyházkerületi közgyűlésünk elrendeli, hogy a folyó évtől kezdődőleg a lezárt költségvetési évről közgyűlésünk elé mindenkor pontos *jövedelem-költség-eredmény számla terjesztessék be*.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató tanács jelentését tudomásul veszi s annak alapján Szi-nyei Gerzson főiskolai pénztárnoknak és Szívos Mihály pénztári ellenőrnek lelkiismeretes és buzgó munkásságukért elismerését fejezi ki s őket a számadásokban feltüntetett tételekre nézve az 1910. évi számadás terhe alól felmenti. A Dr. Mitrovics Gyula javaslatát egyh. ker. közgyűlés elfogadja s jövőre *a jövedelem-költség-eredmény-számla beterjesztésére* az ig. tanácsot felhívja.

67. Ugyanazon igazgató-tanács bemutatja az 1911-re *előirányzott bevételek és kiadások összehasonlítását* a tényleges

bevételekkel és kiadásokkal, melyek a következő végeredményt tüntetik fel:

I. A közpénztár.

	Előirányzat.	Eredmény.
Összes előirányzott be-		
vételek --- --- --- ---	288036 K 95 f.	295947 K 69 f.
Előirányzaton kívüli bev.		110463 „ 34 „
Összesen	288036 K 95 f.	406411 K 03 f.
Összes előirányzott ki-		
adás --- --- --- ---	304635 „ 70 „	250318 „ 92 „
Előirányzaton kívüli ki-		
adás --- --- --- ---		87373 „ 89 „
Összesen	304635 K 70 f.	343692 K 80 „
Különbség, mint pénztári		
maradvány --- --- --- ---		62710 K 22 f.

II. Tápintézeti pénztár.

Összes előirányzott bev.	55787 K — f.	62415 „ 76 „
Előirányzaton kívüli „		15037 „ 20 „
Összesen	55787 K — f.	77452 K 96 f.
Össz. előirányzott kiadás	95987 „ 52 „	77350 „ 80 „
Előirányzaton kívüli ki-		
adás --- --- --- ---		29343 „ 93 „
Összesen	95977 K 52 f.	106694 K 73 f.
Különbség, mint pénztári		
hiány --- --- --- ---		29241 „ 77 „

III. Theologiai tanári nyugdíjalap.

Előirányzott bevétel ---	8444 K 89 f.	8882 K 86 f.
Előirányzaton kívüli bev.		1500 „ — „
Összesen	8444 K 89 f.	10382 K 86 f.

Előirányzott kiadás	---	3254 „ 04 „	3254 „ 04 „
Elő nem irányzott kiadás			28 „ 80 „
Összesen	---	3254 K 04 f.	3282 K 84 f.

Különbség mint pénztári
maradvány --- --- --- --- 7100 „ 02 „

IV. Uj Vay—Mocsáry-alap.

Bevétel összesen	---	14550 K 63 f.	13108 K 37 f.
Előirányzott kiadás	---	9 „ — „	3 „ 30 „
Elő nem irányzott kiadás			22927 „ 72 „
Összesen	---	9 K — f.	22931 K 02 f.

Különbség, mint pénztári
hiány --- --- --- --- 9822 „ 65 „

V. Mudrány birtok és internátus.

Előirányzott bevétel	---	51930 K 80 f.	28375 K 65 f.
Előirányzaton kívüli bev.			2300 „ — „
Előirányzott kiadás	---	32522 „ 60 „	22188 „ 92 „
Előirányzaton kívüli ki- adás	---		354 „ — „
Összesen	---	32522 K 60 f.	22542 K 92 f.

Különbség, mint pénztári
maradvány --- --- --- --- 8132 „ 70 „

Egyházkerületi közgyűlés az összehasonlító kimutatást a felterjesztett indokoló magyarázatokkal együtt tudomásul veszi.

68. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon ülésének 87. számú jegyzőkönyvi pontjával felterjeszti a főiskola *vagyoni állapotáról* szóló részletes kimutatást, melynek végső összegei a következők:

I. Összes kihelyezett tőke 1911. végén.

a) Közpénztár (képezdei, Horváth M. S. stb.)	---	---	---	---	---	365111	K 63	f.
b) Tápintézeti és ösztöndíjpénztár						157070	„ 29	„
c) Theol. nyugdíjpénztár						49527	„ 76	„
d) Uj Vay—Mocsáry-alap						111799	„ 72	„
						<hr/>		
Összesen						683419	K 40	f.
Több a kamatozó tőke 1911 végén						5324	„ 60	„

II. Összes kihelyezetlen tőke 1911. végén :

a) A közpénztárnál	---	---	---	---	---	20844	K 73	f.
b) Folyószámla-kölcsön a Magyar Földhitelintézetnél						45196	„ —	„
c) Kamattalan szőlőkölcsön (közp.)						1125	„ —	„
d) Az Uj Vay—Mocsáry-alapnak						6000	„ —	„
e) A gimn. ifjúságtól az Erdélyi emlék-alap javára beadott						50	„ —	„
f) Első Magyar általános biztosító társaságtól elővételi jogért						1007	„ 48	„
g) Pesti ker. bank egy részvénye után elővételi jog						95	„ —	„
h) Tűzkárbiztosításból						1496	„ 16	„
						<hr/>		
Összesen						75814	K 37	f.

III. A ki nem helyezett tőke stb. megtalálható :

a) A pénztári maradéknak az 1912. évre előre befolyt haszonberek (13750 + 1940 + 5750 + 1118·75); a theol. nyugdíj pénztárnál (7100 K 02 fill.) és a Mudrány pénztárnál (8132·70) maradék levonása után fennálló részletében						1095	K 05	f.
b) A tápintézeti és ösztöndíj-pénztárnak adott előlegben						29241	„ 77	„
c) A tanároknál levő előlegkölcsönben						3435	„ 05	„
d) A györgytarlói építkezésben						22592	„ 43	„

e) A bálványosi építkezésben ...	143 K — f.
f) A Bosnyák-ház újjáépítésében (végkielégítésül) ...	527 „ 95 „
g) A perkedi birtokon 2 dohány- pajta helyreállításában ...	1101 „ 74 „
h) A „Csirke“ parlag megvételében	804 „ 52 „
i) Az Uj Vay—Mocsáry-alapít- vány tultőkésítésében ...	9822 „ 65 „
k) A folyószámla-kölcsön vissza- fizetésében ...	30000 „ — „
l) Dr. Szánthó Gyula emortualis angariájában...	800 „ — „
m) Dr. Finkey Ferenc előleg- kölcsönének egyházkerületileg enged. letörlésében (1911. máj. jkvi 58. p.)	550 „ 05 „
Összesen ...	100114 K 21 f.

Összes ki nem helyezett tőkeösszeg és teherszaporulat...	75814 „ 37 „
Összes fedezet ...	100114 „ 21 „
Különbség, mint többlet ...	24299 K 84 f.

IV. A főiskola jövedelmező vagyona :

Összes ingatlan és ingó vagyon 1911. végén ...	3674282 K 51 f.
Összes teher 1911. végén...	479274 „ 78 „
Összes tiszta vagyon 1911. végén	3195007 „ 73 „
1910. végén volt a tiszta vagyon	3095646 „ 14 „
1911. végén több a tiszta vagyon	99361 K 59 f.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott vagyoni kimutatást jóváhagyólag tudomásul veszi. Dr. Tüdös István alsóborsodi esperesnek a györgy-
tarlói birtok értékemelkedése iránti kérdésére Radácsi György gazdasági választmányi elnök
által adott felvilágosítás megnyugvással vétetett
tudomásul.

69. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon ülésének 88. számú jegyzőkönyvi pontjával jóváhagyás végett beterjeszti a főiskolai *közpénztár 1912. évi költségvetését*, melynek végösszegei :

Az előirányzott bevételek	---	---	290540 K 56 f.
Az előirányzott kiadások	---	---	290650 „ 95 „
Fedezetlen hiány	---	---	110 K 39 f.

Egyházkerületi közgyűlés a beterjesztett költségvetést jóváhagyja azzal az utasítással, hogy a pénztári hiány fedezetének mikéntjéről a zárszámadásban jelentés lesz teendő. Felhívja egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanácsot, hogy az igazgató-tanács jegyzőkönyvének 112. és 118. lapjain mutatkozó különbség felől őszi közgyűlésünkre felvilágosítást adni szíveskedjék.

70. Ugyanazon igazgató-tanács ugyanazon ülésének 89. számú jegyzőkönyvi határozatával bemutatja a *főiskolai táp-intézet 1912. évi költségvetését*, mely szerint :

Előirányzott bevételek összege	---	73227 K — f.
„ kiadások	„ ---	99486 „ 01 „
Hiány	---	26259 K 01 f.,

melyet a Mudrány-birtok remélhető jövedelme fog fedezni.

A bemutatott költségvetést egyházkerületi közgyűlés jóváhagyja. Felhívja azonban igazgató-tanácsot, hogy az igazgató-tanács jegyzőkönyvének 89 és 90. lapjain mutatkozó különbség felől őszi közgyűlésünkre felvilágosítást adni szíveskedjék.

71. Ugyanazon igazgató tanács ugyanazon ülésének 90. számú jegyzőkönyvi határozatával bemutatja a *theologiai tanári nyugdíjalap, az Új Vay—Mocsáry alap, a Mudrány-birtok és internátus 1912. évi költségvetését*, melyeknek főösszegei a következők :

I. A theologiai tanári nyugdíjalapnál:

Előirányzott bevétel	---	---	---	13340	K 02 f.
„ kiadás	---	---	---	2898	„ 36 „
Tőkésítésre marad	---	---	---	10441	K 66 f.

II. Az Uj Vay—Mocsáry-alapnál:

Előirányzott bevétel	---	---	---	9143	K 69 f.
„ kiadás	---	---	---	3	„ — „
Marad	---	---	---	9140	K 69 f.

III. A Mudrány-birtok és internátusnál:

Előirányzott bevétel	---	---	---	68086	K 95 f.
„ kiadás	---	---	---	29086	„ 81 „
Pénztári maradvány	---	---	---	39000	K 14 f.

Mindezen költségvetések jóváhagyattak.

72. Olvassatik a miskolci ref. főgimn. igazgatójának következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

A miskolci ref. főgimnáziumnál a folyó iskolai év munkájára való berendezkedés 1911. október havában fejeződött be. Egyrészt Bartha Sándor helyettes tanár, a ki állami intézetbe neveztetett ki eltávozott és helyét Balla József okl. helyettes tanár foglalta el. Másrészt dr. Jármy József egy évre szabadságoltatott és helye betöltésére dr. Arday Pál okl. tanár választatott meg.

A rendes tárgyak tanítása az előirt módon és mérvben, a rendkívülieké a kívánatos mértékben végeztetett. A tanítási rend, illetve folytonosság megzavarása csak a tornánál fordult elő, melynek oktatása Váry Sándor ideiglenes tornatanár betegsége miatt 6 hétig szünetelt.

A tanítás ellenőrzése az igazgatótanácsosok látogatásai

és az igazgató hospitálásai által történt. Az állami felügyelet gyakorlására 1911. dec. 7.—9-én Géresi Kálmán tanker. kir. főigazgató jelent meg. Kifogást nem tett. A renddel és az iskolai munkával meg volt elégedve.

Oly mozzanatok, melyek megemlítésre méltók, a következők :

Lévay József, nyugalmazott alispán, koszorús költő, a főgimnázium volt tanára, 1911. nov. 19-én fényes ünneppeltetés részese volt, midőn a Kisfaludy Társaság az ő tiszteletére díszgyűlést tartott Miskolcon. Iskolánk az ünnepélyen kellő módon résztvett.

Az igazgatótanács elnöksége 1912 jan. havában betöltetett dr. gróf Haller József országyűlési képviselővel, aki buzgalmának és az iskola iránti szeretetének máris szép jeleit adta.

A főgimnáziumi hangverseny 1912. febr. havában szép sikerrel tartatott meg és az ifjúsági egyletek javára 785 korona jövedelmet hozott.

A főgimnázium tornatermében dr. Tüdös István esperes vezetésével tartott téli vallásos estélyeken, melyek iránt a közönség érdeklődése mind nagyobb, a tanári kar előadásokkal, az ifjúság szavalatokkal, az énekkar időnként karénekléssel vett részt. Tornatermünk ily előadások alkalmára vetítő berendezéssel szereltetett fel.

Örvendetes, hogy a II-ik parallel osztály fentartására kért 3000 K. külön államsegélyt a nm. minisztérium az 1912. évre kiutalta. A rendes államsegély azonban csak 2000 K.-val emeltetett, összesen 3600 K.-ra. Ilymódon a deficit eltüntetése nem sikerült, és a még meg nem erősített államsegély-szerződésben biztosított 48000 K.-nyi államsegély megnyerésével lehetséges normális állapotok elérése a távol jövőbe tolódott. Az iskolai előjáróság annyit tehetett meg, hogy a tanári lakáspénzeknek a III-ik lakbérosztályban a fizetési osztályoknak megfelelő összegre emelését beállította 1912. május elején. Azonban a fejlődés egyéb útjai megakadtak, mert pl. taneszközökre és felszerelésekre 1911-ben az előbbi évinél kisebb összeg adatott ki. — Az 1911. évi számadás szerint 3140 K. hiány kölcsönrel fedeztetett. Az 1912. évi költségvetés rendkívüli kiadási tételek miatt, mint épülettelő javítás (2000 K.), a

szabadságolt dr. Jármy József helyettesítése (2000 K.) stb. 12704 K. hiányt mutat fel. — Feltétlenül kívánatos és szükséges tehát, hogy az államsegély-emelkedés évi 2000 K.-nál nagyobb összegekkel történjék.

Vagyoni állapotunk az 1911. dec. 31-iki leltár szerint 73269 K. növekedést mutat. Ennek jelentékeny része a 60000 K.-nyi Horváth Lajos tápintézeti és ösztöndíj alap, a Soltész Nagy Albert-féle internátusi alapítvány rendezésével iskolánknak átadott 8480 K.-nyi tőke és egyéb iskolai intézményeknek adományokkal való növekedése.

Ily adományok közül megemlítendőek a Miskolci Takarékpénztáré 500 K. a tápintézetnek, a Borsodmiskolci Gözmalomé 200 K. a segélyegyletnek, a Borsodmiskolci Hitelbanké 100 K., a Borsodmegyei Takarékpénztáré 50 K. a segélyegyletnek stb.

Midőn a tanítás munkájának szorgalmas vitelén kívül mutatkozó buzgóság és gondoskodás jeleiül megemlítem még a főgimnáziumunkban a pünkösdi ünnepek alatt tartandó országos gyorsíró versenyt és a május hó második felében teendő balaton—pozsonyi egyhetes ifjúsági tanulmányi kirándulást, jelentésemet a főtiszt. egyházkerület nagybecsű figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

Miskolc, 1912. máj. 15.

Csorba György
igazgató.

Egyh. kerületi közgyűlésünk a torna és történet tanulásnál a tanárok gyengélkedése miatt bekövetkezett fennakadást sajnálattal, a tett intézkedéseket megnyugvással veszi tudomásul. Örömmel értesül a főgimn. hangverseny szép sikeréről, a tanári karnak a vallásos estélyeken való eredményes közreműködéséről; a második parallel osztály fentartására engedélyezett 3000 korona külön államsegély kiutalványozásáról; a tanári lakáspénz rendezéséről; az intézeti tőkék jelentékeny szaporodásáról s általában az intézet szellemi előhaladásáról.

Különös örömmel veszi tudomásúl Haller József gr. dr. orsz. képviselőnek az igazgatótanács elnökévé történt megválasztását. Működésére Istennek áldását kéri közgyűlésünk.

Ellenben megdöbbenéssel látja egyyh kerületünk a főgimn. pénztár mérlegében az egyensúly erős megbillenését. Az 1911. pénztári hiány kölcsön útján való pótlását közgyűlésünk helyeslőleg veszi tudomásúl. Mivel pedig a deficitől való menekülésnek más módját közgyűlésünk sem látja, mint a felemelt államsegély folyósítását, egyh. ker. közgyűlésünk maga részéről is felkéri Haller József gr. urat, az igazgatótanács elnökét, hathatós közbenjárásával eszközje ki, hogy az államsegély az állami költségvetésbe, mielőbb teljes összegével vétessék fel. Végül szives adományaikért a Miskolci Takarékpénztár, a Borsod-miskolci Hitelbank s Borsodm. Takarékpénztár, Borsod-miskolci Gőzmalomnak a maga részéről is szives köszönetet mond.

73. Olvastatik a rimaszombati egyesült protestáns főgimn. igazgatójának következő jelentése :

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

A vezetésem alatt álló rimaszombati egy. prot. főgimnázium 1911—12. évi állapotáról van szerencsém mély tisztelettel a következőket jelenteni :

Iskolánkban a tanítás menete, a lefolyt év ez időpontjáig, zavartalan volt s reméljük, hogy a vizsgálatok befejezéseig nem fog előfordulni oly mozzanat, mely a tanárok és tanulók együttes munkásságát megzavarná. Az egészségi viszonyok minden tekintetben elég kedvezőek voltak s bár városunkban a járványos betegségek szórványosan előfordultak, a tanintézetünk növendékei a járványoktól mentesek valának. Azonban a jelentéktelen, rövid ideig tartó betegségek miatt tanulóink sűrűn mulasztottak s ennek oka mindenekfelett abban a jogos elővigyázatban keresendő, melyet a szülők tanusítottak, midőn a mult év szomorú tapasztalatain okulva, a kora-tavaszi zimankós időben, gyermekeiket az iskolától visszatartották.

A tantárgyak anyaga a rendtartásban előirt időben és terjedelemben az összes osztályokban feldolgoztatott. Az iskolai körök és egyesületek tanári felügyelet és ellenőrzés mellett ez évben is szokásos működést fejtettek ki. Az önképző-, dal- és zenekör, az ifj. tornaegyesület nyilvános ünnepélyeket is rendeztek. A tanári kar tagjai közül: Dr. Veress Samu igazgató, Loysch Ödön, Pásztori Gyula, Marton István, Kerekes Dezső és Schwalm Nándor tartottak ismeretterjesztő felolvasásokat.

A kir. tankerületi főigazgató 1912. márc. 21, 22, 23-án látogatva meg tanintézetünket s ez alkalommal elismerését fejezte ki az iskolában tapasztalt rend és tisztaság, továbbá a tanulmányokban tett előmenetel s az ügykezelés pontossága felett.

Biztató kilátásaink vannak a főgimnázium anyagi ügyeinek végleges rendezésére is. Nem kaptunk ugyan hivatalos értesítést arról, hogy az ötvenezer koronára felemelt évi állami dotációra vonatkozó szerződésünk a V. és K. Miniszter Úr által aláíratott, mindamelllett örömmel jelentem, hogy a szerződésben kikötött maximumhoz a folyó évben 2000 koronával ismét közelebb jutottunk s így ez évben már a fenntartási államsegély 36.000 korona. Ez újabb segély lehetővé teszi azt, hogy egy új tanszéket szervezve, az új tanévtől kezdve eloszlattassanak azok az aggodalmak, melyek a Főt. Egyházkerületben amiatt keletkeztek, hogy a görög nyelv tanítására intézetünkben csak egy tanszék volt rendszeresítve. Erre vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy folyó évi költségvetésünkbe egy új-görög-latin tanári állás fizetése felvétellett s arra junius havában a pályázatot kihirdetjük.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy egyfelől gyűjteményeink és szertáraink tovább fejlesztése — a hiányoknak kipótlása, — másfelől iskolaépületünknek a most készülő városi csatornázási és vízvezetéki hálózatba való beillesztése céljából — amennyiben mindezekre saját anyagi erőink elégtelenek — a magas kormánytól 38.000 korona beruházási segélyt kértünk s folyamodványunkat a Tiszai ág. h. ev. egyházkerület — mint ez évi tanügyi főhatóságunk — útján a Nm. V. és K. Min. Úrhoz be is nyújtottuk. És miután erre a miniszteriumból nyertünk biztatást, teljes reményünk van arra, hogy ezen — autonomiánkat távolról sem érintő — segélyösszeget rövid időn belül meg is kapjuk s így módunkban álland tanintézetünket a protestáns tanügy nemes szolgálatában a kor színvonalán fentartani.

A folyó évi érettségi vizsgálatra 36 tanuló jelentkezett, kiknek

szóbeli vizsgálata június 24—28-án lesz. A vizsgáló bizottság elnökéül — a jelen ág. h. ev. kormányzati évben — Nt. Hronyecz József püsp. titkár küldetett ki.

Midőn még tisztelettel jelentem, hogy a Főt. Egyházkerületnek 1911. május hó 16, 18-án Miskolcon tartott közgyűlésén jkvbe foglalt, gimnáziumunkra vonatkozó rendelkezései tanintézetünk specialis helyzetének figyelembe vételével foganatosítottak: mély tisztelettel vagyok

Rimaszombat, 1912. május hó 8.

A Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek

alázatos szolgálja:

Dr. Veress Samu
főgimn. igazgató.

Egyh.-ker. közgyűlésünk a tankerületi főigazgató látogatásának kedvező eredményéről; a tanári karnak az ismeretterjesztő előadásokban való részvételéről; korábbi határozataink foganatosításáról s az intézet anyagi helyzetének fokoza-
tos megszilárdulásáról örömmel vesz tudomást. Különös meglegedésünkre szolgál, hogy lehetővé vált egy új klasszika-filológiai tanszék szervezése. Felhívjuk evvel kapcsolatban az igazgatótanács figyelmét arra, hogy az új, valamint az esetleg nyugdíjazás folytán megürülő tanszék, illetőleg tanszékek a testvér ág. hitv. ev. egyházakkal kötött megállapodások értelmében, a méltányosság keretein belül s ref. egyházunk érdekeinek különös szemmel tartásával töltsék, illetőleg töltsenek be:

74. Olvassatik a miskolci felsőbb leányiskolának következő előterjesztése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Felsőbb leányiskolánk a lefolyt félév alatti jelentősebb mo-
zanatairól van szerencsénk a következőkben tenni meg jelenté-
sünket.

Mindenekelőtt örömmel jelentjük, hogy ama ritka bensőséges és országossá vált ünnepség alkalmával, melyet a Kisfaludy Társaság rendezett *Lévay József* tiszteletére, az ő tagságának ötven éves jubileumára, iskolánk is igyekezett a maga hálájának és tiszteletének adóját leróni a nagy költő előtt, ki mint felsőbb leányiskolánk felügyelő bizottságának hosszú időközön át lelkes és buzgó tagja, e működésével is lekötelezte maga iránt felsőbb leányiskolánkat, valamint azzal is, hogy ez év elején könyvtárából igen sok és értékes folyóirat-füzetet ajándékozott intézetünknek.

Örömmel jelentjük továbbá azt is, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1911. nov. 23-án 143000 sz. körrendeletével végre az állami felsőbb leányiskolák tanáraiéval teljesen meg egyező módon rendezte a *felekezeti és községi felsőbb leányiskolák tanárainak fizetését*, amennyiben az idézett rendelet alapelve az, hogy a fizetési osztályokban minden községi és felekezeti felsőbb leányiskolai tanár a szerint lép elő, amint a vele egyenlő szolgálati idejű állami felsőbb leányiskolai tanár. Sajnos, hogy e rendelet sem szüntet meg iskolánknál minden fizetési anomáliát, amennyiben bentlakó internátusi tanítónőink mindenike 600—600 korona fizetés-csonkulást szenved amiatt, hogy ellátási díjuk ennyi értékben fizetésükbe beszámíttatik. holott az állami internátusi tanítónők teljes fizetésüket megkapják s az ellátást az internátusi felügyelet fejében nyerik. Sőt még más tekintetben is szenvednek hátrányt tanítónőink, amennyiben korpótlékuk 100—100 koronában van megállapítva, holott állami kartársaik e címen 200—200 koronát élveznek. Mivel az állam fizetési kiegészítés címen e sérelmeket megszüntetni nem hajlandó, egyházkerületünknek kell azok megszüntetéséről gondoskodni és pedig, miként alább tisztelettel javasolni bátrak leszünk, az államsegély sürgetése útján.

Tanítónőink nyugdíjügyére vonatkozólag tisztelettel jelentjük, hogy e régóta húzódó, rendkívül bonyolult kérdés immár közeledik a szerencsés megoldás felé. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldöttei útján tárgyalt egyházkerületünk képviselőivel s ezen az alapon tanítónőinket — reájuk nézve minden jogsérelem nélkül — felvette az Országos Tanári Nyugdíjintézetbe. A visszamenőleg követelt 6 koronás díjak elengedése iránti felterjesztése egyházkerületünknek, sajnos, úgy látszik elkerülte a minisztérium figyelmét, amennyiben a 23278 sz. miniszteri rendelet e díjaknak 1901-től való befizetését kívánja; mivel azonban e díjak követe-

lését méltánytalannak és jogtalannak találjuk, főtisztelelű Püspök ur előterjesztést tett e díjak törlése iránt és személyesen is értekezett e tárgyban az államtitkár ural. Reméljük, hogy e lépésnek foganatja lesz, ami annál inkább óhajtandó, mert ez átlépésnél így is körülbelől 3000 korona teher nehezedik egyházkerületinkre, mint iskolafentartóra; ha pedig a 6 koronás díjak el nem engedtetnének, e teher csaknem 10000 koronára emelkednék s ez igazán megbírhatatlan lenne úgy iskolánk, mint egyházkerületünk pénztárára.

Örömmel jelentjük azt is, hogy *Domokos György*, felsőbb leányiskolánk ez évre alkalmazott helyettes tanára, április havában a pedagógiai vizsgálatot letette s tanári oklevelet szerzett.

Örömmel jelentjük, hogy *rajztermünk* a múlt évi tavaszi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvének 75. sz. 4. pontjában nyert felhatalmazás értelmében új butorzattal és felszereléssel láttuk el 1863 K 08 fillér értékben, s ezzel megszüntettük iskolánk egyik régóta sajnálattal látott fogyatkozását. Ugyancsak a múlt évi őszi egyházkerületi gyűlés által jóváhagyott módzatok mellett igyekeztünk a rendelkezésünkre álló anyagi eszközök korlátai között gyarapítani természettani és természetrajzi szertárainkat is. Ebben az évben pedig *szekrényeket* állítottunk be tornatermünk öltözőjében a növendékek *tornacipőjének megőrzésére*, hogy ezeket ne kelljen növendékeinknek minden szükséges alkalommal magukkal hurcolni s hogy elejét vegyük az ebből eredő számtalan kellemtelenségnek.

Tisztelettel betérjesztjük a jövő iskolai évben használandó *tankönyveink jegyzékét*, s kérjük annak az E. T. VI. t.-c. 90. §-a értelmében leendő jóváhagyását.

Növendékeink testi nevelésének előmozdítása céljából óhajtánánk mielőbb létesíteni egy korcsolya- és tennispályát s ez alapunk növelésére rendeztünk márc. 29-én egy iskolai *színielőadást*, amelyen városunknak és vidékének intelligens közönsége szép számmal jelent meg, s amely a jelzett célra 329 K 87 fillér tisztajövedelmet juttatott.

Sajnálattal jelentjük, hogy iskolai munkánkat rendkívül megzavarta az a körülmény, hogy április hó végén 2 internátusi növendékünk vörhenyben megbetegedett s *a városi hatóság iskolánkat máj. 1—16. napjaira bezáratta*. A ragály — szerencsére — tovább nem terjedt, haza küldött internátusi növendékeink épségben tértek vissza s miután internátusi helyiségeinket a városi ha-

tóság saját közegeivel fertőtlenítette, bizton reméljük, hogy iskolai munkánkat zavartalanul folytathatjuk és végezhetjük be. Két beteg növendékünknel a vörheny igen enyhe lefolyásának mutatkozik s már mindkettő a javulás útján van. Minthogy pedig csaknem teljes bizonyosra vehető, hogy a ragályt a szünidő után visszatérő növendékeink hozták magukkal, amennyiben a betegség náluk a vörheny lappangási ideje alatt a tanítási időszak 10-dik napján tört ki: intézkedtünk, hogy ezentúl internátusi növendékeink visszatérésük alkalmával olyan *orvosi értesítést* legyenek kötelesek magukkal hozni, amely bizonyítsa, hogy családjukban az utolsó 14 nap alatt ragályos betegség nem fordult elő. Ezt az orvosi értesítést ezentúl annál inkább feltétlenül meg kell követelnünk, mert azt a Miskolc tvhjf. városnak a fertőző betegségek körül követendő eljárásról 1911 július 1-én életbeléptetett Szabályrendelete is (35. §.) a leghatározottabban előírja.

Másik, iskolai életünkre zavaró hatást gyakorló körülmény az, hogy a vallástani vizsgákat — tiszteletes Gombos Imre lelkész ur eltávozása miatt — már e hó 17. és 18. napjain meg kellett tartanunk. Éppen ezért tisztelettel kérjük ismételten a főtiszteletű Egyházkerületet, hogy intézetünkben egy *állandó vallástanári tanszéket* szervezni kegyeskedjék. Egyházi és iskolai szempontból annyi fontos érdek követeli e kívánságunk megvalósítását, hogy bizton reméljük annak teljesítését.

Hálával emlékezünk meg azokról az *adományokról*, melyek felsőbb leányiskolánk pénztárába a közel multban befolytak. *Fodor György* perkupai lelkész ur 200 koronát küldött iskolánk részére tetszés szerinti felhasználás céljából, a *Miskolci Takarékpénztár* 50 koronát internátusi alapítványának növelésére, 50 kor. pedig szegény tanulók jutalmazására; *Rásonyi Papp Istvánné szül. Pátz Mariska* urnő, mezőnyéki lakos, elhalt szülei emlékére: „*Pátz Bénéámin és neje szül. Forgó Juliánna alap*“ címen 400 koronás alapítványt tett egy VI. esetleg IV. vagy V. osztályos növendék megjutalmazására. Ez alapítvány alapító levelét 4 példányban jelentésünkhöz mellékeljük s kérjük annak elfogadását. Beterjesztjük továbbá szintén 4 példányban a *Horváth Lajos alapítványnak* a tanári kar javaslata alapján a felügyelő bizottság által megállapított alapító levelét s kérjük annak a megfelelő záradékkal való ellátását és az illetékes helyekre való eljuttatását.

Iskolánk *anyagi ügyeire* térve át, tisztelettel jelentjük, hogy *mult évi számadásunk* 797 K 69 fillér hiánnyal záródott le. Ez évi *költségvetésünket* pedig a következőkben állapítottuk meg:

Bevételek.

1. Tandijból	---	---	---	---	---	---	11000	K
2. Beírásdijból	---	---	---	---	---	---	800	"
3. Az egyházkerület segélye	---	---	---	---	---	---	12300	"
4. Az egyházkerület építési segélye	---	---	---	---	---	---	9000	"
5. A hollandi tár segélye	---	---	---	---	---	---	3000	"
6. Tőkék kamatjából	---	---	---	---	---	---	1200	"
7. Horváth Lajos alapítvány kamatjaiból	---	---	---	---	---	---	600	"
8. Alsózempléni egyházmegye alapítványának kamataiból	---	---	---	---	---	---	80	"
9. Az internátus hozzájárulása a fűtéshez	---	---	---	---	---	---	4000	"
10. " " " a világításhoz	---	---	---	---	---	---	1200	"
11. Nyugdíjjárulék a növendékektől	---	---	---	---	---	---	1200	"
12. Miskolc város segélyének 5-dik (utolsó) részlete	---	---	---	---	---	---	2000	"
13. Festészeti tanfolyam tandijából	---	---	---	---	---	---	720	"
14. Apró, rendkívüli bevételek	---	---	---	---	---	---	650	"
							<hr/>	
						Összesen	47750	K

Kiadások.

1. Tanárok és tanítónők fizetésére	---	---	---	---	---	---	16900	K
2. Intézeti orvos tiszteletdíja	---	---	---	---	---	---	300	"
3. Szolga, fűtő, takarítónő fizetése	---	---	---	---	---	---	1380	"
4. Fűtés, világítás	---	---	---	---	---	---	6500	"
5. Könyvtár, szertárak, tanszerek, nyomtatványok, irodai állomány	---	---	---	---	---	---	1780	"
6. Adó és épületfentartás	---	---	---	---	---	---	3200	"
7. A kazán tüzelőjének új falazása	---	---	---	---	---	---	500	"
8. Csatornázás	---	---	---	---	---	---	1000	"
9. Felszerelések pótlására	---	---	---	---	---	---	650	"
10. Tőkésítésre és ösztöndíjra	---	---	---	---	---	---	500	"
11. Tőkék visszaállítására	---	---	---	---	---	---	500	"
12. Nyugdíjjárulékokra és fenntartói díjakra	---	---	---	---	---	---	3500	"
13. Tartozások törlesztésére	---	---	---	---	---	---	12034	"
14. Apró és rendkívüli kiadásokra	---	---	---	---	---	---	500	"
							<hr/>	
						Összesen	49244	K

E szerint az előirányzott túlkiadás 1494 korona.

Midőn kérjük e költségvetés jóváhagyását, egyszersmind tisztelettel javasoljuk, hogy a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés az előálló pénztári hiány megszüntetéséről az *államsegélynek* iskolánk részére minél nyomatékosabb sürgetése és minél előbbi kieszközlése útján kegyeskedjék gondoskodni és pedig annyival inkább, mert a csatornázás és vízvezeték költségei és a nyugdíjügy rendezése tetemes kiadásokat rónak iskolánkra, másfelől pedig bevételeink már a jövő évben is 2000 koronával apadnak, mivel Miskolc város 10000 koronás felszerelési segélyének, mely öt évi részletben utaltatott ki, a folyó évben már az utolsó részlete is kifizettetik.

Az államsegély kérésére most az *időt kedvezőnek* látjuk, mert midőn legközelebbi kérésünket felterjesztettük, a minisztérium azzal a megokolással tagadta meg annak teljesítését, hogy „ez- időszerint a miskolci ref. felsőbb”leányiskola, valamint a többi felekezeti és községi felsőbb leányiskola részére a tanerők fizet- kiegészítésén kívül egyéb államsegélyt megfelelő fedezet hiányá- ban sajnálatára nem engedélyezhet“, úgyde azóta mind a két vidéki községi felsőbb leányiskola: a marosvásárhelyi is, a szé- kesfehérvári is részesül államsegélyben s így joggal várható, hogy a mint az elutasításnál, ugy a segélyezésnél is egyenlő elbánás- ban részesíti a miniszter a községi és felekezeti felsőbb leány- iskolákat. S ezt annál inkább remélhetjük, mert a közoktatásügyi miniszterium mai vezetője nemcsak szóval hirdeti, hogy „örülj kell, ha a felekezetek fenntartanak iskolákat, fenntartanak minél- többet, mert hiszen a magunk erejéből ma még minden iskolát állami fundamentumra helyezni egyáltalában lehetetlenség“, hanem tényleg is hajlandó jelentős segélyeket nyújtani a felekezeti isko- láknak.

Ezekre az okokra támaszkodva javasoljuk, hogy egyházkerü- letünk *15000 korona évi segélyt* kérjen felsőbb leányiskolánk ré- szére, annyit, amennyit ezidőszerint a marosvásárhelyi községi felsőbb leányiskola élvez. Ez összegből rendezendő lenne inter- nátsi tanítónőink fentebb ismertetett fizetésügye és tanítónőink korpótléka; felállítandó lenne 2 rendes tanári tanszék, megszü- ntethető lenne a tandíjagnak oly sok panaszt okozó egyenlőtlen- sége és a már meglevő s a jövőben még bizonyára fokozódó pénztári hiány, gyarapíthatók lennének szertáraink, iskolai felsze- relésünk és könyvtárunk.

Internátusunkra térve át, örömmel jelentjük, hogy az ellátás-

nál mutatkozó tulkiadás nem lesz olyan nagy, mint aminőnek az iskolai év elején aggasztóan növekvő élelmiszer-drágulás láttára gondoltuk, de még mindig elég nagy (az iskolai év első 6 hónapjában 225 K 71 fillér) ahhoz, hogy tekintetbe véve azokat a tételeket is, melyeknek bizonyos és pedig jelentős emelkedése már most is megállapítható (cselédbér, tejárak) kétségtelenül konstataálható legyen, hogy internátusi ellátásunk a mostani ellátási díjak mellett okvetlenül tetemes tulkiadást fog eredményezni.

Éppen ezért kénytelenek vagyunk azt javasolni, hogy egyházkerületünk a mostani *dijakat* 100—100 koronával *emelje fel*, vagyis, hogy a kerületbeli lelkészek és tanítók leányai 600, a többi növendékek pedig 700 korona internátusi díjat fizessenek. Viszont ennek ellenében megszüntetnők azt az eddigi szokást, hogy a növendékek közül egyesek külön tizóraiért havi 5, tehát évi 50 koronát fizettek s 10 óraker minden növendéknek adnánk az eddig kapott kenyérhez vaját, tojást, szalonát, virslit vagy más alkalmas tizórait s ezt tekintetbe véve a díjemelés jóformán csak 50 koronát jelentene, másfelől pedig megszüntetné azt az egyenlőtlenséget, melyet egyes növendékeknek eddigi külön tizóraija okozott.

Egyébiránt megjegyezzük, hogy az állam a maga internátusaiban a mult évben is 100 koronával emelte s a jövő évre is 100 koronával fogja emelni az ellátási díjat, úgy, hogy ott már 800 korona lesz az ellátási díj, pedig ott a növendékek orvosi díj címén is jelentékeny (20—30 korona) összeget fizetnek.

Tisztelettel jelentjük még, hogy internátusunkban szükségesnek látjuk egy *ruhagondnoknői állás szervezését*, melyre a legszivesebben lelkész-, vagy tanító-özvegyet alkalmaznánk, ki a varráshoz és betegápoláshoz ért és a gyermekeket szereti. E ruhagondnoknő ellenőrizné a szobalányok által végzett takarítást, kezelné a növendékek fehéreneműit és ruháit, szombaton délután 5—7-ig oktatóná a növendékeket a ruhajavításban, foltozásban és az egyszerűbb kézimunkákban, amellet vezetné internátusi növendékeink rendszeres fürdését, ápolná a gyengélkedőket és nem ragályos betegeket s délelőttönként, mikor a felügyeletet teljesítő tanítónők iskolai tanítással vannak elfoglalva, felügyelne a betegekre s azokra a növendékekre, akiknek tanítási órájuk esetleg nincs. E teendőkért kapna az illető iskolánkban egy kis szobát, ellátást és szerény fizetést.

Jelentésünket tudomásulvételre, javaslatainkat elfogadásra s

iskolánkat a főtiszteletű Egyházkerület atyai jóindulatába ajánlva, maradtunk a főtiszt. Egyházkerületi Közgyűlésnek
Miskolc, 1912 május 20-án

alázatos szolgálai:

a ref. felsőbb leányiskola felügyelő bizottsága
s annak nevében:

Domby László

ref. felsőbb leányisk. igazgató.

Dr. Tüdős István

f. b. tag, h. elnök.

Egyházkerületi közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, hogy a vall. és közokt. miniszter az újabban nyújtott fizetésekiegészítésekkel az áll. és a felekezeti felsőbb leányiskolák alkalmazottainak javadalmazásában idáig még fennálló különbséget legnagyobb részben megszüntette. Megnyugvással veszi tudomásul a rajzterem korszerű felszerelését és a benyújtott tankönyv-jegyzéket, valamint a természetrajzi és természettani szertárak gyarapodásáról és a többi beruházásokról; úgyszintén a növendékek szépsikerű színelőadásáról szóló jelentést, és azt, hogy Domokos György helyettes tanár oklevelét megszerezte.

A Rázsonyi Papp Istvánné, szül. Pátz Mária urnő által létesített Pátz Bénéjmin és neje, szül. Forgó Juliánna-alapot egyházkerületi közgyűlésünk köszönetének és hálás elismerésének nyilvánításával a maga részéről is elfogadja. Ennek, valamint a Horváth Lajos alapítványnak alapító-levelét jóváhagyja s egy-egy példányban az egyházkerületi levéltárban, az egyh. kerületi pénztárban, a felsőbb leányiskola irattárában való elhelyezését, illetőleg az egyetemese konvent útján a vall. és közokt. miniszteriumba való felküldését elrendeli. Hálás elismeréssel és köszönettel fogadja a Fodor György és a Miskolci Takarékpénztár kegyes adományait is.

Nyugtalanossággal és aggódó figyelemmel kíséri ellenben egyh. kerületünk a felsőbb leányiskolai tanítónőknek a tanítói nyugdíj-intézetből

a tanári nyugdíj-intézetbe való áttételének kérdésénél a 6 koronás díjnak visszamenőleges követelését. Felhívja azért közgyűlésünk a felügyelő bizottságot, hogy ha az újabb előterjesztésre a miniszterium leirata megérkezik, arról jelentést s a további teendőkről javaslatot tegyen őszi közgyűlésünkre.

Épp ilyen aggodalommal vesz tudomást közgyűlésünk arról is, hogy a bentlakó növendékek között előforduló ragadós betegség miatt az intézetet 2 hétre be kellett zárni. Arról is sajnálattal kell értesülnünk, hogy a vallást tanító segédlelkész rendes lelkésszé való választása miatt a vallástaniítást az iskolai év bezárását jóval megelőzőleg már meg kellett szakítani. Egyh. kerületi közgyűlésünk a vallástaniítás ilyenét ellátását felsőbb leányiskolánk valószínűs nyílt sebének tekinti s a legelső kínálózó alkalmat meg kívánjuk ragadni annak sürgős orvoslására.

A bemutatott költségvetést és záró számadást egyházkerületi közgyűlésünk jóváhagyja. Tekintettel azonban a folyó évben előirányzott hiányra, felhívja egyh. kerületi közgyűlésünk az intézet felügyelő bizottságát, Miskolc t. v. h. j. városnál tegyen lépéseket az iránt, hogy a 2000 kor. évi segítséget, amelyet az építkezések idején felajánlott 10,000 kor.-ás adományának törlesztése fejében ad, állandósítani méltóztassék. Eme lépés megtételére jogosítottnak érezzük magunkat azért, mert felsőbb leányiskolánkkal első sorban Miskolc városának teszünk szolgálatot, amit mutat az is, hogy a növendékek 45—50°/_o-a átlag miskolci illetőségű; ennek ellenében egyh. kerületünk a miskolci felsőbb leányiskola fenntartásánál egyetlen helyi tényező részéről sem részesült semminemű támogatásban az előbb említett 10000 kor. kívül, amely mind Miskolc városához, mind a nagy célhoz mérve sem mondható tetemes segítségnek. Miel-

tányos és mindenütt követett eljárás, hogy az iskolák fentartásához a városok részéről még az állam is jelentékeny hozzájárulást kíván meg. Jelen esetben megtenné ezt itt is, ha erőnk elégtelenségét belátva, miskolci felsőbb leányiskolánk fentartásának a terhét az államra volnánk kénytelenek áthárítani. Egyben felkérjük egyh. kerületi közgyűlésünknek azokat a kiváló vezérférfiait, akiknek szava súllyal bír a miskolci közélet terén is, hogy ebbeli óhajításukat hathatós segítségükkel támogassák.

Mivel azonban magában a városi segítség sem volna elégséges felsőbb leányiskolánk anyagi helyzetének megszilárdítására s további virágzásának biztosítására, az előterjesztésben foglaltak alapján az elnökséget egyházkerületi közgyűlésünk, mint meghatalmazottját megbizza az államsegély kieszközlése érdekében a közokt. kormánytól a tárgyalások megkezdésével.

Tekintettel az általános drágaságra, másfelől az internátus pénzügyi egyensúlyára, tekintettel továbbá arra, hogy az áll. intézetekben az ellátási díjak még magasabbak, egyh. kerületi közgyűlésünk az internátusi ellátási díjakat 100—100 koronával felemeli olyképpen, hogy a kerületbeli lelkészek, tanárok és tanítók leányai 600, a többi növendékek pedig 700 kor. ellátási díjat fizessenek az előterjesztésben foglalt módoszatok mellett. — Ruhagondnoknő alkalmazását közgyűlésünk szívesen látja, amennyiben annak javadalmazása az internátus költségvetésébe beilleszthető.

75. Az egyházkerületi számvevőszék bemutatja Miskolcon 1912. febr. 19. és következő napjain az egyházkerületi pénzügyi választmánnyal együttesen felvett következő jegyzőkönyvét:

Számvevőszéki jegyzőkönyv.

felvétellett Miskolcon, 1912. évi február hó 19-én és következő napjain a tiszáninneni ref. egyházkerület számvevőszéke és *penzügyi választmánya* részéről megtartott együttes ülés alkalmával a Dr. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnok által kezelt alapítványi és egyéb pénztárak 1911. évi bevételeiről és kiadásairól szóló számadások megvizsgálása tárgyában.

Jelenvoltak :

A számvevőszék részéről: Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, számvevőszéki elnök és Ragályi Béla felsőborsodi egyházmegyei gondnok, számvevőszéki tag.

A pénzügyi választmány részéről: Fejes István püspök, pénzügyi választmányi elnök, Vadászy Pál felsőborsodi, Dr. Tüdős István alsóborsodi esperesek, Sólyom Gyula egyházmegyei tanácsbíró, Porcs János nyug. főgimn. tanár, Dr. Rácz György, a miskolci ref. egyház főgondnoka, pénzügyi választmányi tagok és Bizony Ákos egyházker. ügyész, mint jegyzőkönyvvezető.

1. Fejes István püspök 1912. évi február hó 19-én d. e. 10 órakor az ülést megnyitván, melegen üdvözlö a megjelenteket, első sorban Dókus Ernő egyházkerületi főgondnokot, mint az új pénztári szabályrendelet által létesített egyházkerületi számvevőszék elnökét s kifejezést ad azon meggyőződésének, hogy főgondnok úr az ő ismert bölcsességével s páratlan ügybuzgóságával hervadhatatlan érdemeket fog szerezni egyházkerületünk egyik legfontosabb intézménye, az egyházkerületi pénztár körül is, melynek ellenőrzésére megbízást nyert s fokozni fogja azt a megnyugvást és bizalmat, mely annak kezelése iránt eddig sem hiányzott ugyan, de felette kívánatos, hogy minél nagyobb és egyetemesebb legyen; ezek után felhívja az egyházkerületi pénztárnokot az 1911. évi számadások előterjesztésére s felkéri a számvevőszéket annak megvizsgálására, kijelentvén, hogy az egyh. ker. pénzügyi választmány tagjai vele együtt teljes készséggel fogják támogatni feladatának teljesítésében.

Dr. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnok ezen felhívás folytán előterjeszti megvizsgálás végett az 1911. évi fő- és részletes szaknaplókat a rájuk vonatkozó tőkekönyvekkel, kötvényekkel, leltárakkal, segédkönyvekkel és a bevételeket, illetve kiadásokat igazoló okmányokkal együtt, melyeknek tüzetes és szakszerű megvizsgálása a következő sorrendben fogatosított:

I. Közigazgatási pénztár.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány ...	6321·10	K
2. Visszafizetett tőke ...	92528·04	„
3. Kamatok és késedelmi kamatok ...	46975·53	„
4. Államsegély ...	76742·—	„
5. Tűzkárbiztosítási díjak ...	17356·95	„
6. Egyházmegyék járulékai ...	2750·25	„
7. Jegyzőkönyvek árából ...	1628·40	„
8. Parochiális könyvtára ...	3560·—	„
9. Konventi segélyek ...	59825·44	„
10. Baldácsy-alap jövedelme ...	12000·—	„
11. Tanári fizetéskiegészítés ...	12250·—	„
12. Szondy—Kenessey-alapítvány ...	400·—	„
13. Kezelésre beadott tőkék ...	64159·38	„
14. Vegyes bevételek ...	1276·31	„
Összes bevétel ...	397773·40	K

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett ...	153300·—	K
2. Tiszti fizetések ...	32808·87	„
3. Napidíjak és utiköltségek ...	2821·38	„
4. Államsegély egyházmegyéknek ...	30400·—	„
5. Államsegély főiskolának ...	4000·—	„
6. Felsőbb leányiskolának ...	21300·—	„
7. Tűzkárbiztosítási díj ...	13321·—	„
8. Parochiális könyvtára ...	3560·—	„
9. Konventi segélyek ...	59825·44	„
10. Kereskedelmi banknak ...	14581·94	„
11. Baldácsy-alapból ...	10666·66	„
12. Tanári fizetéskiegészítés ...	12250·—	„
13. Szondy—Kenessey-alapítvány ...	800·—	„
14. Kezelt tőkék kamatai ...	9941·45	„
15. Kegydíjak ...	1600·—	„
16. Főiskolának ...	1300·—	„
17. Sajtóirodának ...	500·—	„
18. 2 drb. saujhelyi tkp. részvény árába ...	1000·—	„

19. Lácái egyház tökesegély	3741·42 K
20. Zádorfalvi egyház tőkéjéből	1000·— „
21. Vegyes kiadások	8870·17 „
Összes kiadások	<u>387588·33 K</u>
melyet levonva a bevételből	<u>397773·40 K</u>
pénztármaradvány	10185·07 K

Ha most már az 1911 évi eredménnyel összehasonlítjuk az 1911. évi előirányzatot az látjuk, hogy leütve a

bevételből	397773·40 K
ból az átmeneti tételeket	<u>235083·96 K</u>
marad valóságos bevétel	162689·44 K
elő volt irányozva	<u>153915·— K</u>
tehát több a bevétel	8774·44 K
minek oka az, hogy kamatok címén	46975·53 K
jött be, az előirányzott	<u>41001·— K</u>
val szemben, tehát több	5974·55 K
és a Baldácsy-alapból	12000·— „
az előirányzott	<u>10000·— „</u>
val szemben tehát több	2000·— K

val a még felmaradó bevételi többlet apróbb összegekben oszlik meg más bevételi tételeknél.

Az előirányzott kiadás volt 163045·— K, a tényleges kiadás 387588·33 K, melyből azonban szintén leütendők az átmeneti kiadások 225375·44 K, úgy hogy valóságos kiadás volt 162212·89 K, vagyis kevesebb az előirányzott kiadásnál 83211 K-val, melyből 800 K a beszüntetett papi özvegyárva-tári járulékra esik. Javult tehát a pénztár mérlege 9606·55 K-val, minek folytán az előirányzott 9130 K hiány elenyészett.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	735148·83 K
2. Kamathátrálék	20529·53 „
3. Előlegezett tűzkárbiztosítási díj	13321·— „
4. Pénztári maradvány	<u>10185·07 „</u>
Összesen	<u>779184·43 K</u>
levonva a tartozást	<u>640884·34 K</u>
lesz a valódi állás	138300·09 K

Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe :

1. A mádi ref. egyház	596 — K
2. Lőrincz Sámuel	360 — „
3. Ugyanaz	300 — „
4. Ugyanaz	240 — „
5. Kos Zsuzsanna	4000 — „
6. Egry Lajos	1300 — „
7. Faragó József	1100 — „
8. Ugyanaz	440 — „
9. Ugyanaz	80 — „
10. Dr. Tüdös István	2000 — „

tartozását folyó évben visszafizetvén, a kötvények nekik kiadattak.

11. Szabó Pál 181 K 26 f kötelezvénye egyházker. ügyész által beperlés céljából térítvény ellenében átvétetvén, helyén nem találtatott.

II. Vay—Mocsáry-pénztár A.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	10478·72 „
2. Visszafizetett tőke	45832·56 „
3. Kamatok és késedelmi kamatok	27521·02 „
4. Vegyes kiadások	21 — „
Összes bevétel	<u>83853·30 K</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönöztetett	45110 — K
2. Főiskolának elküldetett	29739·96 „
3. Tiszti fizetésekre	954 — „
4. Vegyes kiadás	7·50 „
Összes kiadás	<u>75811·46 K</u>

A tár állása.

1. Kint levő tőke	453005·64 K
2. Kamathátrálék	21223 56 „
3. Pénztári maradvány	8041·84 „
Összesen	<u>482271·04 K</u>
1910. végén volt	<u>484607·71 K</u>
apadás mutatkozik	2336·67 K

aminek oka, hogy a főiskolának 2218 K 94 f.-rel több adatott ki, mint amennyi kamat 1911. évben bejött; tekintve azonban, hogy a tőkének 460,000 koronát nem kell meghaladnia, a kint levő tőke pedig a már időközben tőkésített pénztári maradvánnyal együtt 461.047.48 K-t tesz ki, az apadás csak látszólagos. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel és vétettek jegyzőkönyvbe :

1. Faragó József --- --- --- --- --- 120.— K

2. Szücs József... --- --- --- --- --- 304 — „

tőketartozását az idén visszafizetvén, a kötvények nekik kiadattak.

3. Simon József --- --- --- --- --- 800.— K

4. Doktor Gyula --- --- --- --- --- 500 — „

5. Molnár István --- --- --- --- --- 304.— „

6. Papszász Józsefné --- --- --- --- --- 3000.— „

tartozásáról szóló kötelezvények egyházker. ügyész által beperlés céljából térítvény ellenében átvétetvén, helyükön nem találtak.

Vay—Mocsáry- alapítvány B.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány --- --- 269.75 K

2. Visszafizetett tőke --- --- --- 39230 48 „

3. Kamatok és késedelmi kamatok --- --- --- 17967.33 „

Összes bevétel --- --- 57467.56 K

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett --- --- --- 42347.69 K

2. Tiszti fizetések --- --- --- 476.— K

Összes kiadás --- --- 42823.69 K

A tár állása.

1. Kint levő tőke --- --- --- 323267.92 K

2. Kamathátrálék --- --- --- 6953.11 „

3. Pénztári maradvány --- --- --- 14643.87 „

Összesen --- --- 344864.90 K

1910. végén volt --- --- --- 327476.51 K

szaporodás --- --- --- 17388.39 K

III. Teleky—Szeremley-pénztár.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	101·79 K
2. Visszafizetett tőke	---	---	4488·40 „
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	2582·02 „
Összes bevétel	---	---	<u>7172·21 K</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	---	---	4120·— K
2. Főiskolának elküldött	---	---	2141·— „
3. Vegyes kiadások	---	---	150·30 „
Összesen	---	---	<u>6411·30 K</u>

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	36095·60 K
2. Kamathátralék	---	---	1642·72 „
3. Pénztári maradvány	---	---	760·91 „
Összesen	---	---	<u>38499·23 K</u>
1910. végén volt	---	---	<u>38405·75 K</u>
Szaporodás	---	---	93·48 K

IV. Lelkeszi örvegy-árva gyámintézet.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	8560·62 K
2. Visszafizetett tőke	---	---	78956·15 „
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	27951·39 „
4. Tagdíjak és hirdetések	---	---	3194·67 „
5. Vegyes bevétel	---	---	1·15 „
Összes bevétel	---	---	<u>118663·98 K</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	---	---	77750·— K
2. Özvegyeknek és árváknak	---	---	26963·30 „
3. Tiszti fizetések	---	---	560·— „
4. Vegyes kiadások	---	---	1016·79 „
Összes kiadás	---	---	<u>106290·09 K</u>

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	430372·37 K
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	19316·25 „
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	11373 89 „
			Összesen	---	462062 51 K
1910. végén volt	---	---	---	---	460159·67 K
Szaporodás	---	---	---	---	1902·84 K

Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Bör Márton	---	---	---	---	240— K
2. Csizmadia Sámuel	---	---	---	---	50— „
3. Lőrincz Sámuel	---	---	---	---	400— „

tőketartozásukat a folyó évben visszafizetvén, a kötvények nekik kiadattak.

4. A borsii ref. leányegyház 2 K 50 f tőkével s ennek 1907. március 17-től járó 6% kamatával többrendbeli felhívás és ügyészi megintés dacára mai napig tartozásban lévén, felkéretik az illetékes felsőzempléni ref. egyházmegye esperesi hivatala, hogy ezen csekély összeget, mely a követelés kiegyenlítése alkalmával azon okból maradt fizetetlen, mivel a fizetést teljesítő egyházközségi gondnok a függő kamatokat tévesen számította ki, adós leányegyház által küldesse meg az e.-ker. pénztárnak.

5. Miután az egyházkerületi számvevőszék kívánatosnak tartja, hogy az e tárból özvegyi, illetve árva illetményeket húzó egyének névsora nyilvánosságra hozassék s ezáltal az ellenőrzés mérve lehetőleg fokoztassék, felkéretik egyházker. közgyűlés, hogy jelen jegyzőkönyvhöz mellékelte kimutatást a tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének függelékében közzétenni szíveskedjék.

V. Szükösi—Hollandi tár.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	20358·15 K	
1. Visszafizetett tőke	---	---	---	49549·71 „	
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	---	19589·26 „	
4. Egyházmegyékből	---	---	---	314·26 „	
5. Fél lelkeszi jövedelem	---	---	---	553·72 „	
			Összes bevétel	---	90365 10 K

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett	---	---	---	---	39950.—	K
2. Egyházmegyéknek	---	---	---	---	960.—	„
3. Felsőbb leányiskolának	---	---	---	---	3000.—	„
4. Sárospataki tápintézetnek	---	---	---	---	2234.—	„
5. Sárospataki theologusoknak	---	---	---	---	924.—	„
6. Prinszterer alapítvány kamata	---	---	---	---	120.—	„
7. Lelkészi belépési járulék	---	---	---	---	20316·32	„
8. Állandó segélyek	---	---	---	---	1740·06	„
9. Törlesztési járulék	---	---	---	---	6681·96	„
10. Vegyes kiadás	---	---	---	---	1574·01	„
Összes kiadás	---	---	---	---	77500·35	K

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	280498·84	K
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	10486·09	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	12864·75	„
Összesen	---	---	---	---	303849·68	K
Tartozás	---	---	---	---	98264·56	K
Marad tiszta érték	---	---	---	---	205585·12	K
1910. végén volt	---	---	---	---	222338·97	K
Apadás mutatkozik	---	---	---	---	16753·85	K

Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel és vétettek jegyzőkönyvbe:

1. *Alsóborsod és Felsőzemlén a szűkölködők felsegítésére szolgáló* s azelőtt a Szükösi tár által kétszeres összegre kiegészített az 1909. évi tavaszi közgyűlés 11. sz. határozatával azonban csupán eredeti összegében visszaadni rendelt járulékokat be nem szolgáltatván, *nevezett egyházmegyék esperesi hivatalai felkérletnek, hogy jövőre ezen számszerűleg megállapított összegeket az e.-ker. pénztárba mindenestire szolgáltatassák be, a múlt évre vonatkozólag pedig küldjenek felvilágosító jelentést a pénzügyi választmányhoz.*

2. Özv. Molnár Józsefné 250 K tőketartozását a folyó évben visszafizetvén, neki a kötelezvény kiadatott.

3. Székely Lajos --- --- --- --- --- 341.— K

4. Kozma Gedeon --- --- --- --- --- 23.— K

tőketartozásáról szóló eredeti kötelezvények egyházker. ügyész által beperlés céljából térítvény ellenében átvétetvén, helyükön nem tárlattak.

5. Kovács László volt hanvai lelkész 97 K tőketartozása és járulécai mint bevehetetlenek törlésre ajánlatnak, miután úgy az egyenes adós, mint a jótállók vagyon hátrahagyása nélkül haltak el.

VI. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	901·54	K
2. Visszafizetett tőke	---	---	11066·48	„
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	4165·62	„
Összes bevétel	---	---	<u>16133·64</u>	K

Kiadás.

1. Kikölcsönzöttetett	---	---	12120·--	K
2. Egyházmegyéknek	---	---	2400·—	„
Összes kiadás	---	---	<u>14520·—</u>	K

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	58755·—	K
2. Kamathátrálék	---	---	2132·49	„
3. Pénztári maradvány	---	---	1613·64	„
Összesen	---	---	<u>62501·13</u>	K
1910. végén volt	---	---	<u>61131 52</u>	K
Szaporodás	---	---	1369·61	K

Ezen tárra vonatkozólag jegyzőkönyvbe vétetik, hogy Kozma Gedeon 320 K kötelezvénye egyházker. ügyész által beperlés céljából térítvény ellenében átvétetvén, helyén nem találtatott.

VII. Alamizsna pénzek.

1. Bevétel	---	---	938·10	K
2. Kiadás	---	---	<u>938·10</u>	K
Maradvány	---	---	—·—	K

VIII. Felsőbb leányiskolai pénztár.

Bevétel.

1. Visszafizetett tőke	7170—	K
2. Kamatok és késedelmi kamatok	1389·23	„
3. Tandíj és beíratási díj	13421—	„
4. Internátus jövedelme	7155—	„
5. Államsegély	21300—	„
6. Szükösy—Hollandi tárból	3000—	„
7. Miskolc város segélye	2000—	„
8. Horváth Lajos-alapítvány	12000—	„
9. Fodor György-alapítvány	200—	„
10. Pap Istvánné-alapítvány	400—	„
11. Alsózempléni egyházmegye 2000 K alapítványának 4 ^o / _o kamata	80—	„
12. Abauji egyházmegye alapítványa	200—	„
13. Vegyes bevételek	1973·67	„
Összes bevétel	70288—	K

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett	19400—	K
2. Személyi járandóságok	16779·94	„
3. Dologi kiadások	17686·13	„
4. Tartozástörlesztésre	15293·81	„
5. Nyugdíjilleték	1129 02	„
Összesen	70288·90	K

A tár állása.

1. Kint levő tőke	31010—	K
2. Kamathátrálék	1042·48	„
Összesen	32052·48	K
3. Tartozás	181160·64	K
Marad teher	149108·16	K
1910. végén volt	167100·76	K
Javulás mutatkozik	17992 60	K

amely az 1910. évben befolyt adományok és alapítványokból, továbbá az adósság törlesztésére fordított összegből származik.

Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel és vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Golopi ref. egyház...	250 K
2. Andó Tamás ...	400 K

tőkertartozása a folyó évben visszafizettetvén, nekik a kötvények kiadattak.

3. *A múlt 1911. évi március hó 14-én és következő napjain megtartott számvevőszéki ülésen 89. sz. a. hozott s ugyanazon év tavaszi egyházker. közgyűlés által 76. sz. a. jóváhagyott határozat értelmében az intézeti tanárok és tanítónők fizetése előleges havi részletekben adandó ki; ezen határozattal szemben a tanszemélyzet hivatkozva az intézetnél érvényben levő szolgálati pragmaticára, ragaszkodik ahhoz, hogy fizetése előleges évnegyedi részletben adassék ki.*

Ezen contraversia elosztatása céljából egyházker. számvevőszék arra kéri a ft. e.-ker. közgyűlést, méltóztassék a felsőbb leányiskolai tanszemélyzet szolgálati pragmaticájának fent hivatkozott rendelkezését megváltoztatni s kimondani, hogy a tanári és tanítói fizetések évenként 12 egyenlő részletben és pedig minden hó 1-ső napján előzetesen szolgáltatandók ki.

Dr. Kovács Gábor egyh. ker. pénztárnok pedig utasítatik, hogy az egyh. ker. közgyűlés idevágó határozatának meghozataláig a múlt évi számvevőszék utasítása értelmében járjon el.

IX. Általános határozatok.

1. Mindezen pénztárakra vonatkozó számadások úgy a bevételi, mint a kiadási tételekre nézve helyeseknek s a szükséghez képest okmányokkal is igazoltaknak találván, Dr. Kovács Gábor egyh. ker. pénztárnoknak az 1911. évi számadások terhe alól az azokban foglalt tételekre vonatkozólag leendő felmentését az egyh. ker. számvevőszék ezennel javaslatba hozza s egyszersmind buzgó és szakavatott működéséért elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi.

2. A folyó 1912. évi pénztári napló lezáratván s a bevételi és kiadási rovatok összegeztetvén, kitünt, hogy a folyó évi bevétel

mely kitett	123701·22 K
a múlt évi maradvánnyal	60483·97 „
val együtt volt	184189·19 „
melyből levonva a kiadást	124417·12 „
kellott lenni a pénztárban	59772·07 K

nak, mely hiánytalanul meglevőnek találtott.

3. Ezek után tárgyalás alá vette egyh. ker. pénzügyi választmány által előterjesztett s ezen jegyzőkönyvhöz 7. a. becsatolt 1912. évi költségelőirányzatokat s azokat a közigazgatási pénztár kiadási rovatában tett azon módosítással, hogy a központi sajtóiroda díjazására felvett 500 K-át törülte, azonban az előre nem látott kiadásokra előirányzott 626 K-át 500 K-val felemelte, — maga részéről is elfogadta s az egyházkerületi közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

A központi sajtóirodára előirányzott 500 K azért javaslatotik töröltetni, mivel az erre vonatkozó szerződés lejárt s addig, amíg a szerződés esetleg újból meg nem köttetik, az 500 K kiadás előirányzásának jogi alapja nincs; miután azonban az előre nem látott kiadásokra előirányzott 626 K. az előző évi tapasztalatok szerint kevésnek mutatkozik, a központi sajtóirodánál törölt 500 K-át az előre nem látott u. n. egyes kiadások címén javasoljuk elfogadni.

Előirányoztatnék tehát a közigazgatási pénztárnál az 1912. évre

bevétel	---	---	---	---	---	162000.—	K
kiadás	---	---	---	---	---	<u>163000.—</u>	"
s így kitesz a hiány	---	---	---	---	---	1000.—	K-t,

tekintve azonban, hogy a múlt évben kezelésre beadott 64159 K. 30 fill. kamatkülönbözete címén, de egyéb okból is, az előirányzott 46046 K kamat bevételnél többre lehet számitanunk, valószínűnek tartjuk, hogy a közigazgatási pénztárnak hosszú idő óta fennálló deficitje ez évben már megszüntethető lesz.

A többi pénztárak költségelőirányzatai szorosan a rájuk vonatkozó közgyűlési határozatok értelmében lévén összeállítva, azoknak változatlan elfogadását javasoljuk.

4. Az egyházmegyék által az egyh. ker. pénztárból kapott összegekről a püspöki hivatalhoz beterjesztett számadások átvizsgálatván, azok ellen a következő kifogások merültek fel:

a) A gömöri egyházmegye a különböző pénztárakból kapott összegekről együttes számadást terjesztett be, minek folytán nem ellenőrizhető, hogy a kapott összegek az előirt célokra lettek-e felhasználva.

b) A felsőzempléni ref. egyházmegye a Tolcsvay Nagy Gedeon alapítványi pénztárból kapott összegeket nem a végrendelet s az ennek alapján alkotott egyh. ker. szabályrendelet értelmében használta fel, bár más bevételi forrásból az ott megjelölt célok is kellő istápolásban részesültek.

Javasoljuk tehát, hogy nevezett egyházmegyék a szabályok pontos betartására utasíttassanak.

Kelt mint fent.

jegyezte

Bizony Ákos
e.-ker. ügyész.

Az egyházkerületi számvevőszék jegyzőkönyvében foglaltak megnyugvással vétetnek tudomásul s az abban foglalt intézkedéseket és javaslatokat egyházkerületi közgyűlésünk határozati erőre emeli. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnoknak az 1911. évre elismerésének nyilvánítása mellett a felmentvényt megadja; a számvevőszéknek és a pénzügyi választmánynak pedig buzgó, körültekintő és fáradhatatlan tevékenységéért köszönetének ad jegyzőkönyvében kifejezést.

76. Az egyh. kerületi számvevőszék bemutatja az 1912. évnek az egyh. kerületi pénzügyi választmánnyal egyetértőleg megállapított költségelőirányzatát.

1. Költségelőirányzat a közigazgatási pénztár részére az 1912-ik évre.

I. Szükséglet.

	Mult évi eredmény volt.	Előirányoztatik.
1. A 427600 K betett tőkék és alapítványok után fizetendő 5 ^o / _o	12341·45	17656
2. Kun Bertalan 10000 K tőkéje után fizetendő 6 ^o / _o	600—	600
3. A ker. Bank kölcsön (203,283 K) törlesztési részleteiben	14581—	14581
4. A kezelt tőkék és alapítványok 1911 évre ki nem vett kamataiban	1200—	200
5. Az államsegélyből		
a) az egyházmegyéknek kifizetendő	30400—	30400
b) a sárospataki főiskolának	4000—	4000

c)	a miskolci f. leányiskolának	---	21300·—	21300
d)	az egri lelkésznek	---	1000·—	1000
e)	a rozsnyói lelkésznek	---	1000·—	1000
6.	Közigazgatási tisztviselőknél:			
a)	a püspöki tiszteletdíjra	---	9800·—	10000
b)	8 esperes tiszteletdíjában	---	12800·—	12800
c)	Kerületi fő és aljegyzőknek	---	2200·—	2200
d)	Püspöki titkár fizetése és lakbére		3200·—	3400
e)	Fő- és alügyésznek ezen tárból		1000·—	1000
f)	Pénztárnok ezen tárból	---	1450·—	1450
g)	Levéltárnok díja	---	400·—	400
h)	Tanügyi előadó díja	---	100·—	100
7.	Vallástanító lelkészek díjazására:			
a)	S. A. Ujhelyinek	---	3000·—	3000
b)	Kassai vallástanító lelkésznek	---	350·—	350
c)	Ungvári vallástanító lelkésznek	---	600·—	600
d)	Spataki főisk. II. vallástanárnak		300·—	300
e)	Eperjesi vallástanító lelkésznek		300·—	300
f)	Dobsinai vallástanítónak	---	100·—	100
g)	Tátrában időző lelkésznek		160·—	160
h)	Lácai lelkésznek tanyai tanításért		100·—	100
i)	Kemencei előkönyörgőnek	---	200·—	200
8.	Pataky Sándorné kegydíjában	---	1000·—	1000
9.	Uti és napdíjakra	---	2821·—	2800
10.	Irodai átalányok: főjegyző 40, fő- ügyész 40, aljegyzők 20—20, pénz- tárnok 40, vil. aljegyző 20	---	180·—	200
11.	Püspöki szolga 480, pénztári szolga 240 kor.	---	720·—	720
12.	Püspöki irodai kiadásokra, ügyészi és pénztári irodai kiadásokra, köte- lezvények, nyugták, levélborítékok stb. naplók, könyvekre, betörés el- leni biztosításra, levélportókra stb.			600
13.	Konventi rendes kiadásokra	---	975·—	1000
14.	Parochiális könyvtárra	---	3560·—	3560
15.	Központi sajtóirodának	---	500·—	500
16.	Sárospataki ref. lapok szerkesz- tőségének	---	600·—	600

17. Prot. irodalmi társulat évi tagdíjába	50.—	50
18. A sárospataki főiskolának Uj-Vay-Mocsáry alapra (10-ik)	1000.—	1000
19. Tűzkárbiztosítási évidíja Fonciérnek	13321.—	13321
20. Báró Baldácsy alaphól az egyházmegyéknek	6666.—	6666
21. Szondy-Kenessey alaphól egy szegény egyháznak	400.—	400
22. Az egyet. Tanügyi biz. költségeire	300.—	300
23. Jegyzőkönyvekre és más nyomdai kiadásokra	2336.—	1500
24. Közhirdetésekből az egyházaknak és intézeteknek	960.—	960
25. Vegyes kiadásokra előirányoztatik	1113.—	1126
A kiadások előirányzata összesen:		<u>163500</u>

II. Átmeneti tételek, mint a mult évben :

26. Missiói segélyben az egész évre	6400
27. Egyszer-mindenkorra adott segélyben	5300
28. Tőkeképző segélyben az egyházaknak	3213
29. Káplántartási segély a lelkészeknek	16912
30. Föginn. tanárok fizetés-kiegészítési segélyére	12250
31. Tökés-segély 1% törlesztésre, mint a mult évben	28000
Áz átmeneti kiadások előirányoztatnak:	<u>72075</u>

I. Fedezet.

	Mult évben.	Előirányoztatik.
1. A 206139 K 35 f. tökesegély 5% kamatjában bejön		10306
2. Az 529009 K töke 6%-ában és kamatjában		35740
3. Hátralékos kamatokból	46975	
4. Régi és uj államsegélyből	76742	76742

5. Az egyházmegyéktől		
a) tűzkárbiztosítási díjban	17356	17356
b) közigazgatási tár részére	2750	2750
c) parochiális könyvtára	3560	3560
d) jegyzőkönyvek árában	1638	1638
6. A báró Baldácsy-alapítvány jövedelmében	12000	14000
7. Közhirdetésből mint a kiadásnál	960	960
8. Szondy—Kenessey alapból a pápai főgimn. igazgató küld.	400	400
9. Vegyes bevétel előirányoztatik		548
A bevételek előirányzata:		164000

II. Átmeneti tételek, mint a mult évben.

10. Missiói segélyben a Konvent végrehajtó bizottságától	6400
11. Egyszersmindenkorra adandó segélyben	5300
1 2. Tőkeképző segélyben remélhető	3213
13. Káplántartási segélyben remélhető	16912
14. Főgimn. tanárok fizetés-kiegészítési segélyére	12250
15. Tökés segély 1 ⁰ / ₀ törlesztésre, mint a multban	28000
Az átmeneti bevételek előirányoztatnak:	72075

2. Költségelőirányzat a Vay—Mocsáry I. tár részére az 1912. évre.

I. Kiadás.

1. A sárospataki főiskolának az 1907. évi tavaszi közgyűlés 23. sz. határozata szerint 460000 kor. 6 ⁰ / ₀ kamatja kiadandó	27600
2. Tiszti fizetésekre e tárból	954
	28554

II. Bevétel.

1. A 482271 K tőkének 6 ⁰ / ₀ kamatja	28936
--	-------

3. Költségelőirányzat a Vay—Mocsáry II. tár részére az 1912. évre.

I. Kiadás.

1. Tőkésítésre	---	---	---	---	---	---	17524
2. Tiszti fizetésekre e tárból kell	---	---	---	---	---	---	476
							<hr/> 18000

II. Bevétel.

1. A 344864 K tőke 5 és 6 ^o / _o kamatjában	---	18000
--	-----	-------

4. Költségelőirányzat a Gr. Teleki—Szeremley—Szentés alapítványi tár részére.

I. Kiadás.

1. A sárospataki főiskolának az 1907. évi tavaszi közgyűlés 23. sz. a. jegyzőkönyvi határozata szerint 36000 korona tőke 6 ^o / _o kamatja kiadandó	---	---	---	---	---	---	2160
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

II. Fedezet.

1. A 38499 K tőkének 6 ^o / _o kamatjában bejön	2309
---	------

5. Költségelőirányzat a tolcsvai Nagy Gedeon alapítványi tár részére 1912. évre.

I. Kiadás.

1. Az alap kamatjaiból a nyolc egyházmegyének kiadandó	---	---	---	---	---	---	2400
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

II. Bevétel.

1. A 62501 K tőke 6 ^o / _o kamatjában befoly	---	3750
---	-----	------

6. Költségelőirányzat a Papi özvegy-árvatár részére az 1912. évre.

I. Szükséglet.

1. A nyolc egyházmegyében élő özvegyek és árvák dijaira	---	---	---	---	---	---	---	28000
2. Tiszti fizetésekre e tárból	---	---	---	---	---	---	---	560
3. Vegyes kiadások, kilépési díjak, tartozás-törlesztésekre	---	---	---	---	---	---	---	440
								<hr/> 29000

II. Fedezet.

1. A 462062 K tőke 6% kamatjában bejön	---	---	---	---	---	---	---	27723
2. 376 fizető tag évi tagsági díjában remélhető	---	---	---	---	---	---	---	3100
3. Hirdetésből, mint a múlt évben	---	---	---	---	---	---	---	82

7. Költségelőirányzat a Hollandi tár részére az 1912. évre.

I. Szükséglet.

1. A nyolc egyh. megyének évi segélyben kiadatik	---	---	---	---	---	---	---	960
2. A spataki főiskolai tápintézetnek évi segély	---	---	---	---	---	---	---	2234
3. A spataki főiskolai hittanhallgatókért, mint a múlt évben	---	---	---	---	---	---	---	924
4. Az itt kezelt Prinsterer alapítvány kamatja a főiskolának	---	---	---	---	---	---	---	120
5. A miskolci felsőbb leányiskolának évi segély, mint a múltban	---	---	---	---	---	---	---	3000
6. Az országos ref. lelkészi nyugdíjintézetnek (5-ik és utolsó részlet)	---	---	---	---	---	---	---	20316
7. A Bankkölcson törlesztési részleteiben előírás szerint	---	---	---	---	---	---	---	6682
8. Segélyezésre, nevezetesen: a) Mályi előkönyörgő 100 K, b) Mályi egyház 100 K, c) Tóth Pálné 200 K, d) Barkai lelkész 80 K, e) Egri énektanító 100 K, f) Lucskai tanító 100 K, g) Beszteri lelkész 100 K, h) Bozsvai lelkész 100 K, i) Heöbábai egyház 80 K, k) Ágoston Sán-								

dor 300 K, l) Lekenyei tanító 200 K, m) Terbes Barnáné 60 K, n) Giovannini Gabriella 200 K, Apró segélyekre 50 K Összesen	---	---	---	1770
9. Tiszti fizetés ezen tárból	---	---	---	560
10. Rendkívüli kiadásokra, töketörlésre stb.	---	---	---	1034
Összesen:	---	---	---	37600

II. Fedezet.

1. A 303849 K tőkének 6% kamatjából remél- hető	---	---	---	---	---	---	---	18230
Ezek szerint a tőkefogyás, a papi nyugdíjinté- zetekbe befizetendő utolsó részlet miatt	---	---	---	---	---	---	---	19370

Egyházkerületi közgyűlésünk e költségvetést egész terjedelmében jóváhagyja.

77. Az egyházkerületi pénztár egyházmegyénként kimutatást közöl azokról a lelkészekről és befizetéseik összegéről, akik a papi özregy-árva tárra az 1911. évben évdíjat fizettek.

Tudomásúl szolgál s a jegyzőkönyv függelékében közzététele elrendeltetik. (Lásd ugyanott!)

78. Az egyházkerületi pénztár kimutatást közöl a tiszán-
innereni ref. egyházkerület *papi özvegy-árva tárból* évi segítséget
élvező árvákról és özvegyekről, akik összesen 36836 kor. 66
fillér rendes évi segítségben részesülnek, amelyhez a jelen
évben még 126 kor. 64 fillér rendkívüli segély járult.

Helyeslőleg tudomásúl vétetik s elrendel-
tetik, hogy a kimutatás a jegyzőkönyv függelékében közzététesék. (Lásd ugyanott!)

79. A papi özvegy-árva-gyámintézeti tagok befizetéséről
beadott pénztári kimutatással kapcsolatban Tüdős István indít-
ványára kimondja egyházkerületi közgyűlés:

Az esperesek felhívatnak, hogy az egyház-
megyékbe más egyházkerületből belépett lelké-

szeiktől a belépést követő polgári év első hónapjában az egyházkerületi papi özvegy-árva gyám-tár részére a 20 kor. belépési díjat szedjék be s az egyházkerületi pénztárba utalják át, egyuttal kérvén az illetőktől a nyilatkozatot is arra nézve, hogy melyik osztályba kívánnak belépni. A nyilatkozat is beszolgáltatandó a kerületi pénztárba, valamint értesítés adandó róla az egyh.-megyei dékánhoz is.

80. Pénzügyi választmány jelenti, hogy a dr. Kovács Gábor pénztárnok óvadékára vonatkozó bekebelezési engedély a püspöki hivatal wertheim-szekrényében elhelyeztetett.

Tudomásul szolgál.

81. Egyetemes konvent elnöksége 3078—1911. sz. hivatalos iratával felhívja egyházkerületünk elnökségének figyelmét, hogy intézkedjék arra nézve, hogy az esperesek az egyházlátogatások alkalmával ellenőrizzék: vajjon a *templomi jelek* a főhatósági rendelkezéseknek megfelelően a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett kitétetnek-e s hogy a begyűlt adományok miképen nyernek elszámolást? kéri egyuttal a konventi elnökség az egyházkerület e tárgyban hozandó határozatának felterjesztését.

Egyházkerületi közgyűlés a konventi elnökségnek az egyetemes konvent 78—1911. sz. határozatán nyugvó felhívását az esperesekhez teszi le, érdemleges feleletüket jövő évi tavaszi közgyűlésünkre bevárván.

82. A vallás- és közokt. miniszter 137.643—1911. sz. leíratával értesíti egyet. konv. elnökségét, ez pedig 8657—1911. sz. elnöki irásával az egyházkerületek püspökeikt afelől, hogy a pro! egyházak és az unitárius egyház főrendiházi képviselőjére jogosultak nyilvántartására és a sorosoknak a főrendiházba leendő meghívására nézve a következő új gyakorlat lép életbe: *Az egyházak illetékes szervei a főrendiházi képviselőjüket jogosult egyéneket érdeklő minden személyi vál-*

tozást és egyéb körülményt annak bekövetkezése után — ezen leírásomra való hivatkozással — nyomban közlik a mindenkori vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterrel, ki a közölt változást, illetve körülményt az illetékes ügyosztály nyilvántartásába haladéktalanul felvételi s ezzel egyidejűleg intézkedik, hogy a bejelentett adat a főrendiház titkári hivatala által vezetett „Nyilvántartási könyv“-be eszközzendő bevezetés céljából a főrendiház elnökével is közöltessék.

Egyházkerületi közgyűlés a miniszteri s illetőleg konventi értesítést tisztelettel tudomásul veszi s a főrendiházi képviselőt szempontjából jelzett teendők végzésére a mindenkori püspöki hivatalt tartja illetékesnek s illetőleg azok teljesítését a püspöki hivatali teendők közé sorozza.

83. 110—1912. számú jkvi pontjában a misszióügyi bizottság jelentése nyomán és javaslata értelmében kimondotta egyetemes konvent, hogy (3) a misszióügy egyöntetű vezetése és kezelése szempontjából azok a pontok, a melyek azon polgári község integrans részét alkotják (1886. XII. t. c. 19. §-a), a melyben az egyházközség alakult, nem tekintetnek szórványoknak és ezek a missziói kör fogalmi körébe nem tartoznak és az ilyen pontokon az illető egyházközség lelkészei által végzett munka nem a missziói működés, hanem a cura pastoralis körébe esvén, az ezekre való felügyelet és intézkedés nem az egyházi I. t. c. 56. §. h., 67. §. u., 75. §. g. pontjai szerint a konvent közvetlen hatósági körébe, hanem az egyházi I. t. c. 56. §. első bekezdése 69. §. a) és b) pontjai alapján, az egyházmegyék, illetve az egyh.-kerületek jogkörébe tartozik. Kimondta továbbá, hogy (4) annak a célnak megvalósítása érdekében, amelyet az egyet. konvent 119–1910. sz. határozata 2. pontjában maga elé tűzött, újból felhívja az egyházkerületeket, hogy az ezen határozattal kiadott kimutatást minden egyes missziói lelkésszel töltsék ki, az általa kitöltött adatok minden egyes pontjára, úgy az egyházmegyei missziói bizottság, mint maga az egyházmegye, nemkülönben az egyházkerület saját észrevételét tegye meg és az egyházkerület ezen kimutatásokat 1912. év február hó végéig az

egyetemes konventnek mutassa be. Végül felhívta az egyházkerületeket, hogy az utalványozott missiói segély mikénti felhasználásáról minden év február végeig tüzetes s a megfelelő nyomtatványokkal és utazási naplókkel felszerelt számadást terjesszenek fel.

Egyh. kerületi közgyűlés egyetemes konventnek a missiói ügy érdekében hozott határozatait tisztelettel tudomásul veszi s azokra a missiói lelkészek, az egyházmegyék és az egyházkerületi missióügyi bizottság figyelmét felhívja.

84. 27—1911. sz. jkvi pontjában értesíti egyet. konvent az egyházkerületeket, hogy a tőkeképző segélyekre nézve az 1906. ápril. 8. sz. határozatában előírt kimutatás csak az erdélyi egyházkerület részéről terjesztendő fel.

Tudomásul szolgál.

85. Egyetemes konvent 154—1912. számú határozatában — a konventi elnökség jelentése nyomán — megállapítván, hogy az 1904. nov. 10-re összehívott zsinat 10 évi érvényessége 1914. nov. 10-én lejár, miért is a maga részéről zsinat-előkészítő bizottságot választott az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból, illetőleg helyetteseikből; egyúttal pedig felhívta az egyházkerületeket, hogy a zsinat által tárgyalandó javaslataikat és tervezeteiket 1913. év végeig az egyetemes konvent elnökségéhez küldjék fel.

Egyházkerületi közgyűlés a konvent előkészületi intézkedését és felhívását tudomásul vevén, a maga részéről felhívja az egyházmegyéket s a kebelbeli közép és főiskolák tanári karait, hogy a zsinat által tárgyalandó javaslataikat, indítványait terjesszék fel 1913. évi tavaszi közgyűlésünkre, egyszersmind pedig az egyházmegyei felterjesztések egyeztetésére s megbirálására s azok esetleges pótlására egyházkerületi bizottságot küld ki, a melynek tagjait

az egyházkerületi elnökség javaslata alapján őszi közgyűlésünk fogja megvalasztani.

86. 74—1912. számú határozatával egyházkerületünk 86—1910. és 87—1910. sz. felterjesztéseire azt a feleletet közli egyetemes konvent, hogy felhívta az adóalap végrehajtóbizottságot a felmerült sérelmeknek — a vallás- és közokt. miniszterrel való tárgyalások befejezéseig is — olyan módon leendő orvoslására, hogy az egyet. adóalapból megállapított segélyekből csakis a tandíjkárpótlási összeget vonja le — a tanítói javadalom sérelme nélkül.

Egyh. ker. közgyűlés a választ tisztelettel tudomásul veszi.

87. 139—1912. sz. jkvi pontjában közölvén egyetemes konvent az egyetemes tanügyi bizottságnak a *népiskolai ifjúsági és tanítói könyvtárak* ügyében készített véleményes jelentését, — ennek alapján kimondja, hogy miután a nevezett könyvtárak szervezéséhez a kivánt felhatalmazást 2 egyházkerület megadta, 3 pedig nem: — az idevonatkozó szerződés megkötésébe nem bocsátkozhatik és azt mindenik egyházkerületnek saját belkörü intézkedésére hagyja fenn. A továbbiakra nézve a könyvtár-typusoknak az egyet. tanügyi bizottság által kellő gonddal és tanulmánnyal elkészített jegyzékét az egyházkerületek rendelkezésére bocsátja. Egyszersmind felhívja az egyházkerületeket arra, hogy most már az E. T. VI. t.-cz. 14. §-a alapján saját hatáskörükben minél előbb intézkedjenek ref. egyházunk szellemének megfelelő népiskolai ifjúsági és tanítói könyvtárak szervezése és életbeléptetése iránt és gondoskodjanak módról arra nézve, hogy a kebelükbe tartozó iskolafentartók úgy az állami, mint az egyházi törvényben az ilyen könyvtárak beszerzésére vonatkozólag reájuk rótt kötelezettségüknek minél előbb eleget telessenek. Felhívja az egyházkerületeket arra is, hogy a népiskolai ifjúsági és tanítói könyvtárak szervezésére és életbeléptetésére vonatkozó összes intézkedéseikről a jövő évi konventi ülésre adják be jelentéseiket.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent eljárását a legteljesebb helyesléssel tudomásul

vevén, megbizsa saját elnökségét, hogy az eszerekkel, gondnokokkal, az egyh. ker. népiskolai bizottság elnökségével és az egyházkerületi lelkési főjegyzővel a fontos kérdést érdemileg vitassák meg s — tekintettel múlt évi őszi egyh. ker. közgyűlésünk 106. számú határozatára is — adjanak e tárgyban az őszi e.-ker. gyűlésre véleményes javaslatot.

88. 155—1912. sz. határozatával — saját elnöksége jelentése alapján — értesíti egyetemes konvent az egyh. kerületeket, hogy *református konventi utiszámlák* cím alatt a Magyar Földhitelintézetnél folyószámlát nyitattott s az öt egyházkerülettől — a szokott kulcs szerinti felosztással a múlt évre 1000 koronát vett be, a melyből 867 kor. 97 fillért utalt ki; felhívja egyszersmind az egyházkerületeket, hogy az említett folyószámlára a befizetéseket a konventi elnökség által megállapítandó időben és összegben továbbra is teljesítsék.

Egyházkerületi közgyűlés a konvent intézkedését tudomásul veszi s elnökségét az egyetemes konventi elnökség által a fenti címen kívánt összeg kiutalványozására meghatalmazza.

89. Egyetemes konvent 75—1912. sz. határozatával felelően 44. a) 1911. számú felterjesztésünkre, arról értesíti egyházkerületünket, hogy *jogukban áll az érdekelt egyházközségeknek az egyházi III. t.-c 12., illetőleg 14. §-a alapján, az egyetemes adóalaphól adandó segélyért, illetve a már adott segély felemeléseért folyamodni.*

Egyh. ker. közgyűlés ezt az értesítést helyesléssel fogadja s az érdekelt egyházközségek figyelmébe ajánlja.

90. Egyetemes konvent 156—1912. számú határozatával a dunamelléki egyházkerületnek a *belkörü biztosítás* tárgyában készített véleményes javaslatát beküldte a többi egyházkerületekhez véleményes jelentés-tétel végett.

Egyházkerületi közgyűlés — noha e tárgyban már sikertelen kísérletekre hivatkozhatik — kiadja a beküldött véleményes javaslatot a saját pénzügyi választmányának tanulmányozás és véleményes jelentés-tétel végett.

91. Egyetemes konvent 159—1912. sz. határozatával egy egyházkerületünknek a *családkönyvekre* vonatkozó javaslatát (150—1911.) véleményezés végett letette a többi egyházkerületekhez.

Tudomásul szolgál.

92. Egyetemes konvent 62—1912. sz. határozatával tudatja, hogy egyházkerületünknek a *nyugdíjintézeti ügyrend tervezetére* készített és felterjesztett véleményét kiadta a végrehajtó bizottságnak, a többi egyházkerületeket pedig felhívta elmaradt észrevételeik felterjesztésére.

Tudomásul szolgál.

93. Egyetemes konvent 65—1912. sz. határozatával értesíti az egyházkerületeket, hogy az „Országos ref. lelkészi nyugdíj és özvegy árvagyámintézet végrehajtó bizottságának“ javaslata értelmében kimondta, hogy „a *ref. középiskolai ének- és zenetanítók az országos ref. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árvagyámintézetbe mint jogosított tagok felvehetők.*“

Tudomásul szolgál.

94. Egyetemes konvent 80—1912. sz. határozatával értesíti az egyházkerületeket, hogy az 1912. évi költségvetés szerint mely egyházközségek részesülnek *tőkekamatsegélyben*, egyszersmind pedig felhívja az egyházkerületeket, hogy, — miután az 1908—1912. évre elfogadott munkálat hatálya lejárt — az 1913—1917. évek folyamán tőkekamat segélyt igénybe venni kívánó egyházközségek kérvényeit az egyházmegyei és egyházkerületi tárgyalás után a szokott I. és II. helyen való sorolás mellett az egyetemes konvent 1913. évi tavaszi ülésére mutassák be; felhívja továbbá arra is, hogy ajánlataikat arra való figyelemmel tegyék meg, hogy az em-

litett öt év folyamán előre láthatólag 750,000 korona tőkének megfelelő 37,500 kor. kamatsegély lesz kiosztható, tehát igényeiket ehhez képest mérsékeljék. Különösen felhívja az egyh.-kerületek figyelmét arra, hogy a most hatályon kívül helyezett munkálatokban akár I. akár II. helyen sorozott, de kielégítést nem nyert összes igények akár változatlan, akár módosult mértékben csak újabb szabályszerű s az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések által ujonnan tárgyalt kérvények útján érvényesíthetők.

Egyházkerületi közgyűlés az egyetemes konvent határozatát tudomásul veszi, s felhívja az egyházmegyéket, hogy a tőkeamat segélyt kívánó egyházközségek sorozatát egyházmegyei határozattal állapítsák meg (I., II. sorozat) és terjesszék fel szept. 20-ig a püspöki hivatalhoz.

95. 203—1912. sz. jkvi pontjában értesíti egyetemes konvent az egyházkerületeket, hogy a lelkési nyugdíjintézeti végrehajtó bizottság javaslatára az E. T. VII. t.-c. 20. §-a alapján az özvegyi évjáradék évi összegét 500 koronáról 600 koronára, az atyátlan árvák neveltetési segélyét évi 100 koronáról 120 koronára, a teljes árvák neveltetési segélyét évi 150 koronáról 180 koronára 1912. jan. 1-től számított hatállyal felemelte.

Miután ez az értesítés s illetőleg egyetemes konventi határozat egyúttal válasz is a mi egyházkerületünk 1910. évi közgyűlésének 115. sz. felterjesztésére, — közgyűlésünk azt a legteljesebb elismeréssel veszi tudomásul s felkéri az espereseket, hogy az egyházmegyei özvegyeket és árvákat ez örömhírről megfelelően értesíteni szíveskedjenek.

96. A tiszántúli egyházkerület 497—1911. sz. felterjesztésével javasolta az egyetemes konventnek, hogy az *egyházkormányzat és igazgatás terén érvényben lévő törvényeket, valamint ezek magyarozatát* tartalmazó kézikönyv kiadásáról gondoskodják.

Egyetemes konvent 176—1912. sz. határozatában, a

javaslat elvi helyeslése mellett, késznek nyilatkozik a szóban forgó kézikönyv megíratására, ha erre a többi egyházkerületektől is megbízatást nyer és ha az egyházkerületek a könyv kiadásából netalán származó hiánynak a szokott konventi kulcs arányában leendő fedezésére vállalkoznak.

Egyházkerületi közgyűlés a javasolt kézikönyv célszerűségét és kívánatosságát elismeri, noha e tekintetben nem szűkölködünk minden tájékoztató nélkül s indítványozza, hogy miután újabban a ref. lelkészi könyvtár-bizottság a gyakorlati célok szolgálatára is vállalkozott, a nev. kézikönyv előállítására ezt kéri fel egyet. konvent.

97. Egyetemes konvent 179—1912. sz. jkvi pontjával értesíti az egyházkerületeket, hogy a lelkészi fizetések rendezése tárgyában — afeletti mély sajnálatának és aggodalmának kifejezése mellett, hogy ez a tétel az állami költségvetésből ismét kimaradt — a közös prot. bizottság útján az államkormányt megsürgette oly módon, hogy az immár évek óta húzódó ügy 1913-ban valóra legyen váltható.

Egyh.-ker. közgyűlés az értesítést helyesléssel veszi tudomásul s egyetemes konventet az égető kérdés fejlődésének figyelemmel kísérésére s kívánatos megoldásának buzgó elősegítésére ismételten tisztelettel felkéri.

98. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1911. szeptember 23-án 91.559. sz. alatt kelt leiratában abbeli készségének ad kifejezést, hogy a kántorok fizetés- és nyugdíjügyét hajlandó törvényhozásilag rendezni, ehhez képest az egyházi főhatóság véleményének kikérése mellett pontos kimutatást kér a kerületünkben lévő tisztán kántori állomásokról, azok javadalmának feltüntetéséről és annak jelzésével: az állás betöltője minő képesítéssel bír és valamely módon van-e már gondoskodva nyugdíjigényéről. Ugyanebben a tárgyban a konventi elnökség püspök úr megkeresésére értesíti őt, hogy 7558/911. sz. alatt az énekvezérek nyugdíjügyében a konventi elnökség

álláspontjáról a tiszántúli püspököt átiratban értesítette. A konventi elnökség nézete ugyanis ebben a kérdésben az, hogy a tisztán egyházi funkciót végző belhivatalnokok nyugdíj-ügyének rendezése nem az országos, hanem az autonom felekezeti törvényhozás feladata annyira, hogy azt az egyházi VII. t.-c. már megfelelőleg szabályozta is. Mindazáltal ez a konventi elnökségnek csak magánvéleménye s ebben a kérdésben a fent idézett miniszteri rendeletnek a hivatalos válasz megadására a hivatalos konventet tartja illetékesnek.

Egyh.-ker. közgyűlésünk a konventi elnökség felfogását a maga részéről is helyesnek tartja, amennyiben egyetemes egyházunkat érdeklő ügyeknél a konvent van hivatva a hivatalos álláspont képviselésére. Ezért az énekvezérek javadalmazásának és nyugdíjazásának kérdésében egyházkerületi közgyűlésünk felkéri a konventet, hogy az egyházkerületek véleményének meghallgatása után a fenforgó kérdésben foglaljon állást s így kialakult felfogását terjessze a kormány elé. A magunk részéről már most jelezzük, hogy szintén a belkörü rendezést tartjuk helyesnek, úgy azonban, hogy a nyugdíjintézethez az állam meghatározott összeggel évenként hozzájáruljon.

99. A vall. és közokt. m. kir. miniszterium 1911. nov. 30-án 30/147435. sz. a. kelt leiratban értesíti püspök urat, hogy Ő Felsége a tudományegyetemek és jogakadémiák jog- és államtudományi karainak legújabb tanulmányi és vizsgálati szabályzatát jóváhagyta, s ehhez képest azt a sárospataki jogakadémia számára a püspöki hivatalhoz 300 példányban megküldi. Püspök úr jelenti, hogy a szóban forgó szabályzatot megküldte a tanári karnak s az abban foglalt intézkedésekről értesítette a főiskolai gondnokokat.

Tudomásul vétetik.

100. Olvastatik a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1911. dec. 9. 568242. sz. következő leirata:

56842. szám.

A vallás- és közokt. m. kir. Miniszertől.

Méltóságos és főtiszteletű Püspök Ur!

Miként általán ismeretes, az 1898.: XIX. t.-c. II. címe alá tartozó közbirtokosságok és volt urbéres birtokosságok osztatlan állapotban levő, közösen használt erdeik ügyeit eme törvény 44. §-ában meghatározott kellékekkel bíró úgynevezett ügyviteli szabályzat szerint kötelesek intézni. Ezeknek az ügyviteli szabályzatoknak legnagyobb része, amint azt velem a földmivelésügyi miniszter úr folyó évi április hó 29-én 34336. I. A—4. sz. a. kelt átiratában közölte, általa már jóváhagyatván, életbe is léptettetett. Nemcsak az ilyen birtokosságok jogosultjainak érdekéből, hanem a közérdek szempontjából is felette kívánatos tehát, hogy az életbe léptetett ügyviteli szabályzatok rendelkezései pontosan betartassanak és ezáltal az erdőgazdasági ügyvitel és vagyonkezelés rendszeressége és ennek nyomában az ilyen közös erdők rendszeres és lehetőleg jövedelmező kezelése biztosíttassék.

Úgy a közbirtokosságok, mint a volt urbéres birtokosságok jogosultjai között gyakran olyan jogi és fizikai személyek is előfordulnak (egyházi testületek, egyházi személyek, tanító, kántor, lelkészi, tanítói, kántori hivatalok stb.), melyeknek vagyona felett a főfelügyeleti hatóságot Méltóságod gyakorolja és ami különösen is figyelmet érdemel, ezeknek a személyeknek a törvényes képviselői — rendszerint a birtokosságok legintelligensebb tagjainak tekinthetők. Miként a földmivelésügyi miniszter úr is a fentebb már idézett átiratában megjegyzi, kétségkívül nagymértékben előmozdítaná tehát az elől említett cél elérését, ha az ilyen jogosultak képviselői *a birtokosságok erdőgazdasági ügyeinek intézésében akár mint végrehajtó közegek, akár pedig csak mint birtokossági gyűléseken tevékeny résztvevő érdekeltek a jóváhagyott erdőgazdasági ügyviteli szabályzat pontos végrehajtását megfelelően szorgalmaznák és ellenőriznék.*

Mindezeknél fogva tisztelettel arra kérem Méltóságodat, hogy a vagyonfelügyeleti hatósága alá tartozó ilyen közös birtokossági jogosultakat méltóztassék arra kötelezni, hogy a közös birtokosságnak lehetőségig *minden gyűlésén részt vegyenek*, a gyűlés lefolyását és a tárgyalást figyelemmel kísérjék, az erdőgazdasági ügyviteli szabályzat betartását ellenőrizzék s a jogosultak s a közös birtokosság érdekeibe, továbbá a törvényekbe, rendeletekbe és az

ügyviteli szabályzatba ütköző gyűlési határozatok ellen — azok kihirdetésétől számítandó 15 napi törvényes határidő pontos betartásával — a vármegye közig. bizottságánál panasszal éljenek, s megokolt esetekben kérjék a vármegye közig. bizottságától egyúttal a sérelmes határozatok végrehajtásának előzetes megtiltását.

Ezzel kapcsolatban méltóztassék még a szóban lévő jogosultakat egyes törvényszerű *formaságokra is figyelmeztetni*, melyek ismerete és betartása nélkül nem állana módjukban az ügyek viteleiben és érdekeik megvédésében eredményesen közreműködni és a kellő ellenőrzést gyakorolni.

Nevezetesen: 1. Minden gyűlés napja a tárgyalás alá kerülő ügyek kitüntetésével legalább 15 nappal előre kihirdetés útján közhírré teendő.

A közhírré tételt illetőleg azonban az ügyviteli szabályzatok rend szerint úgy intézkednek, hogy a közös birtokosság elnöke csak a távollakó jogosultakat köteles a gyűlés idejéről, helyéről és tárgysorozatáról, valamint a járulék és közös munka kivetéséről írásban értesíteni, míg a helyben lakó jogosultak mindezekről dobszóval, vagy házról-házra járással, vagy a hirdetmény kifüggesztésével értesíttetnek.

A távollakó jogosultak tehát az írásbeli értesítést követelhetik, a helyben lakó jogosultaknak ellenben a községben szokásos hirdetéseket figyelemmel kell kísérniök, hogy a kellő értesüléseket megszerezzék.

2. A szabályzatok értelmében az önképviselőre jogosított birtoktársak személyesen, vagy meghatalmazottak által, — a jogi személyek törvényes képviselőik, vagy ezek meghatalmazottai által, — a gyámság és gondnokság alatt állók pedig gyámjaik, gondnokaik, vagy ezek meghatalmazottai által gyakorolják a gyűlésen jogaikat.

A meghatalmazottak megbízó leveleinek érvényességéhez a meghatalmazó aláírásán kívül még két tanú aláírása is szükséges.

A jogosultaknak tehát szigorúan ehhez a rendelkezéshez kell alkalmazkodniok s amennyiben őket valamelyik gyűlésen való megjelenésben valamely elháríthatatlan fontos ok gátolná, meghatalmazottjaiknak megbízó leveleit szigorúan a szabályzat előbb említett követelménye szerint kell kiállítaniok.

3. A jogosultaknak tudniok kell, hogy a gyűlés hatásköre a közös ingatlan állagának elidegenítésére, egyénenként való felosztására és megterhelésére nem terjed ki (1898. : XIX. t.-c. 30. §-a).

4. Rendkívüli gyűlés összehívását a jogosultak is követelhe-

tik, de az elnök az erre vonatkozó kérelmet csak akkor köteles teljesíteni, ha a kérelem az ok bejelentésével az összes jogosultak fejenként számított $\frac{1}{10}$ -ed része által írásban terjesztetik elő. (1898. : XIX. t.-c. 27. §-a.)

5. A jogosult közös birtokosoknak is jogában áll valamely ügynek a gyűlés tárgysorozatába való felvételét kérni, de az ilyen kérelmet az elnök csak akkor köteles teljesíteni, ha azt legalább az ügyviteli szabályzatban ide vonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő közös birtokos a tárgysorozat kihirdetése előtt írásban terjeszti elő.

A gyűlés tárgysorozatába fel nem vett indítványok csak akkor tárgyalhatók, ha azok a gyűlésen legalább az ügyviteli szabályzatban ide vonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő közös birtokos által terjesztetnek elő, kivéve az olyan indítványokat, amelyek a jóváhagyott erdőgazdasági ügyviteli szabályzat módosítására, vagy hatályon kívül helyezésére, — az érvényben levő erdőgazdasági terv megváltoztatására vonatkoznak, vagy amelyek elfogadása esetében a közös birtokosságot, vagy a jogosultakat költséggel terhelhetik, avagy a természetben gyakorolható használatok kiterjesztését, vagy korlátozását vonhatják maguk után. Ezek az indítványok — ha legalább az ügyviteli szabályzatban ide vonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő jogosultak által támogattnak — a következő gyűlés tárgysorozatába veendőek fel.

6 A birtokosság elnöke az egyszerű szavazást és a névszerinti szavazást a gyűlés folyamán akkor köteles elrendelni, ha az egyszerű szavazásra vonatkozó indítványt, illetőleg a névszerinti szavazásra vonatkozó írásbeli kérelmet legalább a szabályzatban ide vonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő jogosultak támogatják, illetőleg terjesztik elő.

7. Fontosabb esetekben a gyűlésen jelenlevő közös birtokosoknak fejenként számított $\frac{1}{4}$ része a határozat hozatalának felüggesztését kívánhatja és a gyűlés vezetésére kivételesen hatósági kiküldöttet kérhet (1898. : XIX. t.-c. 28. §-a.)

8. Amennyiben nagyobb kiterjedésű erdőbirtokoknál az ügyviteli szabályzat az erdei termékekre vonatkozó árszabálynak elkészítését rendeli, ez az árszabály évről-évre megállapítandó.

9. Amennyiben a jogosultak kívánatosnak tartanak, hogy a faeladásokra vonatkozó árverési és szerződési feltételek s ezek kihirdetésének módja hatósági kiküldött jelenlétében állapíttassék

meg, az erre irányuló kérelmet az összes jogosultak fejenkint számított $\frac{1}{4}$ részének kell előterjeszteni. (1898. : XIX. t.-c. 37. §-a.)

Az árverés napja és feltételei legalább 15 nappal előre kihirdetendők. (1898. : XIX. t.-c. 37. §-a.)

10. A végrehajtó közegek választásának 3 évről 3 évre kell megtörténni.

A birtokosság elnöke és többi végrehajtó közegei ellen irányuló panaszok rendszerint a birtokosság elnökénél nyújthatók be, ezek a panaszok azonban a kezelő m. kir. járási erdőgondnokságnál, a m. kir. állami erdőhivatalnál, vagy a vármegye közig. erdészeti bizottságánál is előterjeszthetők.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1911. december hó 9.

Zichy.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről is méltányolja a kormány ide vonatkozó szándékát s azért a lelkészi és tanítói kart felhívja a közbirtokossági ügyek tárgyalásában, vezetésében, irányításában és ellenőrzésében való részvételre, az espereseket pedig arra, hogy közgyűlésünk eme határozatáról az egyh. megyebeli lelkészeket és tanítókat értesítsék.

101. A vall. és közokt. m. kir. miniszter 1912. jan. 5-én kelt 128800—1911. sz. rendeletében felhívja a püspök urat a kerületbeli középiskolákban az 1911—12. évben használt tankönyvek engedélyezési számának utólagos, a jövőben használandó tankönyvek engedélyezési számának előleges felterjesztésére annyiban, „amennyiben az illető intézetekben miniszterileg engedélyezett tankönyvek és segédkönyvek is használtak.”

U. a. miniszter 1912. márc. 8-án kelt 37140. sz. körrendeletében eltölti olyan tankönyvek újabb kiadásának alkalmazását, amelyek előbbi kiadások engedélyezési számával vannak forgalomban.

Egyh.-ker. közgyűlésünk püspök urat felkéri, hogy amennyiben a kerületbeli középiskolákban „miniszterileg engedélyezett tankönyvek és segédkönyvek is használtak”, ezeknek jegyzékét s

engedélyezési számát a miniszterhez felterjeszteni méltóztatásék. egyben azonban fejezze ki óvását az ellen, ha ez a rendelkezés az approbált tankönyvek kizárólagosan kötelező alkalmazását kívánná jelenteni, mert erre intézeteinket sem az 1883 XXX t.-c. paragrafusai, sem az államsegély-szerződések nem kötelezik.

102. A vall. és közokt.-ügyi m. kir. minisztérium 1912. márc. 14-én 2777. sz. alatt kelt leiratában a püspök urat arról értesíti, hogy Papp Lajos dési tanító részére fizetéskiegészítést nem engedélyezhetett, mert az egyházközség által részére még 1896-ban biztosított 300 K. személyi pótlékkal együtt fizetése a törvényileg megállapított minimumot meghaladja. A kérdéses személyi pótlékot pedig a miniszteri leirat értelmében nem lehet az 1907. évi XXVII. t.-c. 14. §. alapján adott fizetési javításnak tekinteni, mert ezen törvényszakasz csak az államsegélylyel már kiegészített javadalom felemelésének lehetőségéről szól, ezen javadalom pedig idáig államsegélylyel kiegészítve nem volt.

Tudomásul szolgál.

103. A vall. és közokt. m. kir. minisztérium 550—1912. eln. sz. a véleményadásra megküldi a végbizonyítványok szövegének tervezetét, melyeket az 1908. XLVI. t.-c. 7. §. értelmében minden elemi és ismétlő iskola fenntartója köteles az elemi, illetőleg ismétlő iskolát végzett tanulóknak kiállítani. Megküldi továbbá az elemi és ismétlő iskolát végzett tanulókról és a számukra kiállított végbizonyítványról vezetendő törzskönyvek tervezetét. Püspök ur véleményezésre áttette a szóban forgó tervezeteket Czinke Istvánhoz, mint az egyh. ker. tanügyi bizottság előadójához, aki azt több jeles tanító véleményének kikérése után helyeseknek találta. Ezek után püspök ur értesítette a minisztériumot, hogy mind a bizonyítványoknak, mind a törzskönyveknek a tervezetét helyeseknek és elfogadhatóknak találja, alkalmazásukat illetőleg azonban az egyh. ker. közgyűlés határozatát bevárandónak tartja.

Egyházkerületünk püspök ur és a tanügyi

bizottság előadójának véleménye alapján elrendeli a szóban forgó bizonyítványoknak a minisztérium által kibocsátandó szövegezésben és alakban való kiállítását, úgyszintén a minisztérium által kiadandó törzskönyvek alkalmazását.

104. A vall. és közokt. m. kir. miniszter 3182. eln. sz. a. 1911. nov. 10 én kelt leiratában felkéri a püspök urat, intézkedjék az iránt, hogy a kerületbeli elemi népiskolákban külön nap szenteltessék az alkoholizmus káros hatásának beható ismertetésére; egyúttal eme munka megkönnyítése érdekében megfelelő mintaszerű előadás szövegét annyi számban csatolja leiratához, amennyi népiskola egyházkerületünkbe bekebelezve van.

Egyh. kerületi közgyűlésünk készséggel járul hozzá az alkohol elleni küzdelemhez; ehhez képest püspök urat felkéri, hogy a miniszter önagyméltósága leiratában kifejezett kérésnek eleget tenni méltóztassék. Kifejezést kell adni azonban ama régi meggyőződésünknek, hogy az alkohol elleni küzdelem mindaddig eredménytelen lesz, amíg annak kezelésében az államkormány a fiskálitás érdekeinek juttatja a döntő szerepet; amíg pénzügyi érdekekből a szeszes italok kimérését a legszűkebb korlátok közzé nem szorítja, amíg a korcsmák vasárnapi zárvatartását el nem rendeli. Közgyűlésünk éles ellenmondást lát abban, hogy a vall. és közokt. miniszter az alkoholizmus elleni küzdelemre sorakoztatja az ország tanítóóságát s ugyanakkor a pénzügyminiszter nem bírható rá arra, hogy a törvényhatóságok olyan szabályrendeleteit erősítse meg, melyekben a szeszes italok kimérésének bárcsak minimális korlátozása is benn foglaltatik. Ehhez képest egyházkerületi közgyűlésünk püspök urat felkéri, hogy a midőn a vallás- és közokt. minisztériumot a leiratában foglaltak elintézéséről értesíti, ezekre a szempontokra is élesen világítson rá s hívja fel a kormányt e nemzetpusztító veszedelemnek gyökerében való, komoly orvoslására.

105. Vallás- és közokt. m. kir. miniszter 161801—1911. sz. leiratában értesíti püspök urat a tárcája terhére díjazott hitoktatók tiszteletdíjának s óráik beosztásának újabb rendezéséről. F. év. jan. 26. 13912. sz. a. kelt leiratában pedig felhívja előbbi rendeletének végrehajtása érdekében annak kimutatására, hogy az egyházkerületünk területén lévő középiskolákban hány hitoktatónak van 30-nál kevesebb, hánynak van 30-nál több, de 60-nál kevesebb és hánynak 60-nál több tanítványa. Püspök ur mellékeli az idézett min. leiratokra adott válaszában szövegét, melyben kimutatja, hogy nekünk a szorosabb értelemben vett középiskolákon kívül még más intézetekben is kell a vallásoktatásról gondoskodnunk s ebbeli kötelességünk sikeres ellátásához legalább 8 hitoktatói állás szervezésére volna szükség.

Helyeslőleg tudomásul szolgál.

106. A vall. és közokt. m. kir. miniszter 153994—1911. sz. leiratában megnyugvással veszi tudomásul püspök úrnak a kerületbeli elemi iskolák ellen emelt kifogásaira adott feleleteit, egyuttal felkéri a fogyatkozások eltüntetésének szorgalmazására ott, ahol azok idáig még a körülmények kényszeréből fennállanak.

Tudomásul szolgál.

107. A Baldácsy-alapítvány ügyvivője és igazgatósága bemutatja az 1911. évről szóló zárószámadást, valamint az 1912-re szóló költségvetést.

Tudomásul szolgál.

108. Az egyes egyházmegyékből a következő lelkészi és tanítói változásokat jelentették be :

a) Az abauji egyházmegyéből a lelkészek közül Medgyasszay András Hernádszentandrásra, Farkas Elek göncre, Fazekas Dezső Beretre, Fóris János Abaujkérre, Mesko Dezső Beszterre választottak meg; a tanítók, illetve tanítónők közül Csoma Zoltán Kupára, Varga Endre Miglésznémetibe, Balogh

József Abaujkérre, Jakab Károly Tarcavajkócra, Kiss László Felsőregmecre, Tamay Endre Alsóvadászra, Rózsás Ferenc Bistére, Alapy Olga Aszalóra, R. Nemes Viktor Alsóhutkára, Hajdu Lajos Felsőkázsmárkra, Csizy Mária Gagybátorba, Kőrössy József Hernádszurdokra, Dicső Zoltán Nyiribe, ifj. Csabay Ferenc Rásonyba, Andorko Béla Selyebre, Veres József Vízolyba választattak meg.

b) Az alsóborsodi egyházmegyében a lelkészek közül: Román Ernő Alsószolcára, Gecse Albert Igricibe, Vajda Sándor Mezőkeresztesre, Farkas István Miskolcra; a tanítók közül: Bévárdy József és Apostol Gábor Tiszánánára, Hajdu Zoltán Tiszakeszibe, Mészáros István és Veres Károly Átányba.

c) A f. borsodi egyházmegyében a lelkészek közül: Somogyi János Borsodszakácsiba, Hubay Mihály Szilvássváradra, Lenkey Gyula Bánhorvátra választattak meg.

d) A gömöri egyházmegyében a lelkészek közül: Pozsga József Zubogyra, a tanítók közül: Györfy József Hubóra, Bodon Lajos Nemesradnótra, Ladányi Lajos Trizsbe, Molnár István Berzétére.

e) A tornai egyházmegyében a lelkészek közül: Baraxa Lajos Jabloncára, Bálint János B. Vendégibe, a tanítók, illetve tanítónők közül: Takács Gyula Szádellőre, Jávori Olga Tornagörgőbe.

f) Az ungi egyházmegyéből a tanítók közül: ifj. Papp Lajos Ungmogyorósra, Lékó Endre Ungnyarádra, Péter Sándor, Nagygejőcbe.

g) Az alsózempléni egyházmegyében a tanítók közül: Kövér Sámuel Bodrogolasziba, Balla Ernő Bacskába, Szabó Sándor Kiskövesdre, Bucsay Lajos Tarcalra, Turóczy Miklós Legyesbényére.

h) A f. zempléni egyházmegyében a lelkészek közül: Ignéczy Sándor szállóskére; a tanítók közül Puskás Lajos Magyarizsépre, Varga Gyula Bánócra, Szabó Kálmán Nagybáribá, Horkay Lajosné sz. Pásztor Emma Kistráskára választattak meg.

Egyházkerületünk e választásokat és beerősítéseket tudomásul veszi.

109. Egyházmegyei tisztviselőkké választattak: a) az abauji egyházmegyében Papp József tomori lelkész, egyház-

megyei papi aljegyzővé; az alsóborsodi egyházmegyében Gaál Ferenc porószlói lelkész, egyházmegyei papi főjegyzővé, Puky László tb. vil. aljegyzővé; a tornai egyházmegyében dr. Végh Elemér egyházmegyei vii. t. bíróvá választottak.

Egyházkerületünk a bejelentett választásokat tudomásul veszi s a megválasztottakra kéri Istennek minden áldását.

110. Megerősítés végett az egyes egyházmegyéktől a következő *dijlevelek* terjesztettek fel:

A garbócbogdányi lelkészi díjlevél 4, a csécsi kántori 4, a vizsolyi tanítói díjlevél 3, a bistei tanítói díjlevél 3, a tiszánai tanítói díjlevelek 4—4, a csobaji II. tanítói díjlevél 4, a kiskövesdi lelkészi díjlevél 4, a berentei lelkészi 4, a tanítói díjlevél 4, a kondói kántortanítói 4, a szöllőskei lelkészi 4, a csarnahói kántortanítói 4, a hóri tanítói 3, a kistráskai kántortanítói 4, a nagybárii, m.-izsépi, bánóci kántortanítói 4—4, a putnoki ujonnan szervezett kántori állás díjlevele 3 példányban. A szakácsi egyház az összeférhetlenné vált lelkésztanítói állások közül a lelkészt tartván meg, — miután az iskolázást állami iskola által fogja rendezni, — a lelkészi díjlevelet 3 példányban; a sajólénártfalvi egyház, a kántortanítói díjlevelet az őszi egyházkerületi közgyűlés 119. sz. határozata szerint átalakítva, 5 példányban nyújtotta be. Mindezen díjleveleket az illető egyházmegyék megerősítették.

Egyházkerületünk a felsorolt díjleveleket megerősíti s azok 1—1 példányát az egyházmegyei és egyházkerületi levéltárba helyezi; a többi példányokat az illetékes egyháznak visszaküldi.

111. Az alsóborsodi egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése pártolólág terjeszti fel megerősítés végett a *mezőkeresztesi* egyház kétrendbeli adásvételi szerződését; az egyik szerint az egyház eladja a mezőkeresztesi 339 sz. tjkvben A+1 rend. 519. hrsz. a. foglalt, u. n. kislelkészlakot 6200 koronáért Kis Péternek; a vételár az új lelkészlak vételéből fennmaradó adósság törlesztésére lenne fordítandó; — a másik szerint

eladja a mezőkeresztesi 1364 sz. tjkvben A I. rend. 1155. hrsz. a. foglalt ingatlannak 220 □ ölet tevő részét a rajta levő épületekkel együtt 20000 koronaért a mezőkeresztesi fogyasztási és értékesítő szövetkezetnek. Ez utóbbi ügyletre vonatkozólag ajánlólag terjeszti fel az egyházmegye a mezőkeresztesi egyház az iránti kérelmét, hogy a befolyó 20000 kor. vételárából 8000 koronát adósságtörlesztésre, 4000 kor. az 5-ik tanítói lakás építési költségeinek fedezésére fordíthasson, a fennmaradó 8000 koronát pedig elkölthetetlen tőke gyanánt tekintve az egyház kamatmentes kölcsön gyanánt vehesse igénybe.

Egyházkerületi közgyűlés az alsóborsodi egyházmegye ajánlata alapján a mezőkeresztesi egyház mindkét eladási ügyletét jóváhagyja, a bemutatott szerződéseket megerősíti s a befolyó összegek miként felhasználása iránti kérelmét teljesíti, oly feltétellel azonban, hogy az egyház által kölcsönvett 8000 kor. tőke 10 év alatt visszatérítendő.

112. Az alsóborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel az *ujlőrincfalvai* egyház adásvételi szerződését, mely szerint az egyház a polgári községtől 400 koronaért iskolai és tanítói lak építésére szükséges telket vásárolt.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegye ajánlata alapján a vételt jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

113. A felsőborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel jóváhagyás végett a *borsodi* egyház bérleti szerződését, mely szerint a lelkészi hivatal földjeit a presbyterium 6 évre kiadta évi 943 kor. 67 fill. bérösszegért.

A felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján egyh. ker. közgyűlés a borsodi egyház bemutatott bérleti szerződését jóváhagyja.

114. A felsőborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel

megerősítés végett a *bánhorváti* egyház két adásvételi szerződését, melyek szerint az egyház a bánhorváti 36. sz. tjkvben 1443 hrsz. a. levő pincéjét 75 koronáért s a 38. sz. tjkvben 1442 hrsz. a. pincéjét 50 koronáért eladta, kikötvén, hogy a befolyó vételár tőke gyanánt kezelendő, esetleg más ingatlan vételére fordítandó.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján s az általa kikötött feltételek mellett a bemutatott adásvételi szerződéseket megerősíti.

115. A felsőborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *damaki* egyház az iránti kérelmét, hogy a lelkészi hivatal javadalmát képező pincéjét eladhassa és a vételárból ujat építhessen.

Egyh. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti s a bemutatott adásvételi szerződést megerősíti.

116. A felsőborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *sajókazai* egyház az iránti kérelmét, hogy második iskola és tanítói lak építésének költségeire a már kieszközölt 4000 kor. államsegélyt elfogadhassa, a Herke-féle alapítványi földek után nyert 5211 kor. 34 fill. köszépénzét felhasználhassa és 10—12 ezer korona kölcsönt vehessen fel, amelyet rendkívüli egyházi adó kivetésével törlesztene.

A felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján egyh. ker. közgyűlés a sajókazai egyház minden kérését teljesíti.

117. A felsőborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *szendrői* egyház az iránti kérelmét, hogy az egyház a néhai Marton Istvánné után őt megillető utóöröklési jogáról az örökhagyó unokái Csörgey Géza és Mária, mint törvényes örökösök által felajánlott 11500 kor. végkielégítési összeg fejében lemondhasson. Az örökösök fizetnék még az orgonalap befizetése iránt indított per költségeit is.

Egyh. ker. közgyűlés a f. borsodi egyház-

megye ajánlata alapján a szendrői egyház kérelmét teljesíti s a bemutatott egyességet megerősíti.

118. A felsőborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *tardonai* egyház az iránti kérelmét, hogy az egyház a tardonai 107. sz. tjkvben 986 hrsz. a. beirt parlag szőlőjét 670 koronáért eladhassa, kimondván, hogy a vételár tőke gyanánt tekintendő s belőle alkalmilag megfelelő értékű ingatlan vásárlandó.

Egyh. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti s a bemutatott adásvételi szerződést megerősíti.

119. A gömöri egyházmegye felterjeszti a *pelsüci* egyház azon kérelmét, hogy engedjék meg az egyház tulajdonát képező, a pelsüci 231. sz. tjkvben A. 5 sor. 1056 hrsz. alatti 547 □-öl területű rét eladása 2735 koronáért, s ahelyett egy 457 □-öl területű másik rét vásárlása 800 koronáért. Az egyházmegyei közgyűlés azonban nem javasolja sem az eladás, sem a vétel engedélyezését, miután a vételre kiszemelt terület értéke nem áll arányban az eladott területével s kicsinységénél fogva nem javítaná, de rontaná a javadalom jövedelmezőségét, de azért sem, mert a pelsüci egyház az utóbbi időben több értékes ingatlanát eladta s az egyházmegye nem helyesli az egyházi ingatlanok sűrű eladását. Dusza János pelsüci lelkész jelenti, hogy az egyház azóta egy másik 626 □-öl kiterjedésű és kitünő minőségű rétet vett s kéri azért az eladás és az utóbbi vétel jóváhagyását.

Egyh.-ker. közgyűlés, miután a Dusza János pelsüci lelkész által ujabban beterjesztett vétel, amely az eladni szándékolt ingatlan helyett megfelelőnek látszó új ingatlant juttatna az egyház tulajdonába, a gömöri egyházmegye által nem tárgyalatott, visszateszi az egész ügyet a felterjesztő gömöri egyházmegyéhez újabb határozathozatal végett.

120. A gömöri egyházmegye pártolólag terjeszti fel a

lekenyei egyház az iránti kérelmét, hogy iskola-építés céljára egy belsőséget vehessen, illetőleg elcserélhessen.

E. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti s a bemutatott adásvételi és csereszerződéseket megerősíti.

121. A tornai egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *komjái* egyház az iránti kérelmét, hogy tornyának felépítése és temploma javítása céljára 5500 kor. kölcsönt vehessen fel.

A felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelem teljesítettik.

122. A tornai egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *tornakápolnai* egyház az iránti kérelmét, hogy iskola-építés céljából egy régi alkalmatlan belsőséget elcserélhessen egy alkalmasabbal.

E. ker. közgyűlés a tornai egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti s a bemutatott csereszerződést megerősíti.

123. A tornai egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *tornakápolnai* egyház az iránti kérelmét, hogy iskolája felépítésére az egyházkerületi pénztárból 6000 kor. kölcsönt vehessen fel.

E. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti, az iratokat átteszi az e. ker. pénzügyi választmányhoz.

124. Az ungi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *botfalvai* egyház az iránti kérelmét, hogy iskola-építés céljára 3000 kor. kölcsönt vehessen fel az egyházkerületi pénztárból.

E. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az e. ker. pénzügyi választmányhoz.

125. Az ungi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *magasrévi* társaság az iránti kérelmét, hogy templomépítésre 4000 kor. kölcsönt vehessen fel.

E. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti.

126. Az ungi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a *nagydobronyi* egyház az iránti kérelmét, hogy 7 kat. hold tanítói földjét behelyeknek eladhassa.

E. ker. közgyűlés az ungi egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti, annak kikötésével, hogy a vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő, kamatai a tanító díjazására fordítandók.

127. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fele a *solymosi* leányegyház az iránti kérelmét, hogy templomhely vételére 5000 kor. kölcsönt vehessen fel az egyh. ker. pénztárból.

E. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyh. ker. pénzügyi választmányhoz.

128. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *szirénfalvai* egyház az iránti kérelmét, hogy templom helyül egy 164 □-öl területű ingatlant megvehessen.

E. ker. közgyűlés a kérelmet szívesen teljesíti, a bemutatott adásvételi szerződést megerősíti.

129. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *tiszaágteleki* egyház az iránti kérelmét, hogy tanítói lak építési céljára az egyh. ker. pénztárból 6000 kor. kölcsönt vehessen fel, amelyet rendkívüli egyházi adó kivetésével törlesztene.

Az ungi egyházmegye ajánlata alapján e. ker. közgyűlés a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyh. ker. pénzügyi választmányhoz.

130. Az alsózempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel a *nagyrozványi* egyház az iránti kérelmét, hogy a mult évi őszi egyh. ker. közgyűlés 126 sz. tjkvi határozatával engedélyezett kölcsönfelvételi ügyleten oly módosítást tehessen, hogy 29265 kor.-nak 30 évre 7% annuitás melletti felvétele

helyett 30000 koronát vehessen fel 50 évre 6% annuitás mellett, miután az Országos Központi Hitelszövetkezet alapszabályai értelmében ily nagyobb kölcsönök csak 50 évre engedélyeztetnek.

E. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a nagyrosvági egyház kérelmét teljesíti.

131. Az alsózempléni egyházmegye pártolólágg terjeszti fel a *tokaji* egyház azon kérelmét, hogy a lelkészlak átalakítása és egyéb egyházi épületek rendbehozására szükséges költségekre s a már felépített tanítói lak építéséből származó 7000 kor. adósság konvertálására 20000 kor. kölcsönt vehessen fel, melyek annuitását a hívek — rendkívüli adó alakjában — magukra vállalták.

E. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a tokaji egyház kérelmét teljesíti.

132. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel megerősítés végett a *taktakenézi* egyháznak gr. Andrássy Gézával kötött csereszerződését, mely szerint az egyház átad 9 kat. hold 547 □-öl területű földet 11 kat. hold 1147 □-öl területért.

E ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a csereügyletet jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

133. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *tiszakarádi* egyház az iránti kérelmét, hogy 20000 korona költséggel felépített iskolai költségeinek részbeni fedezésére egy 158 □-öl területű beldőseget eladhasson.

Egyh. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a tiszakarádi egyház kérelmét teljesíti. Az adásvételi szerződés annak idején szabályszerűen felterjesztendő.

134. Az alsózempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *pácini* egyház azon kérelmét, hogy a lelkeszi jövedelem emelése céljából 20 hold földet vásárolhasson a bemutatott ideiglenes szerződés szerint s a vételár kiegyenlítése végett 16000 kor. törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

Egyh. ker. közgyűlés az a.-zempléni egyházmegye ajánlata alapján a *pácini* egyház mindkét kérelmét teljesíti s a kiállítandó végleges szerződés megerősítésére a püspök urat felhatalmazza.

135. Az alsózempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *bereckii* egyház az iránti kérelmét, hogy az egyházkerületi közgyűlés tekintsen el a múlt évi tavaszi közgyűlés 132 sz. jkvi azon határozatától, mellyel a *bereckii* egyházat új templom építésére kötelezte, miután ennek keresztülvitele legyőzhetetlen akadályokba ütköznék; hanem engedje meg, hogy a bemutatott tervrajz és költségvetés szerint, mely utóbbit (3500 kor.) az egyház képes lesz elviselni, a régi templom renováltassék.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a *bereckii* egyház kérelmét teljesíti s a múlt évi tavaszi e.-ker. közgyűlés 132 sz.határozatát feloldva, megengedi, hogy az egyházközség a bemutatott terv és költségvetés szerint régi templomát renováltassa.

136. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *cigándi* egyház az iránti kérelmét, hogy két régi szűk és sötét iskolájának átalakításához szükséges költségek fedezésére 10000 kor. kölcsönt vehessen fel.

Egyh. ker. közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a *cigándi* egyház kérelmét teljesíti.

137. Az alsózempléni esperes beküldi a *cigándi* egyház kisajátítási szerződését, mely szerint az egyház a bodrogközi helyi érdekű vasút részére szükséges 1259 □-öl területet 1600 koronáért átengedett a vasútépítő társaságnak.

Egyházkerületi közgyűlés hozzájárul a kért kisajátítási ügylet megkötéséhez, s amennyiben az egyház az ügyletre vonatkozó presbytériumi és közgyűlési határozatokat a püspöki hivatalhoz pótlólag beküldi, püspök úr felhatalmaztatik a bemutatott szerződésnek jóváhagyási záradékkal leendő ellátására.

138. Az alsózempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *karosi* egyház az iránti kérelmét, hogy az új iskola építésére 14000 korona kölcsönt vehessen fel, melynek fedezetére az egyház használatában lévő regále földeket mindaddig házilag fogja kezelni, míg annak fele jövedelméből az adósság ki nem fizettetik.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a karosi egyház kérelmét teljesíti.

139. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *leleszi* egyház az iránti kérelmét, hogy a bemutatott tervrajz és költségvetés szerinti templomépítés költségének fedezésére 7000 korona kölcsönt vehessenek fel az egyházkerületi pénztárból.

A felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti s az iratokat elintézés végett átteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

140. Az alsózempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *nagykövesdi* egyház az iránti kérelmét, hogy az ottani hitelszövetkezethél fennálló 10000 korona adóssága kifizetésére az egyházkerulettől ugyanannyi kölcsönt vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti s az iratokat elintézés végett átteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

141. Az alsözempléni egyházmegye megerősítés végett felterjeszti azt a határozatát, mellyel a zemplénavarmegyei kir. tanfelügyelő kérelmére megengedte a *nagykövesdi* egyháznak, hogy a ref. iskola megszűnése folytán ott építendő községi iskola és tanítói lakás részére az eddigi iskolai fundust (142 □-öl terület) örök használatra átadhassa oly módon, hogy az egyház tulajdon-jogának elismeréséül a község évenként 5 koronát tartozik fizetni; viszont a község a használati jogot telekkönyvileg biztosíthatja a maga részére mindaddig, míg a felemelendő épületek iskolai célokra szolgálnak.

Egyházkerületi közgyűlés az alsözempléni egyházmegye felterjesztett határozatát jóváhagyja és megerősíti.

142. A felsözempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel a *kolbásai* egyház csereszerződését, mely szerint az egyház a tulajdonát képező, a kolbásai 51. számú tkvi betétben 1490 hrsz. alatti ingatlanát és az 1489. hrsz. egy részét cserébe adná a kolbásai 1142. tkvi betétben 1487. hrsz. alatti ingatlanak 1487/2 hrsz. a. jelölt részeért. A cserét, mint az egyházra rendkívül előnyöst, az erdőgondnokság is véleményezi.

Egyházkerületi közgyűlés a cseretügyletet jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

143. A felsözempléni egyházmegye megerősítés végett felterjeszti azt a határozatát, mellyel megengedte a *cseleji* egyháznak, hogy az egyház nevén álló 16 $\frac{1}{2}$ hold ingatlanak a valódi tulajdonos, a szécsegresi községi iskola nevére leendő átíratására szükséges okiratot állíthasson ki, miután a kérdéses ingatlan 1851-ben végrendeletileg a szécsegresi községi iskola részére lett hagyományozva s tényleg ma is annak birtokába van.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztett egyházmegyei határozatot jóváhagyja és megerősíti.

144. A felsözempléni egyházmegye pártolólág terjeszti

fel a *szürnyegi* leányegyház az iránti kérelmét, hogy az iskola és a tanítói lakás felépítéséhez szükséges 600 □-öl belsőséget 1200 kor. vételáron megvehesse

Egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti s a bemutatott szerződést megerősíti.

145. Közhirdetésre ajánlatnak a következő egyházak:

Bajánháza, Minaj, Tornakápolna, Méhész, Beretke, Trizs, N. Ráska, Andornak, Mály.

146. Az egyházmegyék pártoló felterjesztése mellett, orvosi bizonyítvány s egyházhatóságilag igazolt szolgálatképtelenségek alapján káplántartási díjaiknak s káplánjaik részére a fizetéskiegészítő államsegélynek a megállapítását kérik.

1. Kozma Antal magyarsasi lelkész állandó betegsége s ebből folyó munkaképtelensége miatt.

2. Cseh Pál alsómihályi lelkész szintén betegsége s munkaképtelensége miatt.

3. Simon István harmaci lelkész 2 év óta tartó betegsége s munkaképtelensége miatt.

4. Verebélyi József bacskai lelkész régibb idő óta tartó betegsége és munkaképtelensége miatt.

Ezzel kapcsolatban olvastatott az egyet. konvent f. évi április 4-én 26. jegyzőkönyvi sz. a. hozott határozata, melyben „felhívja az egyházkerületeket, hogy a lelkészek szolgálatképtelenségének megállapításánál a legnagyobb rigorozitással járjanak el, miután a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ismételten kijelentette, hogy káplántartási díj címén a megállapított 115000 koronánál nagyobb összeget kiutalni nem fog.“

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyei határozatok és az orvosi bizonyítványok alapján 1. Kozma Antal magyarsasi, 2. Cseh Pál alsómihályi, 3. Simon István harmaci, 4. Verebélyi József bacskai lelkészeket szolgálatképteleneknek jelenti ki s részökre a káplántartási díj s káplánjaik számára a fizetéskiegészítő államsegély megállapítását és kiutalását kéri.

147. A gömöri egyházmegye Csabay Pál tornaljai lelkész azon kérelmét, hogy Tornaalja állandó káplántartó helynek jelöltessék meg, pártolólág terjeszti fel. Kérését a következő okokkal indokolja. Tornaalja népességénél, központi helyzeténél fogva teljesen leköt egy embert. Emellett egy leányegyháza van, Sajókirályi, a hol a lelkésznek rendszeren szolgálatot kell végeznie s négy szórványa van: Szárnya, Sajógömör, Méhi, Lapsa, amelyek közül az egyik helyen, Sajógömörön a polgári iskolába járó 40—50 gyermek rendszeres vallástanítása csakis a kápláni állás szervezése által oldható meg.

Egyházkerületünk közgyűlése szívesen elismeri, hogy főképp a sajógömöri polgári iskolában teljesítendő vallástanítás szempontjából Tornaalján egy állandó káplánság felállítása feltétlenül szükséges. Felkéri azért az egyetemes konventet, hogy akkor, amidőn a káplántartási alap helyzete megengedni fogja, Tornaalját is vegye fel azon egyházak sorába, ahol állandó káplánságok fölállítása szükséges s erről a vallás- és közoktatási miniszternél tegyen előterjesztést.

148. Dr. Baltazár Dező tiszántúli ref. püspök, mint az ORLE. elnöke, az ORLEnek belügyminiszterileg már megerősített alapszabályait tudomásul vétel végett egyházkerületünknek is megküldi.

Tudomásul szolgál.

149. Az ORLE. Budapesten 1911. szept. 19-én tartott közgyűléséből arra kéri egyházkerületünket is, hogy találnánk módot arra, miszerint a külföldi fejlett pastoralis munka tanulmányozására évenként egy szegény, de szorgalmas és tehetséges gyakorló lelkészt küldenénk ki megfelelő ösztöndíjjal.

Egyházkerületünk közgyűlése jóllehet szívesen elismeri az eszme fontosságát és üdvös voltát, de ez időszerint a kérés elől kénytelen

elzárkózni anyagi eszközeinek elégtelensége miatt.

150. 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 22. sz. jegyzőkönyvi határozatával 1912. január 1-től beszünteti az egyházmegyei papi főjegyzőknek az egyházkerület pénztárából eddig fizetett 100—100 K tiszteletdíjat s ezzel egyidejűleg felhívja az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyéket, hogy papi főjegyzőik illő díjazásáról a rendelkezésükre álló forrásokból gondoskodjanak.

E jegyzőkönyvi határozat ellen az alsóborsodi, alsózempléni, felsőborsodi, gömöri, tornai és ungi egyházmegyék folyó évi tavaszi közgyűléseikből felterjesztéssel élnek s tisztelettel kérik az egyházkerületi közgyűlést, hogy az egyházmegyei főjegyzők 100—100 koronás, régi gyakorlaton alapuló tiszteletdíját továbbra is folyósítani szíveskedjék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 22. sz. jegyzőkönyvi határozatának az egyházmegyei papi főjegyzők tiszteletdíjára vonatkozó részét megváltoztatja s az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg az egyházmegyék főjegyzői részére a 100 K-s tiszteletdíjakat az egyházkerület pénztárából 1912. évi január 1-től továbbra is kiutalja.

151. A felsőzempléni és ungi egyházmegyék folyó évi tavaszi közgyűlésükből azon indítványt terjesztik egyházkerületi közgyűlésünk elé, hogy közgyűlésünk a lelkeszi fizetéseknek az E. T. I. t.-c. 114. §-ában megállapított összegben államsegélylyel leendő haladéktalan rendezése tárgyában az Egyetemes Konventre felterjesztést tenni méltóztassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk tekintettel arra, hogy a folyó év tavaszán ülésezett Egyetemes Konvent kezdeményezésére és sürgetésére az országos közös bizottság e tárgyban ülésezett és lépéseket is tett a lelkeszi fizetések rendezése tárgyában, a határozathozatalt időszereinek nem tartja s az indítványok felett napi-rendre tér.

152. Az abauji egyházmegye 1912. évi április hó 17—18. napjain Kassán tartott közgyűléséből felterjeszti megerősítés céljából a „sáros—szepesi—missiói kör“ elnevezésű egyházközség lelkészének kérelmére hozott azon határozatát, mely szerint miután a „sárosszepesi missiói kör“ elnevezés az E. T. I. t.-c. 10. §-ának nem felel meg s miután e helytelen elnevezés ellen az Egyetemes Konvent előadója is kifogást emelt, ez egyházközség elnevezése a jövőben az E. T. I. t.-c. 10. §. c) pontjának megfelelőleg „*eperjesi ref. missiói egyházközség*“ legyen.

Egyházkerületi közgyűlésünk az abauji egyházmegye határozatát megerősíti s ennek alapján az eddigi „sáros—szepesi missiói kör“ elnevezés helyett az E. T. I. t.-c. 10. §. c) pontjának megfelelőleg az „*eperjesi református missiói egyházközség*“ elnevezésnek használatát rendeli el.

153. Az abauji egyházmegye 1912. évi tavaszi közgyűléséből felterjeszti, hogy a népiskolai szabályrendelet 70. §-nak megfelelőleg az új szervezetű tanügyi bizottságot a következőleg alakította meg: Elnökök: Kovács Béla papi, Szentlmrey Gyula világi tanácsbírák; Kovács István és Papp József egyházi, Naményi Gyula és dr. Puky Endre vil. tagok; a körlátogatók és a tanítótestület képviselőiben Lengyel József és Megyaszy András lelkészek, továbbá Lénárt Domokos, Rozgonyi István, Vass Ádám és Tóth István (vilmányi) tanítók.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felterjesztést jóváhagyólag tudomásul veszi s egyben felhívja a többi egyházmegyét is, hogy őszi közgyűlésünkre hasonló tárgyú jelentést terjesszenek fel.

154. Az abauji egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűléséből tanügyi bizottsága következő — s általa is elfogadott — indítványát pártolólággal terjeszti fel egyházkerületünkre megerősítés végett: „*az egyházlátogatás, az iskolák meglátogatása alkalmából a taneredmény megállapításától mentessék fel s az iskolákról szóló jelentése csakis a statisztikai állapotok feltüntetésére s arra szorítkozzék, vajjon a kerület által megállapított követelményeknek a tanító részéről elég van-e téve.*“

E.-ker. közgyűlésünk az abauji e.-m. azon határozatát, mely szerint az e.-megyei tanügyi bizottságnak szószerint közölt indítványát elfogadta, annyival inkább megerősíti, mert ez indítvány, illetve e.-m. határozat az 1909. évi őszi e.-ker. közgyűlésünk 14. számú jegyzőkönyvi határozatával megállapított egyházlátogatási eljárásnak megfelel.

155. Az abauji egyházmegye 1912. évi április 17—18. napjain Kassán tartott közgyűléséből — miután a *dologi tandíj-kárpótlás ügyében* felterjesztett kérvények a vallás és közoktatásügyi miniszteriumtól elutasítással adatnak vissza a kérelmező egyházaknak — „az egyházkerületi közgyűlés útján felkéri az Egyetemes Konventet, hogy az egyházaink iskolafenntartó képességét veszélyeztető sérelmes törvényt magyarázattal szemben orvoslást kérni méltóztassék. Derítsen világosságot Egyetemes Konventünk a miniszteriumnál arra nézve, hogy nemcsak a készpénz, de az iskola fűtésére természetben szolgáltatott fa, fűtés és iskola tisztogatása is tandíj természetű, kizárólag a tankötelesek szüleit terhelő és nem pénzben, de természetben lerótt kötelezettség volt a legtöbb helyen, s mint ilyen, a törvény szellemében kárpótlást jogosan igényel,“

Egyházkerületi közgyűlésünk, tapasztalván, hogy a dologi tandíj-kárpótlás ügyét a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban iskolafenntartó egyházközségeinkre nézve általában sérelmesen intézték el s az iskolafenntartó egyházközségeknek e sérelmeik orvoslását célzó kérelmeiket pedig elutasítják s így valóban egyházaink iskolafenntartó képessége veszélyeztetik: az abauji egyházmegye felterjesztésének megfelelően, azzal a kérelemmel járul az Egyetemes Konventhez, hogy ebben az iskolafenntartó egyházközségeink létérdekét közeletről érintő ügyben méltóztassék a vall. és közokt. miniszter úrnál felvilágosítólag közbenjárni, hogy ezáltal az iskolafenntartó egyházközségek sérelmei az 1908. évi XLVI. tc. helyes értelmezése szerint mielőbb orvosoltassanak.

156. Révész Kálmán abauji esperes — hivatkozással 1911. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 176. sz. jegyzőkönyvi határozatára, mely szerint Illés Ferenc nyug. tanító folyamodványát egyházkerületi közgyűlésünk illetékes elintézés végett letette az abauji egyházmegyéhez — jelenti, hogy az abauji egyházmegye az Illés Ferenc folyamodványában foglalt összes ügyekben már előzőleg, részint bírói ítélet, részint jogerős közgyűlési végzés által intézkedett, miről a hiteles másolatban becsatolt jegyzőkönyvi kivonatok is tanúskodnak s így további intézkedésnek vagy elintézésnek sem helye, sem szüksége nincs.

Egyházkerületi közgyűlésünk Révész Kálmán abauji esperes jelentését tudomásul veszi s ennek alapján Illés Ferenc nyugalmazott tanítót a göncruszkai lelkész és egyházközségre vonatkozó panaszos kérésével elutasítja, mivel az abauji egyházmegye részint bírói ítélettel, részint jogerős közgyűlési végzéssel már intézkedett e kérések tárgyában, a folyamodó Illés Ferenc pedig nem élt felebbezési jogával ez intézkedések ellen.

A folyamodványnak a nyugdíjpótlásra vagy e címen egyházkerületi segélynyújtásra, avagy annak az Egyetemes Konventtől való kieszközlésére vonatkozó kérelmét egyházkerületi közgyűlésünk szintén elutasítja, mivel jogalap hiányában sem a göncruszkai egyházközséget, sem az abauji egyházmegyét nyugdíj-emelésre nem utasíthatja, sem maga ily címen segélynyújtást nem vállalhat, sem ily kérést az Egyetemes Konventre pártolólalag fel nem terjeszthet.

157. A mezőkeresztesi iskolaszék hitoktató-segédlelkézi állás szervezésére tesz előterjesztést. Ezt szükségessé teszi az, hogy a mezőkeresztesi egyház filiájában, Mezőkövesden, egy kir. kath. főgimnázium van alakulóban, melynek első osztálya ebben az isk. évben már meg is nyílt; továbbá van még polg. fiú- és leányiskola és a kath. elemi iskolában is összesen 12 ref. vallású tanköteles jár. Így a hitoktatást a keresz-

tesi lelkész egyebek közt már az utazás miatt sem teljesítheti. Ha az új állás szervezetenek, Mezőkeresztes adna lakást és fűtést, a gimnáziumi vallásoktatásért óradíjban remélni lehetne 700 koronát, s ezt 2100 koronára a segédlelkészi kongruából kellene és lehetne kiegészíteni. Az alsóborsodi egyházmegye tavaszi közgyűléséből 41. sz. a. az iskolaszék kérését meleg pártolással terjeszti egyházkerületünk elé.

Egyházkerületi közgyűlésünk felkéri az egyetemes konventet, hogy tekintettel a mezőkövesdi reformátusok számának szaporodására s a fejlődő helyen a ref. egyházra váró fontos kulturmissióra, Mezőkövesden helyi káplánság felállításához kápláni kongruával hozzájárulni méltóztassék. Addig is azonban, míg a helyi káplánság létesíthető volna, az alsóborsodi em. felhivatik, hogy a lelkész utazási költségeihez, melyet a mezőkövesdi vallásoktatás s egyéb teendői miatt tennie kell, hozzájáruljon. Ennek kiegészítésétől aztán e.-ker. pénztárunk sem zárkózik el.

158. Az alsóborsodi egyházmegye tavaszi közgyűléséből 47. sz. a. jóváhagyás, záradékolás és továbbterjesztés végett felterjeszti a *Horváth Lajos-alapítvány* alapító levelét.

Rendben találatván, közgyűlésünk jóváhagyja s további eljárás végett a konventre felterjeszti.

159. A miskolci egyház kéri, hogy három rendbeli tőkét összesen 20750 koronát 5⁰/₀-os kamatozás mellett az egyházkerületi pénztárban helyezhesse el.

Egyházkerületi közgyűlésünk a miskolci egyház kérését készséggel teljesíti.

160. Az alsózempléni egyházmegyébe kebelezett Nagyrozvágyon templomszékenként viselnek bizonyos közterheket olyformán, hogy egy sor padon nyolc család osztozkodik. Az egyik első padban, a pad birtokosai kilencedikül maguk közé a f-

gadták Göreny Ferencet azzal az elhatározással, hogy az általa székber gyanánt fizetendő 570 koronát az egyháznak adják alapítvány gyanánt. Most benyújtják Mády József és társai alapítványi levelüket, melynek értelmében 100 éves templomépítési alapítványt tesznek úgy, hogy az 570 korona száz évig tőkésíttessék s ekkor 90%-a templomépítésére felhasználható, 10%-a továbbra is megőrzendő és csak kamatja használható fel. Az alapítólevél záradéka megengedi, hogy az egyház lételét fenyegető végszükség esetén az alapítvány akkori tőkéje 90 százalékának a kamatai felhasználhatók legyenek más célra is. Egyházmegyei közgyűlés az alapítványt elismerésének kifejezésével jóváhagyja azzal a megjegyzéssel, hogy 2012. év január 1-én túl is ajánlatos volna a tőke 10%-ának további tőkésítése, újabb száz éves templomépítő alap létesítésére.

Véleményezésre s őszi közgyűlésünkhöz való javaslatkérdésre egyházkerületi főügyésznek kiadatik azzal, hogy az esetleg szükséges kiegészítő írásokat a nagyrozvágyi lelkésztől pótlólag szerezzék be.

161. A taktaharkányi egyház engedelmet kér arra, hogy 7099 kor. 79 fillér tőkepénzét az egyházkerületi pénztárba helyezhesse el. Az alsózempléni egyházmegye ezt a kérést partolólag terjeszti fel.

Az egyházkerületi közgyűlés a kérést készséggel teljesíti.

162. Az alsózempléni egyházmegyébe kebelezett taktakenézi egyház iskoláját államosítani kívánja, mivel szegénysége miatt iskoláját nem képes odáig fejleszteni, hogy az összes tankötelezetteket magába fogadhassa. Az egyházmegyei közgyűlés tekintettel a taktakenézi évek óta tartó zilált iskolai viszonyokra, az iskola államosításához hozzájárul.

Egyházkerületi közgyűlésünk mély sajnálattal értesül minden egyes olyan esetről, amely ref. egyházunk térvesztését jelenti az elemi isk. oktatás körében, különösen most, amikor az 1907.

XXVII. t.-c. lehetővé teszi az elemi iskoláknak minimális áldozat mellett való fentartását és továbbfejlesztését. Tekintettel azonban a taktakenézi nehéz viszonyokra, a taktakenézi iskola államosításába belenyugszik; utasítja azonban az alsózempléni egyházmegyét, hogy az állammal kötendő szerződésben egyházi érdekeinket az egyházi VI. t.-c. 8. §-ában előírt módon biztosítsa.

163. A felsőborsodi egyházmegye tavaszi közgyűléséből 31. szám alatt jelenti őszi közgyűlésünk 23. számú határozatára utalással, hogy a Baldácsy-alapból kiosztott segélyeknél mindenkor szigoruan az alapító levél értelmében járt el eddig is.

Tudomásul vétetik.

164. A felsőborsodi egyházmegye tavaszi közgyűléséből 33. szám alatt jelenti, hogy az iskolai ingatlanoknak az egyházak nevére való átírása folyamatban van.

Megnyugvással vétetik tudomásul.

165. A felsőborsodi egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlésének 36. jegyzőkönyvi határozatában egyházkerületünket elkéri: hasson közre, hogy a *ládbesenyői* egyház adócsökkentési segélye méltányosabban állapíttassék meg s ehez képest emeltessék fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a *ládbesenyői* egyházat felhívja, hogy méltányos kérését indokainak igazolásával együtt az egyetemes konventhez közvetlenül terjessze fel.

166. A felsőborsodi egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlési 77. jegyzőkönyvi pontjában azt kifogásolja, hogy az adócsökkentési segélyek késői kiutalása a folyó évben a legnagyobb zavarokat okozta egyházközségeinkben. Azért egyházkerületi közgyűlésünk útján intézkedést kér a konventtől, hogy a konventi jegyzőkönyvbe foglalt időt megtartani méltóztassék.

Mivel a panaszolt késedelemnek mindig elháríthatatlan akadályok az okai, egyházkerületünk intézkedésnek szükségét és lehetőségét nem látja.

167. A felsőborsodi egyházmegye az *abodi* egyházat a Gusztáv Adolf-egylet segélyére ajánlja.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérvényt a felsőborsodi egyházmegyének azzal az utasítással adja vissza, hogy a Gusztáv Adolf segélyügyében az Egyetemes Konvent 1912. évi ápr. 24—28. napjain Budapesten tartott közgyűlése jkönyvének 8. pontja alatt hozott határozatához alkalmazkodjék.

168. A felsőborsodi egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűléséből 51. szám alatt pártolólag terjeszti fel az *abodi missziói egyház* ama kérését, hogy a részére megállapított tőkesegély már 1913-ban kiutaltassék.

Miután az Egyetemes Konvent folyó évi 80/2. számú határozatával az 1908—12. éveken belől tőkesegélyre felvett egyházak lajstromát hatályon kívül helyezte s 1913—17. évek folyamára új sorozat összeállítását rendelte el, az abodi egyház kérelmét a felsőborsodi egyházmegyéhez visszateszi.

169. A felsőborsodi egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlésében 43. sz. határozatával *Bakoss János* abodi missziói tanító számára a királykúti községi el. iskolában végzett valástanításért 60 kor. tiszteletdíjat állapított meg.

Tudomásul szolgál.

170. A *borsodi* egyház az E. T. I. t.-c. 5. §-ának 8. bekezdésére hivatkozással arra kéri egyházkerületünket, eszközölje ki a pénzügyminiszternél, hogy a templomépítés céljából kivetett rendkívüli adót közegeivel közadók módjára

hajtassa be. A felsőborsodi egyházmegye tavaszi közgyűlésének 70. sz. határozatával azonban ezt nem javalja.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházmegye álláspontját magáévá téve, a borsodi egyház kérését nem teljesíti. A borsodi egyháznak az idézett §. 4. bekezdése értelmében joga és alkalmja van a hátrálékok behajtását legrosszabb esetben közigazgatási úton is biztosítani. A borsodi egyház által idézett intézkedés csak rendkívüli esetekre szól s annak ok nélküli s gyakori alkalmazása éppen ehhez való jogunk további biztosítása érdekében nem kívánatos.

171. A gömöri egyházmegye tavaszi közgyűléséből 61. sz. a. jóváhagyás, záradékolás és tovább terjesztés végett bemutatja *Szentiványi József* bejei főgondnoknak a bejei ref. egyház javára tett 1000 koronás alapítványának alapító levelét.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott alapítólevelet helyben hagyja, elfogadja, s a minisztériumhoz való felterjesztésre püspök urat felkéri. E mellett azonban *Szentiványi József* úrnak kegyes alapítványáért a maga részéről is szíves köszönetet mond.

172. A gömöri egyházmegye tavaszi közgyűléséből 40. sz. a. ajánlólag terjeszti fel *Szombathy László* dobsinai polg. isk. tanár s ref. hitoktatónak azt a kérését, hogy részére az iparostanonciskolában végzett s eddig nem díjazott vallásoktatásért 60 kor. t.-díj állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk (tekintettel egyházkerületi pénztárunk nehéz helyzetére, amely miatt sürgősebb szükségét sem tud kielégíteni, bár *Szombathy László* polg. isk. tanár s ref. hitoktató ügybuzgalmát hálásan ismeri el), a kérést nem teljesítheti.

173. A gömöri egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből 91. sz. a., tekintettel arra, hogy az ápr. 3-iki orkán a runyai templomnak tornyát szétdőltta, pártolólag terjeszti fel a nevezett egyháznak ama kérését, hogy a részére megállapított tőkesegély soron kívül utalványoztassék.

Miután az egyetemes konvent f. évi 80/2. sz. határozatával az 1908—12. éveken belől a tőkesegélyre felvett egyházak lajstromát hatályon kívül helyezte s 1913—17. évek folyamára új sorozat összeállítását rendelte el, a runyai egyház kérvénye további eljárásra a gömöri egyházmegyéhez visszatétek.

174. Fodor Géza jósvafői lelkész a tornai egyházmegye azon határozata ellen, mely szerint az egyházak különböző címen fizetendő járulékainak beszédését továbbra is az egyházlátogatás teendői közé sorolja, felebbezési iratot terjeszt egyházkerületi közgyűlésünk elé.

A tornai egyházmegye ugyanis folyó évi tavaszi közgyűlésében célszerűségi szempontból — az egyházkerület határozatának tiszteletben tartása mellett — az egyházmegye múlt évi őszi közgyűlésében hozott 39 számú jegyzőkönyvi határozatát egy időre megváltoztatja s szavazattöbbséggel kimondja, hogy mint eddig, úgy a jövőre is, az egyházak járulékait az egyházlátogatóság útján szedi be; célszerűségi szempontból kiemeli e határozat, hogy az egyes egyházközségek az egyházlátogatás idejére inkább rendelkeznek pénzzel, mint dec. 31-ike előtt, — továbbá, hogy az egyházmegyei pénztárnoknak „szerfelett“ megnehezítené a dolgát az egy összegben postán beküldött járulékoknak szétosztása s elkönyvelése, — s végül, hogy nehézséget okozna a pénztárnoknak az is, ha oly helyen lakták, hol posta helyben nincs.

Ezzel szemben Fodor Géza felebbezésében utal arra, hogy az 1909. évi őszi egyh. ker. közgyűlés 14. számú jegyzőkönyvi határozata jogerős s így kötelező a tornai egyházmegyére is; az egyházközségek pedig a polgári év végén inkább fizetéképesek, mint az év elején, mert az év végén esedékesek az összes egyházközségi jövedelmek, ekkor kapja az egyház a II-ik félévi adósegélyt is; az egyházmegyei pénz-

tárnok nagy terhével és felelősségével pedig az egyházlátogató terhét és felelősségét állítja szembe; végül pedig hivatkozik az egyházmegyei közgyűlés határozatának arra a részére, mely csak „egy időre“ tervezi a régi eljárás fentartását, mi által az egyházmegye maga gyöngítette meg határozatának indokait.

Egyházkerületi közgyűlésünk a Fodor Géza jósvafői lelkész felebbezésének helyt adva, az 1909. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 14. sz. jegyzőkönyvi határozatának végrehajtására a tornai egyházmegyét felhívja.

175. Az ungi egyházmegye bejelenti a *Horváth Simon és Mária-alapról* szóló 1911. évi kimutatást. E szerint bevétel volt a) tőkében 14403 kor. 80 fill.; b) kamat és más címeken 29998 kor. 87 fill.; összesen: 44392 kor. 67 fillér. Kiadás: a) tőkében 14800 kor.; b) különböző címeken 17156 kor. 62 fill. Összesen 31956 kor. 62 fill. Maradvány 12436 kor. 05 fill. Az alap állása tőkében 172524 kor. 84 fillér. Tőkésítendő 2475 kor. 16 fillér. Kamathátrálék 3933 kor. 84 fillér.

Tudomásul szolgál. Az ungi egyházmegye azonban felhívatik, hogy jövőre a Horváth Simon és Mária-alap állásáról összehasonlító kimutatást terjesszen fel az egyházkerületi közgyűléshez.

176. Az ungi egyházmegye beterjeszti a *bezői* egyház 1908/9. évi számadását, a szükösi tárt illető fél papi jövedelemlről. Eszerint Bező 593 koronát tartozik a szükösi tárba beszolgáltatni.

Tudomásul szolgál s felhívatik a bezői egyház, hogy az 593 koronát az egyházkerületi pénztárba fizesse be.

177. Múlt évi őszi közgyűlésünk 165. sz. határozattal a *szalókai* egyháznak megengedte, hogy a szükösi tárt illető 1054 korona 24 fillér tartozásának egyik felét 1912. ápril. 24-én, másik felét 1913. ápril. 24-én fizethesse be az egyházkerületi pénztárba.

Az ungi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a szalókai egyház azon újabb kérelmét, hogy a szóban forgó tartozást 1915. január 1-ig fizethesse ki, amennyiben az utóbbi 2 év alatt 30000 koronáig terjedő építkezést végeztek, mely az egyház pénztárát teljesen kiürítette s a hiveket is megterhelte s újabban is rendkívüli adókivetéssel templomukat kell renoválniok.

Egyházkerületünk megengedi a szalókai egyháznak, hogy a szükösi tárt illető 1054 kor. 24 fillér tartozását 1915. január 1-ig fizethesse ki. Figyelmezteti azonban az egyházat, hogy ezen újabban engedélyezett határidőig fizetési kötelezettségének föltétlenül tegyen eleget. E határozat a szalókai egyház gondnokával közöltetik.

178. Az ungi egyházmegye beterjeszti az egyházlátogatók jegyzőkönyveit, mely szerint az egyházmegye területén lévő állami és községi elemi iskolákban a ref. vallás és énektanítás mindenütt jó eredménnyel járt.

Tudomásul szolgál.

179. A magyar református tanítók országos egyesületének választmánya, azon okból, mert a tanítói fizetés újabb rendezését célzó törvényjavaslatból a „Néptanítók Lapja“ szerint csak nem sikerült az állami és nem állami tanítói fizetések közt lévő különbséget eliminálni — arra kéri egyházkerületünket, hogy „a ref. tanítói karra emez erkölcsileg megszégyenítő s anyagilag megkárosító szándék ellen felírat útján tiltakozzék“ s hasson oda, hogy az E. T. VI. t.-c. 34. §-nak az a rendelkezése, amely szerint a tanítói fizetés bármely fokú népiskolában nem lehet kevesebb, mint a hasonló fokozaton működő állami tanítóké, — végrehajtsák.

Egyházkerületünk közgyűlése, miután a hivatkozott törvényjavaslatot nem ismeri, — a kérvény felett napirendre tér.

180. Olvastatott az „Országos Református Tanítók Egyesülete“ választmányának egyházkerületünkhöz intézett kérvénye, amelyben a dunántúli egyházkerületben alakult „Tanítók segélyző pénztára“ mintájára, egyházkerületünkben is egy ilyen segítő pénztár vagy hasonló irányú intézmény felállítását, illetőleg ahhoz az alap megadását kérik. Kérelmüket azzal indokolják, hogy a megváltozott társadalmi helyzet s a socialis kívánalmak teszik szükségessé, hogy a tanítókról való gondoskodás intenzivebb legyen s gondoskodás történjék az önhibájukon kívül inségbe jutott tanító-családokról.

E.-ker. közgyűlésünk — miután egy ily irányú kérvénnyel nem az egyházkerület tanító-sága fordult a közgyűléshez, — ezen kérvény felett napirendre tér.

181. „A Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete“ a Szügyi József békési énekvezér által szerkesztett „Népiskolai Karénektárt“ azzal a kéréssel terjeszti egyházkerületünkhöz, hogy azt véleményadás végett bocsássa a tanügyi bizottság bírálata alá s kedvező fogadtatás esetén népiskolai használatra engedélyezze.

A kérvény mellékletével együtt az egyházkerületi tanügyi bizottságnak kiadatik.

182. Olvastatott Mihó Sándor ceglédi kántor kérvénye, melyben hivatkozással arra, hogy a tanítóképzés mai keretében nem képezhetők szakavatott orgonista-kántorok s hogy ez csak az erre szolgáló külön iskolában érhető el: ajánlkozik arra, hogy a vezetése alatt álló „Ceglédi Zeneiskolában“ színvonalon álló orgonista-kántorokat képezne. E célra az e.-ker. anyagi támogatását kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérvény felett napirendre tér.

183. Özv. Kozma Gedeonné, volt szállóskei lelkészné, azon kérelemmel fordul egyházkerületünkhöz, hogy b. e. férje 360 K adósságát engedje el vagy egészen, vagy legalább részben, mert férje után semminemű vagyon nem maradt s ő maga is csekély özvegyi díjára van utalva.

Özvegy Kozma Gedeonné kérvénye véleményadás végett kiadatik a pénzügyi választmánynak.

184. Olvastatik Furik János nyug. ref. tanító leleszi lakos kérvénye, melyben igen csekély nyugdíjára való hivatkozással, egyházkerületünktől évi segélyt kér.

A kérvény véleményadás végett kiadatik az e.-ker. pénzügyi választmánynak.

185. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, mint az „Országos Gyermekszanatorium-Egyesület“ kormányzó elnöke, 1361—sz. a. iratával felkéri püspök urat, hogy a kisdedek megmentésére szolgáló gyermekszanatorium érdekében engedélyezzen egy „gyermekvasárnapot“, amelyen e célra gyűjtés rendeztetnék.

Egyházkerületünk közgyűlése ezen ügyet az egyházmegyék espereseihez teszi le, azzal az utasítással, hogy körlevélben hívják fel a lelkészeket az egyházakban legalkalmasabb módon való gyűjtésre, kiemelvén a gyermekszanatórium humánus célját, fontosságát. Az e célra begyűlt pénzek aztán a lelkészek által az esperesekhez, az esperesek által viszont a püspöki hivatalhoz küldendők be.

186. Olvastatott Ragályi Béla felsőborsodi egyházmegyei gondnok püspökünkhöz intézett jelentése, mely szerint a közalapítványi kir. ügyigazgatóság a sajoszentpéteri kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság által a kondói ref. egyház kérelmére hozott s az iskolai ingatlanok tulajdonjogának az iskolafenntartó egyház nevére kiigazítás útján leendő bekebelezését elrendelő végzését megfelelteszte s hogy Sáfrány Dezső egyházmegyei ügyész feleltesztő ügyigazgatóságot a m. kir. igazságügyminiszternek 2207—1909. és 19407—1911. sz. a. kelt rendeleteire való hivatkozással a feleltesztés visszavételére felkérte.

Miután a közalapítványi kir. ügyigazgatóság felebbezése a jelentéshez csatolva nincs s ennek hiányában meg nem állapítható, hogy felebbezőt eljárásában micsoda indokok vezették, miután továbbá nincs kizárva, hogy a felsőborsodi egyházmegye ügyésze által beadott kérvény folytán a felebbezés visszavonatik, ezidő szerint érdemleges határozat hozatalának szükségét nem látjuk, hanem utasítjuk a felsőborsodi egyházmegyét, hogy a kérdés további fejleményeiről annak idején tegyen jelentést.

187. *Soltész Kálmán* szendrői tanító május hó 18-án kelt felterjesztésében panaszt emel Beregszászy Ferenc szendrői lelkész ellen, mint aki a törvények bosszúból származó magyarázatával őt többféle adófizetésre kényszeríti s megfelebebezi a felsőborsodi egyházmegyének e tárgyban Sajóvelezden május 7-én hozott s reá nézve marasztaló határozatát s a mellékelt egyházmegyei határozattal szemben becsatolt díjlevelével igazolja, hogy ő a tanítói földek után adófizetéssel nem tartozik s így nem áll fenn az a kötelezettség, amit az egyházmegyei határozat, a régi szokásra támaszkodva állapít meg. Kéri ügyének megvizsgálását s a reá rótt terhek alól való felmentetését.

E.-ker. közgyűlés Soltész Kálmán panasziratát s mellékleteit visszateszi a felsőborsodi egyházmegyéhez s felhívja azt, hogy miután a tanítói díjlevel adófizetési kötelezettségről tényleg nem szól, a régi szokás pedig a tanítói adófizetést illetőleg nincs az egyházmegyei határozatban kellően megvilágítva s a jogorvoslattal való élés törvényes idejének elmulasztása sincs részletesen indokolva, de meg az sem bizonyos, hogy az 1899-ben kelt szószegény díjlevel ma is fennáll-e teljes érvényességében; mindezekre való tekintettel hozzon az egyházmegye újabb határozatot s a tanító által a lelkész ellen emelt bosszú-vádat is mérlegelje érdemileg, hogy — esetleg — méltatlan vádas-

kodások az egyház vezetésére hivatott tényezők egyetértő, békés munkáját ne zavarják s lehetlenné ne tegyék.

188. Olvastatott ifj. Lukács Gyulának, a protestáns központi sajtóiroda szerkesztőjének kérvénye, mely szerint az eddig élvezett 500 K évi járandóság megszavazását s kiutalását továbbra is kéri, oly feltétel alatt, hogy amennyiben a sajtóirodának kerületünkre vonatkozó működése egyházkerületünket ki nem elégítené, az évi összeget a következő évre egyházkerületünk bármikor beszüntetheti.

E.-ker. közgyűlésünk a kérelmet oly módon teljesíti, hogy minden e.-ker. közgyűlés alkalmasból — amennyiben a közgyűlésről a sajtóiroda útján tudósítás jelenik meg a hirlapokban — 200—200 koronát utal ki ifj. Lukács Gyula, mint a protestáns központi sajtóiroda részére; elvárja azonban a sajtóiroda nevezett szerkesztőtől, hogy e.-ker. közgyűléseinken pontosan fog személyesen megjelenni és gyűléseink lefolyásáról hű tudósításokat fog a jövőben közölni.

189. Világi elnök kijelentvén, hogy a tárgysorozat letárgyaltatott, örömmel gondol vissza a gyűlés egész folyamára s különösen azok buzgóságát méltatja elismerésével, akik fáradhatatlanul kitartottak az e.-ker. zöld asztalánál s a határozatokra bölcseségükkel, tapasztalataikkal jótékony befolyással voltak s az elnökség dolgát megkönnyítették.

Révész Kálmán abauji esperes, az elnöki nyilatkozat méltó visszhangjául, dicsekedéssel gondolt vissza arra a nagy buzgóságtól ihletett bölcseségre, amellyel elnökeink a hosszú tárgysorozat letárgyalását aránylag rövid idő alatt lehetővé tették s ezért nekik az egész gyűlés nevében hálás elismerését nyilvánítja s e.-kerületünket továbbra is lelkesült szeretetükbe ajánlja.

E.-ker. közgyűlés az elnöki elismerést szintén köszönettel fogadja s Révész Kálmán esperes hálás elismerésében teljes szíve és lelke szerint osztozkodik.

190. Elnökség a hitelesítő gyűlést a holnapi nap reggeli fél kilenc órájára tűzi ki

s az ülést bezárja.

Hitelesített Miskolcon 1912. június 6-án.

Dókus Ernő
e.-ker. főgondnok.

Fejes István
püspök.

Vadászy Pál,
esperes.

Hutka József
esperes.

Dr. Tüdös István
esperes.

Radácsi György,
egyházker. lelk. főjegyző.

Dr. Finkey Ferenc,
egyházker. világi főjegyző.

Péter Mihály,
egyházker. lelkészi aljegyző.

II.

Birósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon 1912. június 4-én tartott ülésében.

Tárgy: Kántor Lajos karcsai tanító fegyelmi ügye.

Jelenvannak: Fejes István püspök és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalás vezető) elnöklete alatt Vadászy Pál, Révész Kálmán, Hutka József, Dr. Tüdős István, Szűcs István espresek; Ragályi Béla, Meczner József, Bornemisza László, Dókus László egyhm. gondnokok; Radácsi György, Kérészy Barna, Szalay Benedek, Dókus Gyula, Szalay László e. ker. tanácsbírák, Dr. Finkey Ferenc e. ker. aljegyző, mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, felolvassa az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának ezen ügyben f. é. ápril 11-én Sárospatakon hozott jogerős végzését, melylyel az egyházmegyei fegyelmi bíróság ezen ügyben az ítélelhozatalt a panaszosok és panaszlott közt folyamatban levő polgári és büntető perek jogerős eldöntéséig felfüggeszti; felolvassa továbbá ugyancsak az alsózempléni egyházmegye időszaki fegyelmi bíróságának Sárospatakon f. é. május 22-én hozott ítéletét, melyben Kántor Lajost az egyházi V. t.-c. 34. §-nak 3. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki s az V. t.-c. 35. §-nak d) pontja alapján karcsai tanítói állásától félnyugdíjjal elmozdítja s az 53 koronában megállapított

perköltiségek megfizetésére kötelezi. Ismerteti előadó ezen ítélet ellen Kántor Lajos által élőszóval bejelentett s írásban indokolt felebbezést; erre a tiszánineni ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben egyhangulag a következő

végzést

hozta :

Az alsózempléni egyházmegye időszaki fegyelmi bíróságának 1912. május 22-én Sárospatakon ezen ügyben hozott ítélete törvényesség hiányából az egyházi V. t.-c. 116. §-ának utolsó bekezdése alapján hivatalból feloldatik s az ügy iratai további szabályszerű eljárás végett visszatételnek az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságához.

Indokok :

Mielőtt egyházkerületi bíróság az ügy érdemleges felülvizsgálatába bocsátkozott volna, constatálta, hogy az első fokban eljáró alsózempléni e. megyei fegyelmi bíróság oly lényeges eljárási szabályt sértett meg, mely miatt alapos ítélet nem volt hozható (egyházi V. t.-c. 116. §. második bekezdés 5. p.) Az a.-zempléni e. megye fegyelmi bírósága ugyanis f. é. április 11-én végzést hozott, melyben kimondotta, hogy az ítélet hozatalát ezen ügyben felfüggeszti mindaddig, míg a panaszosok és panaszlott közt folyamatban levő polgári és büntető perek jogerősen be nem fejeztetnek. Ez a végzés, miután az ellen a felek egyike sem élt felebbezéssel, jogerőre emelkedett. E végzés után alig egy hónapra az a.-zempléni egyházmegye időszaki bírósága mégis, anélkül hogy a felfüggesztő végzést hatályon kívül helyezte volna s anélkül, hogy az előbb bevárandónak kimondott polgári perek befejezéséről jelentés történt volna, újból összeül május 22-én és az ügy érdekében ítéletet hoz. Az a.-zempléni egyházmegye fegyelmi bírósága ezzel szabálytalanságot követett el, mert ha az ügy érdekében dönteni akart, ezt vagy az előbbi jogerős végzésében kimondott feltétel

bekövetkeztével, vagy ha az újabban felmerült tények folytán ezt feleslegesnek ítélte, a felfüggesztő végzés hatályon kívül helyezésével tehetné volna. A május 22-én hozott ítéletet azért egyh. ker. bíróság hivatalból feloldandónak találta s utasítani kellett az a.-zempléni egyházmegyei fegyelmi bíróságot a szabályszerű eljárásra.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Fejes István
ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

Dr. Finkey Ferenc
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbezési bíróságnak Miskolcon 1911. június 4-én tartott ülésében.

Jelenvannak: Vadászy Pál legidősb esperes és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalás vezető) elnöklete alatt: Hutka József, Dr. Tüdős István esperesek; Ragályi Béla, Dókus László e. m. gondnokok; Kérészy Barna, Radácsi György, Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula, Szuhay Benedek e. ker. tanácsbírák, Dr. Finkey Ferenc e. ker. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető. Előadó: Szuhay Benedek.

Tárgy: Puskás Lajos volt bistei, jelenleg magyarizségi tanító felebbezése a bistei egyházzal való elszámolása tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltiségi kifogás nem emeltetett.

Előadó ismerteti az ügyet, felolvassa az abauji egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben 1912. április

17-én Kassán hozott ítéletét, mely szerint Puskás Lajos köteleztetett adók címén 17 kor. 38 fill.; erdei adó címén 76 kor. 50 fill.; s fizetés-visszatérítés címén 5 kor. 33 fill.; összesen 30 kor. 21 fill.-nek az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a bistei egyház-, 13 kor. perköltségnek Hutka Ferenc bistei gondnok részére leendő befizetésére. Ismerteti ezen ítélet ellen Puskás Lajos által élőlőszóval bejelentett s írásban indokolt felebbezését; erre a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangulag következően

ítélt:

Az abauji egyházmegye közigazgatási bíróságának ezen ügyben hozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.
Kelt mint fent.

Dókus Ernő
főgondnok,
a bíróság világi elnöke.

Vadászy Pál
esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dr. Finkey Ferenc
jegyzőkönyvvizsgáló.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétel a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának 1912. június 4-én Miskolcon tartott ülésében.

Jelenvoltak: Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Dókus Ernő főgondnok, vil. elnök; Bornemisza László, Meczner Béla, Ragályi Béla egyhm. gondnokok; Révész Kálmán, Bálint Dezső, Szűcs István esperesek; Kérészy Barna, Radácsi György papi, Szent-Imrey Gyula, Szalay László vil. tanácsbírák; előadó: Dr. Tüdős István esperes; jegyző: Dr. Mitrovics Gyula vil. aljegyző; tárgyalást vezető elnök: Dókus Ernő.

Tárgy: A kistoronyai egyház presbitériumának felebbezése a nagycsatornyai egyházak közötti papválasztási jogviszonyt megállapító felsőzempléni egyházmegyei közigazgatási bíróság ítélete ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett; így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet s felolvassa a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának 1912. április 23-án Sátoraljaujhelyben hozott azt a határozatát, hogy a kistoronyai presbitériumnak a nagytoronyai presbitérium ama határozata elleni felebbezését, amely szerint lelkészválasztásnál a kistoronyiakat a nagytoronyai választók számához képest csak $\frac{1}{3}$ rész szavazat illeti meg — elutasította s megállapította, hogy a nagytoronyai lelkészválasztásnál a kistoronyiakkal szemben az anyaegyház választóinak számával csak $\frac{1}{3}$ rész illeti meg.

Ebben az ügyben az egyházkerületi közigazgatási bíróság, mint felebbviteli bíróság, az összes iratoknak beható ismertetése után, zárt ülésben, egyhangulag a következő

ítéletet

hozta :

Egyházkerületi közigazgatási bíróság a felsőzempléni bíróság ama határozatát, amely szerint a kistoronyai presbitérium felebbezését elutasította, helybenhagyja.

Indokok :

Az E. T. II. t.-c. 7. §. második bekezdése értelmében, „ha az anyaegyházközség s társ-, leány- és fiókegyházközségei közt, ezeknek a lelkészválasztásba való befolyása egyességileg, vagy a folytonos gyakorlat által meg van állapítva, az a társ-, leány- és fiókegyházközségek választási jogának gyakorlására irányadó.“ Már pedig az 1906. év szept. 16. Nagytoronyán felvett leg-

közelebbi lelkészválasztási jegyzőkönyv tanubizonysága szerint „a kistoronyai egyháznak a szavazásban egyharmad részesedése megállapított és a szavazásra jogosultak kijelöltettek.“

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyházker. főgondnok,
a biz. vül. elnöke.

Vadászy Pál
felsőborsodi esperes,
a biz. papi elnöke.

Mitrovics Gyula
jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon 1912. jún. 4-én tartott ülésében.

Jelenvannak: Révész Kálmán legidősb esperes és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalás vezető) elnökele alatt: Hutka József, Dr. Tüdős István esperesek; Ragályi Béla, Meczner József, Dókus László e. m. gondnokok; Kérészy Barna, Radácsi György, Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula, Szuhay Benedek e. ker. tanácsbírák, Dr. Finkey Ferenc e. ker. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető. Előadó: Kérészy Barna.

Tárgy: Nagyrőczey János és társai szendrőládi egyháztagok felebbezése presbyterválasztási ügyben.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltiségi kifogás nem emeltetett.

Előadó ismerteti az ügyet, felolvassa a felsőborsodi egyh.-megye közigazgatási bíróságának 1912. május 8-án Sajóvelezden ezen ügyben hozott ítéletét, mely a Szendrőládon

1912. márc. 17-én megtartott presbyterválasztás ellen Nagy-
róczey János és társai által benyújtott felebbezést, illetőleg
panaszt, mint alaptalant elutasítja. Ez ítélet ellen ifj. Joó
Károly szendrőládi egyháztag felebbezést jelentett be. Erre a
tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feleb-
viteli bíróság zárt ülésben egyhangulag következően

ítélt:

A f.-borsodi egyházmegye közigazgatási
bíróságának ezen ügyben hozott ítélete indokai-
nál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő

*főgondnok,
a bíróság világi elnöke.*

Révész Kálmán

*esperes,
a bíróság egyházi elnöke.*

Dr. Finkey Ferenc

jegyzőkönyvvezető.

V.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatósági
bíróságának 1912. jún. 4-én Miskolcon tartott ülésében.

Jelenvoltak: Révész Kálmán esperes, papi elnök, Dókus
Ernő főgondnok, vil. elnök; Meczner József, Meczner Béla,
Bornemissza László, Dókus László egyhm. gondnokok; Bálint
Dezső, Szűcs István, Tüdős István esperesek; Kérészy Barna,
Szuhay Benedek papi, Szentimrey Gyula, Szalay László világi
tanácsbírák. Előadó: Kérészy Barna; jegyző: Mitrovics Gyula;
tárgyalást vezető elnök: Dókus Ernő.

**Tárgy: Zilahi Sándor és társai felebbezése a felsőborsodi egyhm.
közigazgatási bíróságának a laki egyház párbérmegváltási ügyében
hozott ítélete ellen.**

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállá-
pítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe

veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, amely szerint a laki egyház és lelkésze, Kazay Géza között 1911. dec. 2-án egyezség kötött arra nézve, hogy részére a chártában biztosított rozs literje mindenkor a piaci árakban váltassék meg az egyház által. Ezzel szemben felebbező és társai azt vitatják, hogy a lelkészt csak a konventileg megállapított literenkénti 9 fillér becsár illeti meg. Az egyházközségi közgyűlés 1911. dec. 10-én kimondotta, hogy a lelkészt literenként csak 9 fillér illeti meg. Ez ellen a lelkész felebbezván, a felsőborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróság 1912. máj. 8-ki ülésében az egyházközségi közgyűlés 1911. dec. 10-iki határozatát megsemmisítette s kimondotta, hogy mivel a chárta szerint a lelkészt kizárólag rozs illeti meg, az vagy természetben adassék ki neki, vagy pedig a presbiterileg is elfogadott 14 fillérjével készpénzben váltsák azt meg a folyó évben.

Az egyházkerületi közigazgatási bíróság, mint felebbviteli bíróság az ügyiratok beható ismertetése után, zárt ülésben egyhangulag a következő

ítéletet

hozta :

Egyházkerületi bíróság a felsőborsodi bíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyja.

Kelt mint fent.

Révész Kálmán

*abauji esperes,
a bír. papi elnöke.*

Dókus Ernő

*főgondnok,
a bíróság világi elnöke.*

Mitrovics Gyula

jegyzőkönyvvezető.

VI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának Miskolcon, 1912. jún. 4-én tartott üléséből.

Jelenvoltak: Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Dókus Ernő főgondnok, világi elnök; Ragályi Béla, Meczner József, Dókus László egyhm. gondnokok, Szűcs István, Hutka József, Tüdös István, Révész Kálmán esperesek; Szent-Imrey Gyula, Dókus Gyula, Szalay László világi, Radácsi György, Kérészy Barna papi tanácsbírák. Előadó Szűcs István, jegyző Mitrovics Gyula; a tárgyalást vezető elnök Dókus Ernő.

Tárgy: Szily József vissi tanító felebbezése az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen díjlevele ügyében.

Tárgyalást vezető elnök megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem tétetett; így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az esetet és az ítéletet, amely szerint az alsózempléni közigazgatási bíróság a panaszost kérelmével elutasította és a vissi egyház által 1912. márc. 31. alkotott tanítói díjlevelet megerősítette.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, az ügyiratok beható ismertetése után szavazattöbbséggel zárt ülésben következő

ítéletet

hozta:

az alsófokú bíróság ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyházker. főgondnok,
a bír. vil. elnöke.

Vadászy Pál
felsőborsodi esperes,
a bír. papi elnöke.

Mitrovics Gyula
a bíróság jegyzőkönyvvezetője.

VII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1912. évi június hó 4-én tartott üléséből.

Jelenvannak: Vadászy Pál legidősebb esperes és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt Bálint Dezső, Révész Kálmán, Szücs István, Dr. Tüdős István esepreserek; Bornemissza László, Meczner Béla, Meczner József, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Szalay László, Szent-Imrey Gyula egyházkerületi tanácsbírók. Jegyző Réz László egyházkerületi helyettes aljegyző.

Előadó: dr. Tüdős István.

Tárgy: A szürnyegi és imregi egyházak presbyteriumainak felebbezése a tandij-kárpótlási összeg elosztása tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírók ellen érdekeltségi eset nem forog fenn s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó — a tárgyalást vezető elnök felhívására — az ügyet előszóval ismerteti s felolvassa a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának 1912. évi ápril. hó 23-án Sátoraljauhelyben tartott ülésében e tárgyban hozott ítéletét, mely szerint „a díjlevélileg biztosított tandij-járandóságok annyi megváltási összegéhez, amennyit adócsökkentési segély alá a konventi adóalap végrehajtó bizottsága felszámított és megállapított s amennyi összeget tandijként a tanítói javadalomra utal vagy utalni fog: ahoz az adócsökkentési segélyben részesülő egyházak tanítóinak minden kétséget kizárólag joguk van.” Ezen ítélet ellen a szürnyegi és imregi egyházak előljáróságai együttesen felebbezést jelentettek be.

Ez ügyben a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben egyhangúlag a következő

végzést

hozta:

Az egyházkerületi bíróság, mielőtt a felebbezett ügyben ítéletet hozna, visszateszi azt a felsőzempléni egyházmegyéhez, hogy igyekezzék ez ügyet az illető felek között békés uton elintézni.
Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok.

Vadászy Pál
a bír. egyházi elnöke.

Réz László
egyh. ker. helyettes aljegyző.

VIII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1912. évi június hó 4-én tartott üléséből.

Jelenvannak: Vadászy Pál legidősebb esperes és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt Bálint Dezső, Révész Kálmán, Szücs István, dr. Tüdős István esperesek; Meczner Béla, Meczner József, Ragályi Béla, Bornemisza László egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Szalay László, Szent-Imrey Gyula egyházkerületi tanácsbírók. Jegyző: Réz László egyh. ker. helyettes aljegyző.

Előadó: Szücs István.

Tárgy: Szathmáry Miklós nagytoronyai egyháztag felebbezése a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának templomi székper-ügyben hozott ítélete ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen érdekeltségi eset nem forog fenn s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ezután — a tárgyalást vezető elnök felhívására — az ügyet előszóval ismerteti s felolvassa a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának Sátoraljaujhelyben 1912. évi ápril. hó 23-án tartott ülésében hozott ítéletét, mely

szerint a bíróság a nagytoronyai presbiteriumnak 1912. március 12-én Szathmáry Miklós nagytoronyai egyháztag panasza tárgyában hozott határozatát helybenhagyja s Szathmáry Miklóst felebbezésével elutasítja. Ez ellen az ítélet ellen Szathmáry Miklós nagytoronyai egyháztag felebbezést adott be.

E megfelebbezett ügyben a tiszánineni ref. egyházkerületi közigazgatási bíróság, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben, egyhangulag a következőleg

ítélt:

A felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának 1912. évi ápril. hó 23-án e tárgyban hozott ítélete helybenhagyatik.

Indokok:

Helyben kellett hagyni a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítéletét azért, mert Szathmáry Miklós a nagytoronyai egyház presbiteriumának 1909. évi május hó 2-án tartott ülésében hozott azon határozata ellen, mely szerint Szathmáry Józsefet az ugynevezett Szathmáryak széke illeti meg s ennek következtében feleségét, Bajzot Rozáliát is ugyanazon asszonyszék, nem élt felebbezéssel, abba belenyugodott s így e határozat jogerőssé vált; és mert Szathmáry Miklós különben sem hoz fel felebbezésében semmi indokot arra nézve s így nem igazolta azt, hogy az első székhez neki és feleségének joga volna.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
főgondnok.

Vadászy Pál,
a bír. egyházi elnöke.

Réz László
egyh. ker. helyettes aljegyző.

IX.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1912. június 4-én tartott üléséről.

Jelenn vannak: Vadászy Pál legidősebb esperes és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt Bálint Dezső, Szücs István, dr. Tüdös István esperesek; Meczner József, Ragályi Béla, Meczner Béla, Dókus László egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Kérészy Barna, Szuhay Benedek egyházkerületi tanácsbírák, Péter Mihály egyházkerületi aljegyző. Előadó: Hutka József.

Tárgy: Huszti András és társai serkei lakosok felebbezése ujonnan vett földbirtok-adózási ügyében.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelen lévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ezután ismerteti az ügyet, amely szerint Huszti András és társai, serkei lakosok az 1911. évben vásárolt Draskóczy-féle uri birtok után a lelkészt fizetni nem akarják, bár a rájuk eső 10%-os adót beszolgáltatják az egyház pénztárába. Előadó bemutatja a gömöri egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban, a serkei lelkész panasza folytán Rimaszécsen hozott ítéletét, mely szerint Huszti András és társai serkei lakosok, a vett birtok után a rájuk eső 10% adónak az egyház pénztárába való beszolgáltatására kötelezettek, az egyház pedig arra, hogy a vett birtokot számitsa át házhelyekre, s ezek után fizesse a lelkésznek a díjlevél szerinti összeget, mert a serkei lelkész díjlevél szerint minden református kézen lévő birtok után fizetni tartoznak a lelkésznek a hivek a házhelyek szerint megállapított összegeket. S minthogy a lelkészt az egyház pénztára fizeti, a felek által befizetni kötelezett összeg az egyház pénztárába befizetendő

s ebből adandó ki a lelkésznek, ezért voltak felek kötelezendők a 10⁰/₀-os adónak az egyház pénztárába való beszolgáltatására. A háztelkek utáni khárta szerint a lelkésznek járó összegek a lelkész beigazolt jövedelmét képezik.

Az ítélet ellen Huszti András és társai felebbezést jelentettek be a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságához.

Erre a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága zárt ülésen egyhangulag a következő

ítéletet

hozta :

A gömöri egyházmegye ez ügyben hozott ítéletének első része ellen beadott felebbezés, mely a vett birtok utáni 10⁰/₀ egyházi adóra vonatkozik, elutasítatik; az ítélet második része pedig, mely ezen birtok utáni lelkészi fizetésre vonatkozik, indokainál fogva, helyben hagyatik, a felebbezés elutasítván.

Indokok :

El kellett utasítani a felebbezésnek a 10⁰/₀-os adóra vonatkozó részét azért, mert az E. T. III. t.-c. 19. §-ának utolsó előtti kikezdése szerint az egyházmegye adóügyben végérvényesen határoz. Az ítélet második részét helyben kellett hagyni a gömöri egyházmegye közigazgatási bíróságának azon helyes indokainál fogva, hogy a háztelkek utáni fizetések a lelkész beigazolt jövedelmei.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő

*egyh. ker. főgondnok,
mint a bír. világi elnöke.*

Vadászy Pál

*f. borsodi esperes,
mint a bír. egyházi elnöke.*

Péter Mihály

jegyzőkönyvvezető.

X.

JEGYZŐKÖNYV.

A tiszáninneri ref. Egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1912. június hó 4-én tartott üléséből felvett jegyzőkönyv.

Jelenvannak: Fejes István püspök és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt: Révész Kálmán, Bálint Dezső, Vadászy Pál esperesek; Meczner József, Ragályi Béla, Dókus László egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Kérészy Barna egyházkerületi tanácsbírák; Péter Mihály egyházkerületi lelkészi aljegyző. Előadó: Hutka József.

Tárgy: Bálint József bejei tanító felebbezése a tanítói föld utáni állami adó fizetése tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelen lévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó az ügyet ismerteti. Felolvassa a gömöri egyházmegye közigazgatási bíróságának 1912. ápril. 16-án Rimaszécsen hozott azon ítéletét, mely szerint a bejei és csóri tanítói földek utáni állami adókat és járulékait nem a nevezett egyházak tartoznak fizetni, de Bálint József bejei tanító, mert ezen adókat mindenkor a bejei tanítók, — köztük Bálint József is, — fizették díjlevél szerint; mivel továbbá a javadalmi jegyzőkönyv is ily értelemben lett felvéve s az ennek megváltoztatására vonatkozó kérelmükkel az illető egyházközségek a vallás- és közoktatási miniszter által elutasítottak. Ezen ítélet ellen Bálint József bejei tanító felebbezést jelentett be.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága zárt ülésben egyhangulag a következő

ítéletet

hozta:

Bálint József bejei tanító felebbezésével elutasittatik s a gömöri egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítélete indokainál fogva helyben hagyatik.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok,
mint a bír. világi elnöke.

Fejes István
püspök,
mint a bír. egyházi elnöke.

Péter Mihály
jegyzőkönyvvezető.

XI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, Miskolcon, 1912. június 4-én tartott ülésében.

Jelenvannak: Fejes István püspök és Dókus Ernő egyh. ker. főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt: Vadászy Pál, Bálint Dezső, Hutka József, dr. Tüdös István esperesek; Meczner József, Ragályi Béla, Dókus László, Bornemisza László egyházmegyei gondnokok; Szuhay Benedek, Kérészy Barna, Radácsi György egyházkerületi tanácsbírák; Péter Mihály egyházkerületi lelkészi aljegyző. Előadó: Szuhay Benedek.

Tárgy: A kisgejőci egyház presbyteriumának felebbezése templomi székper ügyben.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűleg megalakult. Majd az előadó az ügyet ismerteti. Előadó felolvasta az ungi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak e tárgyban, Ungváron 1912. április 22-én hozott ítéletét, mely szerint nevezett bíróság a kisgejőci egyház presbyteriumának azon határozatát, hogy Ladányi János kisgejőci lakosnak, ki a templomépítéskor templomszékét 200 K-val

megváltotta, jogot adott ezen templomi székek vejére való átruházására, — jóváhagyta ugyan, de a határozat azon részét, melyben a presbyterium a székJog tekintetében azon kivánságát fejezi ki, hogy Ladányi veje ne azon széket, de a templom nyugati oldalán levő széket használhassa, mint a határozattal ellenkezőt mellőzte, mert Ladányi János mindig a papszék melletti első székben birt ülési joggal s a templomépítési költségek is ez után voltak reá kivetve. Ezen ítélet ellen a kisgejőci egyház presbyteriuma felebbezést jelentett be.

A tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága ezen ügyben zárt ülésben egyhangulag a következőleg

ítélt:

Az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítélete indokainál fogva helyben hagyatik

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok
a bír. világi elnöke.

Fejes István
püspök,
mint a bír. egyházi elnöke.

Péter Mihály
jegyzőkönyvvezető.

XII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak, Miskolcon, 1912. évi június hó 4-én tartott üléséből.

Jelenvannak: Fejes István püspök és Dókus Ernő főgondnok (tárgyalást vezető) elnöklete alatt dr. Tüdős István, Révész Kálmán, Szücs István, Hutka József esperesek; Meczner József, Ragályi Béla, Dókus László egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Kérészy Barna, Szuhay Benedek, Dókus Gyula egyházkerületi tanácsbírák. Jegyző: Réz László egyh. ker. helyettes aljegyző.

Előadó: Hutka József.

Tárgy: Rácz Endre ondi ref. tanító felebbezése az alsózempléni egyházmegye esperesének — az alsózempléni egyházmegyei bíróság egyelmi ítélete ellen beadott — felebbezést elutasító végzése ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen érdekeltségi eset nem forog fenn s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó — a tárgyalást vezető elnök felhívására — az ügyet a következőleg ismerteti: Rácz Endre ondi tanítót az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bírósága 1912. évi április hó 11-én tartott bírósági ülésében, több fegyelmi vétség miatt, feddésre ítélte; az ítéletbe a kihirdetéskor személyesen jelen volt Rácz Endre belenyugodott. Ennek dacára május hó 20-ikáról keltezve, Rácz Endre az ítélet ellen — az első foku bíróság egyházi elnökéhez, az espereshez benyujtva — az egyházkerületi bírósághoz felebbezést adott be. E felebbezést azonban az alsózempléni egyházmegye esperese elutasította — azon indokolással, hogy az ítélet kihirdetésénél jelen volt Rácz Endre kijelentette, hogy az ítéletben megnyugszik s az ellen nem felebbez. Rácz Endre felebbezését, az elutasító végzéssel, Ft. Püspök urhoz terjesztette, kérvén, hogy a Püspök úr fogadja el a felebbezést, — vagy ha nem, akkor mint panaszt, terjessze az egyházkerületi bíróság elé.

Erre a tisztáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben, egyhangulag, a következő

végzést

hozta:

Rácz Endre ondi ref. tanító panaszos felebbezésével visszautasítottatik.

Indok:

Panaszost felebbezésével vissza kellett utasítani, mivel az E. T. V. t.-c. 108. §-ban megállapított felebbezési határidőt elmulasztotta.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok.

Fejes István
püspök.

Réz László
egyh. ker. helyettes aljegyző.

III. Függelékek.

A) A tiszáninneri egyházkerülethez tartozó vármegyék községeinek egyházi beosztása.

Függelék a 26. ponthoz.

I.

Abauji egyházmegye.

Polgári község	illetékes anyaegyházközség	Polgári község	illetékes anyaegyházközség
Abaszéplak	Bárca	Alsóolcsvár	Beszter
Abaujalpár	Abaujkér	Alsóregmec	Felsőregmec
Abaujdevecser	Bakta	Alsószend	Szala
Abaujharaszi	Tarcavajkóc	Alsótőkés	Kassa
Abaujkér	a. e.	Alsóvadász	a. e.
Abaujlak	Gagybátor	Apátka	Kassa
Abajnádasd	a. e.	Aranyida	Szepsi
Abaujrákos	Garbócbogdány	Arka	Korlát
Abaujsáp	Rásony	Aszaló	a. e.
Abaujszakoly	Nagyida	Bakta	a. e.
Abaujszántó	a. e.	Bárca	a. e.
Abaujszina	a. e.	Baska	Kassa
Abaujszolnok	Selyeh	Baskó	Abaujkér
Abaujvár	a. e.	Bátyok	Magyarbőd
Alsócsáj	Garbócbogdány	Benyék	Tarcavajkóc
Alsócéce	Felsőcéce	Beret	a. e.
Alsófügöd	Felsőfügöd	Bernátfalva	Hernádcsány
Alsógagy	Csenyéte	Beszter	a. e.
Alsóhutka	Garbócbogdány	Biste	Füzérkajata
Alsókázmárk	Felsőkázmárk	Bocsárd	Abaujszina
Alsókéked	Abaujvár	Bodolló	Szepsi
Alsókemence	Petőszinye	Boldogkőujfalu	Abaujkér
Alsólánc	Felsőlánc	Boldogkővára	Abaujkér
Alsóméra	Felsőméra	Bologd	Garbócbogdány
Alsómislye	Hernádsadány	Bölzse	Abaujszina
Alsónovaj	Felsőnovaj	Buzafalva	Bárca

Polgári község	Illetékes anyaegyházközség	Polgári község	Illetékes anyaegyházközség
Buzinka	Nagyida	Fony	a. e.
Buzita	Felsőlánc	Forró	Bakta
Büttös	Szászfá	Fulókércs	a. e.
Csécs	a. e.	Fűzér	Pusztafalu
Csenyéte	a. e.	Fűzérkajata	a. e.
Csobád	a. e.	Fűzérkomlós	Nyiri
Csontosfalva	Hernádcsány	Fűzernádaska	Magyarbód
Cekeháza	Abaujszántó	Fűzerradvány	a. e.
Debrőd	Szepesi	Gadna	Gagybátor
Detek	Beret	Gagyapáti	Gagybátor
Encs	Felsőfügöd	Gagybátor	a. e.
Enyicke	Hernádcsány	Gagyvendégi	Gagybátor
Eperjes	Eperjes*	Garadna	Felsőnovaj
Eszkáros	a. e.	Garbócbogdány	a. e.
Fáj	Fulókércs	Gibárt	Hernádbüd
Fancsal	Bakta	Gönc	a. e.
Felsőcsáj	Györke	Göncruszka	a. e.
Felsőcéce	a. e.	Györgyi	Magyarbód
Felsődobsza	a. e.	Györke	a. e.
Felsőfügöd	a. e.	Halma	Kiskinizs
Felsőgagy	Csenyéte	Hatkóc	Csécs
Felsőhutka	Beszter	Héjce	a. e.
Felsőkázsmárk	a. e.	Hernádbüd	a. e.
Felsőkéked	Abaujnádasd	Hernádcsány	a. e.
Felsőkemence	Petőszinye	Hernádgecse	Hernádcsány
Felsőlánc	a. e.	Hernádgönyü	Hernádcsány
Felsőmecenzéf	Szepesi	Hernádkércs	Nagykinizs
Felsőméra	a. e.	Hernádpetri	Hernádszurdok
Felsőmislye	Garbócbogdány	H. szentandrás	a. e.
Felsőnovaj	a. e.	Hernádszurdok	a. e.
Felsőolcsvár	Beszter	Hernádtihany	Kassa
Felsőregmec	a. e.	Hernádvécse	Hernádszurdok
Felsőszend	Szala	Hernádszadány	a. e.
Felsőtőkés	Kassa	Hidasnémeti	Tornyosnémeti
Felsővadász	Kupa	Hilyó	Kassa
Filkeháza	Fűzérkajata	Him	Felsőlánc

* A Sáros- és Szepesvármegyék területén lakó reformátusok az eperjesi miszió egyházközséghez tartoznak.

Polgári község	Illetékes anyaegyházközség	Polgári község	Illetékes anyaegyházközség
Hollóháza	Nyiri	Mátyásháza	Felsőregmec
Homorogd	Kupa	Mecenzéf	Szepsi
Idabukóc	Kassa	Miglécnémeti	Tornyosnémeti
Idrány	Felsőnovaj	Mikóháza	Felsőregmec
Ináncs	H.-szentandrás	Miszlóka	Kassa
Izdoba	Beszter	Mogyoróska	Fony
Jánok	Péder	Monaj	Selyeb
Jászó	Szepsi	Nagybózsva	a. e.
Jászómindszent	Szepsi	Nagyhuta	Kovácsvágás
Jászóújfalu	Szepsi	Nagyida	a. e.
Jászóváralfa	Szepsi	Nagykinizs	a. e.
Kalsa	Nagyszalánc	Nagyszalánc	a. e.
Kány	Szászfá	Nyéta	Selyeb
Kassa	a. e.	Nyiri	a. e.
Kassabéla	Kassa	Onga	a. e.
Kassahámor	Kassa	Ósva	Györke
Kassamindszent	Hernádcsány	Ósvacsákány	Petőszinye
Kassaujfalu	Kassa	Pálháza	Füzérradvány
Kelecsényborda	Petőszinye	Pamlény	a. e.
Kenyhec	Abaujszina	Pány	Csécs
Keresztéte	Pamlény	Pányok	Abaujvár
Királynépe	Tarcavajkóc	Péder	a. e.
Kisbózsva	Nagybózsva	Pere	Hernádbüd
Kishuta	Nagybózsva	Percse	Szászfá
Kisida	Nagyida	Perény	Abaujszina
Kiskinizs	a. e.	Petőszinye	a. e.
Kisszalánc	Nagyszalánc	Pólyi	Kassa
Koksóbaksa	Hernádcsány	Pusztafalu	a. e.
Komáróc	Szeszta	Pusztaradvány	Fulókéres
Korlát	a. e.	Rárk	Petőszinye
Kovácsvágás	a. e.	Ránkfüred	Petőszinye
Krasznikvajda	Szászfá	Rás	Tarcavajkóc
Kupa	a. e.	Rásony	a. e.
Léh	Kázsmárk	Regéc	Fony
Lengyelfalva	Beszter	Regeteruszka	Györke
Litka	Szemere	Reste	Felsőlánc
Magyarbőd	a. e.	Rozgony	Tarcavajkóc
Makranc	Szepsi	Rudnok	Szepsi

Polgári község	Illetékes anyaegyházközség	Polgári község	Illetékes anyaegyházközség
Saca	Nagyida	Szeszta	a. e.
Selyeb	a. e.	Szikszó	a. e.
Semse	Nagyida	Szilvásapáti	Kassa
Somodi	Szepsi	Tarcavajkóc	a. e.
Stósz	Szepsi	Telkibánya	a. e.
Szala	a. e.	Tomor	a. e.
Szalánchuta	Nagyszalánc	Tornyosnémeti	a. e.
Szaláncujváros	Nagyszalánc	Ujszállás	Nagyszalánc
Szárazberencs	Rásony	Vágáshúta	Kovácsvágás
Szárazkék	Bakta	Vilmány	a. e.
Szászfá	a. e.	Vilmánykisfalu	Vilmány
Szemere	a. e.	Vily	a. e.
Szentistvánbakta	a. e.	Vitány	Vily
Szentlőrincke	Kassa	Vizsoly	a. e.
Széphalom	Felsőregmec	Zsebes	Bárca
Széplakapáti	Bárca	Zsir	Petőszinye
Szepsi	a. e.	Zsujta	a. e.

II.

Alsóborsodi egyházmegye.

1. Alsózsoltához tartozik Felsőzsoltca, Sajólád.
2. Ároktó. —
3. Átányhoz tartozik Erdőtelek, Kömlő, Hevesvezekény, Tarnaszentmiklós.
4. Borsodgeszt. —
5. Borsodharsány. —
6. Bőcs. —
7. Bükkaranyos. —
8. Bükkzsérc. —
9. Cserépfaluhoz tartozik Bogács, Cserépvárallya, Tard.
10. Diósgyórhöz tartozik Hámor, Óhuta, Répáshuta, Ujhuta.
11. Egerhez tartozik Felnémet, Szarvaskő, Egercsehi, Erdőkövesd, Egerbakta, Egerbocs, Bátor, Tornaszentmária, Verpelét, Bükkszenterzsébet, Kisfüzes, Hevesaranyos, Matraderecske, Sirok, Ivád, Macsuka, Egerszólát, Szentdomonkos, Terpes, Szucs, Bükk-

szék, Pétervására, Istenmezeje, Recsk, Dorogháza, Bodony, Mátraballa, Mátramindszent, Nádujfalu, Szajla, Parád, Egerszalók, Felsőtárkány, Mikófalva, Szuha, Bekölcse, Fedémes, Nagybátony, Tarna-lelesz, Váraszó.

12. Egerlövőhöz tartozik Egerformos, Borsodivánka.

13. Emőd. —

14. Felsőábrányhoz tartozik Alsóábrány, Mezőnyárád, (A vasúti állomás kivételével.)

15. Gelej. —

16. Hejőbába. —

17. Hejőcsabához tartozik Görömböly.

18. Hejőpapi. —

19. Hejőszalontához tartozik Szakáld, Hejőkeresztúr.

20. Heveshez tartozik Bocsonád, Bély, Tornaszadány, Erk, Tarnabod, Zaránk, Tarnaméra, Tarnaórs.

21. Igrici. —

22. Kisgyőr. —

23. Kistokajhoz tartozik Sajópetri.

24. Ládházához tartozik Mezőnyék, Mályi.

25. Maklárhoz tartozik Andornak, Áldebrő, Feldebrő, Tófalva, Kál, Kápolna, Besenyőtelek, Dormánd, Mezőtárkány, Füzesabony, Szemere, Szihalom, Kerecsend, Nagytálya, Demjén, Novaj, Kistálya, Ostoros, Vécs.

26. Mezőcsát. —

27. Mezőkereszteshez tartozik Mezőkövesd, Keresztespüspöki, Szentistván, Mezőkeresztes—Mezőnyárád v. állomás.

28. Mezőnagymihály. —

29. Miskolc. —

30. Nemesbikk. —

31. Noszvajhoz tartozik Szomolya.

32. Ónodhoz tartozik Poga, Nagycséc.

33. Poroszló. —

34. Sajókeresztúrhoz tartozik Szirmabessenyő,

35. Sályhoz tartozik Tibolddaróc, Kács.

36. Szirma. —

37. Tiszadorogmához tartozik Tiszabábolna.

38. Tiszakeszi. —

39. Tiszanánához tartozik Kisköre.

40. Tiszaoszlár.

41. Tiszapalkonya. —

42. Tizzaszederkényhez tartozik Sajóörös, Sajószöged.
43. Tiszatarjánhoz tartozik Tiszakürt.
44. Tiszavalkhoz tartozik Négyes.
45. Ujlőrincfalvához tartozik Sarud.
46. Vatta. —

III.

A felsőborsodi egyházmegye.

1. Abad, Meszes mellett leányegyház.
2. Alacska, a. e. —
3. Alsótelkes, Rudabánya.
4. Apátfalva, Szilvásvárad.
5. Arló, Ózd.
6. Bánfala a. e. —
7. Bánhorvát a. e. —
8. Bántapolcsány társegyház Dédessel.
9. Balajt a. e. —
10. Barcika a. e. —
11. Boldva a. e. —
12. Berente a. e. —
13. Balaton, Ózd.
14. Bolyok, Ózd.
15. Borsod a. e. —
16. Bóta, Ózd.
17. Csépany, Ózd.
18. Csermely, Nagyvisnyó.
19. Csokva, Ózd.
20. Center, Ózd.
21. Damak a. e. —
22. Dédes a. e. —
23. Debréte Rakacaszend mellett fiók egyház.
24. Disznóhorvát a. e. —
25. Disznósd, Ózd.
26. Dövény, Felsőnyárad mellett leányegyház.
27. Domaháza, Ózd.
28. Dubicsány, Putnok.
29. Edelény a. e. —

30. Felsőkelecsény a. e. —
31. Felsőnyárad a. e.
32. Felsőtelkes, Rudabánya.
33. Finke, Edelény mellett leányegyház.
34. Galvács, Meszes.
35. Hangács a. e. —
36. Hegymeg a. e. —
37. Irota, Borsodszakácsi.
38. Járdánháza, Ózd.
39. Jákfalva, Felsőnyárad mellett fiókegyház
40. Királd, Ózd,
41. Kondó a. e. —
42. Kurittyán, Felsőnyárad mellett fiókegyház.
43. Lábessenyő a. e. —
44. Lak a. e. —
45. Lénárddaróc, Ózd.
46. Mályinka a. e. —
47. Martonyi a. e. —
48. Mercse, Ózd.
49. Meszes a. e. —
50. Mogyorósd, Ózd.
51. Mónosbél, Szilvásvárad.
52. Múcsony, Disznóshorvát.
53. Nádasd, Ózd.
54. Nagybarca a. e. —
55. Nagyvisnyó a. e. —
56. Nékézsény a. e. —
57. Nyomár, társegyház Hangács mellett.
58. Omány, Ózd.
59. Ózd, missiói egyház.
60. Parasznya a. e. —
61. Radostyán a. e. —
62. Rakaca, Rakacaszend.
63. Rakacaszend a. e. —
64. Rudabánya a. e. —
65. Sajóbábony a. e. —
66. Sajóecseg a. e. —
67. Sajógalgóc, Sajókaza.
68. Sajóivánka a. e. —
69. Sajókaza a. e. —

70. Sajókazinc a. e. —
71. Sajókápolna a. e. —
72. Sajólászlófalva a. e. —
73. Sajónémeti, Ózd.
74. Sajópetri. —
75. Sajószentpéter a. e. —
76. Sajóvámos a. e. —
77. Sajóvárkony, Ózd.
78. Sajóvelezd a. e.
79. SÁta, Ózd.
80. Senye, Sajóvámos mellett szórvány.
81. Sikátor, Ózd.
82. Szendrő a. e. —
83. Szalonna a. e. —
84. Szendrőlád a. e. —
85. Szentmárton, Szilvásvárad.
86. Szilvásvárad a. e. —
87. Szirák, Edelény.
88. Szuhakálló, Disznóshorvát.
89. Szuhogy, Rudabánya mellett leányegyház.
90. Tardona a. e. —
91. Varbó a. e. —
92. Viszló, Borsodszakácsi.
93. Uppony, Ózd.
94. Ziliz anyaegyház.

IV.

Alsózempléni egyházmegye.

Az alsózempléni ref. egyházmegye területén csak egy község volt, mely anyaegyházhoz idáig nem volt csatolva. Kisdobra csatolandó Bacskához.

V.

Felsőzempléni egyházmegye.

1. Abarához a. e., tartozik Nézpest f. e.
2. Alsómihályihoz a. e., tartozik K.-Kázmér f. e.
3. Bánóchoz a. e., tart. Lazony, Berettó, Laskod, Gatály f. e.,

Vásárhely, Morva l. e., Rákóc, Pazdics, Nagy- és Kis-Csebb, Leszna, Alsókörtvélyes, Szuha, Manó és Dubnik-tanya, Blatta-major, Ridzina-puszta, Egresház-tanya szórványok.

4. Bodzásujlakhoz a. e., tartozik Garany l. e.

5. Csarnahó a. e., —

6. Deregyőhöz a. e., tartozik Szalók l. e., Butka f. e.

7. Gálszécshez a. e., tartozik Kohány, Gerenda t. e., Visnyó, Szécsmező, Szacsúr, Dargó, Bacskó, Tarnóka, Kereplye, Sztankóc községek, Kincses- és Albin-puszta szórványok.

8. Gercsejhez a. e., tartozik Kiszte f. e., Zemplén-Kelecsény szórvány.

9. Hardicsához a. e., tartozik Tőketerebes l. e.

10. Homonnához a. e., tartozik Mezőlaborc, Szinna, Sztropkó, Varannó f. e., Sztropkói-, Mezőlaborci-, Szinnai-, Varannói járások területén lévő minden község, pusztá, vagy tanya, a N.-Mihályi járásból Nátafalva állomásig lévő őrházak — szórványok.

11. Kazsóhoz a. e., tartozik Barancs f. e.

12. Kis-Azarhoz a. e., tartozik N.-Azar t. e.

13. Kisbárihoz a. e., tartozik N.-Bári l. e.

14. Kistráskához a. e., tartozik Hegyi t. e.

15. Kolbásához a. e., tartozik Kozma, Szilvásujfalu, Bérc-puszta, Dancpatak-major, Hegyalja-major, valamint a Kozmai-, Szilvásujfalui határban lakók — szórványok.

16. Ladamóc a. e., —

17. Lasztomér a. e., Rebrény, Füzesér t. e., Nagymihály f. e., Laborcszög, Kráska, Mocsár, Dénesfalva, Tarna, Izbugya, Ordasfalva, Sztankóc, Szuba községek, Trogánó, Gáborka, Megyó-puszta, Alsó- és Felső Bethlen-tanya, Sztrázs-puszta — szórványok.

18. Lasztóhoz a. e., tartozik N.-Kázmér f. e.

19. Legenyéhez a. e., tartozik Csörgő — szórvány.

20. M.-Izséphez a. e., tartozik Cselej, Szécssegres, Pelejte, K.-Ruszka t. e.

21. M. Sashoz a. e., tartozik Szürnyeg, Imreg l. e., Céke, Kásó f. e.

22. Málcához a. e. tartozik Kacsánd, Márk, Falkus, Petrik t. e., Dubróka, Komonya, Szegény, Zsámiska, Málomás, Trinkely-tanyák — szórványok.

23. Miglészhez a. e., tartozik Vécse t. e.

24. Nagyráska a. e., —

25. N.-Toronyához a. e., tartozik K.-Toronya l. e.

26. Sátoraljaujhelyhez a. e., tartozik Hosszúláz f. e.
 27. Szőlőskéhez a. e., tartozik Borsi t. e., Bodrog-Szerdahely
 1. e., Bodrogszög f. e.
 28. Tusához a. e., tartozik Tusaujfalú, Bosnya, Techna,
 Parnó, Bisce, Hunkóc-puszták f. e.
 29. Zemplénhez a. e., tart. Kisujlak, Pálfölde, Szentmarja f. e.

VI.

Gömöri egyházmegye.

1. Aggtelek a. e., beosztott terület: Kecő sz., Gömörhossz-
 szúszó sz.
 2. Balog (alsó-felső) a. e., beosztott terület: Pádár, Perjése,
 Baradna, Meleghegy, Bugyikfala, Derencsény, Gesztes, Pápocs,
 Lukovistye, Eszterény, Szeleste, Kraszkó, Hrussó, Gömörlipóc,
 Dobrapatak.
 3. Alsókálósa a. e., Felsőkálósa t. e., beosztott terület: Gö-
 mörfüge, Téski p., Dapsi p., Fügei p.
 4. Alsószuha a. e. —
 5. Balogiványi a. e., Cakó t. e., Tékes p.
 6. Bátka a. e., Rakottyás t. e., Heréde p., Vaskapu p., Fecske p.
 Kis és Nagycsuka p.
 7. Beje a. e., Oldalfala t. e., Zsór t. e., Otrókocs l. e., beosztott
 terület: Kisfalud p., Lőkös sz.
 8. Beretke a. e., Lekenye l. e., Csoltó f. e., beosztott terület ;
 Gömörpanyik sz., Melléte sz., Sajótiba sz., Lapsa p.
 9. Berzéte a. e., Berzétékőrös l. e., Berzéterudna l. e., Jólész
 f. e., beosztott terület: Rekenyeujfalú, Sebespatak, Gencs, Vár-
 hosszúrét, Hárskút, Koplaló p., Nagyhegyi p., Alsótanya, Haran-
 gozó p., Berzsehorka.
 10. Felsővály a. e., Alsóvály l. e., Gömörmihályfala t. e.,
 Kisgelyfala t. e.
 11. Gice a. e., Gömörnánás l. e., Mikolcsány f. e., beosz-
 tott terület: Lice, Miglészpaták, Kisperlész, Süvete, Jolsvatapolca,
 Jolsva, Hisnyóvíz Lubény, Hisnyó, Lehelfalva, Baráttelke, Holtlehota,
 Vizesrét, Korpás, Nagyrőce, Kistrőce, Murányhosszúrét, Murány-
 tabadi, Kakasalja, Murányhuta, Murányalja, Gömörrákos, Nandrás,
 Turcsok, Szirk, Vashegy.
 12. Gortvakisfalud a. e., Feled t. e., beosztott terület :

Kerekgede, Várgede, Gortva, Balogfala, Almágy, Ajnácskő, Egyházasbás, Tajti, Óbást, Sőreg, Béna, Csoma, Gömörsíd, Felsőutas p., Koplaló p., Lyukva p.

13. Hanva a. e., Csíz l. e., Sajólénárdfalva t. e.

14. Harmac a. e., beosztott terület: Szentsimon, Alsó és Felsőhangony.

15. Héih a. e., beosztott terület: Bánréve sz. Málé sz., Szarvas p. sz., Lódomb p. sz.

16. Hubó a. e. —

17. Imola a. e. —

18. Jánosi a. e., Rimapálfala l. e., beosztott terület: Kisgömöri, Sárközi p., Huszti p., Diós p., Mártonvölgyi p., Ivánfalu p., Letest p., Ilona p., Petrus p., Szeb p., Mocsár p.

19. Kelemér a. e., Gömörszöllős t. e.

20. Kövecses a. e., Sajórecske l. e., Sajószentkirály l. e., beosztott terület: Abafala, Kerepec p., Vigyorgó p., Erszébetanya, Stánócs p., Lóc p., Nyúlleső p.

21. Nagyrágy a. e. —

22. Nemesmartonfala a. e., beosztott terület: Dobóca, Gerényő p., Leánymező p.

23. Nemesradnót a. e. —

24. Özörény a. e. —

25. Páskaháza a. e., beosztott terület: Kuntapolca, Gacsalk, Hámosfalva, Martonháza, Rozsfalva, Szabados, Nagyszabos, Ánnafalva, Csetnek, Gecelfalva, Márkuska, Restér, Kisszabos Pétermány.

26. Pelsőc a. e., beosztott terület: Pelsőcardó.

27. Putnok a. e., Dubicsány l. e.

28. Ragály a. e., Trizs l. e.,

29. Rimasimoni a. e., Daranya l. e., beosztott terület: Gesztete, Dété, Jeszte, Dobfenék, Péterfala, Zabar.

30. Rimaszécs a. e., Zádorháza l. e., Jene l. e., Susa l. e., beosztott terület: Velkenye, Uraj, Csobánka p., Nándori p., Kacagó p.

31. Rimaszombat a. e., Mezőtelkes l. e., beosztott terület: Likér, Nyustya, Tiszolc, Tamásfala, Dusa, Kurinc, Cserencsény, Rimabrézó, Hacsó, Rimafűrész, Rimabánya, Rimóca, Rimaszabadi, Rimaszaluzsány, Pribó, Rimazáhó, Rimavarbóc, Bakostörék, Kecege, Forgácsfalva, Darabos, Osgyán, Nagyszuha. Cserepes, Telep, Vajkó, Susány, A. F. Sziklás, Tóthegymeg, Orlajtörék, Újantalfalva, Vágó, Rimakokova, Klenóc, Garamfő, Vernár, Helpa, Ágostonlak, Királyhegyalja, Garamszécs, Garamkohó.

32. Rozsnyó m. e., beosztott terület : Dobsina, K. H. Váralja, Andrászi, Dénesfalva, Csúcsom, Sajóháza, Betlér, K. és N. Veszverés, Henzlófalva, Nyilas, Hencskó, Gócs, Oláhpaták, Alsósajó, Kisfeketepatak, Sajóréde, Felsőhajó, Berdár.

33. Runya a. e., Szelespuszták sz.

34. Sajókeszi a. e., Sajólenke t. e., Szentdemeter p.

35. Serke a. e., Petres p. sz.

36. Szalóc a. e., Vígtelek l. e., Gombszög sz.

37. Szkáros (Gömör), a. e., Alsófalva l. e., Felsőfalva f. e., Felsőrás l. e., Kisvisnyó l. e., beosztott terület : Deresk, Sánkfalva, Lévárk, Harkács, Ispánmező, Kövi, Borosznok, Újvásár, Ratkószabadi, Szásza, Gömörpás, Ratkó, Rónapatak, Dombosmező, Kopárhegy, Gömörpás, Balogér, Ratkószuha, Ratkósebes, Poloszkó, Füllér, Gerlice.

38. Szuhafő a. e., Latránfalva p. sz.

39. Szútor a. e., Bellény t. e.

40. Tornaalja a. e., Sajókirályi l. e., beosztott terület : Sajógömör, Szárnya, Méhi.

41. Uzapanyit a. e., Balogtamási l. e.

42. Zádorfalva a. e. —

43. Zeherje a. e., Alsópokorágy l. e., beosztott terület Felsőpokorágy.

44. Zubogy a. e. —

45. Zsíp a. e., Balogújfalú l. e., Dulháza f. e., beosztott terület : Baracs, Bodolói p., Újfaludi p.

VII.

Tornai egyházmegye.

1. Barkához a. e., tartozik Lucska t. e., Kovácsvágás, Dernő sz.

2. Bódvalenkéhez a. e., tartozik Becskeháza l. e., Tornaszentandrás, Kovácsi puszták sz.

3. Bódvavendégihez a. e., tartozik Hídvérgárdó l. e., Torna-horváti sz.

4. Égerszöghöz a. e., tartozik Kánó l. e.

5. Jabloncához a. e., tartozik Derenk, Zsedenkutipuszták, Vidornay-tanya sz.

6. Jósvalfőhöz a. e., tartozik Baradla l. sz.

7. Komjátíhoz a. e., tartozik Bódvaszilás l. e., Tornanádaska f. e., Rákó sz.

8. Perkupához a. e., tartozik Varbóc l. e., Lászi puszta, Lászi-malom, Szini állomás sz.

9. Szádelőhöz a. e., tartozik Áj l. e., Szádudvarnok f. e., Falucska sz.

10. Szilicéhez a. e., tartozik Szádvárborsa l. e., Kisfalud, Ardócska sz.

11. Szinhez a. e., tartozik Szögliget l. e., Dobodél f. e., Szelcepuszta sz.

12. Színpetri a. e. —

13. Szőlősardóhoz a. e., tartozik Teresztene, Tornakápolna l. e., Malom, Cinegésuszta sz.

14. Tornagörgőhöz a. e., tartozik Méhész l. e., Péterháza sz.

15. Tornakörtvélyeshez a. e., tartozik Szádalmás l. e., Eves, Szoroskői puszta sz.

16. Zsarnóhoz a. e., tartozik Tornaujfalú t. e., Torna f. e.

VIII.

Ungi egyházmegye.

1. Tiszaágtelek a. e. —

2. Bajánházához a. e., tart. Magasrév t. e., Tegenye, Pálóc, f. e., Prépostsági-tanya, Ortópuszta, Feketemező — szórványok.

3. Báltához a. e., tartozik Palló l. e., Sislóc szórvány.

4. Bezőhöz a. e., tartozik Zahar l. e.

5. Bés a. e. —

6. Csap a. e. —

7. Csicsér a. e. —

8. Csongor a. e. —

9. Eszeny a. e. —

10. Felsőrócséhez a. e., tartozik Sárosrócse t. e., Sárosmező l. e., Sárosremete f. e., Bunkós, Kisgajdos — szórványok.

11. Gálóc a. e. —

12. Iske a. e. —

13. Jenkéhez a. e. tartozik Kereszt l. e., Szenteske, Tasolya f. e., Székó, Barcsava, Alsónémeti, Felsőnémeti, Poroszló, Dióska, Ungludas, Ungpéteri, Bölcsős, Ördögvgágás, Kapás, Tibaváralja, Koromlak, Vadászfalva, Alsóhunkóc, Unglovasd — szórványok.

14. Kisdobronyhoz a. e., tartozik Ligetkei-fürdő, Schönborn revízióház, Latorcaparti kerülőházak — szórványok.

15. Kisgejőchöz a. e. tartozik Latorcaremete, Darányi-tanya, Egri-tanya, Lajos-tanya — szórványok.

16. Kistráthoz a. e., tartozik Nagyrát f. e.

17. Korláthelmechez a. e., tartozik Hegyfark, Nagyláz, Nándor-tanya, Oroszkomoró, Ungtölgyes, Bacsó, Ungsasfalva, Andránháza, Szerednye, Ungordas, Alsószlatina, Derenó-fürdő, Felsőszlatina, Cigányos, Antalóc, Horlyó, Ungcsertész, Lehóc, Nagygyajdos, Köblér, Goronal, Kendeföld, Molyva, Visnyó — szórványok.

18. Minajhoz a. e., tartozik Katergény, Homok, Kereknye f. e., Kincses-tanya, Herceg tanya — szórványok.

19. Mokcsa-Kerészhez a. e., tartozik Ungmogyorós I. e.

20. Nagydobrony a. e. —

21. Nagygejőchöz a. e., tartozik Császlóc, Unghosszúmező, Nagygorond, Kende major, Rakattya-tanya — szórványok.

22. Nagykaposhoz a. e., tartozik Kiskapos f. e., Leleszi-rév szórvány,

23. Nagyszelmenchez a. e., tart. Kisszelenc, Szirénfalva t. e.

24. Nagyszeretvához a. e., tartozik Kisszeretva t. e., Ujváros, Hrabó-tanya — szórványok.

25. Palágyhoz a. e., tartozik Palágykomoróc t. e.

26. Pályinhoz a. e., tartozik Ungszenna, Ujvilág-tanya szór.

27. Szalóka a. e. —

28. Szürtéhez a. e., tartozik Téglás f. e., Bételek, Csigetye, Feketehát, Kaufmann-tanya, Rózsás-tanya, Szieber-tanya, Szürtei cigány-telep — szórványok.

29. Tiszaásvány a. e. —

30. Tizasalamonhoz a. e., tartozik Szögtanya — szórvány.

31. Ungcsepeyhez a. e., tartozik Veskóc I. e., Budaháza f. e.

32. Ungnyarádhoz a. e., tartozik Dobóruszka f. e., Magyar-mocsár, Magyarkelecsény t. e.

33. Ungpinkóchoz a. e., tartozik Lakárd f. e., Molics-tanya — szórvány.

34. Ungtarnóchoz a. e., tartozik Őrdarma t. e., Botfalva I. e., Konháza f. e., Trask, Morgó, Bozos — szórványok.

35. Ungvárhoz a. e., tartozik Baranya, Radvánc, Nagyberezna, Percseny f. e., Daróc, Gerény, Alsódomonya, Felsődomonya, Sztrippa, Nevicke, Ókemence, Unghuta, Kapuszög, Ószemere, Turja remete, Turja-tanya, Rákó, Turjavágás, Poroskó, Turjasebes, Szva-

lyavka, Turjamező, Kistar, Mokra, Mezőhuta, Nagyturjaszög, Kisturjaszög, Újszemere, Oszlop, Egreshát, Kurucvár, Hárs, Szemerekő, Rónafüred, Ungbükkös, Drugetháza, Ujkemence, Bercsényi falva, Kispásztély, Alsópásztély, Nagypásztély, Felsőpásztély, Sóhát, Havasköz, Tiha, Mércse, Szénástelek, Kisberezna, Orosz-mocsár, Révhely, Eszterág, Csillagfalva, Domafalva, Sóslak, Csontos, Malomrét, Patakujfalu, Patakófalu, Határhegy, Kiesvölgy, Határszög, Tűzhegy, Csorbadomb, Fenyvesvölgy, Viharos, Ligetes, Szuhapatak, Erdőludas, Hajasd, Uzsok — szórványok.

36. Vajánhoz a. e. tartozik Bernáttanya — szórvány.

37. Vajkócmátyóchoz a. e., tartozik Cigánytanya — szórv.

38. Vámoslucskához a. e., tartozik Solymos 1. e., Fogas, Gézsény, Zuhogó, Zalacska, A.-Komoró, Éles, Fekesháza, Szobránc, Tiba f. e., Alsókánya, Liget, Kisverbóc, Nagyzalacska, Vajna, Alsóhalas, Katlanos, Alsóbaskóc, Hegygombas, Törökruszká, Jeszenő, Felsőhalas, Jeszenő-remete, Remete-vasgyár, Németsvágás, Jósza, Ubrezs, Hanajna, Harapás, Hajagos, Ungtavas, Vinna, Tarna, Laborcszög, Józsafüred, Zsabján, Rubanjec, Fehérhegy, Zabara, Várkond, Szobránc-fürdő — szórványok.

39. Záhony a. e. —

B) Tájékoztató a levéltárak rendezéséhez.

Függelék a 44-dik ponthoz.

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

A múlt 1911. évi őszi közgyűlésében engem azzal méltóztatt megbizni, hogy az egyházmegyei levéltárak rendezésére, ezek rendezése módjára nézve adjak véleményt. Ezen megtisztelő megbízásnak a következőkben van szerencsém mély tisztelettel megfelelni.

A levéltár rendezésében állandóan azt a célt kell szem előtt tartani, hogy az anyag elsőben is kellőképpen legyen elhelyezve, hogy minden egyes darab a legcsekélyebb károsodás lehetőségétől menten akképen tartassék, hogy az idő emésztő hatásának mennél tovább ellenállhasson; az elrendezett anyag oly sorozatban legyen, hogy a címtárak segítségével számot lehessen adni arról, hogy az összes mennyi, hány számot tesz s minden egyes darab, legyen bár az a legrégebbi vagy legújabb, a legjelentékenyebb vagy legfontosabb, a legrövidebb idő alatt megtalálható és előadható legyen.

Továbbá, ha valaki bizonyos ügyben levéltári adatok alapján teljes bizonyosságot akar szerezni, ha a levéltárat felkeresi, nyomban, minden baj és hosszabb utánjárás nélkül tudomást szerezhessen arról, hogy van-e az összes okmányok közt olyan, amely abban az ügyben útbaigazítást nyújthat, ha van, hol van s nyomban kézhez adható legyen; s hogy továbbá, ha valaki valamely nagyfontosságú kérdésben levéltári kutatást akar indítani, a levéltár oly helyzetben legyen mindenkor, hogy az illető a legnagyobb pontossággal s a lehető legkönnyebben utána járhat annak, hogy az összes levéltári anyag őt célja megközelítésében mely irányban, minő mértékben s mily terjedelemben támogathatja s a levéltárban rövid utánjárás mellett a legnagyobb biztossággal tájékozódhassék.

Ezen célok elérése szempontjából a tapasztalat szerint az anyag elrendezése csakis szorosan *időrendi (chronologiai)* lehet,

azzal a kivétellel mégis, hogy ha valamely okmánynak mellékletei vannak, ezek, tekintet nélkül létrejöttük időpontjára, ahhoz az okmányhoz csatlakoznak, amelynek a támogatására létrejöttek, mivel ezeknek csakis emellett s ebből a szempontból van, úgy-szólván, létjogosultságuk.

Az évek, hónapok és napok következése szerint szoros időrendbe szedett összes okmányok a kezelhetőség szempontjából 400—500 darabra menő csomagokra oszlanak s minden csomag a por ellen jól elzárható szekrényben külön fiókot kap.

A rendezés befejezése után következik a *címtárak* megszerkesztése. Ezek közt legfontosabb az *alapcímtár*, amelyben minden okmányt sorban, pontosan le kell írni, még pedig mindeniknél változatlanul a következő rend gondos megtartásával: Elöl jön az évszám, a hónap és a hónapnak napja; sorszáma az összes anyag közt s az egyes évek szerint; ezután az okmány minősége (levél, előterjesztés stb.); majd az okmányt kiállító egyén vagy testület neve, utána az okmány tárgya és rövid tartalma, végül az okmány szokásos leírása rövidítésekkel.

Ezen alapcímtár adatai alapján állítandó ki a *mozgó katalógus* nevek és tárgyak szerint.

A *nevek szerinti mozgó katalógusban* az adatok az alapcímtárétól csak a sorrendben különböznek. Nevezetesen itt legelől áll az okmányt kiállító egyén vagy testület neve, utána az okmány minősége, ennek tárgya s tartalma; ezekre következik a többi.

A *tárgyak szerinti mozgó katalógusban* legelső az okmány tárgya, utána következik a kiállító neve a tartalom rövid megjelölésével s ezután a többi alapcímtárbeli adat. Néha az okmány minőségének és tárgyának jelzése összeesik (például: díjlevél).

A nevek és tárgyak szerinti katalógusok betürendbe sorakoznak.

Mindezek, úgy hiszem, teljesen érthetőkké csakis példák segítségével válhatnak. Evégből van szerencsém az egyházkerületi és főiskolai levéltár alapcímtárának egy lapját, a 746-ikat másolatban ide mellékelni, a megfelelő mozgó katalógusokkal együtt.

— 746 —

Szekrény: A).

Fiók: XXIII.

Év: 1790.

Hónap és nap. — Az okmány száma: 1) az egész sorozatban; 2) az egyes esztendőik iratai sorában. — Az okmány minősége. — Az okmányt kiállító (egyén, hivatal vagy testület) neve. — Az okmány tárgya vagy rövid tartalma.

Rövidítések: Ekl. (egyházkerületi levéltárból való). Fl. (főiskolai levéltárból való). L. (latin szövegű). M. (magyar szövegű). E. (eredeti). Hm. (hitelesített másolat). Em. (egyszerű másolat). F. (fogalmazvány). Fol. (folio, ivnagság). 4° (negyedré). 8° (nyolezadrét). Ny. (nyomatvány).

május 5. — 8695./72 — Díjlevél a felsőbarcikai ref. leányegyház
részéről tanítója számára. (A hátlapon a credentiona-
lissal). Ekl. — M. + L. — E. — Fol. — 1^{1/2} lap.

május 7. — 8696./73. — Felirat Zemplénmegye közgyűlésétől az
uralkodóhoz, II. Lipóthoz az Országgyűlésnek f. 1790.
június 6-ikára való kihirdetése alkalmából. — Ekl. —
L. — E. — Fol. — 3^{1/2} lap. — Ny.

május 8. — 8697./74. — Levél Harsányi Pál egyh.-kerületi vil.
jegyzőtől Bájrról Szalai Sámuel superintendushez Mis-
kolczra, amelynek kíséretében a tiszáninneni ref. egyház-
kerület Miskolczon, f. é. május 4-én tartott közgyűlésének
határozatait küldi. — Ekl. — M. — E. — 4° — 2^{2/3} lap.

május 9. — 8698./75. — Levél Szőke Ferencz ref. lelkészitől Rima-
szombatból Szalai Sámuel superintendushez Miskolczra,
az ultramontánok részéről a protestánsok ellen szőtt tit-
kos fondorlatokról. — Ekl. — M. — E. — 4°. —
2 lap. — A külön borítékon fekete viaszpecséttel.

Betűsoros névmutató.

Betűrend: a. á. b. c. cz. ch. cs. d. e. é. f. g. gy. h. i. j. k. l. ly. m. n. ny. o.
ó. ő. ö. p. ph. q. r. s. sz. t. ts. ty. u. ú. ü. ű. x. y. z. zs. 's. v. w.

Az okmányt kiállító (egyén, hivatal vagy testület) neve. — Az okmány minősége. — Az okmány tárgya vagy rövid tartalma. — Az okmány kelte (év, hó és nap). — Az okmány száma: 1) az egész sorozatban; 2) az egyes esztendőik iratai sorában. — Fiók száma.

Zemplénmegye közgyűlésétől felirat az uralkodóhoz, II. Lipóthoz az országgyűlésnek 1790. június 6-kára való kihirdetése alkalmából, 1790. május 7. — Ekl. — L. — E. — Fol. — 3¹/₃. l. — Ny.

A./ XXIII./ 8699./ 73.

Papir színe: sárga. Nagyság: lev.-lap.

Betűsoros névmutató.

Betűrend: a. á. b. c. cz. ch. cs. d. e. é. f. g. gy. h. i. j. k. l. ly. m. n. ny. o.
ó. ő. ö. p. ph. q. r. s. sz. t. ts. ty. u. ú. ü. ű. x. y. z. zs. 's. v. w.

Az okmányt kiállító (egyén, hivatal vagy testület) neve. — Az okmány minősége. — Az okmány tárgya vagy rövid tartalma. — Az okmány kelte (év, hó és nap). — Az okmány száma: 1) az egész sorozatban; 2) az egyes esztendőik iratai sorában. — Fiók száma

Harsányi Pál, egyházkerületi vil. jegyző levele Bájrról Szalai Sámuel, superintendeshez Miskolczra, a melylyel a tiszáninneni ref. egyházkerület Miskolczon 1790. május 4-én tartott közgyűlésének határozatait küldi, 1790. május 8. — Ekl. — M. — E. — 4°. — 2²/₃. l. —

A./ XXIII./ 8697./ 74.

Papir színe: sárga. Nagyság: lev.-lap:

Betűsoros tárgymutató.

Betűrend : a. á. b. c. cz. ch. cs. d. e. é. f. g. gy. h. i. í. j. k. l. ly. m. n. ny. o. ó. ő. ö. p. ph. q. r. s. sz. t. ts. ty. u. ú. ü. ű. x. y. z. zs. 's. v. w.

Az okmány tárgya vagy rövid tartalma. — Az okmány minősége. — Az okmányt kiállító (egyén, hivatal vagy testület) neve. — Az okmány kelte (év, hó és nap). — Az okmány száma: 1) az egész sorozatban; 2) az egyes esztendőök iratai sorában. — Fiók száma.

Dijlevél a felső-barczikai ref. leányegyház részéről 1790. május 5.

(A hátlapon a credentionalissal). — Ekl. — M. + L. — E.

— Fol. — I¹/₂ l.

A/ XXIII / 8695. 72.

Papír színe: zöld. Nagyság: lev.-lap.

Betűsoros tárgymutató.

Betűrend : a. á. b. c. cz. ch. cs. d. e. é. f. g. gy. h. i. í. j. k. l. ly. m. n. ny. o. ó. ő. ö. p. ph. q. r. s. sz. t. ts. ty. u. ú. ü. ű. x. y. z. zs. 's. v. w.

Az okmány tárgya vagy rövid tartalma. — Az okmány minősége. — Az okmányt kiállító (egyén, hivatal vagy testület) neve. — Az okmány kelte (év, hó és nap). — Az okmány száma: 1) az egész sorozatban; 2) az egyes esztendőök iratai sorában. — Fiók száma.

Protestánsok ellen az ultramontánok részéről szőtt titkos fondor-

latokról levél Szőke Ferencz, ref. lelkésztől Rimaszombatból

Szalai Sámuel superintendenshez Miskolczra 1790. május 9.

Ekl. — M. — E. — 4°. — 2. l. — Kívül borítékon f. v. p.

A/ XXIII / 8698. / 79. — 75./

Papír színe: zöld. Nagyság: lev.-lap.

Általában a rendezés sikere, szerencséje azon fordul meg, hogy ha a rendező munkája közben felmerülő számtalan aprólékosnak látszó dologhoz pontosan ragaszkodik s változtatást nem enged meg.

Ezekben van szerencsém a levéltárak rendezésére vonatkozólag javaslatomat előadni.

Mély tisztelettel vagyok

A Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésnek
Sárospatak, 1912. május 15.

alázatos szolgája

Zsoldos Benő
levéltárnok.

C) Összeírási iv.

Azon lelkészek (tanítók és tanárok)-ról, kik a papi özvegy árva-tártra 1911-ik évben évdíjat fizettek.

Függelék a 78. sz. jkvi ponthoz.

<i>Abauji egyházmegye.</i>			
1. Almásy Bertalan	12 K	29. Radácsy István	12 K
2. Bacsó Tamás	12 „	30. Révész Kálmán	12 „
3. Bacskay Sándor	12 „	31. Sárkány Sámuel	12 „
4. Baksy István	12 „	32. Szilva István	12 „
5. Barcsa Endre	12 „	33. Tóbiás Gyula	12 „
6. Benke István (H-Sz.- András)	12 „	34. Ujj Lajos	12 „
7. Benke István (Csobád)	12 „	35. Vajthó Lajos	12 „
8. Bodnár János	12 „	36. Erős Lajos	8 „
9. Farkas György	12 „	37. Fürjész Jenő	8 K
10. Frenczel Bertalan	12 „	38. Jakab János	8 „
11. Gönczy Gábor	12 „	39. Kiss Gyula	8 „
12. Göndöcs István	12 „	40. Kovács Béla	8 „
13. Görgey János	12 „	41. Kovács István	8 „
14. Harsányi Bertalan	12 „	42. Kőszeghy János	8 „
15. Idrányi Barna	12 „	43. Lengyel József	8 „
16. Kiss Lajos	12 „	44. Simon József	8 „
17. Kocsis Jenő	12 „	45. Tóth Kálmán	8 „
18. Kónya József	12 „	46. Újj János	8 „
19. Kóródy Lajos	12 „	47. Biró János	4 „
20. Kőszeghy Dániel	12 „	48. Bodon Barna	4 „
21. Láng István	12 „	49. Bodnár Endre	4 „
22. Láng Károly	12 „	50. Boytár Sámuel	4 „
23. Megyaszay András	12 „	51. Cziáky Endre	4 „
24. Mizsák András	12 „	52. Demjén István	4 „
25. Pap József	12 „	53. Erős Károly	4 „
26. Pásztor István	12 „	54. Hallgató János	4 „
27. Rác Kálmán	12 „	55. Hörcsök Lajos	4 „
28. Ráczykay Károly	12 „	56. Hubay József	4 „
		57. Kádár János	4 „
		58. Keresztyén István	4 „

59. Kiss József	4 K	23. Gecse Albert	12 K
60. Kőrösy József	4 „	24. Bogdányi József	12 „
61. Kőrösy Sámuel	4 „	25. Szabó József	12 „
62. Lipták Bertalan	4 „	26. Vajda Sándor	12 „
63. Megyaszai Pál (meghalt 1911. ápr. 30.)	4 „	27. Molnár Gyula	12 „
64. Nemes Gyula	4 „	28. Kiss Albert	12 „
65. Oláh Péter	4 „	29. Pósa Péter	12 „
66. Paykoss Endre (meghalt)	4 „	30. Somody János	8 „
67. Sárkány József	4 „	31. Horváth Bertalan	8 „
68. Simon Andor	4 „	32. Simon János (meghalt 1911. jan.)	8 „
69. Szaniszló István	4 „	33. Marsalko Endre	4 „
70. Szobonya István	4 „	34. Vattay István (meghalt 1911. okt.)	4 „
71. Tóth Albert (meghalt 1911. ápr. 27.)	4 „	35. Apostol Bertalan	4 „

Alsó-borsodi egyházmegye.

1. Gere Lajos	12 K	37. Fodor Bertalan (meghalt 1911. dec.)	4 „
2. Fekete Gyula	12 „	38. Szabó Bertalan	4 „
3. Bodolay István	12 „	39. Bársony György	4 „
4. Ando Lajos	12 „	40. Csizsár Béla	4 „
5. Szalóczy Pál	12 „	41. Sólyom Lajos	4 „
6. Halászy József	12 „	42. Kovács Mihály	4 „
7. Sólyom Barna	12 „	43. Tury Sándor	4 „
8. Tokaji Nagy Lajos (meg- halt 1911. jan.)	12 „	44. Fűry Gyula	4 „
9. Kérészy Barna	12 „	45. Bevárdy József tan.	2 „
10. Szabó András	12 „	46. Fogarassy Jenő	2 „
11. Kovács Károly	12 „	47. Tóth Elek	2 „
12. Tóth Béla	12 „	48. Kiss József	2 „
13. Csillik Balázs tan.	12 „	49. Tóth Ferenc	2 „
14. Kenyeressy Károly	12 „	50. Kalas Barna	2 „
15. Dr. Tüdös István	12 „	51. Paksy Dániel	2 „
16. ifj. Sólyom Gyula	12 „	52. Bertók Károly	2 „
17. Gaál Ferenc	12 „	53. Végh Bertalan	2 „
18. Maklár Pap Ernő	12 „	54. Lábás Bertalan	2 „
19. Zarándy Bertalan	12 „	55. Farkas Pál	2 „
20. Tóth István	12 „	56. Tóth Kálmán	2 „
21. Farkas István	12 „	57. Andó Endre	2 „
22. Kerekes Zsigmond	12 „	58. Nagy Simon	2 „
		59. Baksa Lajos	2 „

60. Molnár József	2 K	33. Janka Károly	12 K
61. Kovács Károly	2 „	34. Abaházy József	4 „
62. Lángi Gyula	2 „	35. Órás Kálmán	8 „
63. Dula Sándor	2 „	36. Pál Bertalan	8 „
64. Kenyeres Pál	2 „	37. Hazay Béla	4 „
65. Buday Elemér	2 „	38. Zitás Bertalan	12 „

Alsó-zempléni egyházmegye.

1. Beszterczey Béla	12 K	40. Kazay Sándor	4 „
2. Kajdy Menyhért	12 „	41. Bálint Dezső	8 „
3. Verebélyi József	4 „	42. Sütő Kálmán	4 „
4. Berzeviczy Endre	8 „	43. Igaz József	4 „
5. Tóth Ferenc	12 „	44. Nagy Károly (tan. meghalt 1911-ben)	
6. Kertész István	4 „	45. Székely Imrc	12 „
7. Csorba Ferenc	8 „	46. Kovács János	12 „
8. Szánthó István	4 „	57. Zitás István (meghalt 1912-ben)	12 „
9. Miskolczi Endre	12 „	48. Gecsei Péter (nem fizetett)	
10. Ölbey János	12 „	49. Hézsér Emil	8 „
11. Szilágyi Géza	4 „	50. Fűrjész Tamás	4 „
12. Danyi József	12 „	51. Cziike Ferenc	4 „
13. Sallay Sándor	4 „	52. Kenyeressy Árpád	12 „
14. Kun Zoltán	12 „	53. Horváth János	4 „
15. Kiss Miklós	4 „	54. Szöllősy József	4 „
16. Hegedüs László	12 „	55. Bogárdy Dániel	8 „
17. Tóth Kálmán	12 „	56. Farkas Lajos	4 „
18. Máté Gyula	12 „	57. Köröskényi István	4 „
19. Sarkadi Nagy Antal	12 „	58. Bartha József	12 „
20. Gecse Lajos	12 „	59. Csontos Gábor	4 „
21. Pecsénye András	12 „	60. Hegedüs János tan.	2 „
22. Karászy Benő	12 „	61. Sőregi Márton	8 „
23. Horkay Barna	12 „	62. Kántor Lajos	4 „
24. Török Andor	8 „	63. Gönczy Bertalan	8 „
25. Czegez András	12 „	64. Tóth Károly	12 „
26. Erdélyi József	4 „	65. Kántor Ferenc	4 „
27. Körösy György	12 „	66. Matusz Mihály	12 „
28. Palóczy József	4 „	67. Ugrai László	4 „
29. Zombory Gedő	4 „	68. ifj. Bálint Dezső (nem fizetett)	
30. Móricz István	12 „	69. Horváth Győző (nem fizetett)	
31. Kun Miklós	4 „		
32. Keresztury József	12 „		

Felső-borsodi egyházmegye.

1. Molnár József	8 K
2. Tóth János	8 „
3. Csizmadia Jenő	8 „
4. Tussay János	4 „
5. Rozgonyi László	4 „
6. Nagy Lajos	8 „
7. Némegy József	4 „
8. Pataky János	12 „
9. Bodolay Miklós	8 „
10. Simon Gyula	8 „
11. Kazay Géza	4 „
12. Farkas József	4 „
13. Nagy Ferenc	8 „
14. Dávid József	4 „
15. Jósvay Dénes	12 „
16. Csontó Károly	4 „
17. Elek József	4 „
18. Bartha Mihály	8 „
19. Szigethy Ferenc tan.	2 „
20. Demeter Bertalan	4 „
21. Kurdy István tan.	2 „
22. Balogh István	8 „
23. Dakó Lajos	8 „
24. Horváth János	8 „
25. Csiky Zoltán	4 „
26. Lengyel Gyula	4 „
27. Kovács Béla nem fiz.	
28. Almásy Lajos	4 „
29. Szentmártony Dániel	4 „
30. Csiky József	8 „
31. Batta József	4 „
32. Barna Gyula	4 „
33. Kerekes János	8 „
34. Svingor József	4 „
35. Osváth Zoltán	4 „
36. Tóth József	4 „
37. Varga Imre	4 „
38. Nagy Barnabás	4 „
39. Doktor Gyula	8 „

40. Bálint János	4 K
41. Kőrösy István	4 „
42. Fóris János	8 „
43. Bárdos István	4 „
44. Kun József	4 „
45. Botos József	8 „
46. Szuhay Benedek	8 „
47. Fóris Béla	4 „
48. Csapó János	4 „
49. Bartha Gyula	4 „

Felső-zempléni egyházmegye.

1. Horkay Bertalan	4 „
2. Sztankovics Lajos	4 „
3. Kis Tamás	4 „
4. Tudja Mihály	4 „
5. Virág József	8 „
6. Hutka József	4 „
7. Erdélyi András	12 „
8. Tomory Pál	12 „
9. Máté Miklós	12 „
10. Péter Mihály	4 „
11. Nyitray Lajos	12 „
12. Helmecczy Antal	12 „
13. Séra János	12 „
14. Bottka Bertalan	4 „
15. Böszörményi Sándor	12 „
16. Szombathy Antal	8 „
17. Cseh Pál	8 „
18. Kádár János	4 „
19. Román Ernő	8 „
20. Fejes István	12 „
21. Sallay Béla	4 „
22. Stefán Mihály	4 „
23. Hubay Bertalan	12 „
24. Kozma Antal	8 „
25. Szeghő Benő	8 „
26. Bornemisza István	12 „
27. Kozma Gedeon (meg- halt 1912. jan.)	4 „

Gömöri egyházmegye.

1. Éles István	12 K
2. Lőkös Sándor	12 „
3. Czinyéri Barna	8 „
4. Sággy Sándor	8 „
5. Szkárosy Gusztáv meghalt 1911. febr. 24.	8 „
6. Magyar István	8 „
7. Deésy Sándor	12 „
8. Dusza János	12 „
9. Osváth Bertalan	12 „
10. Kolos István	4 „
11. Réz László	4 „
12. Sélley László	12 „
13. Liptay László	12 „
14. Buzy Márton	12 „
15. Kövér Árpád	12 „
16. Pál Ferencz	12 „
17. Csabay Pál	4 „
18. Kiss Károly	8 „
19. Juhász László	12 „
20. Vattay László	12 „
21. Pósa Lajos	12 „
22. Komjáthy István	4 „
23. Vargha Antal	12 „
24. Kálniczky Endre	4 „
25. Tomory Endre	4 „
26. Ablonczy Pál	12 „
27. Hubay Kálmán	12 „
28. Dusza Lajos	4 „
29. Hubay Lajos	8 „
30. Osváth Dániel	4 „
31. Zajdó László	12 „
32. Baksay Dániel	8 „
33. Czinke István	4 „
34. Simon Mihály	12 „
35. Bodor István	4 „
36. Ruskay Gyula	12 „
37. Béky János	12 „

38. Szabó Gyula	12 K
39. Kiss Ferencz	12 „
40. Batta György	12 „
41. Seres József	12 „
42. Szük Gyula	12 „
43. Réthy Andor	12 „
44. Simon István	12 „
45. Litkey József belépésért	20 „
46. Urbán Gyula belépésért	20 „

Tornai egyházmegye.

1. Nagy János	12 K
2. Fodor Géza	12 „
3. Dózsa Jenő	12 „
4. Fodor György	4 „
5. Háger Miklós	4 „
6. Péter József	4 „
7. Kapossy György	12 „
8. Tóth Kálmán	4 „
9. Ragályi Géza	8 „
10. Konyha Pál meghalt 1912. január 22.	12 „
11. Arday J. Dániel	4 „
12. Keresztury Károly	4 „
13. Csabay Pál	12 „
14. Szabados László	8 „
15. Lenkey Lajos	12 „
16. Csete Gyula	12 „
17. Ambrus János (Amerikában)	12 „

Ungi egyházmegye.

1. Csomár Béla	12 K
2. Bacskay Sámuel	4 „
3. Németh Péter	8 „
4. Magyar Bertalan	4 „
5. Nagy Sándor	12 „
6. Kovács István	4 „
7. Barkaszy Károly	12 „
8. Szabó István	4 „

9. Szűcs István	4 K	23. Szöllősy Ferenc	4 K
10. Tóth Lajos	8 „	24. Virágh József	4 „
11. Homoky Antal	4 „	25. Benkő Lajos	8 „
12. Komjáthy István	12 „	26. Magda Sándor	12 „
13. Morvay József	4 „	27. Maksa József	8 „
14. Varga Károly	4 „	28. Nagy Géza	4 „
15. Pataky Pál	4 „	29. Szöllősy Gyula	4 „
16. Szabó Endre	8 „	30. Ujlaky Sándor	4 „
17. Komjáthy Gábor	12 „	31. id. Szakal István	4 „
18. Kálniczky János	4 „	32. Papp István	12 „
19. Móré Elek	4 „	33. Móré Gábor	8 „
20. Kiss László	4 „	34. Rácz József	8 „
21. Gecse Géza	12 „	35. ifj. Szakal István	4 „
22. Sallay Gyula	8 „		

D) A tiszáninneri ref. egyházkerület papi özvegy-árvatáról évi segélyt élvező özvegyek és árvák névsora az 1911-ik évben.

Függelék a 77. sz. jkvi ponthoz.

1. Abauji egyházmegyéből.

1. Dienes Jánosné és Anna	200 K.
2. Gulyás Istvánné — —	200 „
3. Lükő Istvánné — —	200 „
4. Molnár Istvánné — —	200 „
5. Takács Endréné — —	200 „
6. Ujj Józsefné — — —	200 „
7. Antalfy Anna — — —	160 „
8. Batta Józsefné — —	160 „
9. Veres Sámuelné — —	160 „
10. Balla Erzsébet — —	120 „
11. Béki Sámuelné — —	120 „
12. Bogoly Andrásné — —	120 „
13. Dékány Lajosné — —	120 „
14. Dobza Sámuelné — —	120 „
15. Fazekas Ferencné — —	120 „
16. Gömöri Péterné — —	120 „
17. Gönczi Juliánna — —	120 „
18. Komáromi Jánosné — —	120 „
19. Kállay Miklósné — —	120 „
20. Literáti Gizella — —	120 „
21. Nemes Etelka — —	120 „
22. Papp Jánosné — —	120 „
23. Rozgonyi Etelka — —	120 „
24. Szabó Kálmánné — —	120 „
25. Szaniszló Pálné — —	120 „
26. Szádeczky Sámuelné — —	120 „
27. Szilva Istvánné — —	120 „
28. Ujj Györgyné — —	120 „
29. Keresztury Pálné — —	70 „

30.	Pósa Mária	—	—	—	70 K.
31.	Medve Pálné	—	—	—	200 „
32.	Mészáros Józsefné unokái				80 „
	Összesen :	—	—	—	4380 K.

2. Alsó-borsodi egyházmegyéből.

1.	Petyke Mihályné	—	—	—	70 K.
2.	Molnár Erzsébet és Ilona				160 „
3.	Tóth Sámuelné	—	—	—	160 „
4.	Nagy Ferencné	—	—	—	120 „
5.	Apostol Mihályné	—	—	—	160 „
6.	Tamko Ferenczné	—	—	—	120 „
7.	Édes Vincéné	—	—	—	160 „
8.	Tóbiás Józsefné	—	—	—	160 „
9.	Fekete Józsefné	—	—	—	120 „
10.	Csordás Dánielné	—	—	—	200 „
11.	Kis Jolán	—	—	—	160 „
12.	Györi Sándor	—	—	—	70 „
13.	Végh Györgyné	—	—	—	120 „
14.	Tóth Dánielné	—	—	—	200 „
15.	Dávid Károlyné	—	—	—	70 „
16.	Füry Lajosné (tanító özv.)				70 „
17.	Pósa Mihályné	—	—	—	70 „
18.	Sütő Istvánné	—	—	—	160 „
19.	Konyha Ferencné	—	—	—	70 „
20.	Vadászy Istvánné	—	—	—	200 „
21.	Orbán Józsefné	—	—	—	160 „
22.	Prágay Lajosné	—	—	—	200 „
23.	Nyusztay Róza	—	—	—	70 „
24.	Berényi Jánosné	—	—	—	70 „
25.	Apostol Mária	—	—	—	120 „
26.	Pap Mihály árvái	—	—	—	120 „
27.	Lády Józsefné	—	—	—	70 „
28.	Czövek Istvánné	—	—	—	70 „
29.	Kerekes Károlyné	—	—	—	200 „
30.	Gyöngyösi Berta	—	—	—	200 „
31.	Nagy Mihályné	—	—	—	200 „
32.	Asztalos Ferencné	—	—	—	160 „

33.	Soltész Nagy Józsefné	—	70	K.
34.	Juhász Jánosné	—	70	„
35.	Balogh Jánosné	—	70	„
36.	Ujlaki Vilma	—	120	„
37.	Kis Gyuláné	—	120	„
38.	Kerekes Józsefné	—	160	„
39.	Székely József árvái	—	70	„
40.	Varga János árvái	—	120	„
41.	Gecse Istvánné	—	70	„
42.	Füry Lajosné (lelkész özv.)	—	200	„
43.	Kaszonyi Jánosné	—	200	„
44.	Tóth Józsefné	—	70	„
45.	Tóth Károlyné	—	70	„
46.	Tóth Sámuelné	—	70	„
47.	Giovannini Gabriella	—	200	„
Összesen:				— 5940 K.

3. Alsózempléni egyházmegyéből.

1.	Szekeres Mihályné	—	70	K.
2.	Bartha Jánosné	—	70	„
3.	Föző Péter	—	70	„
4.	Kis Józsefné	—	200	„
5.	Jánosi Pálné	—	120	„
6.	Szánthó Sándorné	—	120	„
7.	Tóth Ferencné	—	120	„
8.	Varga Erzsébet	—	120	„
9.	Melko Józsefné	—	70	„
10.	Keresztury Józsefné	—	120	„
11.	Végh Jánosné	—	120	„
12.	Bodolay Józsefné	—	120	„
13.	Kolozsváry Istvánné	—	120	„
14.	Ábrahám Gyuláné	—	120	„
15.	Lábos Istvánné	—	120	„
16.	Rác Ábrahámné	—	120	„
17.	Terhes Barnáné	—	120	„
18.	Tatár Mihályné	—	120	„
19.	Lábos Menyhértné	—	120	„
20.	Körösy Györgyné	—	120	„

21. Kesseő Sámuelné	—	—	120 K.
22. Horkay Jánosné	—	—	120 „
23. Gönczy Józsefné	—	—	120 „
24. Futó János árvái	—	—	120 „
25. Balsay Istvánné	—	—	120 „
26. Idrányi Anna	—	—	200 „
27. Molnár Pálné	—	—	160 „
28. Miskolczy Józsefné	—	—	200 „
29. Keresztury Zsigmondné	—	—	160 „
30. Sohajda Jánosné	—	—	200 „
31. Páricsi Józsefné	—	—	200 „
32. Zitás Istvánné	—	—	200 „
33. Terhes Johanna	—	—	200 „
34. Soós Jolán	—	—	200 „

Összesen: — 4600 K.

4. Felső-borsodi egyházmegyéből.

1. Csizmadia Józsefné	—	160·—	K.
2. Takaró Józsefné	—	120·—	„
3. Tóth Menyhértné	—	160·—	„
4. Tóth Jánosné	—	70·—	„
5. Soltész Sándorné	—	160·—	„
6. Fodor Lajosné	—	70·—	„
7. Reho Jánosné	—	160·—	„
8. Bató Ferencné	—	160·—	„
9. Ónody Istvánné	—	120·—	„
10. Simon Irma	—	120·—	„
11. Kis Johanna	—	120·—	„
12. Demeter Borbála	—	120·—	„
13. Szakal Józsefné	—	120·—	„
14. Baksy Sándorné	—	120·—	„
15. Bényei Teréz	—	160·—	„
16. ifj. Tóth Menyhértné	—	200·—	„
17. Kökényesdy Pálné	—	120·—	„
18. Tóth Miklósné	—	146 66	„
19. Sáfrány Mihályné	—	120·—	„
20. Almásy Lajosné	—	120·—	„
21. Tóth Róza	—	160·—	„

22. Bodnár Istvánné	—	160	—	K.
23. Simon Józsefné	—	120	—	„
Összesen:	—	3016	66	K.

5. A felsőzempléni egyházmegyéből.

1. Ujj Istvánné	—	—	—	200	K.
2. Lengyel Józsefné	—	—	—	120	„
3. Hajzer Erzsébet és Ilona	—	—	—	120	„
4. Császár Teréz	—	—	—	200	„
5. Soltész Gyuláné	—	—	—	120	„
6. Persenszky Jánosné	—	—	—	120	„
7. Elek Sándorné	—	—	—	120	„
8. Babaréek Dánielné	—	—	—	160	„
9. Sárkány Imréné	—	—	—	120	„
10. Böszörményi Károlyné	—	—	—	120	„
11. Soltész Károlyné	—	—	—	120	„
12. Kalniczky Jánosné	—	—	—	120	„
13. Szabó Klára	—	—	—	120	„
14. Kiss Julia	—	—	—	120	„
15. Sárkány Erzsébet és Róza	—	—	—	120	„
16. Gyarmathy Sománé	—	—	—	160	„
17. Molnár Anna	—	—	—	160	„
Összesen:	—	—	—	2320	K.

6. A gömöri egyházmegyéből.

1. Csizi Lévai Irén	—	—	—	120	K.
2. Csorba Piroska	—	—	—	70	„
3. Székely Józsefné	—	—	—	70	„
4. Szöllösy Julia	—	—	—	120	„
5. Fükö Adolfné	—	—	—	120	„
6. Kemény Bertalan	—	—	—	120	„
7. Tóth Józsefné	—	—	—	120	„
8. Kupai Dénesné	—	—	—	120	„
9. Ablonczy Erzsébet	—	—	—	120	„
10. Vajányi Jolán	—	—	—	120	„
11. Zárnok Jánosné	—	—	—	120	„

12. Batta Bálintné	—	—	120 K.
13. Szentpétery Pál	—	—	120 „
14. Katona Irma	—	—	120 „
15. Tóth Samuné	—	—	120 „
16. Papszász Irén	—	—	120 „
17. Maklár Pap Lajosné	—	—	120 „
18. Lengyel Erzsébet	—	—	120 „
19. Török Borbála	—	—	120 „
20. Simon Sámuelné	—	—	120 „
21. Mártha Ferencné	—	—	160 „
22. Nagy Béláné	—	—	160 „
23. Osváth Istvánné	—	—	160 „
24. Farkas Miklósné	—	—	200 „
25. Terhes Pálné	—	—	200 „
26. Szentpétery Sámuelné	—	—	200 „
27. K. Nagy Antalné	—	—	200 „
28. Lenkey Pálné	—	—	120 „

Összesen: — 3700 K.

7. A tornai egyházmegyéből.

1. Kaposy Györgyné	—	—	120 K.
2. Benkő Gáspárné	—	—	120 „
3. Gyarmathy Józsefné	—	—	120 „
4. Imre Istvánné	—	—	120 „
5. Mészáros Lajosné	—	—	120 „
6. Kódi Dánielné	—	—	120 „
7. Vladár Mária	—	—	120 „
8. Osváth Illésné	—	—	120 „

Összesen: — 960 K.

8. Az ungi egyházmegyéből.

1. Makay Etelka	—	—	120 K.
2. Szabó Lászlóné	—	—	120 „
3. Lestyánszky Gyula	—	—	120 „
4. Ábrahám Istvánné	—	—	120 „
5. Hegedüs Sámuelné	—	—	120 „

6.	Tóth Józsefné	— —	160 K.
7.	Ujhelyi Ferencné	— —	120 „
8.	Tamaska Istvánné	— —	120 „
9.	Nagy Menyhértne	— —	120 „
10.	Szabó Károlyné	— —	120 „
11.	Kocsis Endréné	— —	120 „
12.	Pazar Istvánné	— —	160 „
13.	Vágó Jolán és Mária	—	120 „
14.	Kecskeméthy Matild és Lajos		160 „
15.	Szabó Endréné	— —	120 „

Összesen : — 1920 K.

Összesen : 26.836 kor. 66 fillér évi járulék, melyhez a jelenévben 126 kor. 64 fillér külön segély adatott ki.

Dr. Kovács Gábor

e. ker. pénztárnok.

E) A tiszánineni ref. egyházkerület tisztségviselői s bizottságainak tagjai.

Függelék a 29. jkvi ponthoz.

1. Tisztségviselők.

Püspök: *Fejes István*, sátoraljauhelyi lelkész, a spataki főiskola lelkészi főgondnoka.

Főgondnok: *Dókus Ernő*, kir. tanácsos, főrendiházi tag, a sárospataki főiskola világi főgondnoka. Lakik: Legenyén (Zemplén m.) up. Legenyealsómihályi.

Lelkészi főjegyző: *Radácsi György* s.-pataki theol. tanár.

Világi főjegyző: (betöltés alatt).

Lelkészi aljegyzők: *Péter Mihály* gálszécsi lelkész (egy hely üres).

Világi aljegyzők: *Dr. Mitrovics Gyula* debreceni főiskolai tanár (egy hely üres).

Pénztárnok: *Dr. Kovács Gábor* nyug. főgimn tanár, miskolci lakos.

Ügyész: *Bizony Ákos* miskolci ügyvéd, országos képviselő.

Alügyész: *Dr. Regéczy József* miskolci ügyvéd.

Püspöki titkár: *Lengyel István* okl. lelkész (lakik Sátoraljauhelyben.)

Levéltárnok: (egyházkerületi és főiskolai): *Zsoldos Benő* sárospataki nyug. főiskolai tanár.

2. Tanácsbírák.

a) lelkésziek:

Zombory Gedő, megyaszói lelkész; *Kérészi Barna*, tiszánánai lelkész; *Radácsi György*, theol. tanár; *Szuhay Benedek* kápolnai lelkész, *Czinke István* rimaszombati lelkész.

b) világiak:

Lévay József, Borsodvármegye nyugalmazott alispánja, lakik Miskolcon; *Miklós Ödön*, főrendiházi tag, lakik Budapesten; *Dókus Gyula*, Zemplénvármegye alispánja, lakik Sátoraljauhelyben; *Szent-Imrey Gyula*, földbirtokos, lakik Gibárton. (Abauj-Torna m.) *Szalay László* országos képviselő, lakik Kassán.

3. Tanári és tanítói képviselők az egyházkerületi közgyűlésen.

(1907—1912)

I. Tanári képviselők:

a) A sárospataki theol. akadémiáé: *Novák Lajos*.

b) A sárospataki jogakadémiáé: Betöltés alatt.

c) A sárospataki főgimnáziumé: *Csontos József*.

d) A miskolci főgimnáziumé: *Csorba György* igazgató.

e) A rimaszombati főgimnáziumé: *Bodor István*.

f. Az egyházkerületi felsőbb leányiskoláé: *Domby László* igazgató.

II. Tanítói képviselők: *Fogarassy Jenő* mezőcsáti, *Becske Bálint* jánosii, *Gőz Ferenc* sajkakazinci tanítók. Egy hely üres.

4. Egyetemes konventi képviselők.

(1909 - 1912. időszakra.)

Radácsi György, sárospataki theol. tanár, *Kérészy Barna* tiszánánai lelkész, lelkészi részről; *Meczner Béla*, főrendiházi tag, alsözempléni egyházmegyei gondnok, lakik Sátoraljauhelyen; *Ragályi Béla*, f.-borsodiegyházmegyei gondnok (lakik Balajton up. Edelény), mint rendes tagok.

Révész Kálmán, kassai lelkész, abauji egyházmegyei esperes, főiskolai lelkészi gondnok s *Bálint Dezső* a.-zempléni esperes, sárospataki lelkész, lelkészi részről; *Meczner József*, abauji egyházmegyei gondnok, *Dókus Gyula*, zemplénavarmegyei alispán, főiskolai világi gondnok stb., világi részről, mint póttagok.

5. Zsinati képviselők.

(1904—1914-ig)

Fejes István püspök, *Dókus Ernő* főgondnok (hivatalból); *Radácsi György*, *Révész Kálmán*, *Vadászy Pál*, *Kérészy Barna*, *Czinke István*, *Dr. Tüdös István*, *Csabay Pál* lelkészi, *Komjáthy Béla*, *Meczner Béla*, *Ragályi Béla*, *Br. Vay Elemér*, *Meczner József*, *Dókus Gyula*, *Szalay László* világi (az egyházközségek által választott); *Novák Lajos* akadémiai és *Csontos József* főgimnáziumi (a tanári karok által választott) rendes képviselők. *Csabay Pál*, *Hézszer Emil*, *Komjáthy Gábor*, *Szuhay Benedek*, *Kovács Béla*, *Bálint Dezső* lelkészi; *Miklós Ódön*, *Máriássy Andor*, *Szent-Imrey Gyula*, *Csoma József*, *Puky Endre* világi (az egyházközségek által választott) egy hely üres; *Dr. Rácz Lajos* akadémiai és *Bodor István* gimnáziumi (a tanári karok által választott) pótképviselők.

6. Baldácsy-bizottság tagjai.

(1908—1912. időszakra.)

Fejes István, Ragályi Béla, mint rendes, *Dókus Ernő*, mint póttag.

7. Az országos közalapi bizottság tagjai.

Dókus Ernő, Ragályi Béla, mint rendes; *Miklós Ödön, Révész Kálmán* mint póttagok.

8. Egyházkerületi tanügyi bizottság.

Elnökök: *Czinke István* rimaszombati lelkész és *Meczner Béla* alsózempléni egyházmegyei gondnok.

Előadó: *Fodor György*, perkupai lelkész.

Tagok: Abaujból: *Kovács Béla, Szent-Imrey Gyula, Vita Károly* nagyszalánci tanító; Alsóborsodból: *Halászy József, Huszthy Béla, Fogarassy Jenő* mezőcsási tanító; Alsózemplénből: *Bartha József, Buza János, Gagyai Károly* olaszlisztkai tanító; Felsőborsodból: *Elek József, Szekrényessy Árpád, Gööz Ferenc* sajkókazinci tanító; Felsőzemplénből: *Kádár János, Dókus László, Karakó Ferenc* szürnyegi tanító; Gömörből: *Búzi Márton, Bodor István, Becske Bálint* jánosii tanító; Tornából: *Arday Janka Dániel, Dr. Óváry Pál, Varga József* görgői tanító; Ungból: *Szakai István, Minay István, Bóczér István* csicséri tanító; *Kovácsy Sándor*, a Sárospataki Irodalmi Kör képviselője.

9. Egyházkerületi énekügyi bizottság.

Elnök: *Radácsi György*.

Tagok: *Lévay József, Szinyei Gerzson* nyug. sárospataki akad. tanár, *Czinke István, Hodossy Béla* áll. tanítóképző-intézeti igazgató Sárospatakon.

10. Egyházkerületi pénzügyi választmány.

Elnök: *Fejes István* püspök.

Tagok: *Vadászy Pál, Sólyom Gyula, Dr. Tüdös István, Porcs János, Dr. Rácz György, Huszthy Béla*. (Egy tagot az igazgatótanács küld időnként a főiskola képviselőjéül.)

Jegyző és előadó: *Bizony Ákos* e.-ker. ügyész.

11. Egyházkerületi számvevőszék.

Elnök: *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Ragályi Béla, Idrányi Barna* rendes, *Bárczay László, Fodor György* póttagok.

Jegyzője s előadója az egyházkerületi ügyész.

12. Lelkészképesítő bizottság.

Elnökök: *Fejes István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Csabay Pál, Czinke István, Dókus László, Marton János, Nagy Béla, Novák Lajos, Révész Kálmán, Radácsi György, Ragályi Béla, Rohoska József.*

13. Theol. magántanár-képesítő bizottság.

Elnökök: *Fejes István* püspök, *Dókus E.* főgondnok.

Tagok: *Dókus Gyula, Komjáthy Gábor, Dr. Tüdős István* és a szaktanárok.

14. Esperesek hivatalakor szerint.

Vadászy Pál, felsőborsodi, 1893. július 5.

Ragályi Géza, tornai, 1897. április 6.

Révész Kálmán, abauji, 1898. március 22.

Hutka József, felsőzempléni, 1901. augusztus 29.

Csabay Pál, gömöri, 1906. szeptember 11.

Bálint Dezső, alsózempléni, 1908. szeptember 2.

Szűcs István, ungi, 1908. szeptember 8.

Dr. Tüdős István, alsóborsodi, 1910. április 27.

15. Egyházmegyei gondnokok hivatalakor szerint.

Meczner Béla, alsózempléni, 1887. március 22.

Ragályi Béla, felsőborsodi, 1889. szeptember 3.

Meczner József, abauji, 1895. szeptember 3.

Br. Vay Elemér, alsóborsodi, 1897. április 22.

Komjáthy Béla, ungi, 1898. március 29.

Bornemisza László, gömöri, 1905. november 15.

Kádár Kálmán, tornai, 1911. április 24.

Dókus László, felsőzempléni, 1911. május 2.

16. Missiói bizottság.

Elnök: *Fejes István* püspök, helyettes elnök *Révész Kálmán.*

Tagok: *Hutka József, Révész Kálmán, Vadászy Pál, Kom-*

Játhy Béla, Meczner Béla, Meczner József, Ragályi Béla, br. Vay Elemér, Bálint Dezső, Csabay Pál, Szücs István, Bornemisza László, Dókus László. (1911. évi őszi jkv. 88. p.)

Előadó: Betöltés alatt.

17. Egyetemes tanügyi bizottsági tagok.

(a konvent által választva.)

Buza János, Radácsi György, Révész Kálmán, dr. Finkey Ferenc rendes; *Dr. Rác Lajos, Csontos József* póttagok.

18. Időszaki tanács 1912—1913.

(Őszi egyházkerületi gyűléstől őszi egyházkerületi gyűlésig.)

Elnökök: *Fejes István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

I. sz. tanács: *Ragályi Géza, Hutka József, Kérészy Barna, Radácsi György, Meczner Béla, br. Vay Elemér, Bornemisza László* rendes; *Dr. Tüdős István, Szent-Imrey Gyula, Dókus László* póttagok.

II. sz. tanács: *Révész Kálmán, Vadászy Pál, Meczner József, Dókus Gyula, Ragályi Béla* rendes; *Csabay Pál, Szücs István, Lévay József, Kádár Kálmán* póttagok.

19. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa.

Elnökök: *Révész Kálmán* és *Dókus Gyula* gondnokok.

Tagok: (1907—1913-ra) *Bálint Dezső, Vadászy Pál, Csabay Pál, Kovács Béla, Szücs István, Ruskay Gyula* lelkesíri részről; *Meczner Béla, Bernáth Zoltán* (lakik Vajánban, u. p. Nagykapos), *Ragályi Béla, Csoma József, Szent-Imrey Gyula, Bernáth Aladár* (Sátoraljaujhely) világi részről; a főiskola tanári kara részéről: *Dr. Szabó Sándor* akadémiai és közigazgató, *Csontos József* főgimnáziumi igazgató, *Ellend József, Rohoska József*; a gazdasági választmány részéről: *Radácsi György*, mint gazdasági választmányi elnök; *Kiss Elek*, mint gazd. vál. képviselő; jegyző *Ellend József*.

20. A sárospataki főiskola gazdasági választmányja.

Elnök: *Radácsi György*, theol. tanár.

Tagjai: *Riszdorfer József, Buza János, Dr. Kiss Sándor.* Az elnökkel együtt az egyházkerületi gyűlés által választva 6 évi időtartamra (1907—1913).

Hivatalból tagok: *Végh Bertalan* ügyész, *Kovácsy Sándor*,

az Irodalmi Kör másodelnöke, *Maklár Pap Miklós*, könyvtárnok és nyomdafelügyelő, *Szinyei Gerzson* pénztárnok, *Szivos Mihály* ellenőr, *Szilágyi Benő* tápintézeti felügyelő, egyszersmind jegyző.

Tanári kar képviselői : *Kiss Elek, Maller Sándor, Elekes Imre.*

21. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottsága.

Elnökök : *Fejes István, Dókus Ernő.*

Tagok : *Bizony Ákos, Dr. Nagy Péter, Porcs János, Dr. Rácz György, Dr. Szentpáli István, Dr. Tüdös István, Br. Vay Elemér, Dr. Kovács Gábor, Tóth Béla, továbbá Dombay László igazgató, Péter Pál, Tóth Irén mint a tanári kar képviselői.*

22. Jelentő-ívek kiigazítását eszközölő állandó bizottság.

Elnök : *Radácsi György.*

Tagok : *Szinyei Gerzson, Bálint Dezső.* (Egy hely üres.)

23. Parochiális könyvtári bizottság.

Elnök : *Fejes István.*

Tagok : *Radácsi György, Révész Kálmán, Dr. Tüdös István, Léway József, Szinyei Gerzson.*

24. Kongruaügyi bizottság.

Elnök : *Fejes István.*

Tagok : *Bizony Ákos, Vadász Pál.* (Egy hely üres.)

TÁRGYMUTATÓ.

Jelenvoltak névsora --- --- --- --- --- --- --- --- 3. 1.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Fejes István püspök imádsága.
2. Dókus Ernő főgondnok a gyűlést megnyitja s Meczner Béla a.-zempléni egyházmegyei jubiláns gondnokot üdvözli.
3. A gyűlés tagjainak igazolása s az elmaradottak bejelentésének tudomásul vétele.
4. Fejes I. püspök jelentése a letűnt egyházi évről s ennek mellékletei s az erre hozott határozatok.
5. Vattay László egyh. ker. aljegyző elhunytának elnöki bejelentése, érdemeinek örökítése.
6. A bírósági tárgyalások kitűzése.
7. A tiszai és bányai ág. hitv. ev. egyházkerületek részvétnyilatkozata b. e. Kun Bertalan elhunytja miatt.
8. Úgyanazok a kerületek üdvözlik az egyházkerületünk vezérletében beállott változást.
9. Dr. Baltazár Dezső, Özv. br. Bánffy Dezsőné, Zsilinszky Mihály, Firczák Gyula, Özv. Ragályi Gyuláné s a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület köszönetei az egyházkerületünk részéről kifejezett részvétnyilatkozatokért és üdvözletekért.
10. Dombay László felsőbb leányiskolai igazgatónak egyh. ker. képviselővé választása, a záhonyi e.-község elmarasztalása.
11. Péter Mihály gálszécsi lelkész egyh. ker. lelkészi aljegyzővé választása s felesküvése; a berentei e.-község elmarasztalása.
12. Szalay László e. ker. vil. főjegyzőnek vil. tanácsbíróvá választása, felesküvése.
13. Dr. Finkey Ferenc egyh. ker. vil. aljegyzői, jogakadémiai tanárképviselői és zsinati pótképviselői tisztségeiről való

- lemondása, köszönetmondása a kerület bizodalmaért, érdemeinek örökítése, a jelzett tisztségekre szavazás elrendelése aug. 15-diki határidővel.
14. Fövenyessy Bertalan tanítói egyh. ker. képviselőségéről lemond, helyének betöltésére szavazás elrendelése a fenebbi határidővel.
  15. A lelkészképesítő és theol. magántanári vizsgálóbizottság újra alakítása.
  16. Zoványi Jenő konventi felmentetése, szolgálatra jelentkezése az egyh. ker. elnökségnél.
  17. Bizony Ákos e. ker. ügyész jelentése a Zoványi Jenő által az egyh. ker. ellen indított per befejezéséről s per-költségeinek kik által leendő viselése.
  18. A kecskeméti ref. e. község javára történt adakozások püspöki kimutatása.
  19. Kérészy Barna főisk. igazg. tanácsosi állásáról való ismételt lemondása, ez irányu érdemeinek méltatása.
  20. Ruzskay Gyula jánosii lelkésznek főisk. igazg. tanácsossá választása.
  21. A hanvai, csizi és sajólénártfalvai e. községek felebbezése a gömöri egyházmegye határozata ellen. E határozat jóváhagyása stb.
  22. Tompa Mihály szobrának a fővárosban való felállítása érdekében a gömöri egyházmegye buzgólkodása s erre nézve püspökünk megbízatása.
  23. Az egyházmegyék kimutatása az egyes lelkészeknek, tanítóknak az egyh. ker. pénztárból eddig fizetett járandóságokról s e kimutatásnak az e. ker. pénzügyi választmányhoz való utasítása.
  24. Az egyházi ingó és ingatlan javak kezeléséről alkotott szabályrendelet-javaslat tárgyalásának az őszi egyházker. gyűlésre való halasztása.
  25. A kálvineum szervezeti szabályzata az e. ker. bizottsághoz tételik.
  26. Az egyházmegyék kimutatása a polgári községeknek egyes egyházközségekhez való beosztásáról (lásd a függelékben !)
  27. A társ-, leány- és fiúkegyházközségekről s azok jogviszonyáról szóló részletes kimutatások tárgyalása őszi gyűlésünkre halasztatik.
  28. Révész K. jelentése az Egyetemes névtárról.

29. Radácsi Gy. főjegyző indítványa az e. ker. bizottságok stb. jegyzékének a jkv. függelékébe való felvételéről.
30. A tátrafüredi templompénz hovafordításáról püspöki jelentés.
31. Bizottsági jelentés a népisk. tanterv hit- és erkölcstani részének végleges megszerkesztéséről. Kinyomatását, szétküldését főjegyző eszközölje s az árát is ő szedje be.
32. Bizottsági jelentés a középiskolai vallástani kézikönyvekről s azok meghatározása.
33. A tiszai ág. hitv. ev. püspök értesítése arról, hogy a szeptesi és sárosi főespereseket a ránk vonatkozó anyakönyvi adatoknak a kebelbeli lelkészek útján való kiszolgáltatására utasította.
34. Az alsózempléni egyházmegye jelentése Bély és Bottyán szórványok tárgyában.
35. A rozsnyói orgonista kántorí állás, illetőleg rozsnyó-dobsinai orgonista hitoktató-tanítói állás szervezése konventi segélylyel.
36. Egyházmegyék jelentése missiói bizottságok alakításáról. Felsőborsod, Alsózemplén, Abaujtona és Gömör tegyének e tárgyban jelentést.
37. Esperesek jelentése az anyakönyvi kiadványok jövedelmének 10 évi átlagáról konventre terjesztés végett.
38. A homonnai, bodrogszentesi, bacskai, minaji, jenkei és vámoslucskai egyházközségek lelkészeinek fizetésrendezési ügye az őszi gyűlés tárgya lesz.
39. Az abaujszinai egyházközség a szükösi pénztárba fizessen 30 nap alatt 391 kor. 40 fillért.
40. A berzéki kántortanítói földeknek a lelkész haszonélvezetébe utalása, az egyházközségnek adócsökkentési segély kérésére utalása.
41. Geduly H püspök levele az új tátrafüredi lelkészi ellátásra nézve s ennek alapján püspöki megbízatás a további teendőkre.
42. A feketehegyi fürdőtelepi templom építési ügye.
43. A feketehegyi fürdőtelepi istentiszteletről való gondoskodás. Püspök és Révész K. megbízatása e tárgyban. Köszönet a merényi ág. hitv. ev. lelkésznek.
44. Zsoldos Benő levéltárnok és a parokhialis könyvtár-bizottság javaslata a parokh. könyvtárak rendezése felől.
45. Sárospataki főisk. gazd. vál. jelentése a népiskolai tankönyvek idejében való beszerezhetéséről.

46. Pénzügyi vál. jelentése és javaslata Kiss Ferenc gortvakisfaludi, Lenkey Lajos páskaházai és Kövér Árpád sajkészi lelkészek nyugdíjintézeti belépési járuléka ügyében.
47. Szalay László vil. főjegyző lemondása, érdemeinek örökítése.
48. Szalay L főjegyzői helyének betöltésére nézve szavazás elrendelése aug. 15-diki határidővel.
49. Könyvbizományosi szerződés megerősítése 6 évre..
50. Kollar István főisk. háznagy fizetésének rendezése.
51. A főiskolai közpénztári alap tványoknak őszi e. ker. gyűlésre való összeállítás s konventre terjesztése.
52. A theol. akadémiák új tanulmányi és vizsgálati rendjének életbeléptetésére beadott tanári javaslatnak bizottsághoz utasítása.
53. A sárospataki gimn. rendtartásnak a tanári szolgálati szabályzattal kapcsolatos fentartása (konventre.)
54. A sárospataki jogakadémiai új Tanulmányi és vizsgálati Rendszabályok megerősítése.
55. A sáro pataki jogakadémia versenyképességének biztosítása. Dr. Finkey Ferencz helyén k betöltésére utasítás.
56. Tanári elhelyezkedések a sárospataki jogakadémián s a büntetőjog-jogbölcseészeti tanszéknek helyettes utján való ellátása.
57. A görögptlő tanfolyam felállítás a spatiki főgimnáziumban; egy új mennyiségtan-fizikai tanszék ügye.
58. Dusza Lajos zádorfalvai lelkész újabb 1000 koronás adománya az ő tápintézeti alapítványához s az alapítvány kamatának kipótlása.
59. A főisk. könyvtár javára folyósított miniszteri évi átalány.
60. Dr. Csiky Kálmán sárospataki jogtanár újabb szabadságoltatása.
61. Ugyancsak Dr. Csiky Kálmán véglegesítése, rendestanári fizetésének kiutalása.
62. Dr. Rácz Lajos bölcsészettanár fizetékiegészítésének utalványozása ügyében a miniszterium megkeresése.
63. Ugyancsak Dr. Rácz L. fizetés-ügyének ideiglenes rendezése s az ő ajánlatának e tárgyban való elfogadása.
64. A spatiki főgimnázium engedélyt kap a mennyiségtannak új módszer szerinti tanítására.
65. A spatiki főiskolai nyomda bérlőivel kötött szerződés módosítása.

66. A spataki főiskola 1911. évi számadásainak tudomásul vétele. Mitrovics Gy. dr. javaslata e tárgyban. Szinyei G. pénztárnoknak és Szívos M. ellenőrnek elismerés és felmentés.
67. A főiskolai bevételek és kiadások összehasonlító kimutatásának s magyarázatának tud. vétele.
68. A főiskola vagyoni állapotának tud. vétele.
69. A főisk. közpénztár 1912. évi költségvetése.
70. A főisk. tápintézet költségvetése.
71. A theol. tanári nyugdíjalap, Uj Vay—Mocsáry-alap és Mudrány-birtok és internátus költségvetése.
72. A miskolci ref. főgimnázium évi jelentése s ezzel kapcsolatos határozatok.
73. A rimaszombati egy. prot. főgimn. évi jelentése s ezzel kapcsolatos határozatok.
74. Az egyh ker. felsőbb leányiskola évi jelentése s ezzel kapcsolatos határozatok.
75. Az egyh. ker. számvevőszék és pénzügyi választmány jegyzőkönyvi előterjesztései a kezelt pénztárakról. Dr. Kovács Gábor pénztárnoknak elismerés és felmentés s a számvevőszéknek és pénzügyi választmánynak köszönet.
76. Az egyh. ker. számvevőszék és pénzügyi választmány 1912. évre szóló költségelőirányzata.
77. Egyh. ker. pénztár kimutatása a papi özvegy árvatári lelkészekről s azok befizetéséről (lásd a függelékben!)
78. Ugyanannak kimutatása a papi özvegy árvatárból segélyezett árvákról és özvegyekről (lásd a függelékben!)
79. Dr. Tüdös István indítványa a más egyházkerületből jött lelkészek belépési díjára, ezek mely osztályba való belépésére nézve.
80. Dr. Kovács Gábor pénztárnok óvadékanak elhelyezése.
81. A templomi jelek rendeltetésének ellenőrzése az esperek útján s ezek leendő felterjesztése e tárgyban.
82. A prot. püspökök és főgondnokok főrendiházi tagságának nyilvántartása. Püspökünk megbízatása e tárgyban.
83. Egyet. konventi felhívás a missióügy ellenőrzése ügyében az érdekelt lelkészek, egyházmegyék s egyh. ker. missiói bizottság figyelmébe ajánltatik.
84. Egyet. konventi értesítés a tőkeképző segélyek ügyében.
85. Ugyanaz a leendő zsinatra felterjesztendő kívánságok elő-

- készítéséről. E tárgyban egyh. ker. bizottság kiküldése az őszi gyűlésen.
86. Egyet. ref. konvent válasza az adócsökkentési sérelmek tárgyában.
  87. A „Népiskolai ifjúsági és tanítói könyvtárak“ ügye egyh. ker. bizottsághoz utasítatik.
  88. Egyet. konventi utiszámlák szokott kulcs szerinti fedezésére egyh. kerületünk meghatalmazást ad a konventnek.
  89. Egyet. konventi értesítés az adóalapi segélyért vagy ennek felemeléseért való folyamodásról.
  90. A dunamelléki egyh. ker. által felvetett belkörü tűzkár-biztosítási ügyben a pénzügyi választmány adjon javaslatot.
  91. Egyet. konvent értesítése a családkönyvekre vonatkozó javaslatunkról.
  92. Ugyanaz a nyugdíjintézeti ügyrend tervezetére felterjesztett véleményünkről.
  93. Ugyanaz a ref. középiskolai ének- és zenetanítóknak az országos ref. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árvagyámintézetbe való felvételéről.
  94. Egyet. konventi felhívás a tőkekamat segélyért való folyamodásra s egyh. ker. intézkedés e tárgyban.
  95. A lelkészi özvegyek és árvák évjáradékának felemelése.
  96. Egyházkormányzati és igazgatási törvények s ezek magyarázatának kézikönyvben való kiadására a lelkészi könyvtárbizottság kérendő fel.
  97. Egyet. konventi jelentés a lelkészi fizetések rendezése ügyében s felhívás a konventhez e tárgyban.
  98. Egyet. konventi és vallás és közoktügyi felhívás az énekvezérek javadalmazásának és nyugdíjazásának kérdésében s egyh. ker. nyilatkozat e tárgyban.
  99. Vall. és közokt. miniszteri értesítés a tudomány-egyetemek és jogakadémiák jog és államtudományi karainak legújabb tanulmányi és vizsgálati szabályzatáról s püspökünk eljárása e tárgyban.
  100. Ugyanaz a minisztérium az egyházi érdekelt testületeknek és személyeknek a közös birtokossági ügyek felka-rolását ajánlja s egyh. ker. felhívás e tárgyban.
  101. Ugyanaz a minisztérium az engedélyezett középiskolai tankönyvek jegyzékének évenkénti felterjesztése tárgyában s egyházkerületünk intézkedése és óvástétele e tárgyban.

102. Ugyanaz a minisztérium Pap Lajos bési tanító fizetés-kiegészítése ügyében.
103. Ugyanaz az elemi és ismétlő-iskolai bizonyítvány és törzskönyv lap mintáját küldi. Egyh. ker. ezek alkalmazását elrendeli.
104. Ugyanaz az alkoholizmus elleni küzdelemben való részvételre hívja fel egyh. kerületünket, külön nap szentelését ajánlva ez ügyre. Egyh. ker. határozat és kérelem e tárgyban.
105. Ugyanaz a hitoktatók tiszteletdíjának s óráik beosztásának újabb rendezése felől s a hitoktatók által vezetett iskolák létszámának kimutatásáról s püspökünk felelete e tárgyban.
106. Ugyanaz tud. veszi a kerületünkbeli elemi iskolák ellen emelt kifogásokra adott püspöki választ.
107. A Baldácsy-alapítvány 1911. évi számadásáról.
108. Lelkészi és tanítói változások bejelentése.
109. Egyházi tisztviselői választások.
110. Díjlevelek (lelkészi és tanítói) megerősítése.
111. A mezőkeresztesi egyh. közs. kétrendbeli adásvételi ügye.
112. Az új lőrincfalvai egyh. közs. adásvételi ügye.
113. A borsodi egyh. közs. bérleti ügye.
114. A bánhorvátí egyh. közs. adásvételi ügye.
115. A damaki egyh. közs. adásvételi ügye.
116. A sajkókazai egyh. közs. építkezési ügye (állami segély, saját készpénz, kölcsön felhasználása).
117. A szendrői egyh. közs. bizonyos utóöröklési jogáról a kikötött végkielégítés fejében lemondhat.
118. A hardicsai egyh. közs. adásvételi ügye.
119. A pelsüci egyh. község adásvételi ügye a gömöri egyházmegyéhez visszatételek.
120. A lekenyei egyh. közs. adásvételi ügye.
121. A komjáti egyh. közs. kölcsönfelvételi ügye.
122. A tornakápolnai egyh. közs. birtokcserélési ügye.
123. A tornakápolnai egyh. közs. kölcsönfelvételi ügye.
124. A botfalvai egyh. közs. " "
125. A magasrévi " " " "
126. A nagydobronyi egyh. közs. birtokeladási ügye.
127. A solymosi egyh. közs. kölcsönfelvételi ügye.

128. szirénfalvai egyh. közs. birtokvételi ügye.
129. A tisztaágteleki „ „ kölcsönfelvételi ügye.
130. A nagyrozvági „ „ „ „
131. A tokaji „ „ „ „
132. A taktakenézi „ „ birtokcsere ügylete.
133. A tiszakarádi egyh. közs. birtokeladási ügye utólag püspök elé terjesztetik.
134. A pácini egyh. közs. birtokvásárlási ügye utólag püspök elé terjesztetik.
135. A bereckii egyh. közs. templomépítési, illetőleg renoválási ügye.
136. A cigándi egyh. közs. iskola-átalakítási ügye.
137. A cigándi egyh. közs. birtokátengedési ügye.
138. A karosi egyh. közs. kölcsönfelvételi ügye.
139. A leleszi „ „ „ „
140. A nagykövesdi egyh. közs. kölcsönfelvételi ügye.
141. A nagykövesdi „ „ egyessége a polgári községgel iskolai fundusának feltételes átengedésére nézve.
142. A kolbásai egyh. közs. csereügylete.
143. A cseleji egyh. közs. 16 $\frac{1}{2}$ hold ingatlanának a szécsregesi községi iskola nevére való átíratása.
144. A szürnyegi leányegyházközség birtokvásárlási ügye.
145. Közhirdetésre ajánlott egyházközségek.
146. Káplántartási segélyre ajánlottak s konventi felhívás e tárgyban.
147. Tornaljai állandó káplán-tanítótság felállítása.
148. Az ORLE alapszabályainak tudomásul vétele.
149. Az ORLE kérelme külföldi tanulmányi ösztöndíj alakitásáért gyakorló lelkészek számára.
150. Egyházmegyei főjegyzők a 100 kor. tiszteletdíjat megkapják.
151. Felsőzempléni és ungi felterjesztések a lelkészi fizetések rendezése végett. Napirendre térés e tárgy felett.
152. A „sáros-szepesi missziókör“ „Eperjesi református missziókör“ nevet kap.
153. Az abauji egyházmegye új szervezetű tanügyi bizottságának bejelentése. A többi egyházmegyékhez felhívás e tárgyban.
154. Az egyházlátogatás az iskolai taneredmény megállapításától felmentetik s csak a statisztikai állapotok feltűntetésére szoritkozzék.

155. A dologi tandijkárpótlás ügyében felmerült sérelmek orvoslása konventi uton a vall. és közokt. miniszternél.
156. Abauji esperes jelentése Illés Ferenc nyug. tanító kérvényére s ennek teljes elutasítása.
157. A mezőkövesdi vallásoktatás ügye helyi káplánság felállítására által s egyelőre egyházmegyei és egyh. ker. segélylyel való kiségitése cz ügynek.
158. A Horváth Lajos-alapítvány alapító levele konventre terjesztetik.
159. A miskolci egyházközség három rendbeli tőkéje egyh. ker. kezelésbe elfogadtatik.
160. A nagyrosványi templomszékper az egyh. ker. ügyésznek kiadatik az őszi gyűlésen leendő referálásra.
161. A taktaharkányi egyh. község bizonyos tőkepenze egyh. ker. kezelésbe elfogadtatik.
162. A taktakenézi egyh. község népiskolájának államosítása.
163. A f. borsodi egyh. m. jelentése a Baldácsy-alapítvány-segély kiosztásáról.
164. Ugyanaz az iskolai ingatlanok átíratásáról.
165. A ládbesenői egyh. község az adócsökkentési segélye ügyében közvetlenül forduljon az egyet. konventhez.
166. A f. borsodi egyh. m. felterjesztése az adócsökkentési segély pontos időben való kiutalása tárgyában.
167. Az abodi egyh. község Gusztáv Adolf segélyért beadott kérvénye a f. borsodi egyh. megyéhez visszatéttetik.
168. Ugyanezen egyh. község tőkesegély kérvénye szintén a f. borsodi egyházmegyéhez tétetik vissza.
169. A f. borsodi egyh. m. tiszteletdíja Bakoss János abodi missió tanítónak.
170. A borsodi egyh. község kérelme a templomépítésre kivetett rendkívüli adónak közadók módjára való behajtására nézve nem teljesíthető.
171. Szentiványi József 1000 koronás alapítványa a bejei ref. egyházközség részére köszönettel fogadtatik s felterjesztetik.
172. Szombathy László dobsinai polg. isk. tanár az iparosiskolai vallástanításért ez időszerint nem jutalmazható.
173. A runyai egyh. község kérelme tőkesegélyének soronkívüli kiutalására nézve a gömöri egyházmegyéhez visszatéttetik.

174. Fodor Géza jósvafői lelkész felebbezését a tornai egyh. megye ama határozata ellen, amely szerint az egyházközségek befizetendő járulékait továbbra is az egyházlátogatás szedje be — az egyházkerület jóváhagyja s a tornai egyházmegyét az egyh. ker. határozat végrehajtására felhívja.
175. Az ungi egyházmegye kimutatása a Horváth Mária Simon alapról jövőre összehasonlítólág kívántatik.
176. A bezői egyházközség a szükösi tárt illető félpapi jövedelem befizetésére útasittatik.
177. A szalókai egyházközség a szükösi tárt illető tartozásának befizetésére újabb haladékot kap.
178. Az ungi egyházmegye jkvi kimutatása a ref. vallás és énektanításról az állami és községi iskolákban.
179. A magyar ref. tanítók országos egyesületének az államkormány által tervbe vett fizetés-rendezése ellen beadott kérvénye ez időszerint nem tárgyalható.
180. Ugyanazon egyesület „Tanítók segélyző pénztára“ felállítását sürgető kérvénye szintén nem tárgyalható.
181. A Magyar Ref. Énekezőerek Egyesületének kérelmére a Szügyi-féle Népiskolai Karénektár az egyh. ker. tanügyi bizottságának adatik ki bírálatra.
182. Mihó Sándor ceglédi kántor orgonista-kántor-képző iskolájának támogatást kérő folyamodványa felett az egyh. ker. napirendre tér.
183. Özv. Kozma Gedeonné, férje adósságának elengedését kérő folyamodványa a pénzügyi választmányhoz tétetik.
184. Furik János nyug. ref. tanító segélykérvénye szintén a pénzügyi választmányhoz tétetik.
185. A „gyermekvasárnap“ ügye az esperesek buzgóságába ajánltatik. Az összegyűlt pénzt a püspöki hivatalhoz küldjék.
186. Ragályi Béla f. borsodi gondnok jelentése, a közalapítványi kir. ügyigazgatóság felebbezéséről a kondói iskolai ingatlanok tulajdonjogának az egyház nevére való átiratása ügyében, a felebbezés ismeretlen volta miatt érdemileg nem tárgyalható.
187. Soltész Kálmán szendrői tanító panaszirata Beregszászy Ferenc szendrői lelkész ellen a f. borsodi egyházmegyéhez tétetik.

188. Ifj. Lukács Gyula prot. sajtóirodai szerkesztő tisztelet-dija.
 189. A gyűlés elnöki berekesztése, az elnökségnek köszönet.
 190. A jkv. hitelesítéséről intézkedés.

II. Birósági ügyek.

- I. Kántor Lajos karcsai tanító fegyelmi ügye.
- II. Puskás Lajos volt bistei, most magyarizségi tanító felebbezése a bistei egyházzal való elszámolása tárgyában.
- III. A kistoronyai egyház presbiteriumának felebbezése a nagy- és kistoronyai egyházak közötti papválasztási jogviszonyt megállapító felsőzempléni egyházmegyei közigazgatási bíróság ítélete ellen.
- IV. Nagyrőcei János és társai szendrőládi egyháztagok felebbezése presbiter-választási ügyben.
- V. Zilahy Sándor és társai felebbezése a felsőborsodi em. közigazgatási bíróságának a laki egyház párbérmegváltási ügyében hozott ítélete ellen.
- VI. Szily József vissi tanító felebbezése az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen díjlevele ügyében.
- VII. A szürnyegi és imregi egyházak presbiteriumainak felebbezése a tandíjkárpótlási összeg elosztása tárgyában.
- VIII. Szathmáry Miklós nagytoronyai egyháztag felebbezése a felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának templomi székper-ügyben hozott ítélete ellen.
- IX. Huszti András és társai serkei lakosok felebbezése újonnan vett földbirtok adózási ügyében.
- X. Bálint József bejei tanító felebbezése a tanítói föld utáni állami adó fizetése tárgyában.
- XI. A kisgejőci egyház presbiteriumának felebbezése templomi székper-ügyben.
- XII. Rácz Endre ondi ref. tanító felebbezése az alsózempléni egyházmegye esperesének az alsózempléni egyházmegyei bíróság fegyelmi ítélete ellen beadott felebbezését elutasító végzése ellen.

III. Függelékek.

- A) A Tizáninenni egyházkerülethez tartozó vármegyék községeinek református egyházi beosztása (lásd 26. jkvi p.!).
- B) A parokhialis levéltárak rendezésére szolgáló tájékoztatás Zsoldos B. levéltárnoktól (l. 44. jkvi p.!).
- C) Összeírás a lelkészekről, tanítókról, tanárokról, akik a papi özvegy árvatárra 1911 ben évdíjat fizettek (l. 77. sz. jkvi p.!).
- D) A Tizáninenni ref. egyházkerület papi özvegy-árvatárából évi segélyt élvező özvegyek és árvák névsora (l. 78. sz. jkvi p.!).
- E) Az egyházkerületi tisztviselők, bizottságok névsora (l. 29. sz. jkvi p.!).

Az egyes pontokat jegyezték:

1. *Radácsi György* lelkészi főjegyző az 1—9, 15, 18, 19, 29, 38, 44, 45, 47, 48, 81—98, 186, 187, 189, 190. Függ. B. E.

2. *Dr. Finkey Ferenc* világi aljegyző a 17, 20, 21, 49—71, 111—144, Bir. I, II, IV.

3. *Dr. Mitrovics Gyula* világi aljegyző a 13, 14, 28, 30, 35, 36, 41—43, 72—80, 99—107, 157—166, 168—173. Bir. III. V., VI. Függ. C. D.

4. *Péter Mihály* lelkészi aljegyző a 23—26, 30, 34, 108—110, 145—149, 167, 175—185. Bir. IX, X, XI. Függ. A.

5. *Réz László* helyettes lelkészi aljegyző a 10—12, 16, 27, 31—33, 37, 39—41, 46, 151—156, 174, 188. Bir. VI, VIII, XII.

Betűsoros névmutató.

- Abauji egyházmegye 36, 152, 153, 154, 155, 156. Füg. A—E.
Abaujszina e. k. 39.
Abod e. k. 167, 168.
Adakozók, építkezők 4.
Alsóborsodi e. m. 36, 153, 157. Füg. A—E.
Alsózempléni e. m. 34, 36, 133, 141, 153, 160, 162. Bir. I, III, XII. Füg. A—E.
Andornak e. k. 145.
Bacskai lelkész 34.
Bajánháza e. k. 145.
Bakoss János 169.
Bálint József Bir. X.
Baltazár Dezső dr. 9, 25, 148, 149.
Br. Bánffy Dezsőné özv. 9.
Bánhorvát e. k. 114.
Bányai ág. helv. ev. egyh. ker. 7, 8.
Bárczay László 12.
Beje e. k. Bir. X.
Berecki e. k. 135.
Berente e. k. 11.
Beretke e. k. 145.
Bernáth Zoltán 12.
Berzék e. k. és lelkésze 40.
Bező e. k. 176.
Bizony Ákos 4, 16, 17.
Bolta Mihály 42.
Borsod e. k. 113, 170.
Borsodmegyei Tkpénztár 72.
Borsodmiskolci gőzmalom 72.
Borsodmiskolci hitelbank 72.
Botfalva e. k. 124.

- Csabay Pál** 15, 147.
Cseh Pál 146.
Cselej e. k. 143.
Csik Dániel 10, 32.
Csiky Kálmán Dr. 60, 61.
Cigánd e. k. 136, 137.
Czinke István 15, 20, 32, 52, 87.
Damak e. k. 115.
Dijleveleket felterjesztők 110.
Dókus Ernő főgondnok 2, 52, 87, 189.
Dókus Gyula 4, 15, 52.
Dókus László 15.
Domby László 10, 32.
Domokos György 74.
Dusza János 119.
Dusza Lajos 58.
Egyetemes ref. konvent 4 (3), 35, 37, 53, 96, 97, 98, 147, 155, 157, 158.
Egyházkerületi elnökség 75, 87, 88.
Egyházkerületi felsőbb leányiskola és előljárósága 74.
Egyházkerületi középiskolák tanár karai 85.
Egyházkerületi pénztár és pénztárnok 4, 17, 39, 46, 77, 78, 79, 150, 159, 176.
Egyházkerületi pénzügyi választmány 23, 39, 75, 76, 80, 90, 123, 124, 127, 129, 139, 140, 183, 184.
Egyházkerületi számvevőszék 75, 76.
Egyházkerületi tanügyi bizottság 103, 181.
Egyházkerületi ügyész 4, 16, 160.
Egyházközségek általában 4, 13, 14, 20, 26, 31, 44, 48, 89.
Egyházmegyei főjegyzők 23, 150.
Egyházmegyei gondnokok 87.
Egyházmegyei lelk. értekezletek, egyesületek 4.
Egyházmegyék általában 4, 18, 23, 26, 27, 31, 37, 65, 83, 85, 94, 108, 150. Függ. A—E.
Elhunytak sorozata 4.
Eperjesi missiói e. k. 152.
Eperjesi missiói hivatal 33.
Esperesek általában 4, 13, 14, 18, 23, 26, 31, 37, 44, 45, 48, 65, 79, 81, 87, 94, 95, 100, 150, 154, 185.
 Függ. A—E.

- Felsőborsodi egyházmegye 153, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 186, 187. Bir. IV, V. Füg. A—E.
- Felsőzempléni egyházmegye 151, 153. Bir. II, VI, VII, VIII. Füg. A—E.
- Finkey Ferenc dr. 13, 24.
- Firczák Gyula † 9.
- Fodor Géza 174.
- Fodor György 11, 74.
- Furik János 184.
- Függő tárgyak (Skontro) 4 (1), 16, 23, 24, 27, 32, 36, 38, 51, 52, 55, 69, 70, 74, 81, 85, 87, 90, 94, 133, 153.
- Geduly Henrik 33, 41.
- Gelinger-cég 42.
- Gömöri egyházmegye 21, 22, 36, 119, 153, 171, 172, 173. Bir. IX, X. Füg. A—E.
- Haller József gr. 72.
- Hanva e. k. és társai 21.
- Harsányi István 32.
- Horváth János (tokaji) 10, 20.
- Huszi András Bir. IX.
- Illyefalvi Vitéz Géza 56.
- Illés Ferenc 156.
- Jelentő íveket javító bizottság 38.
- Juhász László 4, 21.
- Kálvineum-bizottság 25.
- Kántor Lajos Bir. I.
- Káplántartási díjra ajánlott lelkészek 146.
- Karos e. k. 138.
- Kecskemét e. k. 18.
- Kérészy Barna 19.
- Kisgejőc e. k. Bir. XI.
- Kiss Ferenc (gortvakisfaludi) 46.
- Kolbása e. k. 142.
- Kollár István 50.
- Komjáti e. k. 121.
- Komjáthy Gábor 15, 20, 32.
- Kondó e. k. 186.
- Kozma Gedeonné özv. 183.
- Kozma Antal 146.
- Kovács Gábor dr. 46, 75, 80.

- Középfokú iskolák általában 32.
Középfokú iskolai ének- és zenetanítók 93.
Közhirdetésre ajánlott egyházközségek 145.
Kövér Árpád 46.
Ládbesenyő e. k. 165.
Lekenye e. k. 120.
Lelesz e. k. 139.
Lelkészek általában 4, 31, 44, 45, 48, 74, 77, 78, 79, 95,
100, 103, 104, 145, 154. Füg. A—E.
Lenkey Lajos 46.
Lukács Gyula (prot. sajtó iroda) 188.
Magasrév l. e. k. 125.
Magyar ref. énekvezérek egyesülete 181.
Magyar ref. tanárok orsz. egyesülete 179, 180.
Mály e. k. 145.
Meczner Béla 2, 15, 87.
Méhész t. e. k. 145.
Merény község és ág. ev. lelkésze 42, 43.
Mezőkeresztes e. k. 111, 157.
Mihó Sándor 182.
Minaj e. k. 145.
Miskolc e. k. 159.
Miskolci ref. főgimn. 72.
Miskolci tkpéntár 72, 74.
Missiói bizottságok 83.
Missiói lelkészek 83.
Mitrovics Gyula dr. 66.
Molnár József örökösei 4.
Nagydobrony e. k. 126.
Nagykövesd e. k. 140, 141.
Nagyráska e. k. 145.
Nagyrosvány e. k. 130, 160.
Nagytoronya e. k. Bir. VIII.
Országos Gyermekszanatorium-egyesület 185.
Osváth Gyula dr. 56.
Pácin e. k. 134.
Papp Lajos (bési tanító) 102.
Pelsűc e. k. 119.
Péter Mihály 11.
Péter Pál 10.

Puskás Lajos Bir. II.

Püspök, püspöki hivatal 4, 13, 14, 16, 18, 22, 23, 24, 27,
30, 35, 41, 42, 43, 48, 51, 52, 53, 54, 62, 74, 81, 82,
85, 87, 96, 97, 98, 99, 101, 103, 104, 105, 106, 134,
137, 146, 147, 153, 155, 157, 158, 171.

Rác Endre Bir. XII.

Rác Lajos dr. 62, 63.

Radácsi György 26, 29, 31, 38, 44, 52, 77, 78, 87.

Ragályi Béla 15, 186.

Ragályi Gyuláné özv. 9.

Rázsonyi Papp Istvánné 74.

Révész Kálmán 4, 15, 28, 43, 52, 156, 189.

Réz László 11, 32, 35.

Rimaszombati egy. pr. főgimn. 73.

Rimaszombati egy. pr. főgimn. igazgató-tanácsa 73.

Runya e. k. 173.

Ruszkay Gyula 20.

Sajókaza e. k. 116.

Sárospataki akadémiai tanári kar 85.

„ főgimnáziumi tanári kar 57, 64.

„ főiskolai nyomdabérlők 65.

„ „ gazdasági választmány 49, 51, 63, 65, 66.

„ „ gondnokság 16.

Sárospataki főiskolai igazgató tanács 16, 20, 49, 54, 55, 57,
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71.

Sárospataki főiskolai irodalmi kör 32.

Sárospataki főiskolai pénztár 16, 50, 61, 63.

Sárospataki jogakadémia 54, 55, 56, 62, 99.

Sárospataki theol. akadémia 52.

Serke e. k. Bir. IX.

Simon István 146.

Soltész Kálmán 187.

Solymos I. e. 117.

Szalay László 12, 47.

Szalóka e. k. 177.

Szathmáry Miklós Bir. VIII.

Szavazatbontó bizottság 13, 14, 48.

Szécsegres I. e. 143.

Szendrő e. k. 117.

Szentiványi József 171.

